

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

BABUR-NĀME'NİN [1b-60b] ARASINDAKİ BÖLÜMÜNÜN GRAMATİKAL
DİZİNİ VE SÖZLÜĞÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DUYGU KOCA

KOCAELİ 2013

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

BABUR-NĀME'NİN [1b-60b] ARASINDAKİ BÖLÜMÜNÜN GRAMATİKAL
DİZİNİ VE SÖZLÜĞÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DUYGU KOCA

DANIŞMAN: PROF. DR. MÜNEVVER TEKCAN

KOCAELİ 2013

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

**BABUR-NĀME'NİN [1b-60b] ARASINDAKİ BÖLÜMÜNÜN GRAMATİKAL
DİZİNİ VE SÖZLÜĞÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Duygu Koca

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 26.06.2013 / 10

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Münevver Tekcan

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Adnan R. Karabeyoğlu

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Kenan Acar

KOCAELİ 2013

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	2
ÖZET.....	4
ABSTRACT	5
KISALTMALAR	6
1. GİRİŞ	
1.1. Babur Devleti.....	7
1.2. Babur	11
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	15
2. METİN.....	16
2.1. Arapça ve Farsça İbareler.....	103
3. DİZİN SÖZLÜK.....	105
3.1. ÖZEL ADLAR DİZİNİ.....	277
3.1.1. Kişi ve Boy Adları Dizini	277
3.1.2. Yer Adları Dizini	298
4. SONUÇ	
5. KAYNAKÇA.....	315
6. EKLER	319
6.1. METNİN TIPKIBASIMINDAN ÖRNEK	320
6.2. BABUR'UN ŞECERESİNE DAİR TABLOLAR	335
6.3. HARİTA	340
ÖZGEÇMİŞ	

ÖN SÖZ

Bir romana benzeyen hayatı ve farklı kişiliği ile on altıncı yüzyılın güçlü ve çok yönlü bir siması olan Zahirüddin Muhammed Babur¹ (1483-1530), Güney Asya'da kendi ismiyle anılan büyük bir devlet kurmuştur. Bu yönüyle tarih ilmini ilgilendirdiği kadar, güçlü edebî kimliğiyle dil ve edebiyat araştırmalarının da konusu olmaktadır. Babur, sanatkâr bir hükümdar olmaktan öte, hükümdar bir sanatkârdır. Ali Şîr Nevâyî'den (1441-1501) sonra Çağatay Edebiyatının en kudretli şairi kabul edilmektedir.

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Doğu Türkçesinin verimlerinden olan *Babur-nâme*'nin [1b-60b] varakları arasındaki bölümün sözlüğünün hazırlanması, dil özelliklerinin ortaya konulması ve Çağatay Türkçesi alanında yapılacak çalışmalara kaynak sağlanması amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışmada, Babur'un en önemli eseri olan *Babur-nâme*'nin [1b-60b] arasındaki varaklarının transkripsiyonlu metni verilmiş, sözlüğü ve gramatikal dizini hazırlanmıştır. Dört bölümden oluşan bu çalışmanın giriş bölümünde, Babur Devleti'nin (1526-1858) tarihi, Babur'un hayatı, kişiliği ve eserleri hakkında bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde, çalışmamıza konu olan eserin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Metin kurulurken *Babur-nâme*'nin Haydarâbâd nüshası esas alınmıştır. Metne yapılan eklemeler köşeli parantez içinde gösterilmiştir. Transkripsiyonlu metinde, Metnin daha iyi anlaşılması için noktalama işaretleri kullanılmıştır.

Üçüncü bölümde, metinde geçen kelimelerin gramer dizini ve sözlüğü hazırlanarak Türkçe kelimelerin etimolojisi verilmiştir. Gramatikal dizin, Reşit Rahmeti ARAT'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dil bilgisi sıralamasına göre

¹ Babur'un adının Bâbü, Babür, Bâbur, Babur gibi çeşitli kullanımları mevcuttur. Biz Babur olarak yazmayı tercih ettik.

hazırlanmıştır. Türkçe kelimelerin Eski Türkçedeki karşılıkları verilirken Clauson'un *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish* adlı sözlüğü esas alınmıştır. Hazırladığımız sözlük, bu yönüyle karşılaştırmalı sözlük özelliği de taşımaktadır. Çalışmamızda kişi ve yer adları dizini ayrı bir bölümde verilmiştir. Kişi ve yer adlarının yazımında, Reşit Rahmeti ARAT'ın hazırladığı Babur'un *Vekayi* adlı eseri esas alınmıştır.

Dördüncü bölümde ise giriş bölümünde verilen bilgileri desteklemek amacıyla ekler bölümüne metnin [1b-15a] arasındaki varakların tıpkıbasımı, Babur'un şeceresini gösteren tablolar ve Babur Devleti'nin sınırlarını gösteren harita eklenmiştir.

Çalışmam süresince desteklerini esirgemeyen anneme ve kardeşime, yardımları ve dostlukları için Arş. Gör. Dr. A. Çağlar Deniz'e, Okt. Esra Gül Aktaş'a, Arş. Gör. Melike Pak'a, Arş. Gör. Rabia Gülistan Ayhan'a, Arş. Gör. Yıldız Güney'e; daima iyiliğini gördüğüm Arş. Gör. Serpil Yazıcı Şahin'e; zamanını, bilgisini, kaynaklarını anlayışla ve cömertlikle paylaşan Doç. Dr. Talip Yıldırım'a; bana Babur'u tanıtıp sevdiren, konumun seçiminde ve çalışma aşamalarında yardımlarını, ilgisini esirgemediğim yanımda olan değerli hocam Prof. Dr. Münevver Tekcan'a çok teşekkür ederim.

Duygu Koca

Uşak 2013

ÖZET

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, *Babur-nâme* adlı eserin [1b-60b] arasındaki varakların transkripsiyonlu metninin verilmesi ve dizin-sözlüğünün hazırlanmasıdır. Bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Babur ve Babur Devleti hakkında temel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde çalışmamıza konu olan eserin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Metin kurulurken Haydarâbâd nüshası esas alınmış, yapılan eklemeler köşeli parantez içinde yazılmıştır. Üçüncü bölümde metnin sözlük ve dizini verilmiştir. Dizin hazırlanırken Reşit Rahmeti Arat'ın *Kutadgu Bilig* adlı eserindeki dilbilgisi sıralaması esas alınmıştır. Dördüncü bölüm olan ekler bölümüne metnin tıpkıbasımından örnek, Babur'a dair şecere ve Babur Devleti'nin sınırlarını gösteren harita eklenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Çağatay Türkçesi, Babur, Babur Devleti, Gramatikal Dizin

ABSTRACT

This study which is prepared as master's thesis is transcription and preparation of vocabulary index-dictionary of *Babur-nâme* between the folios of [1b-60b]. This study consists four chapters. The first chapter includes the fundamental knowledges about Babur and the Babur State. In the second chapter, the transcription of the text which is subjected in the study is given. This study is based on the Haydarâbâd version. Committed additions are written in square brackets. A dictionary and grammatical index is given in chapter three. The index is based on the grammatical index of Reşit Rahmeti Arat's *Kutadgu Bilig*. Sample facsimile, descent of Babur and a map indicating the boundaries of the Babur State have been added to the appendices part which is fourth chapter.

Keywords: Chagatai Turkish, Babur, Babur State, Grammatical Index

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

bk. : Bakınız

c. : Cilt

çev. : Çeviren

EDPT: An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century

ET: Eski Türkçe

Far.: Farsça

haz.: Hazırlayan

İA: İslam Ansiklopedisi

İSAV: İslami İlimler Araştırma Vakfı

MK: Mahmut Kaşgarlı

Moğ.: Moğolca

s.: Sayfa

S.: Sayı

Soğd.: Soğdça

TDK: Türk Dil Kurumu

TDVİA: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

TTK: Türk Tarih Kurumu

Yay.: Yayınları

1. GİRİŞ

1.1. BABUR DEVLETİ

Kuruluşu XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde gerçekleşen Baburlu Devleti kısa sürede o çağların en büyük devletlerinden birisi haline gelmiş ve bütün Hindistan alt kıtasının neredeyse tamamına hakim olmuştur. Hânedanın kurucusu ve ilk hükümdarı Çağatay Türklerinden Baburdur.(Konukçu, 1991: s. 400.) Devletin ismi hakkında bir mutabakat yoktur. Doğu literatüründe ve bizde devletin kurucusu olan Babur, Timur'un soyundan geldiği için Timur'un nisbesi makamındaki Gürkani adıyla da anılmaktadır. Aynı şekilde bizzat Hind Müslüman belgelerinde bu devlete Çağatay Devleti şeklinde de atıflar mevcuttur. Batıda ise yanlış bir şekilde bu devlet Moğol Devleti olarak anıla gelmiştir. Bunun sebebi Hindistan'a kuzeyden gelen tehditler genel olarak Moğol olarak nitelendiği için tabiatıyla Babur'un orduları da bu şekilde anılmış ve yerli literatüre bu adla geçmiştir. Hindistan'a gelen ilk Avrupalılar öncelikle güneyde, Gucarat bölgesinde yaşayan halkla temasa geçtiklerinden dolayı Baburlularını onların diliyle nitelemişler, böylece Moğol ifadesi Batı literatürüne de geçmiştir. Şüphesiz Baburluların Türk soyundan oldukları herkesçe bilinmektedir. Bununla birlikte bir galat olarak literatüre geçen Moğol ifadesinden bir türlü vazgeçilememiş, ancak zamanla Baburluların gerçek Moğollardan farklılıklarını belirtmek gayesiyle bu terim Mughal olarak yumuşatılmıştır. Bu bakımdan Batılı kaynaklarda Baburlular için kullanıla gelen Mughal kelimesini kesinlikle Moğollarla karıştırmamak gerekmektedir.

Hindistan'da ilk büyük siyasi değişiklikleri, Baburlular yaptılar. Önceleri Hindistan'da, Fergana'da saltanat süren Babur, daha sonra Mâvera-ün-Nehr'de hakimiyeti kaybederek, kazaklık durumuna düşünce Afganistan'a geçti. Burası Temürleng'in oğlu Emirzade Cihangir'in Pir Muhammed'e armağan ettiği bölge idi. Hindistan işleri genelde buradan idare edilmişti. Babur da, talihi yardımı ile

atalarının ülkesine gelmiş ve Kabil'i merkez edinerek burada oturmaya başlamıştır. 1526 yılından itibaren de Hindistan'da yaşamış ve Padişah-ı Hind olarak da tarih edebiyatına geçmiştir. Babur, Padişah unvanını alan ilk hükümdardır.(Konukçu, 2002: s. 744.) 1508'de şimalden gelen fatihlerin karşısında başka Timürileri kayıp ederek tek başına kalan Babur, hayal kırıklığına uğramamıştır, bilakis kendi icadı olan “padişah” ünvanını almıştır. Bu ne Moğolca'dan ve ne de Türkçe'den gelmiş, aslında eski İranca olan bu ünvan imparator değil de hükümdar anlamına gelir.(Harold Lamb, 1956: s. 6.)

Büyük bir askeri yeteneğe sahip olan ve aynı zamanda şiir ve edebiyatla ilgilenen Babur, yıllarca Timurluların eski başkenti Semarkand'ı ele geçirmeye çalışmış, fakat geçici bir kaç başarının dışında buna muvaffak olamamıştır. Nihayet 1511-12 deki sonuçsuz girişimlerinin akabinde Özbeklere karşı mücadele etmektense Hindistan taraflarına yönelmeye karar vermiş ve Kandehar'a yönelmişti. 1519'da Hindistan'a ilk seferini gerçekleştirdi ve Pencab bölgesinde bazı yerleri ele geçirdi. Bu sırada Hindistan'ın büyük bir kısmı Delhi sultanlarından İbrahim Ludi'nin hakimiyeti altında idi.

Babur Hindistan'da iken Kabil Özbeklerin saldırısına uğrayınca tekrar geriye döndü ve bir müddet daha Kabil'de kaldı. 1525'de İbrahim Ludi'nin muhalifleri Babur'u Hindistan'a davet edince güçlü bir orduyla tekrar Hindistan'a yönelen Babur 21 Nisan 1526'da 100.000 kişilik Ludi ordusunu mağlup ederek Delhi'ye girdi ve artık XIX. yüzyılın ortalarına kadar devam edecek Baburlu Türk Devleti'nin temellerini atmış oldu. Osmanlı Padişahı Kanuni'nin Macaristan seferine çıktığı günlere rastlayan Panipat Savaşı sayıca kendilerinden çok fazla bir orduya karşı kazanılan askeri başarıyla Babur'un bu alandaki yeteneğini ortaya koyduğu gibi XVI. yüzyılda İslam tarihinin en önemli olaylarından birisi olma özelliğini de ihtiva etmektedir. Babur'un ordusunun bu savaşta Osmanlı savaş

teknikleri kullandığı ve bazı Osmanlıların Babur ordusunda hizmet verdiği de ayrıca bilinmektedir.

Panipat Zaferi'nden sonra hakimiyetini Orta ve kuzey Hindistan'da yavaş yavaş sağlamlaştıran Babur Kandehar'dan Bengal sınırına kadar geniş toprakları ele geçirerek Aralık 1530'da vefat etti ve yerine oğlu Humayun Şah geçti. Bu sırada henüz 22 yaşında bir genç olan Humayun Şah cesur olmakla birlikte babasının sahip olduğu diğer özelliklere sahip görünmemiştir. Nitekim tahta hak iddia eden kardeşlerinin yol açtığı zaafın da katkısıyla Hindistan'dan hala ümidini kesmemiş Ludi Afgan Emirleri ve yerli racalar karşısında bir müddet sonra pek başarı gösterememiş, ve on yıl kadar Hindistan'ı terk ederek Kabil'de yaşamak durumunda kalmıştır. Humayun'un tekrar Delhi bölgesinde hakim olması ve Baburlu Devleti'ni ihya etmesi XVI. yüzyılın ortalarında (1555). Ancak Humayun bundan sonra pek uzun yaşamamış ve 1556 Ocağı'nda Lahor'da sarayının merdivenlerinden düşerek vefat etmiştir.

Humayun'dan sonra yerine Baburlu Devleti'nin en büyük sultanlarından biri olacak olan Ekber geçti. Henüz 13 yaşında olan Ekber Şah babasının kıymet verdiği adamlarından Bayram Han'ın rehberliğinde devlet yönetiminde büyük başarı gösterdi ve süratle topraklarını genişletmeye başladı. Yüzyılın sonlarına doğru Baburlu Devleti Hindistan alt kıtasının güneyde Bijapur'a kadar olan bütün bölgelerin hakimiyetini ele geçirmişti.

Ekber uzun süren saltanatının sonunda 1606'da vefat ettiği zaman büyük bir imparatorluk bırakmıştı. Bu bakımdan Baburlu Devleti'nin hem fiziki manada hem de müesseseler manasında gerçek temellerini ortaya koyan Ekber olmuştur. Bir taraftan devletin idari prensiplerini ortaya koymuş, diğer taraftan aslen farklı olan bir coğrafyada çoğunluğu oluşturan Hindulara sisteme dahil ederek kendisinden önce kimsenin yapamadığı bir şeyi gerçekleştirerek istikrarı sağlamıştır. Ekber bunu yaparken bir kısım Batılı yazarlarca İslam, Hinduizm ve

Hıristiyanlığın karışımından oluşan yeni bir din gibi (dini ilahi) anlaşılan müsamahalı yaklaşımının ve değişik dinlerin mensuplarına olan hoşgörölü tavrının büyük faydası olmuştur.

Ekber'den sonra Baburlu tahtına sırasıyla Cihangir (1605-1627), Şah Cihan ve son büyük sultan Evrengzib geçmiştir. Evrengzib'in 1707'de vuku bulan vefatıyla birlikte Baburlu Devleti bir kriz dönemine girmiştir. Bir taraftan Afgan Nadir Şah'ın baskısı, diğer taraftan baş gösteren taht kavgaları ve nihayet Avrupalıların Hindistan'a göz dikmeleri neticesinde hızla dağılma sürecine giren devlet XIX. yüzyılın ortasında 1857'de son bulmuştur.(Özcan, 2002: s. 1346.)

Jean-Paul Roux *Babur* adlı kitabında devletin akıbeti hakkında şunları ekler: "1756 yılında İngiliz Doğu Hindistan Şirketi bu imparatorluğun fiili gücünü elinden alsa da 1857'deki Sepoy [Sipahi] İsyanı'na kadar kağıt üzerinde varlığını sürdürmüştür. Daha sonra görülmedik bir biçimde bu hükümdarlığın tacı 1877 yılında Kraliçe Victoria tarafından sahiplenilmiştir. Kraliçe tacı takmış ve imparatoriçe unvanıyla Babur'un halefi olmuştur. Dolayısıyla Babur'un kurduğu imparatorluk varlığını sürdürmüştür. Sadece yasal sahibi değişir; çünkü Hindistan'ın bağımsızlığının ilan edilmesinden ve toprakların paylaşımından sonra ancak 1947 yılında tam olarak yıkılmıştır."(Roux, 2008: s. 23.)

1.2. BABUR

6 Muharrem 888'de (14 Şubat 1483) Fergana'da doğdu. Babası Timur'un torunlarından Fergana hakimi Ömer Şeyh Mirza, annesi Kutluğ Nigar Hanımdır. Annesiyle birlikte Andican Kalesi'nde otururken babasının bir kaza sonucu ölümü üzerine 5 Ramazan 899'da henüz on iki yaşında iken Fergana hükümdarı oldu.(Konukçu, 1991: s. 395)

Bundan bir zaman önce Timur İmparatorluğu, Babur'un büyükbabası Ebu Said'in Uzun Hasan tarafından öldürülmesi (1469) üzerine parçalanmış ve bu yüzden şehzadeler arasında çıkan saltanat kavgalarıyla zayıf bir duruma düşmüştü; bundan başka önceleri Babur'un amcası Sultan Ahmet Mirza'nın hizmetinde bulunan Özbek hanı Mehmet Şaybak (Şeybanî, Şibanî) in Moğolları tutması ve böylece Türkistan'da kuvvetli bir Özbek egemenliği kurması dolayısıyla Timur'un mirasçılara karşı başka bir kuvvetli rakip daha türemiş bulunuyordu.

Bu suretle Babur, iktidara geçtiği andan başlayarak bir yandan akrabaları amcası Sultan Ahmed'e ve dayısı Mahmud Han'a, öte yandan adı geçen Özbek hükümdarı Şaybak Han'a karşı çetin savaflara girişmek zorunda kalmış, birçok kereler tahtı ve hayatı büyük tehlikelere uğramış; fakat kırılmayan azmi, tesadüflerin de yardımıyla her defasında durumu düzeltmek çarelerini bulmuş, bu suretle nefsine ve şansına olan güveni artmıştır. Ancak bu rakipler yüzünden büyük atası Timur'un mirasçısı olamayarak büyük varlığını bu topraklardan çok uzaklarda, Hindistan'da göstermek ve imparatorluğunu orada kurmak olanağını bulabilmiştir (1526). 1529'da Babur'un sağlık durumu bozulduğundan bir daha sefere çıkamamış, 47 yaşında vefat etmiştir.

Hindistan'daki egemenliği kısa sürmüş ve bu da savaflarla geçmiş olduğu halde burada büyük çapta kültür eserleri vücuda getirmiştir. Agra – Kabil yolu ile Agra ve Firuzabad'da yaptırdığı bayındırlık işleri bu alandaki çalışmalarının

başında gelir. Babur, Hindistan'da tarım işlerine de büyük ölçüde önem vermişti.(Türk Ansiklopedisi, 1983: s. 22)

Babur'un hayatı, daima şahsi bir hüviyet taşıyan ve dolayısıyla romana benzeyen, harikulade ve çeşitli maceralarla örülmüştür.(Yüksel, 1971) Fakat uğradığı sayısız felaketler onu ruhça olgunlaştırmış ve tabiatın kendisine bağışladığı kabiliyetlerin büyük ölçüde gelişmesini sağlamıştır. Babur bu suretle devrinin büyük bir devlet adamı, kabiliyetli bir diplomatı ve aynı zamanda kuvvetli bir şairi olmuştur.

Talihine büyük bir güveni ve yılmaz bir iradesi vardı; insan ruhuna hitap etmesini ve onları sevgi, saygı ile kendine bağlayarak idare etmesini bilmişti. Cesaretli aynı zamanda merhametli idi; saltanat ve hayatını tehlikeye düşüren birçok akraba ve rakiplerini affetmişti. Hanefî mezhebine mensub samimi bir Müslüman olmakla beraber asla müteassıp değildi.(Köprülü, 1979: s. 183) Türklüğü ile övünürdü. Bir günde 4 defa içki meclisi kuracak derecede zevk ve sefaya düşkündü fakat en büyük tehlikeler karşısında bile bükülmek bilmeyen kuvvetli iradesi gerektiği anda bu zevk ve safa meclislerine hemen son verecek derecede kuvvetli idi. Ardı arkası kesilmeyen savaşlar içinde bu büyük işleri başarabilmiş olması yüksek kabiliyetinden başka çok da çalışkan olduğunu gösterir.

Babur güzel sanatların musiki, hat ve edebiyat gibi çeşitli alanlarında da başarı göstermiştir. İyi saz çalan ve beste yapan Babur, hattat olarak da "hatt-ı Baburî" (örnekleri henüz bulunamamıştır) denen yeni bir yazı çeşidi icat etmişti.(Alparslan, 1977-79) Sanat adamı olarak onun en önemli tarafı edebi kişiliğidir. Çağatay Türkçesiyle yazan Babur, nazım ve nesir alanında devrinin başta gelen isimlerindedir.

Manzum eserleri:

Divan: Gazel, mesnevi, kıta, rubai, tuyug, muamma, müfred ve bazı Farsça manzumelerden meydana gelen bu eserde şiirler, Divan edebiyatı kurallarına uyularak klasik divanlarda olduğu gibi alfabe sırasına göre düzenlenmemiştir. Babur'un o devirde moda olan edebî sanat ve nazım oyunu göstermek amacıyla yazdığı murassa ve muammalar dışında şiirleri sade, tabii ve samimidir. Nazım tekniğini ustalıkla kullanan Babur'un şiirlerinde tasavvuf etkisi bulunmakla beraber, günlük hayatın yankılarını bulmak da mümkündür. Bazı şiirlerinde 15. Yüzyıl Çağatay şairlerinin ve özellikle Ali Şîr Nevâî'nin etkisi görülen, fakat çoklukla kendi kişiliğini koruyabilmiş olan Babur, Çağatay edebiyatının Ali Şîr Nevâî'den sonra yetişen en önemli şairidir. Divanı'nın Rampur, Paris, Üniversite, Topkapı, Muallim Cevdet, Tahran nüshaları vardır. Eser üzerinde Dr. Bilâl YÜCEL çalışma yapmıştır.(Yücel, 1995)

Mübeyyen: Mesnevi şeklinde yazılmıştır. Bir sanat değeri taşımayan fakat Hanefî fıkıhına ait bazı meseleleri inceleyen bu manzum eser Babur'un fıkıh meseleleriyle de uğraştığını göstermesi bakımından dikkate değerdir. Eser üzerinde Tanju ORAL SEYHAN çalışma yapmıştır.(Seyhan, 2004)

Risale-i Vâliyye Tercümesi: Ünlü sofi Hoca Ubeydullah Ahrârî'nin tasavvuf ahlakına ait tanınmış eserinin manzum tercümesidir. Divanı'nın içinde yer alır.(Yücel, 1995) Ali Fuat Bilkan'ın da bu eseri tanıtan bir yazısı vardır.(Bilkan, 1999: s. 105.)

Mensur eserleri:

Baburnâme: Babur'un en önemli eseri şüphesiz hayatının geniş bir hikayesini verdiği Baburnâme adlı hatıratıdır. Siyasi yönüyle ızdıraplı bir dönemin içinden gelmiş olmasına rağmen, edebi geleneğin hüküm sürdüğü bir ailenin içinde yetişen, üstelik de atası Timur'un hatıratı olan *Tüzükât-ı Timur*'u muhakkak okuması gereken Bâbur'un bu sanat dolu ortamdan etkilenmemesi mümkün

değildi. Nitekim eserini henüz çocuk denilebilecek bir yaşta yazmağa başladığını görüyoruz.(Şen, 1997: s. 399)

Şimdiye kadar Babur'un adına bağlanarak *Baburnâme* olarak tanınan *Vekayi*, Babur'un 12 yaşında iken Fergana tahtına çıktığı 10 haziran 1494 tarihinde başlar ve ölümünden 16 ay öncesine kadar devam eder. Eserin başlıca özelliklerinden biri başka hatıra kitaplarında olduğu gibi yazarın kendini temize çıkarmaya çalıştığının sezilmemesi ve olayların elinden geldiği kadar doğru ve tarafsız yazılmış olmasıdır, Babur eserinde bunu kendisi de açıkça söylemektedir. Babur hatıralarında gördüğü yerlerin coğrafî durumunu, hayvan ve bitkilerini, anıtlarını, oralardaki halkın siyasi, idari ve askeri teşkilatını; tanıdığı kimselerin düşünce ve hareketlerini açık ve sade bir dil, yapmacıksız, samimi bir üslupla yazmıştır. Bu bakımdan *Vekayi* Çağatay nesrinin en güzel örneklerinden biri sayılmaktadır. *Vekayi*'in ilk olarak 1589'da Farsça'ya daha sonra Latince, Flemenkçe, Fransızca, Almanca, İngilizce, Rusça, Urduca ve Hintçeye çevrilmesi, bu eserin önemini, bilim dünyasındaki yerini, şöhretini ortaya koymaktadır.(Yücel, 1995: s. 16.) Haydarâbâd ve Kazan olmak üzere iki nüshası vardır. Eser üzerinde Reşit Rahmeti ARAT çalışma yapmıştır.(Arat, 1987)

Aruz Risalesi: Aruz hakkındaki mümasil Farsça eserlerden pek farklı değildir; eserin başlıca ehemmiyeti, aruz ile yazılan, Türkler'e mahsus bazı nazım şekilleri bazı malumatı ihtiva etmesindedir ki, bu malumat, Nevâî'nin *Mizân-el Evzâm*'ndakinden daha geniştir. Babur bu eserinde, o zamana kadar kullanılan vezinlere kendisinden ve başkalarından Türkçe ve Farsça misaller getirmiş, yeni ihtira ettiği vezinlere ise yalnız Türkçe misaller yazmakla iktifa etmiştir.(Köprülü, 1979: s. 185) Ayrıca konuyla ilgili olarak Tanju Oral Seyhan'ın bir makalesi vardır.(Seyhan, 2004: s. 217)

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

أ	a, ā, e	ش	ş
آ	a, ā	ص	ş
ء	'	ض	z, d
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	'
ث	t	غ	g
ث	s	ف	f
ج	c, ç	ق	q
چ	ç	ك	g, k, ñ
ح	h	ل	l
خ	h	م	m
د	d	ن	n
ذ	z	و	o, ō, ö, ü, ū, v
ر	r	ه	a, e, h
ز	z	ی	ı, i, ī, y
س	s		

2. METİN

Fergāna ve Māverāü'n-nehr

[1b]

- (1) Ramažān ayı tārīh-i sekiz yüz toqsan toquzda Fergāna vilāyetide
- (2) on iki yaşta pādşāh boldum. Fergāna vilāyeti béşinçi iqlīm-
- (3) dindür. Ma'müreniñ kenāresi vāqı' boluptur. Şarqı Kāşğar, ğarbı
- (4) Semerqand, cenūbı Bedağşānnıñ serħaddi tağları ve şimālide egerçi burun
- (5) şehrler bar ékendür, mişl-i Almalığ ve Almatu ve Yangı, kim kitābda Otrar bitirler
- (6) Moğol ve Özbek cihetidin bu tārīhde buzuluptur, aşlen ma'müre qalmaydur.
- (7) Muhtaşar vilāyettür. Aşlığ ve mīvesi firāvān. Girdā-girdi tağ vāqı' boluptur.
- (8) Ğarbı tarafıda, kim Semerqand ve Hocend bolğay, tağ yoqtur. Uşbu cānibtin
- (9) özge hiç cānibtin qış yağı kéle almas. Seyhūn deryāsı, kim Hocend suyuğā

[2a]

- (1) meşhürdur, şarq ve şimāl tarafıdın kélip vilāyetniñ içi bile ötüp
- (2) ğarb sarı aqar. Hocendniñ şimāli ve Fākatniñ cenūbı tarafıdın kim hālā Şahruhiyyeğa
- (3) meşhürdur, ötüp yana şimālğa meyl qılıp Türkistān sarı barur. Türkistāndın
- (4) haylı qoyırağ bu deryā tamām qumğa siñer hiç deryāğa qatılmas. Yéti pāre qaşaba-
- (5) sı bar, béşi Seyhūn suynıñ cenūb tarafı, iki şimāl cānibi. Cenūbı tarafıdağı
- (6) qaşabalar: bir Andicāndur kim vasatıta vāqı' boluptur. Fergāna vilāyetiniñ pāyitahtı
- (7) dur. Aşlığ vāfir, mīvesi firāvān, qavun üzümü yahşısı bolur. Qavun maħalıda
- (8) pālız başıda qavun satmaq resm émes. Andicānnıñ nāşpātisidin
- (9) yahşırağ nāşpātı bolmas. Māverāü'n-nehrde Semerqand ve Keş qurğanıdın sonra

- (10) mundın uluğraq qurğan yoqtur. Üç dervāzesi bar. Erki cenūb ʔarafıda
- (11) vāqi‘ boluptur. Toquz tarnav su kirer. Bu ‘acebtür kim bir yérđin hem ʔıqmas.
- (12) Qal‘anıñ girdā-girdi ʔandeqniñ taş yanı seņrīzelig şāhrāh
- (13) [bol]uptur. Qal‘anıñ girdā-girdi tamām maḥallāttur. Bu maḥalle bile Qal‘āğa fāşıla
- (14) uşbu ʔandeq yaqasıdağı şāhrāh tur. Avı quşı dağı bolur. Qırğavulı
- [2b]
- (1) bī-ḥadd semiz bolur. Andaq rivāyet qıldılar kim bir qırğavulnı işkenesi bile tört
- (2) kişi yéyip tükete almaydur. Éli Türkdür. Şehrī ve bāzārīside Türkī
- (3) kişi yoqtur. Éliniñ lafzı qalem bile rāsttur, né üçün kim Mīr ‘Alī-Şīr
- (4) Nevā’iniñ muşannefātı, bāvücūd kim Herīde neşv ü nemā tapıptur, bu til biledür. Éli-
- (5) niñ arasında ḥusn ḥaylī bardur. Ḥāce Yūsuf, kim mūsikīde meşhūrdur,
- (6) Andicānīdür. Hevāsıniñ ‘ufūneti bar. Kūzler él bizgek köp bolur. Yana
- (7) bir Oş qaşabasıdur. Andicānnıñ şarq-cenūbı ʔarafıdur, şarqqa māyil.
- (8) Andicāndın tört yıgaç yoldur. Hevāsı ḥūb, aqar suyu firāvān-
- (9) dur. Bahārı bisyār yaḥşı bolur. Oşniñ faẓīletide ḥaylī eḥādīs vārid-
- (10) dür. Qurğanınıñ şarq-cenūbı cānibide bir mevzūn tağ tüşüptür, Berā Kūhğa
- (11) mevsūm. Bu tağniñ qulleside Sulṭān Maḥmūd Ḥān bir ḥücre salıptur. Ol
- (12) ḥücreşidin qoyıraq uşbu tağniñ tumşuqıda tārlı-i toquz yüz
- (13) ikide mén bir eyvānlıg ḥücre saldım. Egerçi ol ḥücre mundın mürtefi‘dür, velī
- (14) bu [ḥücr]e bisyār yaḥşıraq vāqi‘ boluptur, tamām şehr ve maḥallāt ayaq astıda.

[3a]

- (1) Andicān rüdü Oşnıñ maħallätınıñ içi bile ötüp Andicāngā barur.
- (2) Bu rüdnıñ her iki cānibi bāğāt tüşüptür, tamām bāğları rüdgā müşrif.
- (3) Benefşesi bisyār laţif, aqar suları bar. Bahārı bisyār yahşı bolur. Qalın lāle ve gül-
- (4) ler açılır. Berā Kūh tağı dāmeneside şehr bile tağnıñ arasında bir mescid tüşüp-
- (5) tür, Mescid-i Cevzā atlığ. Tağ tarafıdın bir uluğ şāhcüy aqar. Uşbu mescidniñ
- (6) taşqarı şahnı nişıbrek, se-bergelig, pürsāye, şafālıq meydān vāqi‘ boluptur.
- (7) Her müsāfir ve rehğuzar kélse, anda istirāhat qılır. Ev<bā>şnıñ zerāfeti budur kim her kim
- (8) anda uyqulasa, ol şāhcüydın su quyarlar. ‘Ömer-Şeyh Mīrzānıñ āhir zamān-
- (9) larıda qızıl bile aq mevclig taş uşbu tağda peydā boldı. Bıçaq
- (10) destesi ve tekbend ve ba‘zı nēmeler qılurlar. Hıylı yahşı taşdur. Fergāna vilāyeti-
- (11) de şafā ve hevāda Oş çağlığ qaşaba yoqtur. Yana bir Mergīnāndur. Andicān-
- (12) nıñ ğarbidadur. Andicāndın yėti yığaç yoldur. Yahşı qaşaba vāqi‘ bolup
- (13) -tur, pür-ni‘met. Anārı ve örüki asru hūb bolur. Bir cins anār bolur “dāne kelān”
- (14) dەرler. Çüçüklükide zerdālū ve [me]yhoşluqdın andağ çāşnı bar. Semnān anār-

[3b]

- (1) larığa tercih qılsa bolur. Yana bir cins örük bolur kim dānesini alıp içige mağz
- (2) salıp quruturlar. “Sübħānı” dەرler. Bisyār lezīzdür. Avı quşı yahşıdur. Aq
- (3) kényik yavuuq tapılır. Éli Sarttur. Muşt-zen ve pür şerr ü şūr éldür. Cinjirelıq
- (4) resmi Māverāü’-n-nehrede şāyi‘dür. Semerqand ve Buħārāda nām-dār cinjireler ekşer Mergīnānı-
- (5) dür. Şāhib-i Hidāye Mergīnānnıñ Reşdān atlıq kéntidindür. Yana bir İsfara-

- (6) dur. Kūh-pāye vāqi‘ boluptur. Aqar suları, şafālıq bāğçeleri bar. Merġinān-
- (7) nıñ ġarb-cenūbıdadur. Merġinān bile İsfara arası toquz yığaç yoldur.
- (8) Serdırahtısi bisyārdur, velī bāğçeleride ekşer bādām dırahtıdur. Éli tamām Sart
- (9) ve Fārsī-gūyudur. İsfaranıñ bir şer‘ıside cenūb sarı püştelerniñ arasında
- (10) bir pārçe taş tüşüptür, Señ-i Āyine dەرler. Uzunluġı tahmīnen on qarı
- (11) bolġay, bülendlıġı ba‘zı yeri kişi boyı, pestlıġı ba‘zı yeri kişiniñ béliçe
- (12) bolġay. Āyine dék her néme mün‘akis bolur. İsfara vilāyeti tört bölük kūh-pāyedür: bir
- (13) İsfara, yana bir Vārūh, yana bir Suh, yana bir Hüşyār. Muħammed Şeybānī Hān Sulţān Maħmūd Hān
- (14) bile Alça Hānga şikest bérıp Taşkend ve Şāhrūhiyyeni alġan maħalda uşbu Suh
- [4a]
- (1) bile Hüşyār kūh-pāyelerıġa kélip bir yılga yavuq tenqışlıq bile ötkerip
- (2) Kābil ‘azımeti qıldım. Yana bir Hıocenddür. Andicāndın ġarb sarıġa yégirme bés yığaç
- (3) yoldur. Hıocendtin Semerqand hem yégirme bés yığaçdur. Qadīm şehrlerdındür. Şeyh
- (4) Maşlaħat ve Hı‘āce Kemāl Hıocendtındürler. Mıvesi bisyār yaħşı bolur. Anārı yaħşı-
- (5) lıqqa meşhūrdur. Néçük kim sīb-i Semerqand ve anār-ı Hıocend dەرler, velī bu tārīh-
- (6) de Merġinān anārı köp artuqdur. Qurġanı bülend yérde vāqi‘ bolup-
- (7) tur. Seyhūn suyu şimāl cānibidin aqar. Qurġandın deryā bir oq atımı bolġay.
- (8) qurġan bile deryāniñ şimāl şarafıda bir taġ tüşüptür, Munuġıl atlıq, dەرler kim

(9) bu tağda fîrûze kânı ve ba‘zı kânlar tapılır. Bu tağda bisyâr yılan bar.
Hocend-

(10) niñ avlağı ve quşlağı bisyâr yahşıdır, aq kékik buğı maral qırğavul

(11) tavuşqanı köp tapılır. Hevâsı bisyâr müte‘affındür. Küzler bizgek köp bolur.

(12) andaq rivāyet qıldılar kim çupçuq bizgek bolğandur dérler kim hevâsı-

(13) niñ ta‘affüni şimāldağı tağ cihetidindür. Munıñ tevābi‘idin Kend-i Bādem-

(14) dür. Egerçi qaşaba émes, yahşıgine qaşabaçadur. Bādāmi yahşı bolur. Bu
cihettin

[4b]

(1) bu ismğa mevsūmdur. Hürmüz ve Hindistānga tamām munıñ bādāmi barur.
Hocend-

(2) din bés-altı yığaç şarq tarafıdur. Hocend bile Kend-i Bādemarasıda bir deşti

(3) tüşüptür. Hā Dervişğa mevsūmdur. Hemişe bu deşte yél bardur. Mergīnān-

(4) ğa kim şarqıdır, hemişe mundın yél barur Hocendğa kim ğarbıdır dāyim
mundın

(5) yél kélür tünd yéleri bar dérler kim bir néçe derviş bu bādiyede tünd yélge
yo-

(6) luqup birbirni tapa almay, Hāy derviş hā derviş déy déy tamām helāk bolur-

(7) lar. Andın beri bu bādiyeni Hā Derviş dérler. Seyhūn suyınıñ şimālī tarafı-

(8) dağı qaşabalar bir Ahsıdır kitābelerde Ahsiket bitirler néçük kim Eşireddin

(9) şā‘irni Eşireddin Ahsikatı dérler. Fergānada Andicāndın soñra mundın

(10) uluğraq qaşaba yoqtur Andicāndın ğarb sarı toquz yığaç yol-

(11) dur. ‘Ömer-Şeyh Mīrzā munı pāyitaht qılıp édi Seyhūn deryası qurğanı-

(12) niñ astıdın aqar qurğanı bülend cer üstide vāqi‘ boluptur hāndeqi-

(13) niñ ornığa ‘amīq cerlerdür ‘Ömer-Şeyh Mīrzā kim munı pāyitaht qıldı bir iki

(14) mertebe taşğarıraqdın yana cerler saldı Fergānada munça berk qurğan yoqtur

[5a]

(1) maḥallātı qurgandin bir şer‘ī yıraqraq tüşüptür *Dih kocā u dıraḥtān kocā?*

Meşelni

(2) ğālibā Aḥsī üçün aytıpturlar qavunu yaḥşı bolur bir nev‘ qavundur kim

(3) hem mīrtīmūrī dەرler anda qavun ma‘lūm émes kim ‘ālemde bolğay Buḥārā

(4) qavunu meşhürdur Semerqandnı alğan maḥalda Aḥsī Buḥārādın qavun

kéltürtüp

(5) bir meclisde késtürdüm. Aḥsī qavununıñ hıç nisbeti yoq érdi. Avı

(6) quşı bisyār yaḥşı bolur Seyḥūn deryāsınıñ Aḥsī tarafı deştür aq

(7) kényiki bisyār bolur Andicān tarafı cengeldür buğu maral qırğavul tavuşğanı

(8) köp tapılır asru semiz bolur yana bir Kāsāndur. Aḥsīniñ şimāli-

(9) de tüşüptür kiçikrek qaşabadur. Néçük kim Andicān suyu Oşdın

(10) kélür Aḥsī suyu Kāsāndın kélür yaḥşı hevālıq yérdür. Safālıq bāğçe-

(11) leri tamām say yaqasında vāqi‘ bolğan üçün “*pūstīn piş-i bereh*”

(12) déptürler. Safā ve hevāda Oş bile Kāsān éliniñ ta‘aşşubı bar. Fergāna

(13) vilāyetiniñ girdā-girdi tağlarıda yaḥşı yaylaqlar bar tabulğu yığaçı bu tağlarda

(14) bolur özge hıç yérde bolmas tabulğu bir yığaçıdır, postı qızıl. ‘aşā

[5b]

(1) qılurlar qamçı destesi qılurlar, quşlarğa qafes qılurlar tirāş qılıp

(2) tūr-gez qılurlar ḥaylī yaḥşı yığaçdur. Teberrüklük bile yıraq yérlerge élderler

(3) ba‘zı kitāblarda bitiptürler kim beyrūcu’s-şanem bu tağlardadır velī

(4) bu müddette hıç éşitilmedi bir giyāh éşitildi kim yéti kéntniñ tağ-

(5) larıda bolur ol. Él ayıq otı dەرler mihrgiyāh ḥāşşiyyetlıq ğālibā mihrgiyāh-

(6) dur ol él bu at bile ayturlar bu tağlarda fīrūze kānı ve témür kānı

(7) bolur Fergāna vilāyetiniñ ḥāşılı bile eger ‘adl qılsalar, üç-tört miñ

(8) kişi saḥlasa bolur çün ‘Ömer-Şeyḥ Mīrzā bülend himmetliq ve uluq dā‘iyeliq

(9) pādşāh érdi. Hemīşe mülk-gırlıq dağdağası bar érdi. Néçe nevbet Semerqand

(10) üstige çérig tarttı ba‘zı maħall şikest taptı ba‘zı maħall bī-murād yandı néçe

(11) nevbet qayn atası Yūnus Hānnı kim Çiŋgiz Hānnıñ ikinçi oğlu Çağatay
Hān<nıñ>

(12) neslidindür. Çağatay Hānnıñ yurtıda Moğol ulusınıñ hānı

(13) ol fursatta ol érdi kim méniñ uluğ atam bolğay istid‘ā

(14) qılıp kéltürdi her qatla kéltürgende vilāyetler bérür érdi çün ‘Ömer-Şeyh

[6a]

(1) Mīrzānıñ müdde‘āsı dék bolmas érdi gāhī ‘Ömer-Şeyh Mīrzānıñ

(2) bed-ma‘āşlığıdın gāhī Moğol ulusınıñ muhālefetidin, vilāyette tura almay yana

(3) Moğolistānga çıkar érdi āhir nevbet kéltürgende kim ol fursat-

(4) ta Taşkend vilāyeti ‘Ömer-Şeyh Mīrzā taşarrufıda édi, kim kitāblarda Şāş

(5) bitirler ba‘zı Çaç bitirler kim kemān-ı çāçī andın ‘ibārettür bérdi uşal

(6) fursattın tārīh-i toquz yüz sekiz geçe Taşkend ve Şāhruhiyye vilāyeti Çağatay

(7) Hānlarınıñ taşarrufıda édi bu fursatta Moğol ulusınıñ Hānlığı Yūnus Hān-

(8) nıñ uluq oğlu méniñ tağayim Sulţān Maħmūd Hānda édi ‘Ömer-Şeyh

(9) Mīrzānıñ ağası Semerqand pādşāhı Sulţān Aħmed Mīrzā Moğol ulusu-

(10) nıñ hānı Sulţān Maħmūd Hān ve çün ‘Ömer-Şeyh Mīrzānıñ bed-ma‘āşısıdın

(11) mutazarrır érdiler birbirleri bile ittifaq qılıp Sulţān Aħmed Mīrzā Sulţān

(12) Maħmūd Hānnı küyev qılıp mezkūr bolğan tārīhde Hocend suyınıñ cenūb
cānibi-

(13) din Sulţān Aħmed Mīrzā ve şimāl tarafıdın Sulţān Maħmūd Hān ‘Ömer-
Şeyh Mīrzānıñ

(14) üstige çérig tarttılar bu eşnāda ġarīb vāqi‘a dest bérdi. mezkūr bolup

[6b]

(1) édi kim Aħsī qurğanı bülend cer üstide vāqi‘ boluptur ‘imāretleri cer ya-

(2) qasıda érdi uşbu tārīhde düşenbih küni ramazān ayınıñ törtide

- (3) ‘Ömer-Şeyh Mīrzā cerdin kebüter ve kebüter-ḥāne bile uçup şunqār boldı.
Otuz toquz
- (4) yaşar érdi. vilādet ve nesebi sekiz yüz altmışda Semerqandda édi Sulṭān Ebū Sa‘īd
- (5) Mīrzāniñ törtünçi oğlı édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā Sulṭān Muḥammed Mīrzā Sulṭān Maḥmūd
- (6) Mīrzādın kiçik Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā Sulṭān Muḥammed Mīrzāniñ oğlı édi Sulṭān Muḥammed
- (7) Mīrzā Mīrānşāh Mīrzāniñ oğlı édi Mīrānşāh Mīrzā Timur Bégniñ üçünçi
- (8) oğlı édi ‘Ömer-Şeyh Mīrzā bile Cihāngīr Mīrzādın kiçik Şāhruḥ Mīrzādın
- (9) uluq Sulṭān Ebū-Sa‘īd Mīrzā evvel Kābilni bérıp ‘Ömer-Zeyh Mīrzāğa Bābā Kābilī-
- (10) ni bégatake qılıp ruḥşat bérıp édi mīrzālarını sünnet qılır ṭoyı ciheti-
- (11) din Dere-i Gez’din yandurup Semerqand éltti. ṭoydın soñra ol münāsebet
- (12) bile kim Timur Béğ uluq ‘Ömer-Şeyh Mīrzāğa Fergāna vilāyetini bérğendür, Andicān
- (13) vilāyetini bérıp Ḥudāberdi Tuğçı Timurtaşnı bégatake qılıp yiberdi. Şekl
- (14) ü şemāili pest boyluq, tégirme saqallıq, qoba yüzlüg, tonbul kişi édi. ton-
- [7a]
- (1) nı bisyār tar kéyer édi andaç kim bağ bağlaturda qarnını içige tartıp bağlatur
- (2) édi. bağ bağlağandın soñ özini qoya bérse bisyār bolur édi kim bağları
- (3) üzülür édi kéymekte ve yémekte bī-tekellūf édi destārını destār-pīç
- (4) çırmar édi ol zamānda destārlar tamām çār-pīç édi bī-çīn çırmap
- (5) ‘alāqa qoyar édiler. Yazlar ġayr-i dīvānda ekşer Moğolī börk kéyer édi aḥlāq
- (6) ve eṭvārı ḥānefī mezḥebliq pākīze i‘tiqādliq kişi érdi bés vaqt-i
- (7) namāznı terk qılmas édi. ‘Ömri qazālarını tamām qılıp édi ekşer tilāvet qılır
- (8) édi Ḥazret-i Ḥāce ‘Ubeydullāhğa irādeti bar édi. Şoḥbetleriğa bisyār müşerref

(9) bolup édi. H̄azret-i H̄āce hem ferzend d̄ep érdiler revān sevādı bar édi.

(10) H̄amseteyn ve Mesnevī kitāblarını ve tārīhlerni oqup érdi. Ekşer Şāhnāme

(11) oqur édi. T̄ab‘-ı nazmı bar édi. Velī şı‘rga pervā qılmas édi. ‘Adāleti bu mertebe-

(12) de édi kim H̄iṭāy kārṽanı kéledürgende Andicānnıñ şarqī tarafıdağı

(13) [ta]ğlarınıñ tüpide miñ uyluq kārṽannı andaq qar bastı kim

(14) iki kişi qutuldı haber tapıp muḥaşşillar yiberip kārṽannıñ cemī‘ cihātını

[7b]

(1) zabt qıldı herçend kim vārişi h̄āzır yoq érdi bāvücüd-ı ihtiyāc saḥlap

(2) bir yıl iki yıldın sonra Semerqand ve H̄orāsāndın vārişlerini tilep kéltürüp

(3) mällarını sālīm tapşurdı bisyār saḥāveti bar érdi H̄uluqı dağı saḥāvetiçe bar

(4) érdi. Hoş-ḥuluq u harrāf ve faşīḥ ve şīrīnzebān kişi érdi. Şocā‘ u merdāne

(5) kişi édi iki mertebe özi cemī‘ yigitlerdin uzup qılıç yétkürdi

(6) bir mertebe Aḥsī eşikide yana bir mertebe Şāhruḥiyye eşikide oqnı orta çağlığ

(7) atar édi bisyār ḍarb-ı muştı bar édi. anıñ muştıdın yigit yıqılmağan

(8) yoqtur mülk-gīrlıq dağdağası cihetidin ḥaylī yaraşlar uruşqa ve dost-

(9) luqlar düşmenlıqqa mübeddel bolur édi. Burunlar köp içer édi. Soñra-

(10) lar haftada bir yā iki qatla şöḥbet tutar édi. Hoş şöḥbet kişi édi. Taqrīb

(11) bile ḥüb ebyāt oqur édi soñralar ma‘cün köprek ihtiyār qılır édi.

(12) Ma‘cünılıqda gele ḥuşk bolur édi. Yetīm-şı‘ār érdi. Na‘l ve dağı bisyār

(13) érdi. Hemīşe nerd oynar érdi gāhī qumār hem qılır édi. Maşāf ve uruş-

(14) ları üç maşāf uruştı evvel Yūnus H̄ān bile Andicānnıñ şimāl

[8a]

(1) tarafıda Seyḥūn deryāsınınıñ yaqasında Teke Sekritgü dégen yérde. Bu cihet-

(2) tin ol mevzi‘ bu ismğa mevsümdur kim tağ dāmenesı cihetidin bu deryā

(3) andaq tar aqar kim rivāyet qılurlar kim ol yérdin tekke ségrigendür. Mağlūb

(4) bolup éligge tüşti. Yana Yūnus H̄ān yaḥşılıq qılıp vilāyetiğa ruḥşat

- (5) bérđi. Bu yérde uruş bolġan üçün Teke Sekritġü Uruşı ol vilâyet-
- (6) te târîh boluptur. Yana bir Türkistânda Urus suyu yaqasında Semerqand nevâhî-
- (7) sini çapıp baradurġan Özbek bile Urus suyunı muz bile kéçip yahşı
- (8) basıp esîr ve mâlnı ayırıp tamâm igelerige yandura bérıp hîç néme ıama‘ qılmadı.
- (9) Yana bir Sultân Aġmed Mîrzâ bile Şâhruġiyye ve Ura Tépe arasında Hıavâşş dégen
- (10) kénkte uruşup maġlûb boldı. *Vilâyâtı* atası Fergâna vilâyetini bérıp
- (11) édi. Néçe maġall Taşkend ve Sayram hem mîrzâniġ taşarrufıda édi kim aġası Sultân Aġmed Mîrzâ
- (12) bérıp édi Şâhruġiyyeni firîb bile alılıp néçe maġall mutaşarrıf édi âhîr çağlarda
- (13) Taşkend ve Şâhruġiyye éligtin çıqıp édi Fergâna vilâyeti édi ve Hocend ve Ura
- (14) Tépe kim aşl-ı atı Usruřnadur, Usruř hem dérler Hocendni ba‘zı dâġil Fergâna

[8b]

- (1) tutmaslar Sultân Aġmed Mîrzâ kim Taşkendke Moġol üstige barıp Çîr Suyı
- (2) yaqasında kim şikest taptı. Ura Tépede Hâfız Bég Dulday édi. Mîrzâġa
- (3) bérđi. Andın beri Usruřna ‘Ömer-Şeyġ Mîrzâ taşarrufıda édi. *Evlâdı* üç oġul
- (4) ve bés qız qalıp édi. Barı oġlanlarıdın uluq mén Zâhîrüddîn Muġammed Bâbur
- (5) édim. Anam Qutluq Nigâr Hıanım édi. Yana bir oġul Cihângîr Mîrzâ édi méndin
- (6) iki yaş kiçik édi. Anası Moġolnıġ tümen bégleridin érđi, Fâııma Sultân
- (7) atlıq. Yana bir oġul Nâşır Mîrzâ édi. Anası Andicânlıġ édi, ġunçaçı érđi,
- (8) Ümîd atlıq. Méndin tört yaş kiçik édi. Barı qızlardın uluq Hân-
- (9) zâde Bégim érđi, méniġ bile bir tuqqan érđi. Méndin bés yaş uluq

(10) érđi. Mén Semerqandnı ikinçi nevbet alganda bāvücüd kim Ser-i Pulda şikest bolup

(11) éđi, kélip béş ay qal‘adārlıq qıldım. Eṭrāf ve cevānıbdagı pādşāh-

(12) lar ve béglerdin hıç nev‘ meded ve mu‘āvenet bolmadı. Me’yūs bolup salıp

(13) çıqtım. Ol fetrette Hānzāde Bégim Muḥammed Şeybānı Hānga tüşüp éđi. Bir oğlı

(14) bolup éđi, Hurrem Şāh atlıq. Maqbūl ođlan éđi. Belḥ vilāyetini aḡa bérıp

[9a]

(1) éđi. Atası ölgendın bir-iki yıl soḡra Téḡri raḡmetiġa bardı. Şāh İsmā‘ıl Özbek-

(2) ni Mervde basqanda Hānzāde Bégim Mervde éđi. Méniġ cihetimdın yaḡşı körüp

(3) ebdān uzattılar. Qunduzda kélip maḡa qatıldılar. Müfāreqat imtidādı

(4) on yıl bolup éđi. Mén ve Muḥammedı Kōkeltaş ikev kēldük, bégim ve bégimniġ

(5) yavuġıdagılar tanımadılar, bāvücüd kim ayttım, müddettin soḡra tanıdılar. yana

(6) bir qız Mihr Bānū Bégim érđi. Nāşır Mırzā bile bir tuqqan érđi. Méndın iki yaş

(7) uluq éđi. Yana bir qız Şehr Bānū Bégim érđi. Bu daġı Nāşır Mırzā bile bir tuqqan

(8) érđi. Méndın sekiz yaş kiçik éđi. Yana bir qız Ruqiyye Sulṭān Bégim érđi.

(9) Anası Maḡdūm Sulṭān Bégim éđi - Qaraköz Bégim dérlér éđi, ikkelesi mırzāniġ

(10) fevtidin soḡ boldılar. Yādgār sulṭān Bégimni méniġ uluq anam Ésen

(11) Devlet Bégim saḡlap éđi. Andicān Aḡsīni Şeybānı Hān alganda Yādgār

(12) Sulṭān Bégim Ḥamza Sulṭānnıġ ‘Abdul-Laṭıf Sulṭān atlıq ođlıġa tüşüp

(13) éđi. Mén Ḥamza Sulṭān başlıġ sulṭānlarnı Ḥutlān vilāyetide basıp Ḥışārni

(14) alğanda maña qatıldı. Uşol fetrette Ruqiyje Sulţān Bégim Cānī Bég Sulţānga tüşüp

[9b]

- (1) édi. Bir iki oğul boldı turmadı. Bu furşatlarda haber kélđi kim Téñri
- (2) raħmetiğā barıptur. *Havātīn u serārī*: Qutluq Nigār Hānım édi. Yūnus Hānıñ
- (3) ikinçi qızı Sulţān Maħmūd Hān ve Sulţān Aħmed Hānıñ égeçisi édi.
- (4) Yūnus Hān Çiñgiz Hānıñ ikinçi oğlı Çāğatay Hān neslidindür. Yūnus Hān
- (5) ibn Veys Hān ibn Şīr ‘Alī oğlan ibn Muħammed Hān ibn Hıızr Hı‘ace Hān ibn
- (6) tuğluq Timur Hān ibn Ésen Buğa Hān ibn Duvā Hān ibn Barāq Hān ibn
- (7) Yisun Teve ibn Mötügen ibn Çāğatay Hān ibn Çiñgiz Hān. Çün munça
- (8) taqrīb boldı hānlarnıñ aħvālnı dağı icmāl bile zıkr qılalıñ. Yūnus Hān
- (9) ve Ésen Buğa Hān Veys Hānıñ oğlanları édi. Yūnus Hānıñ anası
- (10) Türkistānlıq Qıpçaq bégleridin Témür Bég ri‘āyet qılğan Şeyh Nūreddīn Bég-
- (11) niñ qızı yā nebīresi bolur. Veys Hānıñ vaq‘asında Moğol ulusu iki
- (12) ferīq bolur. Bir pāre Yūnus Hān sarı köpreki Ésen Buğa Hān sarı bolur. Bur-
- (13) unraq Yūnus Hānıñ égeçisini Uluğ Bég Mīrzā ‘Abdul-‘Azīz Mīrzāğa alıp
- (14) édi. Ol münāsebet bile Érzen Barın tümen bégleridin [ve] Mīrek Türkmen, kim Hırmas

[10a]

- (1) tümen bégleridin édi, hānıñ üç-tört miñ öylüg Moğol ulusu
- (2) bile Uluğ Bég Mīrzāğa keltürdiler kim kömek alıp yana Moğol ulusını
- (3) alğaylar. Mīrzā mürüvvetī qılmadı. Ba‘zısını esir qıldı, ba‘zılarını birin birin
- (4) vilāyetqa perīşān qıldı. Erzen buzuğluğı Moğol ulusıda bir tārīh
- (5) boluptur. Hānıñ ‘Irāq sarı ötkerdiler. Barıp bir yıldın artuqraq
- (6) Tebrīzde boldı ol maħalda Tebrīz pādşāhı Cihānşāh Bārānī Qaraqoyluq
- (7) édi. Andın Şīrāz kélđi. Şīrāzda Şāhruħ Mīrzānıñ ikinçi oğlı

- (8) İbrāhīm Sulṭān Mīrzā édi. Bés-altı aydın soñ İbrāhīm Sulṭān Mīrzā
(9) ölüp oğlı ‘Abdullāh Mīrzānıñ yéride olturdı. ‘Abdullāh Mīrzāğa hān
(10) nöker édi, mülāzemet qılur édi. On yéti-on sekiz yıl hān Şīrāz ve ol
(11) vilāyetlerde boldı. Uluğ Bég Mīrzānıñ ve oğlanlarınıñ gavgā-
(12) larıda Ésen Buğa Hān fırsat tapıp kirip Fergāna vilāyetini Kend-i Bādemğa-
(13) ça çapıp kélip Andicānnı alıp élini tamām esīr qıldı. Sulṭān Ebū.Sa‘īd Mīrzā
(14) taht alğanda çerig tartıp barıp Yangıdın narı Asparada Moğolistān-
[10b]

- (1) da Ésen Buğa Hānnı yahşı bastı. Munıñ fitnesiniñ def‘iğa Sulṭān Ebū Sa‘īd
Mīrzā
(2) Yūnus Hānnı bu münāsebet bile kim ‘Abdul-‘Azīz Mīrzā alğan égeçisi
Hānınnı alıp
(3) édi, ‘Irāq ve Hōrāsāndın tilep toylar qılıp dostlar bolup Moğol
(4) ulusıda hān qılıp yibergende Sağarıçı tümen bégleri tamām ol fırsat-
(5) ta Ésen Buğa Hāndın yamanlap Moğolistānga kélip édiler. Bularnıñ arasığa
(6) kélidi. Ol fırsatta Sağarıçı bégleriniñ uluğı Şīr Hācı Bég érdi.
(7) Anıñ qızı Ésen Devlet Bégimni aldı. Moğol töresi bile hānnı ve Ésen Devlet
Bégim-
(8) ni bir aq kiyiz üstige olturguzup hān köterdiler. Hānnıñ bu Ésen
(9) Devlet Bégimdın üç qızı boldı. Barıdın uluğ Mihr Nigār Hānım édi kim
(10) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā uluğ oğlı Sulṭān Aḥmed Mīrzāğa qoyulup édi
mīrzādın
(11) hiç oğul qız bolmadı. Soñra fetrette Şeybānī Hānga tüşüp édi. Mén Kābilğa
(12) kélgende Şāh Bégim bile Semerqandın Hōrāsānga kélip Hōrāsāndın Kābilğa
kédiler.
(13) Şeybānī Hān Qandaharda Nāşır Mīrzānı qapağanda mén Lemgān ‘azīmeti
qıldım. Hān

(14) Mīrzā ve Şāh Bégim ve Mihr Nigār Hānım Bedaḥşān ğa bardılar. Mīrzā Hānı Mübārek Şāh

[11a]

(1) Qal‘a-i Zāferġa tilegende Ebā Bekir Kāşġarīniñ çapqunıġa yoluqup Şāh Bégim ve Mihr Nigār Hānım

(2) ve cemī‘ élniñ ehl ü ‘iyāli esīrlıqqa tüşti. Ol zālim bedkirdārniñ ḥabside

(3) dünyā-yı fānīni vedā‘ qıldılar. İkinçi qız ménini vālidem Qutluq Nigār Hānım édi.

(4) Ekşer qazaqlıqlarda ve fetretlerde méniniñ bilen bile édiler. Kābilni algandım

(5) bés-altı ay soñra tārīḥ-i toquz yüz on birde Tēñri rahmetiġa bardılar.

(6) Üçünçi qız Hüb Nigār Hānım édi. Muḥammed-Hüseyn Gūrgān Duġlatqa bérıp édiler.

(7) bir qızı bir oġlı bolup édi. Qızını ‘Ubeyd Hān alıp édi. Mén Buḥārā ve Semerqandnı

(8) alganda çıqmay qalıp édi. Sulṭān Sa‘īd Hāndın ‘ammı Seyyid-Muḥammed Mīrzā

(9) Semerqandġa maña élçilikke kélgende aña qoşulup bardı. Sulṭān Sa‘īd Hān

(10) aldı. Oġul Ḥaydar Mīrzā édi. Atasını Özbek öltürgendin soñ

(11) kélip méniniñ mülāzemetimde üç-tört yıl boldı. Soñra icāzet tilep

(12) Kāşġarġa ḥān qaşıġa bardı. *Bāz gerded be aşl-i ḥod heme çiz / zer-i şāfī ü*

(13) *noqre ü erziz*. Bu tārīḥde déydürler kim tāyib bolup yaḥşı tarīqa peydā qılıp-

(14) tur. Ḥaṭṭ u taşvīr ve oq ve peykān u zihgīr her némege éligi çespāndur. Ṭab‘-ı nazmı

[11b]

(1) hem bardur. Maña ‘arzadāştı kélip édi. İnşāsı hem yaman émes. Hānıñ

(2) yana bir ḥatunı Şāh Bégim édi. Egerçi özge ḥatunları hem bar édi velī oġla-

(3) nlar ve qızlarınñ anaları bu iki érdi. Şāh Bégim Bedaḥşān şāhı Şāh Sulṭān Muḥammed-

(4) niñ qızı édi. Bu Bedaḥşān şāhları neseblerini İskender-i Filqosqa yéter

(5) dérler. Bu şāhnıñ yana bir qızı kim Şāh Bégimniñ égeçisi bolğay, Sulṭān

(6) Ebū-Sa‘īd Mīrzā alıp édi. Andın Ebā Bekir Mīrzā bolup édi. Hānnıñ bu Şāh Bégim-

(7) din iki oğul ve iki qız bolup édi. Bu üçdin uluq, mezkūr bolğan

(8) üç qızdın kiçik Sulṭān Maḥmūd Hān édi kim Semerqandda ol nevāḥīde ba‘zı

(9) “Ḥanıke Hān” dérler. Sulṭān Maḥmūd Hāndın kiçik Sulṭān Aḥmed Hān édi kim

(10) “Alça Hān”ğa meşhūrdur. Alçanıñ vech-i tesmiyesi munı dérler kim Qalmaq ve Moğol tili

(11) bile öltürgüçini “alaçı” dérler. Qalmaqnı néçe qatla basıp qalın kişisin

(12) qırğan üçün alaçı déy déy keşret-i isti‘māl bile Alça boluptur. Bu tā[rī]ḥ-

(13) de ḥānlarnıñ zıkrı mükerreren taqrīb bile kélğüsüdür. Vakāyi‘ ve ḥālātları

(14) anda mezkūr bolğusudur. özgelerdin kiçik bir qızdın uluq

[12a]

(1) Sulṭān Nigār Ḥanıñ édi kim Sulṭān Maḥmūd Mīrzāğa çıkarıp édiler. Mīrzādın bir oğlı

(2) bolup édi, Sulṭān Veys atlıq. Zıkrı bu tāriḥde kélğüsüdür. Sulṭān Maḥmūd Mīrzā

(3) ölgendin soñ oğlını alıp hıçkimge ḥaber qılmay Taşkendke ağalarığa

(4) barıp édi. Bir néçe yıldın soñ Adık Sulṭānğa, kim Çiñgiz Hānnıñ

(5) uluq oğlı Cuci nesli Qazaq sulṭānlarıdır, bértiler. Hānlarnı

(6) Şeybānī Hān basıp Taşkend ve Şāhrūhiyyeni alğanda on iki Moğol nökeri bile

(7) qaçıp Adık Sulṭānğa bardı. Adık Sulṭāndın iki qızı boldı, birini

(8) Şeybān sulṭānlarığa, yana birini Sulṭān Sa‘īd Hānnıñ oğlı Reşīd Sulṭānğa

- (9) bérdi. Adīk Sulṭāndın soñ Qazaq ulusınıñ ḥānı Qāsım Ḥān
 (10) aldı. Dérler kim Qazaq ḥān ve sulṭānlarınıñ arasında hıç kim ol
 (11) ulusnı Qāsım Ḥānça zabṭ qılğan émeştür. Çerigini üç yüz miñ-
 (12) ge yavuuç çınarlar édi. Qāsım Ḥān ölgendın soñ ḥanım Kāşğarğa
 (13) Sulṭān Sa‘īd Ḥān qaşığı kélđi. Barıdın kiçik Devlet Sulṭān Ḥanım
 (14) édi, Taşkend buzugluğında Şeybānī Ḥānnıñ oğlı Timur Sulṭānğa

[12b]

- (1) tüşüp érđi. Anıñ bir qızı bolup édi. Semerqandtı menıñ bilen
 (2) bile çıqıp édiler. Üç-tört yıl Bedaḥşān vilāyetide boldılar. Andın soñra
 (3) Kāşğarğa Sulṭān Sa‘īd Ḥān qaşığı bardılar. ‘Ömer-Şeyḥ Mırzānıñ
 ḥaremleridin
 (4) yana bir Ḥāce Ḥüseyn Bégnıñ qızı Ulus Ağa édi. Andın bir qız bolup
 (5) édi. Kiçiklikde öldi. Bir yıl-bir yarım yıldın soñ ḥaremdin çıqar-
 (6) dılar. Yana bir Fāṭıma Sulṭān Ağa édi. Moğol tümen bégleridin édi. Mırzā
 (7) barıdın burun bu Fāṭıma Sulṭān Ağanı alıp édi(ler). Yana bir Qaraköz Bégnim
 érđi.
 (8) Soñralar alıp édi. Ḥaylī sévgülüg édi. Mırzānıñ ḥoş-āmedığa nesebini
 (9) Sulṭān Ebū-Sa‘īd Mırzānıñ ağası Minūçihir Mırzāğa yétkürüp édi. Ğuma
 (10) u ğunçaçı ḥaylī bar édi. Bir Ümīd Ağaçe édi. Mırzādın burun ölüp
 (11) édi. Mırzānıñ āḥir maḥallarıda bir Tün Sulṭān édi. Moğoldın édi. Yana
 (12) bir Ağa Sulṭān édi. *Ümerāsi* : Ḥudāybérđi Timurtaş érđi. Herī ḥākimi Aq
 (13) Buğa Bégnıñ ağasınıñ neslidindür. Sulṭān Ebū-Sa‘īd Mırzā Cūkī Mırzānı
 (14) Şāḥruḥıyyede qapqanda Fergāna vilāyetini ‘Ömer Şeyḥ Mırzāğa bérıp eşikni
 bu Ḥudāy-

[13a]

- (1) bérđi Timurtaşqa başlatıp yiberip érđi. Ol maḥalda bu Ḥudāyberdi
 (2) Timurtaş yéğirme béş yaşta érđi. Egerçi yaşı kiçik érđi, tüzüki ve zabṭ

- (3) u rabtı bisyār yahşı édi. Bir-iki yıldın soñra İbrāhīm Bégçek Oş nevāhī-
- (4) sini çapqanda Hudāybérđi Timurtaş keyniçe barıp uruşup basılıp
- (5) şehīd boldı. Ol fursatta Sulţān Aħmed Mīrzā Ura Tepeniñ Aq Qaçğay
- (6) dégen yaylağıda édi kim Semerqandın on sekiz yığaç şarq cānibidür.
- (7) Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā Bābā Hākīde érđi kim Herīdin on iki yığaç
- (8) şarq sarıdur. Bu ħaberni ‘Abdul-Vahhāb Şiqavuldın ‘arzadāşt qılıp mīrzāğa
- (9) çapturdılar. Bu yüz yégirme altı yığaç yolını tört künde çapadur. Yana bir
- Hāfız
- (10) Muħammed Bég Dulday érđi, Sulţān Melik Kāşğariniñ oğlı Aħmed Hācı
- Bég-
- (11) niñ inisi érđi. Hudāybérđi Bég ölgendin soñra mumı eşik ihtiyārı
- (12) qılıp yiberip érdiler. Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzāniñ vāqi‘asıdın soñra
- (13) Andicān bégleriniñ bile yahşı çıqışmağan cihetidin Semerqandğa Sulţān
- Aħmed Mīrzā
- (14) mülāzemetiğa bardı. Sulţān Aħmed Mīrzāğa Çır şikesti bolğanda Ura Tépede
- érđi.

[13b]

- (1) ‘Ömer-Şeyh Mīrzā Semerqand ‘azīmeti bile Ura Tépe üstige kélgende Ura
- Tépeni Mīrzā mülāzımlarığa
- (2) tapşurup Mīrzā mülāzemetide boldı. ‘Ömer-Şeyh Mīrzā hem Andicān
- ħükümetini aña bérđi. Soñralar
- (3) Sulţān Maħmūd Hān qaşığa barıp édi. Mīrzā Hānnı tapşurup Dizaknı aña
- bérip
- (4) édiler. Kābilnalğandın burunraq Mekke ‘azīmeti qılıp Hind yolu bile
- müteveccih boldı.
- (5) Yolda Téñri rahmetiğa barıptur. Faqır ve kemsuħan ve bi-ħayşiyet kişi érđi.
- Yana bir Hāce

- (6) Hüseyn Bég érđi. Ādemī ve faqīr kiři érđi. Ol zamān destūrı birle içkülerde
- (7) qoşuqlarını yahşı aytur ékendür. Yana bir Şeyh Mezīd Bég éđi. maña evvel bég-atake
- (8) anı qılıp éđiler. Żabtı ve tüzüki haylı yahşı éđi. Bābur Mīrzāğa hıdmet qılğandır.
- (9) ‘Ömer-Şeyh Mīrzā qaşıda andın uluğraq bég yoq éđi. Fāsiq kişi érđi. Çehre
- (10) saşlar éđi. Yana bir ‘Alī Mezīd Bég éđi. Qoçın éđi. İki qatla yağı boldı, bir mertebe
- (11) Ahsīde yana bir mertebe Taşkendte. Mūnāfıq ve fāsiq ve harām-nemek ve yaramas kiři érđi.
- (12) Yana bir Hasan Ya‘qūb Bég éđi. Kiçik köñüllüğü, yahşı tab‘lıq, çüst u çespān
- (13) kiři érđi. Bu beyt anıdır: *bāz āy, ay humāy, ki bī tūtī-yi haṭ-at / nazdīk şud*
- (14) *ki zāğ barad ustaḥvān-i man.* Merdāne kişi éđi. Oqnı yahşı atar éđi. Çevgānnı
- [14a]
- (1) yahşı oynar éđi. Hāk-pilleni yahşı saçarar érđi. ‘Ömer-Şeyh Mīrzā vāqi‘asıdın
- (2) soñ ménin eşikimde şāhib-ihtiyār ol éđi. İçi tar ve kemḥavşıla
- (3) ve fitne qısqaraq kişi éđi. Yana bir Qāsım Bég éđi. Qoçın éđi. Qadīmī
- (4) Andicānnıñ qoşun bégleridin éđi. Hasan Béğdin soñ ménin
- (5) eşikimde şāhib-ihtiyār ol éđi. Āḥir-i ‘ömrığaça ihtiyār u i‘tibārı
- (6) arttı ve öksümedi. Merdāne kişi éđi. Bir mertebe Kāsān nevāḥīsini
- (7) çapqan Özbekniñ kéyniçe barıp yahşı bastı. ‘Ömer-Şeyh Mīrzā qaşıda
- (8) qılıç çapıp éđi. Yassı Keçit uruşıda hem yahşı çapqulaştı. Qazaq-
- (9) lıqlarda Mesīḥa Kūhistānıdın Sultān Maḥmūd Hān qaşığa barmaq ‘azīmeti
- (10) qılğanda Qāsım Bég ayrılıp Hüsrev Şāh qaşığa bardı. Tārīḥ-i toquz
- (11) yüz onda kim Hüsrev Şāhnı alıp Kābildā Muqīmni qapadım, Qāsım Bég ol
- (12) fırsatıta kéldi. Yana buruntağı² dék oq ri‘āyet ve şefaqt qıldım. Türkmen

² metinde burtağı biçimindedir.

(13) hezāresini Dere-i Hošta çapqanda Qāsım Bég bāvücüd-ı qarılıq yigit-

(14) lerdin yaḥşıraq yürügen cihetidin Bengiş vilāyetini culdu bérdim. Soñra

[14b]

(1) Kābilğa kélgende Hümāyūnga bég-atake qıldım. Zemīn Dāverni alğan fırsatlar-

(2) da Téñri raḥmetiğa bardı. Müselmān ve mütedeyyin ve müttaqī kişi érdi. Şübhelıq

(3) ta‘āmdın perhīz qılır érdi. Rāy u tedbiri bisyār yaḥşı édi. Ḥaylī muṭāyebe

(4) qılır édi. Bāvücüd kim ümmī édi, hoştāb‘-āne zerāfetler qılır édi.

(5) Yana bir Bābā-Qulı Bābā-‘Alī Bég édi. Şeyḥ ‘Alī Bahādırnıñ neslidin édi. Şeyḥ

(6) Mezīd Bég ölgendin soñ anı maña bég-atake qıldılar. Sulṭān Aḥmed Mīrzā

(7) Andicānga çerig tartqanda Sulṭān Aḥmed Mīrzāğa kirip Ura Tépeni bérdi.

(8) Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soñ Semerqandtın qaçıp kéledürgende Ura Tépe-

(9) din Sulṭān ‘Alī Mīrzā çıqıp uruşup basıp öltürdi. Zabtı ve yarağı

(10) yaḥşı édi. Nökerni yaḥşı saḥlar édi. Bī-namāz édi, rūze tutmas édi.

(11) Zālīm u kāfirveş kişi édi. Yana bir ‘Alī Dost Tağayi édi. Sağarıçı tümen

(12) bégleridin édi. Méniñ anamnıñ anası Ésen Devlet Bégimge uruq bolur

(13) édi. ‘Ömer-Şeyḥ Mīrzā zamānıdın mén köprek ri‘āyet qılıp édim. Éligidin iş

(14) kélür dédiler. Bu néçe yıl kim méniñ qaşımnda édi, hīç andağ işi zāhir bolmadı

[15a]

(1) kim dése bolğay. Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzāğa ḥidmet qılğandır. Yada yadaçılıq

(2) da‘vāsını qılır édi. Quşçı édi. Yaramas aḥlāq u eṭvārlıq kişi

(3) érdi. Baḥīl ü fitne ve zomoḥt u münāfiq ve ḥod-pesend ve qatıq sözlüg ve savuq

(4) yüzlüg kişi édi. Yana bir Veys Lāğarī érdi. Semerqandlıq Toqçı élidin édi.

- (5) ‘Ömer-Şeyh Mīrzā qaşıda soñralar haylī muqarreb bolup érdi. Méniñ bile qazaq-
- (6) lıqlarda bar édi. Rāy u tedbīri haylī yahşı édi. Bir néme müftin édi. Yana bir Mīr
- (7) Ğıyās Tağayi édi. ‘Alī Dostnıñ inisi édi. Moğol mīrzādeleri arasında
- (8) Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā [éşikide] mundın ilgerirek kişi yoq édi. Sulţān Ebū-Sa‘īd
- (9) Mīrzānıñ çehārsū mühri munda édi. ‘Ömer-Şeyh Mīrzānıñ āhir zamānlarında köp
- (10) muqarreb bolup édi. Veys Lāğarī bile müşāhib édi. Kāsānnı, kim Sulţān Maħmūd Hāngā
- (11) bértiler, andın soñ āhir-i ‘ömriğaçā hān hidmetide oq édi. Hān hem haylī ri‘āyet
- (12) qılıp édi. Külegeç ve hezzāl kişi édi, fısqta bībāk édi. Yana bir ‘Alī Derviş
- (13) édi. Ğorāsānlıq édi. Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā qaşıda Ğorāsān çehresi
- (14) cérgeside hidmet qılır édi. Ğorāsān ve Semerqand Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzānıñ taht-ı
- [15b]
- (1) zabtığa kirgende bu iki pāyitahtnıñ işke yarar yiğitlerini hāşşa tabin
- (2) qılıp Ğorāsān çehre tabini Semerqand çehre tabini dér ékendür. Méniñ qaşımnda
- (3) Semerqand çehre tabini dér ékendür. Méniñ éşikide yahşılar bardı. Merdāne kişi
- (4) édi. Nesh-i ta‘liq haţtımnı tavri bitir édi. Hoş-āmed aytur édi. Tab‘ığa
- (5) hisset ğālib édi. Yana bir Qanber-‘Alī Moğol édi. Ahtaçıdım édi. Atası vilāyet-
- (6) qa kirip néçe maħall sellāhlıq qılğan üçün Qanber-‘Alī Sellāh dér édiler. Yūnus Hān

- (7) qaşıda āftābeçılıq qılıp soñra bég bolup édi. Méniñ qaşımda ħaylı uluq
- (8) ri‘āyet tapıp édi. İşke tégünçe ihtimāmı yahşısı édi. İşke tégilgen maħalda qalta-
- (9) ğaylığı bar édi. Pürgüy u perīşāngüy édi. Muqarrerdür her kim ki köp aytur perīşān
- (10) aytur. Ħavşalası tar ve tīremağz kişi édi. ‘Ömer-Şeyħ Mīrzāğa bu vāqi‘a dest
- (11) bérgeñde mén Andicānda çehār-bāğda édim. Seşenbe küni Ramazān ayınıñ bé ši-
- (12) de bu ħaber Andicānğa kélđi. İzīrāb bile atlanıp qaşımdağı ħāzır nöker-süder bile
- (13) qurğan ‘azīmeti qıldım. Mīrzā dervāzesiğa yétken maħalda Şirim Tağayi cılavum-
- (14) nı alıp namāz-gāh sarı tépredi. Ħayāliğa bu kéçiptür kim Sultān Aħmed Mīrzā uluq

[16a]

- (1) pādşāhdur. Qalın çerig bile kélse bégler méni ve vilāyetni tapşurguları-
- (2) dur, méni Özkend ve Él-Tağ dāmene sarı alıp bargay. Eger vilāyetni bérse-
- (3) ler mén bārī éligge tüşmey, tağayilerim Alça Ħānğa yā Sultān Maħmūd Ħānğa
- (4) bargay mén. Ħāce Mevlānā Qāđī kim Sultān Aħmed Qāđīniñ oğlı ve Şeyħ Burhāneddīn
- (5) Qılıçniñ neslidür, ana tarafıdın Sultān Élig Māzīğa yéter; bularniñ ħānevāde-
- (6) leri ol vilāyette merci‘ ve şeyhü’l-islām yosunluq bola kélgendür; zikrleri
- (7) munda mükerrer kélğüsüdür ve qurğan içideki bégler bu ħaberni tapıp Ħāce Muħammed
- (8) Derzīni kim ‘Ömer-Şeyħ Mīrzāniñ bayırısı ve bir qızınıñ atakesi édi,
- (9) yiberip ol dağdağalarnı bularniñ ħātırıdın ref‘ qılıp namāz-gāhqa
- (10) yavuuq yétken maħalda méni alıp yandı. Kélip erkge tüştüm. Ħāce Mevlānā
- (11) Qāđī ve bégler méniñ qaşımda kélip söz ve kéneş bir yerge qoyup qurğan-

(12) nıñ burc u bārūsınıñ zıbt u rabtıǵa meşǵıl boldılar. Ҳasan Ya‘qūb ve Qāsım

(13) Qoçın ve ba‘zı bégler kim Mergīnān ve ol taraflarda ılǵar qoyup édi-

(14) ler, bir iki kündin soñ kélip mülāzemet qılıp barça yekdil ü yekcihet, cidd

[16b]

(1) ü ihtimām bile Qal‘adārlıqqa meşǵıl boldılar. Sultān Aḥmed Mīrzā Ura Tépe ve Ҳocend

(2) ve Mergīnānı alıp kélip Andicānıñ tórt yıǵaçıda Qabāǵa tüşti.

(3) Bu fursatta Dervīş Gāv atlıǵ Andicānıñ erbābıdın nā-münāsib söz aytqan

(4) üçün yasaqa yétti. Bu siyāsettın tamām él basıldılar. Ҳ‘āce Qādī nı

(5) ve Uzun Ҳasan-ı Ҳ‘āce Ҳüseynni élçilikke bu maźmūn bile yiberildi kim “Bu vilāyet-

(6) te mülāzımlardıñ bir kişini ḥod qoyulǵusıdur. Mén hem mülāzım ve hem ferzend,

(7) eger bu ḥidmetni maña ‘uhde qılsalar, yaḥşıraq ve āsānraq fayşal tapqusıdır.”

(8) Sultān Aḥmed Mīrzā kemsuḥan ve faqīr ve ādemī kişi édi. Her sözün iş küç

(9) béglersiz qarār tapmas édi. Bégler bu sözlerge mültefit bolmay, dürüşt cevāb-

(10) lar aytıp ilgerige köçtiler. Téñri te‘ālā kim öz quğret-i kāmilesi bile

(11) her işimni her maḥalda andaq kim bāyed u şāyed bī-minnet-i maḥlūq rāst keltürüp-

(12) tür, munda hem néçe işni bā‘iş qıldı kim alar bu kélmekdin usandılar

(13) belk bu teveccūhdin peşīmān bolup bī-murād yandılar. Biri bu kim Qabānıñ batǵaq-

(14) lıq qara suyı bar. Köprügidin özge yérđin kéçip bola almas. Qalın çerig

[17a]

(1) kélip köprügde yıqılıp qalın at ve téve bu qara suǵa yıqılıp zāyi‘ boldı.

(2) Üç-tórt yıl mundın burunraq Çir Suyınıñ güzeride oq şikest

(3) tapıp édiler. Bu vāqi‘a andın yād béríp çérig élige vehmi gālib boldı. Yana bir bu kim

(4) ol furşatta andaq at öleti boldı kim tevīle tevīle atlar yıqılıp öle kirişti.

(5) Yana bir bu kim bizniñ sipāhī u ra‘iyyetni andaq yekdil ü yekcihet taptılar kim tā cān u tenleri-

(6) de ramaq u tüvān bardur, cān tartmaqlardın qoymağaylar. Bu cihetlerdin zarūret

(7) bolup Andicānnıñ bir yığaçdın Dervīş Muḥammed Tarḥannı yiberdiler. İçkeridin

(8) [Ḥasan] Ya‘qūb namāz-gāh nevāḥīside çıqıp körüşüp şulḡüne qılıp yandılar.

(9) Ḥocend suymıñ şimāl cānibidin kim Sulṭān Maḥmūd Ḥān müteveccih édi, kélip Aḥsī-

(10) ni qapadı. Cihāngīr Mīrzā anda édi. Béglerdin ‘Alī Dervīş Bég, Mīrzā Qulı Kökeldaş,

(11) Muḥammed Bāqır Bég, Şeyḫ ‘Abdullāh Éşik Ağa Aḥsīde édiler. Veys Lāğarī, Mīr Ğıyāş

(12) Tağayi hem anda édi. Béglerdin tevehhüm qılıp Kāsānga, kim Veys Lāğarīniñ

(13) vilāyeti édi, bardılar. Nāşır Mīrzāğa Veys Lāğarī bég atake édi. Bu cihettin

(14) Nāşır Mīrzā Kāsānda bolur édi. Ḥān Aḥsī nevāḥīsiga yétkende bu béglér ḥānga

[17b]

(1) kirip Kāsānnı bérđiler. Mīr Ğıyāş ḥān mülāzemetide turup Veys Lāğarī

(2) Nāşır Mīrzānı Sulṭān Aḥmed Mīrzāğa alıp bardı. Muḥammed Mezīd Tarḥanga tapşurdılar.

(3) Ḥān Aḥsī yavuğığa kélip néçe qatla uruş saldı. Hīç iş qıla almadı.

- (4) Ahsıdağı bégler ve yigitler yahşı cānlar tarttılar. Bu ešnāda Sultān Maḥmūd Hāngā
- (5) ‘arıza boldı. Uruş salıp hem usanıp édi. Öz vilāyetiga mürāca‘at
- (6) qıldı. Ebā Bekir Duğlat Kāşgarı, kim hıçkimge baş éndürmey néçe yıl édi
- (7) kim Kāşgar ve Hotan ḥākimi édi, ol dağı vilāyet dağdağası bile Özkend yavuşığıga
- (8) kélip qurğan salıp vilāyetqa buzúqluq qıla kirişti. H̄āce Qāđı
- (9) ve cemī‘ bégler ta‘yın boldı kim barıp Kāşgarını def‘ qılğaylar. Yavuş yétken
- (10) maḥalda Kāşgarı kördi kim bu fevcniñ ḥarīfi émeştür. H̄āce Qāđını arāga
- (11) salıp yüz mekr ü ḥile bile ḥalāş boldı. Mundaq uluq vaqāyi‘ rüy bérgende
- (12) ‘Ömer Şeyḥ Mīrzādın qalğan bégler ve yigitler yahşı qatlanıp merdāne cānlar
- (13) tarttılar. Ahsıdin Mīrzāniñ anası Sultān Bégim ve Cihāngır Mīrzā ve ehl-i ḥarem ve bégler
- (14) Andicāngā kéldiler. ‘Azā resmini becā kéltürüp aş u ta‘ām fuqarā u mesākīngā tartıldı.

[18a]

- (1) Bu mühimmāttın fāriğ bolğandın soñ çérig ve vilāyetniñ tertīb ü nesaqı zabt
- (2) u rabtıga iştiğāl körsetildi. Andicān ḥükümeti ve eşik ihtiyārı Ḥasan Ya‘qūbqa
- (3) muqarrer boldı. Oş Qāsım Qoçingā qarār taptı. Ahsı ve Mergīnān Uzun Ḥasanğa
- (4) ve ‘Alī Dost Tağayıga ta‘yın boldı. ‘Ömer Şeyḥ Mīrzāniñ özge bégleri ve yigitleri-
- (5) ge her qaysı ferāḥver-i ḥālleri vilāyet ve yér ve möçe ve cerge ve vech-i istiqāmet muqarrer
- (6) u mu‘ayyen boldı. Çün Sultān Aḥmed Mīrzā mürāca‘at qıldı, iki-üç menzildin soñ
- (7) mizācı i‘tidāl nehcidin münḥarif bolup muḥriq ısıtma teb ḫārī boldı. Ura Tépe

(8) nevāhīsi Aq Suğa yétkende Şevvāl ayının evāsııda tārīh-i sekiz yüz toqsan

(9) toqzda qırq tört yaşda ‘ālem-i fānīni vedā‘ qıldı. [Sultān Aḥmed Mīrzā]

Vilādet ü nesebi :

(10) Vilādeti sekiz yüz éllig béşde Sultān Ebū-Sa‘īd Mīrzā taht alğan yıl édi.

(11) Sultān Ebū-Sa‘īd Mīrzānın barı oğlanlaridin uluğı bu édi. Anası

(12) Ordu Buğa Tarḥannın qızı Dervīş Muḥammed Tarḥannın égeçisi édi.

(13) Mīrzānın i‘tibārlıq ḥatunı édi. *Şekl ü şemāili* : Bülend boyluq, qonqar saqal-

(14) lıq, qızıl yüzlüg, tonbul kişi érdi. Saqalı éngekide édi. İki yangaqıda saqalı

[18b]

(1) yoq édi. Bisyār ḥoş muḥāvere kişi érdi. Destārnı ol zamān destūrı bile

(2) çār-piç çırmay ‘alāqasını ilgerirek qaşının üstige qoyar édi. *Aḥlāq*

(3) *u eṭvāri* : Ḥanefī mezhebliq, pākīze-i‘tiqād kişi érdi. Béş vaqt-i namāznı bī-
terk

(4) öter édi. Şorb maḥallarıda hem namāzı terk bolmas édi. Ḥāzret-i Ḥāce
‘Ubeydullāhğa

(5) irādeti bar édi. ‘Ala’l-ḥuşūş Ḥāce şoḥbetide. Dérler kim hergiz Ḥāce
mecliside tizi

(6) birbir tizige yavutkan émeştür. Bir nevbet Ḥāzret-i Ḥāce şoḥbetide ḥilāf-ı
‘ādet

(7) ayağını yavutkap olturuptur. Mīrzā qopqandın soñ Ḥāzret-i Ḥāce buyuruptur-

(8) lar kim Mīrzā olturğan yérni baqqaylar. Bir sünek bar égendür. Hiç némerse

(9) oquğan émes édi, ümmī édi. Bāvücüd kim şehrde ulğanıp édi, türk

(10) ve sāde édi. Ṭab‘dın behresi yoq édi. ‘Ādil kişi édi. Ḥāzret-i Ḥācenin

(11) hem ayağları arada édi. Ekşer mühimmāt şer‘ tarīqi bile fayşal tapar édi.
‘Ahd

(12) u qavlığa rāst u [dürü]st édi. Hergiz andın ḥilāfı zāhir bolmadı. Şecā‘at-[şi‘ā]r
érdi.

(13) Egerçi hīç andaq bolmadı kim öziniñ éligi işke yétmiş [bolğay], velī

(14) dérler kim ba‘zı ma‘rekelerde andın eşer-i şecā‘at zāhir bolur ékendür. Oqnı
bisyār

[19a]

(1) yahşı atar érdi. İlbasunga oqı ve tır-gezi ekşer téger édi. Qabaqnı meydānnıñ

(2) ol başı bu başıdın kirip ekşer urar érdi. Āhirler tonbul bolğanlarıda qırğavul

(3) ve bödeneni piyāzı bile atıp kem yazar érdi. Quşçı kişi érdi. Quş galebe salur

(4) édi, yahşı salur érdi. Uluğ Bég Mīrzādın soñ ança quşçı pādşāh yoq

(5) édi. Asru köp hayāsı bar érdi. Dérler kim halvetlerde maħrem ve içkileridin

(6) hem ayağını yapar ékendür. Gāhī kim içkülükke tüşer érdi, yégirme-otuz kün

(7) pey ā pey içer érdi. Gāhī kim çağırdın çıkar érdi, yana yégirme-otuz kün

(8) içmes édi. Bir olturğan bile meclisde gāhī bir kéçe kündüz oturur érdi.

(9) Yahşı içer érdi. Çağır içmes künleri basıtnı güzere yer érdi. Tabī‘atığa

(10) imsāk gālib érdi. Kemsuħan u ādemī kişi érdi. İhtiyārı bégler éligide

(11) édi. *Maşāflarr*. Tört maşāf uruştı. Şeyħ Cemāl Arğunnıñ

(12) inisi Ni‘met Arğun bile Zāmīn nevāhīside Aqar Tüzide gālib boldı. Yana

(13) bir mertebe ‘Ömer Şeyħ Mīrzā bile Ĥavāşsta hem gālib boldı. Yana bir
mertebe Taşkend nevāhīside

(14) Çır Suyınıñ yaqasında Sulţān Maħmūd Ĥān bile, egerçi maşāf yoq

[19b]

(1) édi, Moğolnıñ çapqunçısı birin ikin çerignıñ keynidin kélip

(2) partalğa élig qoyğan bile munça qalın çerig uruş yoq

(3) biribirge baqmay buzuldılar. Köprek çerig éli Çır Suyıda ġarq boldı.

(4) Yana bir mertebe Ĥaydar Kōkeldaş bile Yār Yaylaqnıñ nevāhīside gālib boldı.

(5) *Vilāyātr*. Semerqand ve Buħārā érdi kim atası bérıp édi, Şeyħ Cemālın ‘Abdul-
Quddūs

(6) öltürgendin soñ Taşkend ve Şāhruħiyye ve Sayramnı alıp édi. Néçe

(7) maħall taşarrufıda édi. Soňra Taşkend bile Sayramnı inisi ‘Ömer-Şeyh Mırzāğa

(8) béríp édi. Hocend ve Ura Tépe hem néçe maħall Sulţān Aħmed Mırzāda édi.

Evlādı :

(9) İki oğul bolup édi. Kiçiklikide qalmadı. Bés qızı bar édi, törti

(10) Qutuq Bégimdin. Barıdın uluq Rābi‘a Sulţān Bégim édi, Qaraköz Bégim dérler

(11) édi. Sulţān Maħmūd Hānga özi hayātıda çıqarıp édi. Hāndın

(12) bir oğlı bolup édi, Bābā Hān atlıq. Haylī maqbūlgına oğlan édi.

(13) Özbekler hānnı Hocendte şehīd qılğanda anı ve yana andaq néçe [nāra]sīdanı

(14) zāyi‘ qıldılar. Sulţān Maħmūd Hānnıñ vāqi‘asıdın soñ Cānī Bég

[20a]

(1) Sulţān aldı. İkinçi qız Şāliha Sulţān Bégim édi. Aq Bégim dérler édi. Sulţān Aħmed Mırzā-

(2) dın soňra Sulţān Maħmūd Mırzā toylar qılıp uluq oğlı Sulţān Mes‘ūd Mırzāğa

(3) aldı. Soňra Bégim Mihr Nigār Hānım bile Kāşgārgā tüşti. Üçünçi qız ‘Āyişe Sulţān Bégim

(4) édi. Bés yaşımnda Semerqandğa kélgende Maña qoyup édiler. Soňra qazaqlıq-

(5) larda Hocendqa kéldi. Alıp édim. Semerqandnı ikinçi nevbet alğanda bir kine qızı bolup

(6) édi. Néçe kündin soñ Téñri raħmetiğa bardı. Taşkend buzuğluğıdın buru-

(7) nraq égeçisiniñ engīzi bile méndin çıqtı. Törtünçi qız Sulţānım Bégim édi.

(8) Sulţān ‘Alī Mırzā alıp édi. Andın soñ Timur-Sulţān alıp édi. Andın soñ

(9) Mehdī Sulţān alıp édi. Barıdın kiçik qız Ma‘şūme Sulţān Bégim édi. Anası

(10) Arğundın Sulţān Arğunnıñ birāder-zādesi Hābībe Sulţān Bégim édi. Mén

(11) Horāsānga barganda körüp hoşlap tilep Kābilğa kéltürüp aldım. Bir qız boldı.

(12) Uşol furşatta oq zāçe zaħmeti bile Téñri raħmetiğa bardı. Qızığa anası-

(13) nıñ atını oq qoyuldı. *Havātın u serārī*. Evveli Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā qoyğan

(14) Mihr Nigār Hanim édi. Yūnus Hānnıñ uluq qızı, méniñ anamnıñ tuqqan égeçi-

[20b]

(1) si édi. Yana bir Tarhanlardın édi, Tarhan Bégim dérlér édi. Yana bir Qutuq Bégim

(2) édi. Uşbu Tarhan Bégimniñ kökeltaşını édi. Sulţān Aħmed Mīrzā ‘aşıqlıqlar

(3) bile alıp édi. Asru köp sévgülüg édi ve köp musallağ édi. Çağır içér édi.

(4) Anıñ tiriglikide Sulţān Aħmed Mīrzā özge haremğa barmas édi. Aħır öltürdi

(5) ve bednāmlıgđın ħalāş boldı. Yana bir Hānzāde Bégim édi. Tirmiz hānzādeléridin

(6) édi. Mén Semerqandğa bés yaşımında Sulţān Aħmed Mīrzā qaşığa kélgen fırsat-

(7) ta alıp édi. Henüz yüz yapuğı bar édi. Türkāna resm bile Maña buyurdılar, mén

(8) yüzini açtım. Yana bir Aħmed Hācı Bégniñ qız nebiresi édi, Laţīf Bégim atlıq.

(9) Mīrzādın soñ ħamza-Sulţān alıp édi. ħamza Sulţāndın üç oğlı

(10) bolup édi. Mén ħamza-Sulţān ve Timur-Sulţān başlıq sulţānlarnı basıp

(11) ħişārnı alganda bu sulţānzādelér ve yana néçe sulţānzāde tüşüp édi.

(12) Barını āzād qıldım. Yana bir ħabıbe Sulţān Bégim édi, Sulţān Argunnıñ birāder-zāde

(13) si édi. *Ümerāsı*. Cānī Bég Dulday édi, Sulţān Melik Kāşğarınıñ inisi

(14) édi. Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā Semerqand ħükümetini ve Sulţān Aħmed Mīrzā öz eşikiniñ

[21a]

(1) iħtiyārını muña béríp édi. Ġarīb aħlāq u eţvārlıq kişi ékendür. Andın

(2) ġarīb némeler ħaylı rivāyet qılurlar. Ol cümledin biri budur kim Semerqand ħākimi

- (3) éken fırsatlar Özbekdin élçi kélür. Özbek ulusıda bu élçi zorğa
- (4) meşhür ékendür. Özbek zor kişini böke dér émiş. Cānī Bég dér kim “Böke
- (5) mu sén? Böke bolsañ, kél, güreşeliñ.” Bu élçi her néçe müzāyaqa qılır, qoymas. Gür-
- (6) eşürler. Cānī Bég yıqar. Merdāne kişi érdi. Yana bir Aḥmed Ḥācı Bég édi. Sulṭān
- (7) Melik Kāşğarīniñ oğlı édi. Herī ḥükümetini Sulṭān Ebū-Sa‘īd Mīrzā néçe maḥall
- (8) aña bérıp édi. Abağası Cānī Bég ölgendin soñ anıñ möçesini
- (9) bérıp Semerqandğa yiberdi. Ḥoş-tab‘ u merdāne kişi édi. Vefā‘ıyı taḥalluş qılır
- (10) édi. Şāḥib-dīvān érdi. Şi‘ri yaman émes édi. Bu beyt anıñdur
- (11) kim: *Mestem, ey muḥtesib. Imrūz zi men dest bidār / İḥtisābem be-kon ānrūz*
- (12) *ki yābī huşyār.* Mīr ‘Alī-Şir Nevā‘ī Herīdin Semerqandğa kélgen fırsatlar Aḥmed
- (13) Ḥācı Bég bile bolur édi. Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā pādşāh bolğandın soñra
- (14) [Her]iğe kélđi. Asru uluğ ri‘āyet taptı. Aḥmed Ḥācı Bég yaḥşı topçaqlar saḥlap
- [21b]
- (1) miner édi. Bu topçaqlar ekşer ḥāne-zādı édi. Egerçi merdāne kişi édi, serdār-
- (2) lıǵı merdānelıǵı dék émes édi. Bī-pervā kişi édi. İş-küçini nöker
- (3) süderi ser ü sāmān qılır édi. Baysunğur Mīrzā Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile Buḥārā-
- (4) da uruşup maǵlūb bolğanda éligge tüştı. Dervīş Muḥammed Tarḥannıñ qanı-
- (5) nıñ töhmeti bile bī‘izzetāne öltürdiler. Yana bir Dervīş Muḥammed Tarḥan édi, Ordu
- (6) Buğa Tarḥannıñ oğlı. Sulṭān Aḥmed Mīrzā Sulṭān Maḥmūd Mīrzāniñ tuqqan
- (7) Tağayisi édi. Mīrzā qaşıda barça béglerdin uluğraq ve mu‘teberraq

- (8) bu édi. Müselmān u ādemī u dervīş kişi édi. Hemīşe muşhaf kitābet qılır édi.
- (9) Şaţrancnı bisyār oynar édi. Yaşşı oynar édi. Quş ‘ilmını hūb bilür édi.
- (10) Quşnı hūb salur édi. Āhır Baysungur Mīrzā bile Sulţān –‘Alī Mīrzānıñ ğavġā-
- (11) sıda uluġluġ zamānıda bednāmlıq bile öldi. Yana bir ‘Abdul-‘Alī Tarhan édi,
- (12) Dervīş Muḥammed Tarhan [bile] yavuq uruq bolur édi. Sınlısı hem munda édi,
- (13) Bāqī Tarhanıñ anası bolgay. Gerçi Dervīş Muḥammed Tarhan töre ve [mō]çe bile
- (14) mundın uluġ édi, velī bu Fir’avn anı közige ilmes édi. Néçe yıl Buḥārā hükūmeti

[22a]

- (1) munda édi. Nökeri üç miñge yétip édi. Nökerni yaşşı ve pürşaq q saḥlar
- (2) édi. Başşış ü porsiş ve dīvān u dest-gāh ve şılan u meclisi pādşāhāne
- (3) édi. Zābiţ u zālīm u fāsiq u müdemmaġ kişi édi. Şeybānī Hān, gerçi nökeri
- (4) émes édi, velī néçe maḥall munıñ bile bolur édi. Kiçik-kirim sulţānları
- (5) ḥod ekşer nöker bolup édiler. Şeybānī Hānıñ munça teraqqī tapmaġıġa ve munça
- (6) qadīm ḥānevādalar buzulmaġıġa ‘Abdul-‘Alī Tarhan sebeb boldı. Yana bir Seyyid-Yūsuf
- (7) Oġlaqçı édi. Uluġ atası Moġoldın kélgen ékendür. Atasını Uluġ Bég
- (8) [Mīrzā ri]‘āyet qılıp édi. Rāy u tedbīri ḥaylī yaşşı édi. Merdānelıġı hem bar
- (9) édi. Qopuznı yaşşı çalur édi. Mén evvel Kābilġa kélgende méniñ qaşımında
- (10) édi. Uluġ ri‘āyet qılıp édim. Fi-l-vāqı ri‘āyet erzendesı hem bar édi.
- (11) Evvelġı yıl Hindistān ‘azīmeti bile çerig atlanganda Seyyid-Yūsuf Bégni Kābil-
- (12) de qoyup édim. Uşol furşatta Téñri raḥmetiġa bardı. Yana bir Dervīş Bég édi,

(13) Timur Bég ri‘āyet qılğan İkü Timur Bégniñ neslidindür. Házret-i H̄āceğa

(14) [irāde]ti bar édi. Mūsiqī ‘ilmidin bāhaber édi. Sāz hem çalur édi. Tab‘-ı nazmı

[22b]

(1) bar édi. Sulṭān Aḥmed Mīrzā Çir Suyı yaqasında şikest tapqanda Çir Suyığa

(2) bardı. Yana bir Muḥammed Mezīd Tarḥan édi, Dervīş Muḥammed Tarḥannıñ tuqqan inisi

(3) édi. Néçe yıl Türkistān ḥākimi édi. Şeybānī H̄ān Türkistānnı mundın aldı. Rāy

(4) u tedbīri yahşı édi. Bībāk u fāsıq édi. Semerqandnı ikinçi nevbetde üçünçi

(5) nevbet alğanda méniñ qaşımğa kélip édi. Mén dağı yahşı ri‘āyet qılıp

(6) édim. Köl-i Melik uruşıda öldi. Yana bir Bāqī Tarḥan édi. ‘Abdul-‘Alī Tarḥannıñ

(7) oğlu ve Sulṭān Aḥmed Mīrzā ‘amm-zādesi édi. Atasıdın soñra Buḥārānı

(8) muña bérıp édiler. Sulṭān ‘Alī Mīrzā zamānıda köp ulğayıp édi, nökeri bés-altı

(9) miñge yétip édi. Sulṭān ‘Alī Mīrzāğa ḥaylī muṭī‘ u münqād émes édi. Şeybānī H̄ān

(10) bile Qal‘a-ı Debūsīde uruşup basturdı. Uşol basqan bile Şeybānī H̄ān

(11) barıp Buḥārānı aldı. Quşqa köp meyli bar édi. Dérler kim yéti yüz quşı bar ékendür.

(12) Andaq aḥlāq u eṭvārı yoq édi kim dése bolğay. Mīrzādeliqda ve devlet-

(13) te ulğayıp édi. Atası Şeybānī H̄ānga yahşılıqlar qılğan cihetidin Şeybānī H̄ān

(14) qaşımğa bardı. Ol ḥaqqnāşinās bī-mürüvvet ol yahşılıqlarnıñ muqābele-

[23a]

(1) side hīç nev‘ ri‘āyet u şefaqt qılmadı. H̄ārliq ve zārliq bile Aḥsī vilāyeti-

(2) de ‘ālemdin bardı. Yana bir Sulṭān Hüseyn Argun édi, néçe maḥall Qara Köl ḥükümeti

(3) anda üçün Sultān Hüseyn Qara Kōlīğa meşhūr édi. Rāy u tedbiri haylī yahşı édi.

(4) Méniñ qaşımında hem haylī bolup édi. Yana bir Qulı-Muhammed Buğdā[dī] édi, Qoçın édi.

(5) Merdānelığı bar ékendür. Yana bir ‘Abdul-Kerīm Eşrit édi. Uyğur édi. Sultān

(6) Aḥmed Mīrzā qaşıda eşik-ağa édi. Saḥī u merdāne kişi édi. Sultān Aḥmed Mīrzā

(7) vāqi‘asıdın soñ bégler ittifāq qılıp tağ yolu bile Sultān Maḥmūd Mīrzāğa

(8) kişi [çap]turup tilediler. Sultān Ebū-Sa‘īd Mīrzāniñ ağası Minūçihir Mīrzāniñ

(9) oğlu Melik Muḥammed Mīrzā salṭanat dağdağası bile bir néçe levend u evbāşnı özige qoşup

(10) ordudın ayrıldı. Semerqandğa kélip hīç iş hem qıla almadı. Öziniñ

(11) ve yana néçe bī-günāh pādşāhzādelerniñ ölmekige sebep boldı. Sultān Maḥmūd Mīrzāğa

(12) bu ḥ[aber] yétkeç oq bī-tevaqquf Semerqandğa kélip bī-zaḥmet [ü] bī-meşaqqat taḥtqa

(13) olturdı. Sultān Maḥmūd Mīrzāniñ néçe işleridin vazī‘ ü şerīf ve sipāhī

(14) [ü] ra‘iyyet müteneffir u gürizān boldılar. Evvel bu kim mezkūr bolğan Melik Muḥammed Mīrzāni kim

[23b]

(1) abağasınıñ oğlu ve öziniñ küyevi édi, yana tört mīrzāni Kōk Serāyğa

(2) çıkarıp édi. İkisini qoyup Melik-Muḥammed Mīrzāni ve yana bir mīrzāni şehīd qıldı.

(3) Bularniñ ba‘zısığa ḥod pādşāhlıq hem tégmes édi. Bu dağdağaları hem

(4) aşlen yoq édi. Egerçi Melik-Muḥammed Mīrzāda andaq günāhı bar édi, yana birniñ hīç günāhı

(5) yoq édi. Yana bir bu kim egerçi zaḥt u tüzüki haylī yahşı édi, dīvān-şi‘ār

(6) érdi, siyāq ‘ilmini bilür édi, velī ṭab‘ı zūlm u fısqa māyil édi. Semerqandğa kirgeç

(7) özgeçe tertīb ü nesaq ve ḥarc u taḥmīl bünyād qıla başladı. Ḥazret-i Ḥ‘āce ‘Ubeydullāh-

(8) nıñ müte‘alliqleriğa kim burun ḥarc u taḥmīllerde köp faqīr u miskīn alarnıñ ḥimāyeti

(9) bile zūlm u ta‘addīdin ḥalāş bolurlar édi, né cā-yi ol kim alarğa mundaq

(10) teklīfler bolğay? Köp ta‘addī u teşeddüd qıla başladılar, belk bu ta‘addī u teşeddüd

(11) ḥ‘ācenıñ evlādığa dağı sirāyet qıldı. Yana bir bu kim özi kim néçük zālīm

(12) u fāsiq édi, Bég u bégçe ve nöker-süderi tamām zālīm u fāsiq édiler kim Ḥişār éli,

(13) ‘ala’l-ḥuşuş Ḥüsrev Şāhğa ta‘alluq ehl, hemīşe şorb u zināğa meşğül édiler. Bu mertebede kim

(14) Ḥüsrev Şāhınıñ nökerleridin birev bir kişiniñ ḥatunını tartıp élter. Bu ḥatun [24a]

(1) nıñ éri Ḥüsrev Şāhğa kélip dād-ḥ‘āhlıq qılır. Cevāb bérür kim “Néçe yıl sėniñ

(2) bile édi, bir néçe kün anıñ bile bolsun.” Yana bir bu kim şehrī u bāzārī belk Türk

(3) ü sipāhīniñ emred oğlanlarını çehre qılır qorqunçidin öydin çıqmas

(4) édiler. Semerqand ehli kim yégirme-yégirme béş yıl Sulṭān Aḥmed Mīrzānıñ zamānıda refāhiyyet

(5) u ferāğat bile ötkerip édiler, ekşer mu‘āmele ḥazret-i ḥ‘āce cihetidin ‘adl u şer‘

(6) ṭarīqi bile édi, bu nev‘ zūlm u fısqdın be cān u dil āzürde ü rencīde boldılar. Vazī‘

(7) ü şerīf, faqīr u miskīn nefrīn u du‘ā-yı badığa ağız açıp qol köterdiler.

(8) *Hezar kon zi derd-i derūnhā-yī rīš / ki rīš-i derūn ‘āqibet ser kend. Be hem bar makun tā tüvānī dili /*

(9) *ki āhī cihānī be hem bar kend. Lā-cerem zūlm u fīsqnıñ şeāmetidin Semerqandta bēş altı ay bēş*

(10) *hükümet qılmadı. Maña Sultān Maḥmūd Mīrzādın ‘Abdul-Quddūs Bég*

(11) *atlıq élçi kélđi. Uluğ oğlu Sultān Mes‘ūd Mīrzāğa ağası Sultān Aḥmed Mīrzānıñ*

(12) *Aq Bégim atlıq ikinçi qızını ıoy u āyīn bile alğan saçıqını kélťürđi. Altundın*

(13) *ve kümüşdin bādāmlar ve pisteler qılıp édiler. Bu kélgen élçiniñ Ḥasan Ya‘qūbqa*

(14) *[uru]qluğı bar ékendür. Ḥasan Ya‘qūbnı va‘deler bile mīrzāğa baqturğalı [24b]*

(1) *kélgen ékendür. Nerm cevāb aytıp belk ol sarı bolğan dék qılıp*

(2) *élçige ruḥşat bérđi. Bēş-altı aydın soñ Ḥasan Ya‘qūbnıñ mizācı*

(3) *münḥarif bolup méniñ yavugumdağı kişi-qara bile yaman ma‘āş qıla kirişti.*

(4) *İşni muña yétkürđi kim maña ruḥşat bérıp Cihāngīr Mīrzānı pādşāh*

(5) *qılğay. Ḥasan Ya‘qūbnıñ iḥtilātı sāyir-i ümerā u sipāhī bile dağı yahşı*

(6) *émes éđi. Anıñ bu fikridin barı él vāqıf bolup édiler. Ḥ‘āce*

(7) *Qādī ve Qāsım Qoçın ve ‘Alī Dost Tağayı ve Uzun Ḥasan ve yana ba‘zı devlet-ḥ‘āh-*

(8) *lar méniñ uluğ anam Ésen Devlet Bégimniñ qaşıda yığılıp sözni*

(9) *bu yérge qoyulđı kim Ḥasan Ya‘qūbnı ma‘zūl qılıp fitnesiğa teskīn bérilgey.*

(10) *Ḥatunlar arasında rāy u tedbırde méniñ uluğ anam Ésen Devlet Bégimçe kem bolğay*

(11) *éđi. Bisyar ‘āqıle u müdebbire éđi. Köprek iş-küç alarnıñ meşvereti bile*

(12) *bolur éđi. Ḥasan Ya‘qūb erkte éđi. Méniñ anam ve uluğ anam Ésen Devlet Bégim*

(13) taş qurganda çaqarda édiler. Bu ‘azîmet bile atlanıp erkge müteveccih boldum.

(14) Hasan Ya‘qūb quşqa atlanğan ékendür. Haber tapıp uş andın oq Semerqand

[25a]

(1) sarı müteveccih boldı. Anıñ bile bar kişi bar béglerini tutturuldı. Tutunğan

(2) bégler Muhammed Bāqır Bég édi; Sultān Maḥmūd Dulday, Sultān Muhammed Duldaynıñ

(3) atası, édi; yana ba‘zılar hem bar édi. Ba‘zısığa Semerqand sarı ruşşat

(4) bérildi. Éşik iḥtiyārı ve Andicān ḥükümeti Qāsım Qoçınğa qarār taptı.

(5) Hasan Ya‘qūb kim Semerqand ‘azîmeti bile Kend-i Bādemğaça barıp édi, néce kündin

(6) soñ fāsıd endişe bile Aḥsī ‘azîmeti qılıp Hūqān Orçın nevāḥişiğa

(7) keldi. Haber tapıp ba‘zı bégler bile yigitlerni anıñ üstige yiberildi. Ilğar

(8) bégleri özleridin ilgerirek bir pāre yigitlerni qaravul yiberürler.

(9) Hasan Ya‘qūb haber tapıp kéçe bile bu qaravul ayırğan yigitlerniñ üstige

(10) yürüp Uy Müngüzi qapap şıbe qoyarlar. Qarangı kéçede öz éliniñ

(11) oqı oq Hasan Ya‘qūbnıñ qaçarığa tégip qaçarıdın burunraq

(12) öz ‘amelığa giriftār boldı. *Cu bad kardī, mabāş ayman zi āfāt / ki vācib şud*

(13) *tabī‘atrā mükāfāt*. Uşbu yıl şübhelıq ta‘āmdın perhız qıla başladım.

(14) Bıçaq u qaşuq u destār ḥ‘ānğaça iḥtiyāḥ qılur édi(m). Teheccüd hem kemraq terk

[25b]

(1) bolur édi. Rebī‘ü’l-āḥir ayıda Sultān Maḥmūd Mırzāğa qavī ‘ārıza yüzlenip

(2) altı künde ‘ālemdin kéçti. Qırq üç yaşar édi. *Vilādet ü nesebi*: sekiz

(3) yüz éllig yétide édi. Sultān Ebū-Sa‘īd Mırzānıñ üçünçü oğlu édi.

(4) Sultān Aḥmed Mırzā bile bir tuqqan édi. *Şekl ü şemāili*: Pest boyluq, soyuq

(5) saqallıq, tonbul u sınçısızraq kişi édi. *Aḥlāq u eḥvārı*: Yaḥşı édi.

- (6) Namāznı terk qılmas édi. Tüzüki ve zabtı bisyār yahşı édi. Siyāq ‘ilmini hūb
(7) bilür édi. Vilāyātıdın bir direm ve bir dīnār anıñ bī-vuqūfı harc bolmas
(8) édi. Nökeriniñ aşlen ‘alūfesi münkir bolmas édi. Meclis ü bahşış ü şılan
(9) u dīvānı bisyār yahşı édi. Barçası qā‘ide u tüzük bile édi. Bir nev‘
(10) tertīb ü nesaqı kim qoyup édi sipāhı u ra‘iyyet aşlen andın tecāvüz qıla almas
(11) édi. Burun quşqa haylī qatrar ékendür. Soñralar nihilam avını qalın
(12) avlar édi. Zılm u fısqqa köp meşğūf édi. Muttaşıl çağır içer érdi. Çehre
(13) qalın sañlar édi. Qalemrevide çıraylıq emred oğlan bolsa her nev‘ bile
(14) keltürüp çehre qılır édi. Bégleriniñ oğlanlarını ve oğlanları-

[26a]

- (1) nıñ béglerini belk kökeldaşlarını çehre qılıp édi belk özini
(2) kökeldaşdın tuqqanğa dağı bu hıdmetni buyurup érdi. Bu şüm fi‘l
(3) anıñ zamānıda andaq şāyi‘ édi kim çehresiz kişi aşlen yoq édi. Çehre sañla-
(4) maqlıǵnı hüner bilürler érdi. Çehre sañlamaslıǵnı ‘ayb qılurlar édi. Zılm
(5) u fısqınıñ şeāmatidin oğlanları tamām civān merk boldılar. T̄ab‘-ı nazmı
(6) bar édi. Dīvān tertīb qılıp édi, velī şı‘ri bisyār sust u bī-meze
(7) édi. Andaq şı‘r aytqandın aytmağan yahşıraaq. Bed i‘tiqād kişi édi. H̄azret-i
(8) H̄āce ‘Ubeydullāhğa istiḥfāf qılır édi. Yüreksiz kişi édi. H̄ayāsı
(9) kemraq édi. Bir néçe mashara u bībāk tégreside bar érdi. Dīvān başıda
(10) ve ḥalayıq qaşıda zışt u şenī‘ ḥareketler qılurlar édi. Bed kelām édi. Sözini
(11) fī‘l-ḥāl anlap bolmas édi. *Maşāfları*: İki qatla maşāf uruştı,
(12) her iki qatla Sulṭān H̄üseyn Mīrzā bile. Bir mertebe Astarābādta maǵlūb
boldı. Yana
(13) bir qatla Endeḥod nevāḥīside Çekmen dégen yérde hem maǵlūb boldı. İki
qatla
(14) Bedaḥşannıñ cenūb cānibi Kāfiristānğa barıp ğazāt qıldı. Bu cihettin

[26b]

- (1) ferāmīniniñ tuğrasıda “Sultān Maḥmūd Ğāzī” bitirler édi. *Vilāyātı*. Sultān
- (2) Ebū-Sa‘īd Mīrzā Astarābādını bérıp édi. ‘Irāq vāqi‘asında Ḥorāsānğa kélđi.
- (3) Ol fursat Qanber-‘Alī Bég Ḥiṣār ḥākimi Sultān Ebū-Sa‘īd Mīrzānıñ ḥükmi bile Hindistān
- (4) çerigini çeriglep ‘Irāqqa mīrzānıñ soñıça baradur édi. Ḥorāsānğa
- (5) yétip édi. Sultān Maḥmūd Mīrzāğa mulḥaq boldı. Sultān Ḥüseyn Mīrzānıñ āvāzesini
- (6) eşitkeç Ḥorāsān éli hücüm qılıp Sultān Maḥmūd Mīrzānı Ḥorāsāndın çıkar-
- (7) dılar. Semerqandğa Sultān Aḥmed Mīrzānıñ qaşığa kélđi. Néçe aydın soñ
- (8) Aḥmed Muştāq başlıq Seyyid Bedr ve Ḥüsrev Şāh ve yana ba‘zı yigitler Sultān Maḥmūd
- (9) Mīrzānı alıp qaçıp Ḥiṣārğa Qanber-‘Alī Bég qaşığa kéldiler. Andın beri
- (10) Quhqqa bile Kühten tağınıñ cenüb tarafıdağı vilāyāt mişl-i Tirmiz ve Çagāniyān
- (11) ve Ḥiṣār ve Ḥutlān ve Qunduz ve Bedaḥşān Hindükuş tağığaça Sultān Maḥmūd Mīrzā-
- (12) nıñ taşarrufıda édi. Ağası Sultān Aḥmed Mīrzā ölgendın soñ anıñ
- (13) vilāyātı dağı munıñ taşarrufıda boldı. *Evlādr*. Bés oğul, on bir qız
- (14) édi. Barı oğlanlardın uluğ Sultān Mes‘ūd Mīrzā édi, anası

[27a]

- (1) Mīr Büzürg Tirmizīnıñ qızı édi. Yana bir oğul Baysunğur Mīrzā édi, anası
- (2) Peşe Bégim édi. Yana bir oğul Sultān ‘Alī Mīrzā édi, anası Zühre Bégi Ağa
- (3) édi, Özbek édi, ğuma édi. Yana bir oğul Sultān Ḥüseyn Mīrzā édi,
- (4) anası Ḥānzāde Bégim Mīr Büzürgnıñ nebiresi édi. Mīrzā ḥayātıda on
- (5) üç yaşıda Téñri raḥmetiğa bardı. Yana bir oğul Sultān Veys Mīrzā
- (6) édi, anası Yūnus Ḥānnıñ qızı ménıñ anamnıñ siñli Sultān

- (7) Nigār Hānım édi. Bu tört mīrzānıñ hālātı bu tārīhde yıl vaqāyi‘i-
- (8) de mezkūr bolğusıdur. Üç qız Baysungur Mīrzā bile bir tuqqan édi.
- (9) Uluğrağını Sulṭān Maḥmūd Mīrzā abağası Minūçihir Mīrzānıñ oğlı
- (10) Melik-Muḥammed Mīrzāğa çıkarıp édi.
- (13) Yana bés qız Mīr Büzürgniñ nebīresi H̄ānzāde Bégim-
- (14) din édi. Uluğını Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soñra Ebā Bekir Kāşğarīğa

[27b]

- (1) bérđiler. İkinçi qız Bike Bégim édi. Sulṭān H̄üseyn Mīrzā H̄işārın muḥāşara
- (2) qılğanda H̄aydar Mīrzā atlıq oğlığa kim Sulṭān Ebū-Sa‘īd Mīrzānıñ qızı
- (3) Pāyende Sulṭān Bégimdin tuqqandur, alıp yaraşıp H̄işārın üstidin
- (4) qoptı. Üçünçi qız Aq Bégim édi. Törtünçi qız Sulṭān H̄üseyn Mīrzā Qunduz üstige
- (5) kélgende ‘Ömer-Şeyḥ Mīrzā oğlı Cihāngīr Mīrzānı Andicān çerigi bile kömek yiber-
- (6) gende Cihāngīr Mīrzāğa nām-zed bolup édi. Tārīh toquz yüz onda Amu Deryāsı
- (7) yaqasında Bāqī Cağāniyānī maña kélip kim mülāzemet qıldı. Bu bégimler anaları bile
- (8) Tirmizta édiler. Bular hem Bāqī Cağāniyānıñ köçi bile kélip qoşuldılar.
- (9) Kahmerdqa kélgende Cihāngīr Mīrzā aldı. Bir kine qızı boldı. Bu tārīhde uluq
- (10) anası H̄ānzāde Bégim bile Bedaḥşān vilāyetidedür. Béşinçi qız Zeyneb Sulṭān Bégim
- (11) édi. Kābilni alğanda anam Qutluq Nigār H̄anımnıñ sa‘yı bile aldım. H̄aylı sāzvār-
- (12) lıq bolmadı. İki-üç yıldın soñ abla zaḥmeti bile ‘ālemdin bardı. Yana
- (13) bir qız Maḥdūme Sulṭān Bégim édi. Sulṭān ‘Alī Mīrzānıñ bir tuqqan égeçisi-
- (14) dūr. H̄ālā Bedaḥşān vilāyetidedür. Yana iki qız ğunçaçıldın bolup édi. Biri-

[28a]

(1) niň atı Receb Sulţān, yana biriniň Muhibb Sulţāndur. *Havātīn u serārī*. Uluq hatunı

(2) Mīr Büzürg Tirmizīniň qızı H`ānzāde Bégim édi. Mīrzā bisyār séver édi. Sulţān Mes`ūd

(3) Mīrzāniň anası édi. Ol ölgende mīrzā bisyār qatıq ta`ziyet tutqandur.

(4) Andın soň Mīr Büzürgniň nebiresi bu H`ānzāde Bégimniň birāder-zādesini

(5) aldı. Anı hem H`ānzāde Bégim dérler édi. Bés qız bir oğlınıň anası édi. Yana

(6) bir Peşe Bégim édi. Qaraqoyluq Bahārlu aymağı Türkmen bégleridin `Alī Şükr Bég-

(7) niň qızı édi. Cihānşāh Mīrzā Bārānī Qaraqoyluqniň oğlu Muḥammedī Mīrzā

(8) alıp édi. Azerbāycān ve `Irāqni bu Cihānşāh evlādıdın Aqqoyluq

(9) Uzun Ḥasan alganda `Alī Şükr Bégniň oğlanları tört bés miň öylüg

(10) Qaraqoyluq Türkmenler bile Sulţān Ebū-Sa`īd Mīrzā mülāzemetiğa kélip édiler.

(11) Sulţān Ebū-Sa`īd Mīrzā şikest tapqanda bu vilāyetlerğa tüştiler. Sulţān Maḥmūd Mīrzā

(12) Semerqanddın Ḥişār kélgende Sulţān Maḥmūd Mīrzā mülāzemetiğa kéldiler. Bu Peşe Bégimni

(13) Mīrzā ol maḥalda alıp édi. Bir oğul üç qızınıň anası édi. Yana

(14) bir Sulţān Nigār Ḥanım édi. Nesebi ḥānlar vaqāyi`ide meşrūḥ mezkūr boluptur. ğuma

[28b]

(1) ve ğunçaçısı ḥaylī bar édi. Mu`teber ğuması Zühre Bégi Ağa édi. Özbekdin édi.

(2) Bir oğul bir qızınıň anası édi. Ğunçaçı ḥaylī bar édi. İkisidin iki qız

(3) bolup édi kim mezkür boldı. *Ümerāsi*: Hüsrev Şāh édi, Türkistānlıq Qıpçaqdın-

(4) dur. Kiçiklikide Tarhan béglerige yavuuq hıdmet qılur édi, belk andın

(5) soñ Mezīd Bég Argunğa nöker boldı. Fi-l-cümle ri‘āyet qılıp édi. ‘Irāq

(6) buzuğluğıda Sulţān Maḥmūd Mīrzāğa qoşulup yolda kélürde şāyeste hıdmet-

(7) ler qılğan üçün Sulţān Maḥmūd Mīrzā ri‘āyet qılıp édi. Soñralar asru köp

(8) ulğayıp édi. Sulţān Maḥmūd Mīrzānıñ zamānıda oq nökeri bés-altı

(9) miñge yétip édi. Amū Deryāsıdın Hindūkuş tağığaça vilāyāt, ğayr-i Bedaḥşān,

(10) tamām muña ta‘alluq édi. Der-best yér édi. Şılanı yahşı édi ve saḥāveti bāvücūd-i

(11) türklük muḥkem peydā konende édi. Néçük kim peydā qılur édi, yahşı hem ḥarc qılur

(12) édi. Sulţān Maḥmūd Mīrzādın soñ oğlanlarınıñ zamānıda ḥod asru köp

(13) ulğayıp édi. Nökeri yégirme miñge yavuşup édi. Egerçi namāz qılur édi

(14) ve ta‘āmda perhīz qılur édi, velī tīre ü fāsiq édi. Kevden u bī-fehm u bī-vefā

[29a]

(1) u ḥarām-nemek kişi édi. Bés kün öter dünyā üçün bir özi üstüvār [qıl]ğan veliyy-i ni‘met

(2) zādesini kūr qıldı, yana birni öltürdi. Téñri qaşıda ‘āşī ve ḥalq qaşıda

(3) merdūd bolupdur. Dāmen-i qıyāmetqaça la‘net ü nefrīn sezāvārı boldı. Bu öter

(4) dünyā üçün mundaq yaman işler qıldı ve mundaq bisyār ma‘mūr vilāyet ü munça

(5) qalın yaraqlıq nöker bile bir mākiyān bile hem tutışmadı. Bu tārīḥde zikri

(6) kélğüsüdür. Yana Pīr Muḥammed Élçi Buğa édi, Qoçın édi. Belḥ eşikide Hezāraspī

(7) uruşıda Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā aldıda da‘vā bile muşt yétkürüpdür. Merdāne

(8) kişi édi. Mīrzāğa dāyim mülāzemet qılur édi. Mīrzā rāyı bile ‘amel qılur édi.

- (9) Sulţān Hüseyn Mīrzā Qunduznı qapağanda Hüsrev Şāhnıñ ta‘aşşubıǵa az kişi
 (10) bile yaraqsız bī-ħasīb şebīhün kélđi. İş hem qıla almadı. Andaq qalın
 (11) çerigge né işqıla alǵay éđi? Soñıça qavǵunçı bardı. Özın deryāǵa
 (12) saldı, ğarq boldı. Yana bir Eyyüb éđi. Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā qaşıda
 Horāsān
 (13) çehresi cérgeside ĥidmet qılır éđi. Merdāne kişi éđi. Baysunǵur Mīrzānıñ bég
 (14) atakesi éđi. Yémek ve kéymeki şerfe bile éđi. Hezzāl u ĥarrāf éđi. Sulţān
 Maħmūd Mīrzā

[29b]

- (1) bī-ħayā dép muħāţab qılır ékendür. Yana bir Velī éđi. Hüsrev Şāhnıñ tuqqan
 (2) inisi éđi. Nökerini yahşısı saħlar éđi. Sulţān Mes‘ūd Mīrzānıñ közige mīl
 (3) tartmaǵıǵa ve Baysunǵur Mīrzānıñ öltürmekige bā‘iş ol éđi. Cemī‘ élni ‘ayb
 (4) qılır éđi. Bedzebān u fuşşǵūy u ĥod-pesend u tīremaǵz merdek éđi. Özi-
 (5) din özge hıç kişini hıç işte pesend tutmas éđi. Qunduz vilāyetidin kélgeyde
 (6) ve Duşī nevāħīside Hüsrev Şāhnı nöker-süderidin ayırıp ruşşat bergeñ
 (7) furşatta ol daǵı Özbekniñ qorqunçıdın Enderāb u Sīrābǵa kélip éđi.
 (8) Ol nevāħīdaǵı aymaqları [a]nı basıp talap bizni dép Kābil kélđi-
 (9) ler. Velī Muħammed Şeybānī qaşıǵa bardı. Semerqand şehrıde boynıǵa
 urdurdı. Yana
 (10) bir Şeyħ ‘Abdullāh Barlas éđi. Şāh Sulţān Muħammedniñ bir qızı munda éđi
 kim
 (11) Ebā Bekir Mīrzā bile Sulţān Maħmūd Ĥānnıñ ĥālası bolǵay. Tonrı pürşaq u
 tar kéyer
 (12) érdi. Ādemī u aşıl kişi éđi. Yana bir Maħmūd Barlas éđi. Navandāklıq
 Barlas-
 (13) lardındur. Sulţān Ebū-Sa‘īd Mīrzā qaşıda hem bég éđi. Sulţān Ebū-Sa‘īd
 Mīrzāǵa

(14) ‘İrāq vilāyātı musahhhar bolğanda Kirmānnı Maḥmūd Barlas[qa] bérıp édi.

Ebā Bekir Mīrzāğa

[30a]

(1) Mezīd Bég Arğun ve Qaraqoyluq Türkmen bégleri qoşulup Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıñ

(2) üstige Hıṣārda kélgende Sulṭān Maḥmūd Mīrzā ağasığa Semerqandğa bardı. Maḥmūd Barlas

(3) Hıṣārnı bérmeı yaḥşı sahladı. Şā‘ir édi, dīvān tertīb qılıp édi.

(4) Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıñ fevtidin soñra Hüsrev Şāh bu vāqi‘anı éldin yaşurup

(5) ḥazīne[ğa] dest-endāzlıq qıldı. Mundaq ḥaber néçük yaşurun qalur? Fi-l-ḥāl

(6) barı şehr élige bu ḥaber yayıldı. Semerqand ehliğa ol kün bir uluq ‘īd édi.

(7) Sipāhī ü ra‘ıyyet Hüsrev Şāhnıñ üstige hücum qılmaq maqāmıda boldılar.

(8) Aḥmed Hācı Bég ve Tarḥan bégleri gavğānı basıp Hüsrev Şāhnı çıkarıp

(9) Hıṣār uzattılar. Sulṭān Maḥmūd Mīrzā ḥayātıda uluq oğlı Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāğa

(10) Hıṣārnı bérıp Baysunğur Mīrzāğa Buḥārānı bérıp oğlanlarığa ruḥşat bérıp édi.

(11) Bu vāqi‘ada hıç qaysı ḥāzır émes édi. Hüsrev Şāhnı çıkarğandın soñ

(12) Semerqand ve Hıṣār bégleri ittifāq bile Buḥārāğa Baysunğur Mīrzāğa kişi yiberip

(13) keltürüp Semerqand taḥtığa olturguzdılar. Baysunğur Mīrzā pādşāh bolğanda

(14) on sekiz yaşar érdi. Uşol furşatta Sulṭān Maḥmūd Hān Sulṭān Cüneyd

[30b]

(1) Barlasnıñ ve Semerqandnıñ ba‘zı ekābiriniñ sözi bile Semerqand dā‘ıyesi

(2) bile çerig tartıp Kenbāy nevāḥisiğa kélđi. Semerqanddın hem Baysunğur Mīrzā qalın

(3) ve küçüm ve yaraqlıq çerig bile çıqıp Kenbāy nevāḥiside maşāf uruştı-

(4) lar. Ҳайдар Көкeltaш, kim Моғол ҷеригни рӯкн-и а‘зам ёди, ёр еввел ёди.

Tamām at-

(5) tin tūshūp šībe qoymaqqā meşğūl boldı. Qalın atlıq ta‘aşşubluq Semerqand

(6) u Ҳишār yigitleri at salğan bile Ҳайдар Бёг başlıq tūşkenler tamām at

(7) ayağının astıǵa oq qaldı. Munı aldurğan bile uruşa hem almadılar,

(8) basturdılar. Qalın Moғol kişisi qırıldı. Baysunğur Mīrzā öz alıda hem qalın

(9) kişiniñ boynını urduruptur. Andaq kim ölügniñ keşretidin

(10) üç yérde ҳar-gāhni yavuñapturlar. Bu furşatta İbrāhīm Saru-kim

(11) Mañlıǵ élidin ёди, anamnıñ alıda kiçikdin ҳidmetler qılıp bёglik

(12) mertebesigā yétip ёди, bir cerīme cihetidin soñralar mardūd ёди- Ёsfara

(13) qurğanıǵa kirip Baysunğur Mīrzāniñ atıǵa huṭbe oqup muḥālefet maqāmı-

(14) da boldı. Şa‘bān ayı İbrāhīm Sarunıñ fitnessi anıñ def‘igā ‘azīmet qılıp

[31a]

(1) ҷериг atlanıldı. Uşbu aynıñ ayaǵıda Ёsfarani qapap tūştük. Ol

(2) küni yigitler şūhluq qılıp yétken bile oq qurğanının taşıda yañı

(3) tām qoparıp saladurğan qurğanını aldılar. Seyyid-Qāsım Éşik Aqa bu kün

(4) barçadın yañşıraқ yürüp uzup qılıç yétkürdi. Sulṭān Aḥmed Tenbel hem qılıç

(5) yétkürdi. Muḥammed Dost Ṭağayi hem qılıç yétkürdi, velī bahādır ülüşini

Seyyid Qāsım

(6) aldı. Bahādırılıq ülüşі Moğolda qadīmī resmdür. Her ṭoy ve aş bolğanda

(7) her kim ki éldin uzup qılıç yétkürgen bolsa ol ülüşni ol alur.

(8) Şāruhiyyede barıp ṭağayim Sulṭān Maḥmūd Ḥānnı körgen[d]e bahādırılıq
ülüşini

(9) Seyyid Qāsım aldı. Evvelǵı kün uruşda Ҳudāyberdi atakemge teḥş oqı

(10) tégip öldi. Çün yaraqsız uruş salılıp ёди, ba‘zı yigit yelen

(11) zāyi‘ bolup ḥaylī kişi yaralıq boldı. İbrāhīm Sarunıñ qaşıda teḥşendāz

(12) bar ёди: bisyār yañşı atar ёди. Ança teḥşendāz körülmeydür ёрди. Ekşer élni

(13) ol yaralıq qıldı. Qurğan fethidin soñ méniñ qaşım da bolur érdi. Muḥāşara

(14) mümtedd boldı. Buyurıldı kim iki-üç yerde serküblar yasap naqlar salgay-

[31b]

(1) lar, qal‘agirliq esbābıǵa bi-cidd meşǵul bolǵaylar. Muḥāşara imtidādı qırq künge

(2) tarttı. Āḥir İbrāhīm Saru ‘aciz bolup Hı‘ace Mevlānā-yı Qāḍiniñ tavassuṭı bile

(3) qulluqni ihtiyār qılıp Şevvāl ayı da qılıç saǵdaǵını boynıǵa asıp kélip

(4) mülāzemet qılıp qurǵanı tapşurdı. Hocend hem müddet-i medīd édi kim ‘Ömer-Şeyḥ

(5) Mīrzā dīvānıǵa ta‘alluq édi. Bu fetrette ol serkārda fütür bolǵan üçün

(6) Sulṭān Aḥmed Mīrzāǵa baqıp érdi. Çün munça taqrīb boldı anıñ üstige

(7) hem barıldı. Hocend içide Mīr Moǵolnıñ atası ‘Abdul-Vahhāb Şıǵavul érdi.

(8) Yétkeç oq qurǵanı bī-müzāyaqa tapşurdı. Bu furşatta Sulṭān Maḥmūd Hān

(9) Şāhruḥiyyeǵa kélip édi. Mundın burunraq Sulṭān Aḥmed Mīrzā Andicān nevāḥī-

(10) siǵa kélgende hān hem kélip Aḥsīnı qapap édi, néçük kim mezkūr boldı.

(11) Hātırǵa yétti kim “Ara munça yavuq bolǵanda hān çün ata-aǵadurlar, barıp mülāzemet

(12) qılsam, ötken küdüretler ref‘ bolsa, yıraқта yavuқта eşitür körerge

(13) yaḥşı bolǵay” dép kélip Şāhruḥiyyedin taşqarı Hāydar Bég salgān bāǵ-

(14) da hānǵa mülāzemet qıldım. Hān bāǵnıñ ortasında salgān uluq çārdere

[32a]

(1) öyde olturup édiler. Öydin kirgeç üç yükündüm. Hān hem ta‘zīm qılıp qoptı-

(2) lar. Körüşüp yanıp yüküngendin soñ yanlarıǵa tilep qalın şefaqt u mihr-bānlıq-

(3) lar körsettiler. Bir-iki kündin soñ Kendirlik Dabanı bile Aḥsī ve Andicān sarı

(4) ‘azīmet qıldım. Aḥsīğa yétip atamnıñ mezārını ʔavāf qıldım. Aḥsīdin namāz-ı cum‘a

(5) vaqtı çıqıp Bend-i Sālār yolu bile namāz-ı şām bile namāz-ı ḥoften arası Andicānga kældim.

(6) Bu yol kim Bend-i Sālār yolu bolğay, toquz yığaç yoldur. Andicān vilāyetiniñ

(7) şahrā-nişinleridin bir Çegreg élidür. Qalın éldür. Bés-altı miñ öylüg

(8) él bardur. Fergāna bile Kāşğar arasıdağı tağlarda bolurlar. Atları köp

(9) ve qoyları qalındur. Ol tağlarda uy ornığa qutas saḥlarlar. Qu-

(10) tasları hem bisyār bolur. Çün tağları berk ve serḥaddte vāqi‘ boluptur-

(11) lar, māl bérmekte rāyic émestürler. Çérigni Qāsım Bégge başlatıp Çegreg-

(12) ke yiberildi kim Çegregdin māl alıp çérigge néme yétkürgey. Qāsım Bég barıp

(13) yégirme miñge yavuq qoy ve miñ-miñ bés yüz at alıp çérig éli-

(14) ge üleşti. Çérig Çegregdin yangandın soñ Ura Tépeniñ üstige kim

[32b]

(1) müddetler ‘Ömer-Şeyḥ Mīrzā taşarrufıda édi, mīrzā öler yılı éligdin çıqıp édi,

(2) bu furşatta Baysungur Mīrzā cānibidin inisi Sulṭān ‘Alī Mīrzā anda édi. ‘azīmet

(3) qıldı. Sulṭān ‘Alī Mīrzā ḥaber tapıp özi Pulğur ve Mesīḥa kūhistānlarğa çıqıp

(4) atakesi Şeyḥ Zūnnūnnı Ura Tépede qoyup édi. Ḥocenddin ötüp

(5) ara yolğa yétkende Ḥalīfeni Şayḥ Zūnnūnga risālet ʔarīqi bile yiberildi,

(6) ol bī-hōş mardak cevāb-ı şāfī bérmeḡ Ḥalīfeni tutturup ölümge buyurdı.

(7) Çün ḥ‘āst yoq ékendür, Ḥalīfe ḥalāş bolup yüz tümen meşaqat u ‘azāb-

(8) lar bile iki-üç kündin soñ yayaq ve yalañaç kéli. Ura Tépeniñ

(9) nevāḥisiğa kældük. Çün qış yavuq bolup édi, él aşlıq tölükini

(10) tamām köterip édiler. Bu cihetlerdin néçe kündin soñ Andicān sarı mūrāca‘at

(11) qılıldı. Biz yangandın soñ ḥān kişisi Ura Tépe üstige yürüdi.

(12) Ura Tépe kişisi tura almay salıp çıqtı. Hân Ura Tépeni Muḥammed Hüseyn Gürgān-

(13) ge bérdi. Uşol tārīhdin beri toquz yüz sekiz geçe Ura Tépe Muḥammed Hüseyn Gürgānda

(14) édi. Vaqayi'-i sene-i iḥdā ve tis'a-mie Sultān Hüseyn Mīrzā Ḥorāsāndın Hışār

[33a]

(1) üstige çérig tartıp qış Tirmiz toğrısı kélđi. Sultān Mes'ūd Mīrzā hem çérig

(2) yıgıp Tirmizqa muqābeledé kélip olturđı. Hüsrev Şāh özi Qunduznı muḥkem

(3) qılıp inisi Velī<ni> çérigge yiberdi. Qışnıñ ekşerini su yaqasında ötkerdi-

(4) ler, öte almadılar Sultān Hüseyn Mīrzā kār-dān u şāhib-tecribe pādşāh

(5) édi. Qunduz sarı su yoqqarı baqa köçti. Utrudağı çérigni gāfil

(6) qılıp 'Abdul-Laṭīf Baḥşı başlıg bés-altı yüz ebdān kişini Kilif güzeri-

(7) ge yiberdi. Ol çérig vāqif bolğunça 'Abdul-Laṭīf Baḥşı ta'ayyün bolğan

(8) él bile Kilif güzeridin ötüp su yaqasını mazbūt qıldı. Bu ḥaber Sultān

(9) Mes'ūd Mīrzāğa kélgeç Velī Hüsrev Şāh, kim bu kéçken kişiniñ üstige

(10) barmaqını her néçe sa'y qıldı, Sultān Mes'ūd Mīrzā bīdillıgıdın yā Bāqī

(11) Çağāniyāniniñ, kim Velīniñ zıddı édi, sa'yıdın bu kéçken kişiniñ

(12) üstige barmadı. Buzulğan yosunluq Hışār sarı yandılar. Sultān

(13) Hüseyn Mīrzā su kéçip Bedī'üz zamān Mīrzānı ve İbrāhīm Hüseyn Mīrzā ve Muḥammed Velī Bég

(14) ve Zünnün Arğunı Hüsrev Şāh üstige ilğar yiberdi. Muzaffer Mīrzā

[33b]

(1) ve Muḥammed Burunduq Barlasnı Ḥutlān üstige yiberdi. Özi Hışār üstige kélđi.

(2) Yavuq yétkende ḥaber-dār boldılar. Sultān Mes'ūd Mīrzā Hışārda turmaqınıñ

(3) maşlahatını tapmay Kemrūd rüdü yoqqarı Sipre Tağ Yolu bile inisi Baysungur

- (4) Mīrzā qaşığa Semerqandğa bardı. Velī hem Hutlān sarı tarttı. Hişār qurğanını
- (5) Bāqī Çağāniyānī ve Maḥmūd Barlas ve Sulṭān Aḥmed Qoç Bégniñ atası berkitti-
- (6) ler. Ḥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān néçe yıl édi kim Şeybānī Ḥāndın ayrılıp
- (7) kélip Sulṭān Maḥmūd Mīrzā mülāzemetide édiler. Cemī‘ Özbekleri bile Muhammed
- (8) Duğlat, Sulṭān Ḥüseyn Duğlat cemī‘ Hişār vilāyeti olturuşluq Moğol-
- (9) lar bile bu buzuğluqta Qara Tigin sarı tarttılar. Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā bu ḥaber-
- (10) lerni tapıp Ebū’l Muḥsin Mīrzānı ve ba‘zı yigitlerni Kemrūd Deresi yoqqa[r]ı
- (11) Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā kéynige yiberdi. Teñige kirgen maḥalda kéynidin yéterler,
- (12) ança iş qıla almaslar. Mīrzā Bég Firengībāz anda qılıç yétkürür. İbrāhīm Tarḥan
- (13) ve Ya‘qūb Eyyūb ve yana ba‘zı çérigni Ḥamza Sulṭānnıñ ve Moğollarnıñ üstige
- (14) Qara Tiginge yiberdi. Qara Tiginde kéyindin yétip uruşılar. Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā-
- [34a]**
- (1) niñ ılğarını basıp bu béglerniñ ekşerini tüşürüp yana
- (2) qoya bérdiler. Uşol çıqqan bile Ḥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān ve Ḥamza Sulṭān
- (3) niñ oğlı Mamaq Sulṭān ve Muḥammed Duğlat, kim soñralar Muḥammed Hişārīğa meşhūr
- (4) bolup édi, Sulṭān Ḥüseyn Duğlat ve bu sulṭānlarğa ta‘alluq Özbekler [ve] Hişār
- (5) vilāyeti olturuşluq Sulṭān Maḥmūd Mīrzā nökeri Moğollar bizni dép Ramazān ayı

(6) Andicānga kældiler. Ol fırsatlar Timuriyye salāṭini destūri bile töşek üstide
(7) oturur édim. Hamza Sulṭān bile Mehdī Sulṭān ve Mamaq Sulṭān kim kældiler,
(8) bu salāṭinniñ ta‘zīmiqa qopup töşekdin tüşüp bu sulṭānlar bile körüşüm.
(9) Sulṭānlarını oñ qolda bağışda olurguzdum. Muḥammed Hıṣārī başlıg
(10) barça Moğollar kældiler. Barça mülāzemetni ihtiyār qıldılar. Sulṭān Hüseyn
Mīrzā

(11) kélip Hıṣār qurğanını qapap tüşti. Naqb salmaq ve qurğan almaq ve taş
(12) urmaq ve qazannıñ iş küçide kéçe vü kündüz ārām u qarārı yoq édi. Tört
(13) bés yérde naqb saldı. Şehr sarı dervāzede salğan naqb ḥaylī ilgeri
(14) kélip qurğan éli dağı naqb salıp bu naqbnı taptılar. Qurğan éli

[34b]

(1) yoqqarídın bularğa dūd qıldılar. Alar tüşükni berkitken bile tütün
(2) yoqqarı qurğan élige oq yanıp qurğan éli ölüm içi bolup
(3) qaçıp çıqtılar. Āḥir kūze kūze su kéltürüp qoyup taşqı élni naqbdın
(4) qaçurdılar. Yana bir nevbet bir pāre celd yigitler çıqıp naqb üstideki yigit-
(5) lerni qaçurdılar. Yana mīrzā tüşken şimāl tarafıdın qazan qurup qalın
(6) taş urup bir burcnı kevek qılıp édiler. Namāz-ı ḥoften burc uçtı. Ba‘zı
(7) yigitler tızlık qılıp uruşğa ruḥşat tilediler. “Kéçedür” dép Mīrzā
(8) ruḥşat bérmedi. Tañ atqunça ḥod qurğan éli burcnı tamām qoparıp
(9) édiler. Tañlası uruş hem salmadılar. Bu iki ay iki yarım ayda ğayr
(10) az siyāset ve naqb salmaq serküb qoparmaq ve taş atmaqđın özge yaḥşı
(11) uruş salmadı. Bedī‘üzzamān Mīrzā ve ol cemā‘atnı kim Hüsrev Şāh üstige
(12) yiberip édi, Qunduzdın üç tört yığaç qoyıraq tüşkende Hüsrev Şāh
(13) bolğan kişisi bile yasatıp Qunduzdın çıqıp ara qonup Bedī‘üzzamān Mīrzā
(14) ve bu çerignıñ üstige yasap kélidi. Bular munça mīrzālar ve munça serdār
béglar

[35a]

(1) bāvücüd kim kişileri iki Hüsrev Şāhın kişisiçe bolmasa, bir yarım ançada hüd
né

(2) söz? Cezm ri‘āyet qılıp hādeqdin çıqmadılar. Hüsrev Şāhın yahşı yaman
uluq

(3) kiçik nökeri tört-béş miñ bolğay édi. Hüsrev Şāh bu öter dünyā-yı bī-beqā

(4) üçün ve kéter nöker-i bīvefā üçün munça yamanlıq ve bednāmlıqı ihtiyār
qılıp

(5) ve munça zulm u bī-dād qılmaqnı özige şī‘ār qılıp munça uluq vilāyetler alıp

(6) munça qalın nöker u süder sahlamaq tarhın salıp belk soñralar nöker ü çākeri

(7) yégirme-otuz miñge tartıp vilāyāt u parganātı öz pādşāhı ve mīrzālarıdın

(8) artıp ‘ömrde qılğan işi uşbu boldı. Uş munça bile Hüsrev Şāh ve tevābi‘i[niñ
atı]

(9) serdārlıqqa çıqıp merdāne boldılar. Hādeqdin çıqmağanlar qorqaq-

(10) lıqqa atıqıp bīdillik bile efsāne boldılar. Bedī‘üzzamān andın köçüp

(11) néçe köç bile Tālīqānnıñ Alğu Tağığa kélip tüşti. Hüsrev Şāh Qunduz
qurğanıda

(12) édi. İnisi Velīni bir pāre ebdān yigitler bile İşkemiş ve Fülül ve ol tağ

(13) dāmeneleriğa yiberip édi kim yana taşqarıdın hedük u teşviş bergey. Yana

(14) Muhibb ‘Alī Qorçı bir pāre ebdān yigitlerni alıp kélip Hutlān suyınıñ

[35b]

(1) yaqasında bularnıñ kişisiğe uçrap basıp bir pāre kişi tüşürüp bir néçe

(2) baş kėsip bardı. Soñğı nevbet munıñ ta‘aşşubığa Seydim ‘Alī Derbān

(3) ve inisi Qulı Bég ve Behlül-i Eyyüb bir pāre ebdān yigitler bile kélip ‘Anber
Kūh

(4) dāmeneside H̄āce Çangāl nevāhīside Horāsān çerigi köçken maħalda

(5) élig alışurlar. Qalın kişi yétip Seydim ‘Alī ve Qul Bābānı ve yana bir pāre ebdān

(6) yigitlerni tamām tüşürdiler. Bu haber Sultān Hüseyn Mīrzāğa yétişti. Dağı Hışār-

(7) nıñ bahār yağınları cihetidin hem çerig hālī az teşvīş émes érdi.

(8) Yaraş tarhın arağa salıp içkeridin Maḥmūd Barlas kélidi. Taşqarıdın

(9) Hācı Pīr Bekāvul ve uluq ağalar ve né kim bolğan sāzende u h̄ānende kélip

(10) Sultān Maḥmūd Mīrzānıñ H̄ānzāde Bégimdin bolğan uluq qızını Hāydar Mīrzāğa,

(11) kim Pāyende Sultān Bégimdin bolup édi, Sultān Ebū Sa‘īd Mīrzānıñ qız nebīresi

(12) édi, alıp Hışār üstidin qopup Qunduz sarı yüzlendi. Qunduzğa

(13) kélip hem bir pāre siyāset qılıp muḥāşara maqāmıda boldı. Āḥir Bedī‘ūzzamān

(14) Mīrzā arağa tüşüp yaraşıp içkeri taşqarı tüşken yigitlerni alışıp

[36a]

(1) yandılar. Hüsrev Şāhnıñ munça ulğaymağığa munça ḥaddi yétmes işlerni

(2) qılmağığa Sultān Hüseyn Mīrzānıñ iki qatla kélip anı ala almay yanmağı

(3) sebep boldı. Sultān Hüseyn Mīrzā Belḡa yétkende Māverāü’n-nehr vilāyeti maşlahatı üçün Belḡ-

(4) ni Bedī‘ūzzamān Mīrzāğa bérıp anıñ vilāyeti Astarābādını Muẓaffer Hüseyn Mīrzāğa

(5) bérdi. Her ikkelesini Belḡa ve Astarābādqa bir mecliste yükündürdi. Bu cihet-

(6) din Bedī‘ūzzamān Mīrzā tar boldı. Munça yıl yağılıqlar ve fitnelerniñ sebebi ol

(7) édi. Uşbu Ramazān ayı Semerqandda Tarḡanlarnıñ fitnessi édi. Şerḡi

(8) budur kim Baysunğur Mīrzā ol miqdār kim Hıřār bégleri ve sipāhīleri bile iħtilāt

(9) u āmīziř qılur édi, Semerqand bégleri ve sipāhīleri bile ança qılmas édi.

(10) řeyħ ‘Abdullah Barlas uluq iħtiyār bég(i) édi. Oğlanları andaq muqarreb

(11) ve içki édiler kim ‘āřıqlıq bile ma‘řūqluqqa nisbet qılurlar édi. Tarħan

(12) bégleri ve ba‘zı Semerqand bégleri bu cihetlerdin tar boldılar ve Dervīř Muħammed Tarħan

(13) Buħār[ā]dın kélip Sulţān ‘Alī Mīrzānı Qarşıdın kéltürüp pādřāh köterip

(14) Bāğ-ı Nevğa kældiler. Baysunğur Mīrzā Bāğ-ı Nevde édi. Baysunğur Mīrzānı tutqun yosun-

[36b]

(1) luq qılıp nöker süderidin ayırıp erkge kéltürdiler. İkkele mīrzānı bir yérde

(2) olturguzdılar. Kéç namāz-i dīger Baysunğur Mīrzānı Kók Serāyğa çıkarur ħayāl qıldılar.

(3) Baysunğur Mīrzā řahāret qılmaq bahānesi bile Bostān Sarāynıñ şarq řimāl şarafıdağı

(4) ‘imāretlerdin bir öyge kirdi. Éřikde Tarħanīler turup édiler. Mīrzā bile

(5) Muħammed Qulı Qoçın Ĥasan şerbetçi bile kirdiler. El-qazā, mīrzā řahāretqa kirgen öy-

(6) niñ arqa şarafıda ħiřt bile tığa qoparğan éřiki bar ékendür. Kim ħevīlī-

(7) din taşqarı çıkar ékendür. Fi-l-ħāl bu tığanı yıqıp çıkar erkniñ

(8) Ėātfer şarafıdağı faşıldin beridin āb murı bile çıkar du-tohī faşıldin

(9) taşlap Ĥāce Kefřirge Ĥāceke Ĥācenin öyige bardılar. Ābhānenin éřiki-

(10) de turğanlar bir zamāndın soñ mülāħaza qılurlar körerler kim mīrzā qaçıp-

(11) tur. Tañlası Tarħanīler yıgılıp Ĥāceke Ĥācenin éřikige barurlar. Ĥāce yoqtur

(12) dēp bérnes. Bular hem zor bile ala almaslar. Ĥācelernin cenābı andın ‘ālī

(13) édi kim zor qıla alğaylar édi. Bir iki kündin soñ H̄āce Ebū'l Mekārim ve Aḥmed

(14) H̄ācı Bég ve yana ba'zı bég u bégāt ve sipāhiler u cemī' šehr éli hücüm-ı 'āmm qılıp

[37a]

(1) H̄ācenin öyidin mīrzānı keltürüp Sulṭān 'Alī Mīrzānı ve Tarḥānīlerni

(2) erkte qapadılar. Erkni bir kün hiç saḥlay almadılar. Muḥammed Mezīd Tarḥān Çehārraha

(3) Dervāzesi bile çıqıp Buḥārā bardı. Sulṭān 'Alī Mīrzā bile Dervīş Muḥammed Tarḥān

(4) éligge tüşti. Baysunğur Mīrzā, Aḥmed H̄ācı Bégniñ öyide édi kim Dervīş Muḥammed

(5) Tarḥānı keltürdiler. Bir iki söz sordı. Yaḥşı cevāb bére almadı. Andaq

(6) iş qılmaydur édi kim cevāb bére alğay. Ölümge buyurdi. Dervīş Muḥammed Tarḥān

(7) bī-ṭāqatlıqtın sūtünğa yapıştı. Sūtünğa yapışqan bile qoyğaylar mu? Siyāsetqa

(8) yétkürdiler. Sulṭān 'Alī Mīrzānı buyurdi kim Kök Serāyğa çıkarıp közlerige

(9) mīl tartqaylar. Timur Bég salğan 'ālī 'imāretlerdin biri Kök Serāydur kim

(10) Semerqandnıñ erkide vāqi' boluptur. 'Aceb ḥāşşiyyetlıq 'imārettür. Timur Bég

(11) evlādıdın her kim baş köterip taḥtqa oltursa hem munda olturur. Her kim

(12) taḥt dā'iyesi bile baş qoysa hem munda qoyar ḥattā kim kināyeti bolup édi kim

(13) "Filān pādşāhzādeni Kök Serāyğa çıkardılar," ya'nī öltürdiler. Sulṭān 'Alī

(14) Mīrzānı Kök Serāyğa çıkarıp közlerige mīl tarttılar. Cerrāḥnıñ ihtiyārı

[37b]

(1) bile yā beḥvāst, mīldin Sulṭān 'Alī Mīrzānıñ közlerge āsibi yétmedi. Fi'l ḥāl

- (2) izhār qılmay H̄āce Yaḥyānıñ öyige bardı. İki üç kündin soñ qaçıp
- (3) Buḥārāğa Tarḥanlarğa bardı. H̄azret-i H̄āce ‘Ubeydniñ evlādınıñ arasında
- (4) bu sebebdin ta‘aşşub tüşti, uluğı uluğığa mürebbī boldı, kiçiki kiçik[ig]e muqavvī. Bir néçe
- (5) kündin soñ H̄āce Yaḥyā hem Buḥārāğa bardı. Baysunğur Mīrzā çerig tartıp Buḥār[ā]ğa
- (6) Sulṭān ‘Alī Mīrzānıñ üstige bardı. Buḥār[ā]ğa yavuq yétken bile Sulṭān ‘Alī
- (7) Mīrzā ve Tarḥan bégleri yasap çıqtılar. Azağlaq uruş boldı. Fetih Sulṭān
- (8) ‘Alī Mīrzā sarı bolup Baysunğur Mīrzā şikest taptı. Aḥmed H̄acı Bég ü yana bir pāre
- (9) ebdān yigitler éligge tüşti. Ekşerni öltürdiler. Aḥmed H̄acı Bégni
- (10) Derviş Muḥammed Tarḥan’nıñ qanınıñ töhmeti bile qul u dādeki çıqıp bī‘izzetāne
- (11) öltürdiler. Sulṭān ‘Alī Mīrzā Baysunğur Mīrzānıñ kéyniçe oq Semerqandğa yürüdi.
- (12) Bu ḥaber Şevvāl ayı Andicānda bizge keldi. Biz hem Semerqand dā‘iyesi bile uşol
- (13) Şevvāl ayı oq çerig atlanduk. Hişār [ve] Qunduzdın Sulṭān H̄üseyn Mīrzā yanıp
- (14) édi. Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıñ ve H̄üsrev Şahnıñ ḥāṭırını cem‘ bolup édi. Sulṭān
- [38a]**
- (1) Mes‘ūd Mīrzā hem Semerqand dağdağası bile Şehr-i Sebz üstige keldi. H̄üsrev Şāh inisi Velīni
- (2) mīrzāğa qaptı. Üç tört ay bu üç tarafıdın Semerqandnı muḥāşara qılduk.
- (3) H̄āce Yaḥyā Sulṭān ‘Alī Mīrzā qaşıdın kélip ittifaq [u] yekcihethıq sözini arāğa
- (4) saldı. Söznı körüşmekke qoyup Semerqanddın iki-üç şer‘ı qoyı-

- (5) raq Soğd tərəfədən mən çerigim bile bardım. Ol tərəfədən Sultān ‘Alī Mīrzā
- (6) çerigi bile keldi. Narədən tōrt bēş kişi bile Sultān ‘Alī Mīrzā, bəridin
- (7) tōrt bēş kişi bile mən Kuhek Suyınə aralıǵıǵa kēçip at üstide
- (8) oq kōrüşüp soruşup alar ol tərəf bardılar, mən bu tərəf keldim.
- (9) Mollā Bināni ve Muḥammed Şāliḥni anda ḥ‘āce ḥidmetide kōrdüm.
Muḥammed Şāliḥni uşol
- (10) bir qatla oq kōrdüm. Mollā Bināi ḥod soñralar ḥayli mēniḥ ḥidmetimde boldı.
- (11) Sultān ‘Alī Mīrzā bile kōrüşkendin soñ, çün qış yavuuq kēlip édi,
- (12) Semerqand éliniḥ hem ḥayli tenqışlıqı yoq édi, mən Andicāngā Sultān ‘Alī
- (13) Mīrzā Buḥārāǵa mūrāca‘at qılduk. Sultān Mes‘ūd Mīrzā Şeyḥ ‘Abdullāh
Barlasniḥ
- (14) qızıǵa bisyār māyil édi. Anı alıp mülk-girlik daǵdaǵasını qoyup Ḥişārǵa

[38b]

- (1) yandı. Belk bu kelmekdin ġaraž uşbu ékendür. Şirāz ve Kenbāy nevāḥisidin
Mehdī
- (2) Sultān qaçıp Semerqand bardı. Ḥamza Sultān Zāmīndin icāzet bile Semerqand
bardı.
- (3) Uşbu qışlıqta Baysunǵur Mīrzāniḥ işi fi-l-cümle
- (4) teraqqide édi. ‘Abdül Kerīm Eşrit, kim Sultān ‘Alī Mīrzā cānibidin Küfin ve
ol nevāḥiǵa
- (5) kēlip édi, Semerqandın Mehdī Sultān Baysunǵur Mīrzāniḥ ilǵarını başlap
- (6) kēlip bularniḥ üstige turdılar. ‘Abdül Kerīm Eşrit bile Mehdī Sultān
- (7) oq rüberü boldı. ‘Abdül Kerīmniḥ atını Mehdī Sultān çerkesi qılıç bile
- (8) sançqaç oq atı yıqılay özi qopar ḥālette Mehdī Sultān éligini
- (9) bendidin tüşüre çaptı. Anı alıp ol ilǵarını yaḥşı bastılar. Bu
- (10) sultānlar Semerqand işini ve mīrzālarınə eşikini müzebzeb kōrüp érte
- (11) yazıǵa Şeybāni Ḥān qaşıǵa bardılar. Uş munça bile Semerqand kişisi omaq-

(12) lanıp Sulţān ‘Alī Mīrzānıñ rüberüyığa çerig tartıp çıqtılar. Baysunğur

(13) Mīrzā Serpül kıldı. Sulţān ‘Alī Mīrzā H̄āce Kāzrūn kıldı. Uşbu fursat-

(14) ta H̄āce Münir Uşıniñ engizi bile H̄āce Ebū’l Mekārim ve Andicān bégleridin

[39a]

(1) Veys Lāğarī ve Muḥammed Bāqır ve yana Qāsım Dulday ve Baysunğur Mīrzānıñ bir pāre içki-

(2) leridin Buḥār[ā] üstige ılgadılar yavuqıta Buḥār[ā]dağılar ḥaber-dār boldı-

(3) lar. Bularnıñ işi yürümeı yandılar. Sulţān ‘Alī Mīrzā bile körüşkende andaı

(4) muqarrer bolup édi kim yaz alar Buḥār[ā]dın, mén Andicāndın kélip Semerqandnı muḥāşara

(5) qılğay biz. Uşol mī‘ād bile Ramazān ayı Andicāndın atlanıp Yār Yaylaq

(6) nevāḥisiğa yétkende mīrzālarınıñ rüberü olturğan ḥaberini tapıp Tolun

(7) H̄āce Moğolnı iki üç yüz qazaq yigitler bile ılgar ayırduk. Bular

(8) yavuq yétken maḥalda Baysunğur Mīrzā bizniñ ḥaberimizni tapıp buzulğan yosunluq

(9) yanar. Bu yigitler uşol kéçe kündeleñdin kirip qalın kişini oqlap

(10) alıp qalın olça kéltürdiler. Biz iki kündin soñ Şīrāz qurğanığa

(11) yéttük. Şīrāz Qāsım Duldayda édi. Dārügesi Şīrāznı saḥla almay

(12) qurğannı bérđi. Şīrāz qurğanı İbrāhīm Saruğa ‘uhde boldı. Tanlası

(13) ‘İd-i fıtr namāzını anda qılıp Semerqand üstige müteveccih bolup İpar Qoruğığa

(14) tüştük. Uşbu kün Qāsım Dulday, Veys Lāğarī, Ḥasan Nebire-i Sulţān Muḥammed Sīğal,

[39b]

(1) Sulţān Muḥammed Veys üç tört yüz kişi bile kélip mülāzemet qıldılar. Sözléri

(2) bu édi kim “Baysunğur Mīrzā köçüp yangaç biz ayrılıp pādşāh qulluğığa

- (3) kældük.” Āhir ma‘lūm boldı kim bular da‘vā bile Baysungur Mīrzādın ayrılıp
- (4) Şīrāznı saħlağanı kélgen ékendürler. Şīrāz işi mundaq bolğaç
- (5) bīçāre bolup kéliptürler. Qara Bulaqqa tüşkende ba‘zı kirgen ként-kése-
- (6) ke başsızlıq qılğan Moğollarnı tutup keltürdiler. Qāsım Bég siyāset
- (7) üçün iki üçini pāre pāre qıldurdı. Tört bés yıldın soñra qazaq-
- (8) lıqlarda Mesīhadın hān qaşığa müteveccih bolğanda pāre Qāsım Bég uşbu cihettin
- (9) bizdin ayrılıp Hīşārga bardı. Qara Bulaqdın köçüp su kécip Yam
- (10) toğrısıda tüştü. Uşbu kün ba‘zı içki bégler hıyābān başıda Baysungur
- (11) Mīrzānıñ kişisi bile élig alıstılar. Sulţān Aħmed Tenbelniñ boğzıga nayzalap
- (12) tıqtılar, velī tüşmedi. H̄ācekī Mollā Şadr, kim H̄āce Kelānnıñ uluq ağası
- (13) édi, boğan boynıga oq tégdi. Uşol zamān Téñri raħmetiğa bardı. Hıylī
- (14) yaħşı yigit édi. Atam hem ri‘āyet qılıp mühr-dār qılıp édi. Tālib ‘ilm-
- [40a]**
- (1) lıgı bar édi. Luğatnı hıylī bilür édi. İnşāsı
- (2) hem yaħşı édi. Quşçılığnı ve yadaçılığnı hem bilür édi. Yam nevāhīsıde ékende
- (3) şehrdin qalın él bāzārī u ğayr-i bāzārī çıqıp Ordu Bāzārda bolup
- (4) sūd u sevdā qılurlar édi. Bir namāz-ı dıger be-yek bār ğavġā-yı ‘āmmī bolup bu müselmān-
- (5) lar tamām tālānğa bardılar. Çérig zabtı bu mertebede édi kim fermān boldı kim
- (6) cemī‘ élniñ cihātın hıçkim saħlamay tamām yandura bergeyler. Tañlası
- (7) bir behre bolmaydur édi kim ip ucı, igne sınıuğıça néme çérig élide
- (8) qalmadı. Barçasını igelerige yandura bérđiler. Andın köçüp Semerqandnıñ
- (9) şarq tarafı Hān Yurtığa tüşüldi. Semerqanddın üç kuroh bolğay qırq
- (10) éllig kün bu yurtta olturuldı. Bu yurtta ékende néce nevbet taşqarıdın

(11) içkeridin köñüllüg yigitler hıyābānda yahşılar çapqulaştılar. Bir

(12) meretebe hıyābānda İbrāhīm Bégçik çapqulaştı. Yüzige çaptılar. Mundın soñ

(13) “İbrāhīm Çapuq” dérler édi. Yana bir nevbet hem hıyābānda Pul-i Meğākta
Ebū'l Qāsım

(14) Kūhber sāzı yétkürdi. Yana bir qatla hem hıyābānda tarnav nevāhīsıde
çapqulaş

[40b]

(1) boldı. Mīrşāh Qoçım sāzı yétkürdi. Mīrşāh Qoçımın andaq çaptılar kim boynı-

(2) niñ yarımığa yavuş çapılıp édi gāyataş, şehregi késilmeydür édi. Hān Yurtı-

(3) da ékende qurgandağılar firīb bile kişi yiberip dédiler kim “Kéçe bile Ğār-ı

(4) ‘Āşıqān tarafığa kéliñ kim qurgannı bérür biz.” Bu hayāl bile kéçe atlanıp

(5) Pul-i Meğākke kéldim. Bir pāre ebdān yigitlerni ve piyādelerni mī‘ād yéri-

(6) ge yiberildi. İçkeridin bizniñ piyādelerdin tört beş piyādeni

(7) çıkarıp édiler kim vāqıf boldılar. Hāylı celd piyādeler édiler. Bir kişiniñ

(8) atı Hācı édi. Maña kiçiktin hıdmet qılıp édi. Yana birini Maħmūd Köndür-

(9) señ dér édiler. Barçasını öltürdiler. Bu yurtta ékende Semerqandın

(10) şehri ü bāzārı ol miqdār çıqıp édi kim ordu şehri bolup édi.

(11) Her né şehirlerde tileseler orduda tapılır édi. Bu müddette bir Semerqandın

(12) özge tamām qurğanlar ve tağ ve tüz kirip édi. Şāhdār Tağınıñ dāmenesı-

(13) de Özket atlıq qurgannı bir cemā‘at berkittiler. Żarūret bolup bu yurt-

(14) dın köçüp Özket üstige barıldı. Tāqat kéltüre almay Hāce Qāđını

[41a]

(1) arağa salıp kirdiler. Biz dağı günāhlarını ‘afv qılduk. Yana Semerqand
muħāşarasığa

(2) yanduk. Uşbu yıl Sulţān Hüseyn Mīrzā bile Bedī‘üzzamān Mīrzā arasındaqı

(3) niqārlar uruşqa tarttı. Tafşlı budur kim ötken yıl Belhni ve Astarābādı

(4) Bedī‘üzzamān Mīrzāğa ve Mużaffer Mīrzāğa bérıp yükündürüp édiler, néçük

(5) mezkūr boldı. Uşol müddettin bu müddetqaça ğalebe élçiler bardılar ve kédiler.

(6) Āhır ‘Alī Şır Bég hem élçilikke kéli. Herçend sa’y qıldılar, Astarābādnı

(7) inisige bérmeğe rızā bolmadı. Dédi kim “Méniñ oğlum Muħammed Mü’min Mīrzānı

(8) ħatna qılğanda Mīrzā aña bağışlaptur.” Bir kün ‘Alī Şır Bég bile Mīrzānıñ

(9) arasında bir şöbeti ötti kim Mīrzānıñ tiz fehmlıǵıǵa ve ‘Alī Şır Bégni rıqqat-i qalbiǵa

(10) dālldur. ‘Alī Şır Bég sırrı sözlerni Mīrzāǵa küşegi ğalebe ayttı. Daǵı dédi kim

(11) “Bu sözlerni unutuñ.” Mīrzā fi-l-ħāl ayttı kim “Qaysı sözlerni?” ‘Alī Şır Bég

(12) bisyār müteessir bolup köp yıǵladı. Āhır atalıq oğulluq arasında bu ğüft u ğüy-

(13) lar aña müncerr boldı kim atası atasınıñ üstige ve oǵlı oǵlınıñ

(14) üstige Belħ ü Astarābādqa çerig tarttılar. Gerzevānnıñ ayaǵıda

[41b]

(1) [Yek]Çırāǵ Öleñige qoyıdım Sulṭān Ĥüseyn Mīrzā, yoqqarıdım Bedī‘üzzamān Mīrzā kédiler.

(2) Çeharşenbe kün[i] Ramazān ayınıñ ğurreside Ebū’l Muħsin Mīrzā Sulṭān Ĥüseyn Mīrzānıñ

(3) bir néçe bégleri ve bir pāre ılǵarı bile élger[ir]ek kéli. Andaq uruş hem bolmadı,

(4) basıldı qalın ebdān yigitleri éligge tüşti. Sulṭān Ĥüseyn Mīrzā barçası-

(5) niñ boynıǵa u[r]durdı. Né yalguz munda émes édi. Qaçan her oǵlı kim yaǵılıǵı

(6) yürüdi bastı éligge tüşken nökerleriniñ tamām boynıǵa urdurdı. Né

(7) qılsun? Ĥaqq anıñ tarafı ékendür. Bu Mīrzālar andaq ifrāt bile fısq u ‘ayşǵa

(8) meşǵul édiler kim atası dék kār-dīde vü kār-gerde pādşāh tüşçilig yol

(9) kélip Ramazān dék müteberrik ü ‘azīz ayǵa kéçelik fırsat qalıp atasıdın imen-

(10) mey Ténridin qorqmay henüz işi çağır içmek édi. Neşât bile ve meclis-ârâliq

(11) édi. İnbisât bile muqarrerdür kim mundaq bütken kişi andaq şikest tapqay ve bu nev‘

(12) ötken élge her kim dest tapqay. Néçe yıl kim Astarâbâd hükümeti Bedī‘üzzamân Mīrzâ-

(13) da édi. Havālī u havāşisi ve yigit yeleni bisyār pürşaq q u pürzīb bolup édi.

(14) Altun u gümüş âlât u edevâtı bisyār bolup édi ve qumâş-püş yigiti

[42a]

(1) ve topçaq atı bī-şümâr bolup édi. Barçasını munda bay bérđi. Qaçarda tağ

(2) yolığa uçrap éniş ve uçma yerge yoluqup özi teşvīş bile bu uçma-

(3) dın tüşti, köp éli bu uçmada zāyi‘ boldı. Sulţān Hüseyn Mīrzā oğlını basqan-

(4) dın soñ Belhqa kéldi. Bedī‘üzzamân Mīrzā Belhta Şeyh ‘Alī Tağayini qoyup

(5) édi. Çäre qıla almay kirip Belhni tapşurđı. Sulţān Hüseyn Mīrzā Belhni

(6) İbrāhīm Hüseyn Mīrzāğa bérıp Muhammed Velī Bég ve Şāh Hüseyn Çehreni anıñ bile qoydı.

(7) Özi Hōrāsānğa mūrāca‘at qıldı. Bedī‘üzzamân Mīrzā şikestdin soñ talatıp

(8) aldurup yigit yeleni ve yayaq yalañı bile Qunduzğa Hüsrev Şāhğa tarttı.

Hüsrev Şāh

(9) hem yahşı hıdmetler qıldı. At ve tévedin ve hayme u har-gāhdım belk cemī‘ sipāhī-

(10) lıq yarağıdım Mīrzāğa ve Mīrzā bile bolğanlarığa ol miqdār hıdmet u ādemīgīr-

(11) lik qıldı kim körgenler dédiler kim burunğı yarağ bile bu yarağnıñ

(12) arasında tefāvüt meger tīlā ālāt ve nuqre ālāt bolğay édi. Sulţān Mes‘ud

(13) Mīrzā bile Hüsrev Şāhnıñ arasında anıñ bī-i‘tidāllıqlarım ve munıñ

(14) ulğaymaqlarım niqārlar küdüretler bolup édi. Velīni ve Bāqīni

[42b]

- (1) Bedi'üzzamān Mīrzāğa qoşup Sultān Mes'ud Mīrzānıñ üstige Hışārga yiberdi.
- (2) Qurğangā yaqın hem kéle almadılar. Etrāf u nevāhīde bir iki qatla ol taraf-
- (3) dın bu tarafdın qılıç alıştılar. Bir nevbet Hışārnıñ şimāl[ide] Quşhānede Muhibb 'Alī
- (4) Qorçı éldin ayrılıp kélip yahşı çaptı. Attın yıqılıp alur maħalda yana ol
- (5) tarafdın zorlap ħalāş qıldılar. Bir néçe kündin soñra gurg-āştıraq qılıp
- (6) yandılar. Bir néçe kündin soñ Bedi'üzzamān Mīrzā tağ yol bile Qandahār u Zemīn
- (7) Dāverğa ve Zünnün Arğun ve oğlı Şāh-Şucā' Arğunğa özini tarttı. Zünnün
- (8) Arğun bāvücüd-i ħisset u baħıllıq yahşı ħidmetler qıldı. Bir pīşkeş qılğanda
- (9) qırk miñ qoy pīşkeş qıldı. Bu ħarāib-i vāqı'āttındur kim uşol
- (10) çehārşenbe küni kim Sultān Ĥuseyn Mīrzā Bedi'üzzamān Mīrzānı basar, uşol
- (11) küni Astarābādta Mużaffer Mīrzā Muħammed Mümin Mīrzānı basar. Yana bu 'acebraq kim
- (12) Çārşenbe atlıq kişi Muħammed Mümin Mīrzānı tüşürüp kéltürür.
- (13) Bağ-ı Meydānnıñ arqası Qulbe Ölenige tüşüldi. Semerqand éli sipāhī u şehri
- (14) Pul-ı Muħammed Çeb nevāhīsiga qalın çıqtılar. Çün biziñ él tayyār émes édiler,

[43a]

- (1) yigitler müsta'idd bolğunça Sultān Qulı ve Bābā Qulını tüşürüp qurğangā
- (2) élttiler. Bir néçe kündin soñ köçüp Kuhekniñ arqası Qulbeniñ başığa
- (3) tüşüldi. Seyyid-Yūsuf Bégni uşbu kün Semerqanddın çıqardılar. Uşbu
- (4) yurtta kélip mülāzemet qıldı. Semerqanddağılar ol yurttın köçüp bu yurt-
- (5) qa kélgenimizni yandı, taşavvur qılıp kömeki, sipāhī vü şehri Mīrzā Köprügi-
- (6) geçe Şeyhzāde Dervāzesidin Muħammed-Çeb Köprügigeçe çıqtılar. Buyurduk kim

(7) bolğan yigitler yaraqlanıp atlandılar. İki tarafdın Pul-ı Mīrzādın
(8) ve Pul-ı Muḥammed Çebdin zor keltürdiler. Ténri rāst keltürdi, yağı
(9) basıldı. Ebdān ebdān béglerini ve yaḥşı yaḥşı yigitlerini tüşürüp
(10) keltürdiler. Ol cümledin bir Muḥammed Miskīn-i Ḥāfız Dulday édi: Şahādet
(11) barmağını tüşüre çapıp alıp keltürdiler. Yana Muḥammed Qāsım
(12) Nebīreni inisi Ḥasan Nebīre[ni] tüşürüp keltürdi. Mundaq sipāhī
(13) ve él tanıgu dék yigitlerdin ḥaylī bar érdi. Yana şehr yetimlerin
(14) Dīvāne Cāmebāfnı ve Kel Qaşuqnı keltürdiler, kim ceng-i seḡde ve yetim-
[43b]

(1) liklerde ḥire u serāmed dédiler. Ğār-ı ‘Āşıqānda ölgen piyādelerniñ qışāşığa
(2) buyuruldı kim ‘azāblar bile öltürdiler. Semerqand élige bu küllī şikest édi.
(3) Mundın soñra qurğandın çıqmaqları ber-ṭaraf boldı. İş anja yétti kim
(4) bizniñ él ḥandeq yaqasığaça barıp qul ve dādek keltürürler édi. Āftāb
(5) mīzānga taḥvīl qıldı. Savuq tüşti. Barı kēneşke kirer béglerini tilep
(6) kēneşip söz muña qarār taptı kim “Şehr kişisi muñça ‘āciz boluptur. Ténri
(7) ‘ināyeti bile bu kün hem bolsa alur biz. Tañla hem bolsa alur biz. Taşqarı
savuqta
(8) teşvīş tartqunça şehrniñ yavuqğıdın qopup bir qurğanda qışlaq salmaq
(9) kérek. Kéteri hem bolsa ol maḥalda bī-tereddüdraq kéter bolur.” Qışlaq[qa]
Ḥāce Dīdār
(10) Qurğanıma maşlarat körüp köçüp Ḥāce Dīdārniñ alıdağı öleñge tüşüldi.
(11) Qurğanga kirip öy ve képe yerlerini ta‘yīn qılıp ustākār u muḥaşşıl qoyup
(12) yurtqa keldük. Néçe kün qışlaqı öyler ṭayyār bolğunça öleñde oltur-
(13) uldı. Bu müddette Baysungur Mīrzā Türkistānga Şeybānī Ḥānga mutavātir
kişiler yiberip
(14) Şeybānī Ḥānnı kömek tilepdür. Qışlaq öyleri ṭayyār bolup qurğanga
[44a]

- (1) kirdük. Şeybānī Hān Türkistāndın ılgap uşol seherī bizniñ yurtumuz
- (2) üstige kélip turdı. Bizniñ çerigimiz yaqın émes édi. Qışlaq maşlahatıǵa
- (3) ba‘zı rabāṭ ḥāceǵa ba‘zı Kābudǵa ba‘zı Şīrāzǵa barıp édiler. Bāvücūd
- (4) ḥāzır çerig kişisi bile yasap çıqıldı. Şeybānī Hān turuş bérmeý
- (5) Semerqand sarı özini tarttı, Semerqand nevāḥīsiǵa bardı. Çün Baysunǵur Mīrzā-
- (6) niñ müdde‘āsı dék bolmadı, yaḥşı iḥtilāṭ qılmadı. Néçe kündin soñ
- (7) hīç iş qıla almay me‘yūs Türkistānǵa mūrāca‘at qıldı. Baysunǵur Mīrzā yéti ay
- (8) qabal tarttı. Bir ümīdvārlıǵı mundın édi. Mundın hem nevmīd boldı. İki
- (9) üç yüz aç uruǵı bile Qunduzǵa Hüsrev Şāhǵa özini tarttı. Tirmiz nevāḥī-
- (10) sidin Amūnı kéçedürgen maḥalda Seyyid Hüseyn Ekber, kim Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāniñ
- (11) hem uruǵı hem mu‘teber kişisi édi, Tirmiz ḥākimi édi, ḥaber tapıp Baysunǵur Mīrzāniñ
- (12) üstige kélidi. Mīrzā sudın ötüp édi. Mīrim Tarḥan anda suǵa bardı.
- (13) Kéyin qalǵan kişi qara partal martalını aldı. Baysunǵur Mīrzāniñ Ṭāhir Muḥammed atlıq
- (14) çehresi daǵı éligge tüşti. Baysunǵur Mīrzānı Hüsrev Şāh daǵı yaḥşı kördi.

[44b]

- (1) Baysunǵur Mīrzā çıqqaç bizge ḥaber kélidi. Ḥāce Dīdārdın atlanıp Semerqandǵa müteveccih
- (2) bolduk. Yolda ekābir ve bégler yigitler müte‘āqıb istiqbālǵa kédiler. Rebī‘ü’l-Evvel
- (3) ayınıñ evāḥiride kélip erkte Bostān Sarāyǵa tüştüm. Téñri Te‘ālā ‘ināyeti bile
- (4) Semerqand şehr ü vilāyeti müyesser u musaḥḥar boldı. Rub‘-i meskūnda Semerqandça laṭīf şehr kemraqdur. Béşinçi

(5) iqlīmdindür. T̄ūli Z̄t̄ [99] remz-i nücūmī nev derece u daqīqadur. ‘Arz u derece u daqīqa-

(6) dur. Şehrī Semerqanddur. Vilāyeti Māverāü’n-nehr dërler. Hiç yağı qahr u ğalebe bile muña dest

(7) tapmağan üçün “belde-i maḥfūze” dërler. Semerqand Ḥazret-i Emīrū’l-Mümīn ‘Osmān zamānıda müselmān

(8) bolğandur. Şahābedin Qusem ibn-i ‘Abbās anda bargandur. Qabri Āhenīn Dervāzesiniñ

(9) taşıdadur. Ḥālā Mezār-ı Şāhqa meşhūrdur. Semerqandnı İskender binā qılğandur. Moğol ve Türk

(10) ulusı “Semiz-Kend” dërler. Timur Bég pāyitaht qılıp édi. Timur Bégdin burun Timur Bég

(11) dék uluq pādşāh Semerqandnı pāyitaht qılğan émeştür. Qurğanını faşılñıñ

(12) üstidin buyurdum kim qadem urdılar. On miñ altı yüz qadem çıqtı. Anıñ

(13) éli tamām sünnī u pāk mezheb ü müteşerri‘ ü mütediyyin éldür. Ḥazret-i risālet zamānıdın

(14) beri ol miqdār e’imme İslām kim Māverāü’n-nehrdin peydā boluptur, hiç vilāyettin ma‘lūm

[45a]

(1) émes kim munça peydā bolmış bolğay. Şeyḥ Ebū Maşūr, kim e’imme kelāmdındur, Semerqand-

(2) niñ Māturīd atlıq maḥallesidindür. E’imme kelām iki fırqadur. Birni Māturīdiyye dërler,

(3) birni Eş’ariye. Māturīdiyye bu Şeyḥ Ebū Maşürga mensūbdur. Yana şāḥib-i Şahīḥ-i Buḥārī

(4) Ḥāce İsmā‘īl xxx hem Māverāü’n-nehrdindür. Yana şāḥib-i Hidāyet, kim İmām Ebū Hanīfe

(5) mezhebide Hidāyetdin mu‘teberraq kitāb-ı fıqh kem bolğay, Fergānanıñ Merğīnān

(6) atlıq vilāyetidindür. Ol hem dāhil-i Māverāü’n-nehrdür. Ma‘müreniñ kenāreside vāqi‘

(7) boluptur. Şarqı Fergāna ve Kāşğar; ğarbí Buğārā ve H‘ārezm; şimāli Taşkend ve Şāhruhiyye, kim

(8) Şāş ve Benāket bitirler; cenūbı Belğ ve Tirmiz. Kuhek Suyı şimālidin aqar. Semerqand-

(9) dın iki kuroh bolğay. Bu su bile Semerqand arasında bir püşte tüşüptür. Kuhek

(10) dérler. Bu rüd munıñ tüpidin aqar üçün Kuhek Suyı dérler. Bu sudın

(11) bir uluq rüd ayrıpturlar belk deryācedür, Dergam Suyı dérler. Semerqand-

(12) nıñ cenūbıdın aqar; Semerqanddın bir şer‘ī bolğay. Semerqandnıñ bāğāt u mağallātı

(13) ve yana néçe tümenātı bu su bile ma‘mürdür. Buğārā ve Qara Kölgeçe, kim otuz-qırq

(14) yığaç yolğa yavuqlaşur, Kuhek Suyı bile ma‘mür u meZRÜ‘dur. Mundaq uluq
[45b]

(1) deryā aşlen zirā‘attın ve ‘imārettin artmas belk yazlar üç tört ay Buğārāğa

(2) su yétmes. Üzümi ve qavunı ve elması ve anarı belki cemī‘ mīvesi hūb bolur,

(3) velī iki mīve Semerqanddın meşhürdür sīb-i Semerqand u şāhibī-i Semerqand.

Qışı muğkem

(4) savuqtur, qarı egerçi Kābil qarıça tüşmes. Yazlar yağşı hevāsı bar, egerçi

(5) Kābilçe yoqtur. Timur Bėgniñ ve Uluğ Bėg Mīrzānıñ ‘imārāt u bāğātı Semerqand

(6) u mağallātıda köptür. Semerqandnıñ erkide Timur Bėg bir uluq köşk salıptur,

(7) tört āşiyānlıq. Kōk Serāyğa meşhürdür. Bisyār ‘ālī ‘imārettür. Yana Āhenīn Dervāze-

- (8) siğa yavuuq qal‘anını içide bir mescid-i cum‘a salıptur. Señin ekşer Hindistān-
- (9) dın éltken señtirāşlar anda iş qılıpturlar. Mescidniñ kitābeside
- (10) bu āyetni “*ve iz yerfe‘u İbrāhīmü’l qavā‘ide” ilā āhīrih* andaq uluq haţţ bile bitip-
- (11) türler kim bir kuroh yavuuq yérdin oqusa bolur. Bu hem bisyār ‘ālī ‘imāret-
- (12) tür. Semerqandniñ şarqıda iki bāğ salıptur. Biri, kim yıraqraqtur, Bāğ-ı
- (13) Dilgüşādur. Dilgüşādın Pırūze Dervāzesiğaça hıyābān qılıp iki tarafıda
- (14) [tīrak] yığaçı éktürüptür. Dilgüşāda hem uluq köşk salduruptur. Ol köşk-
- [46a]

- (1) te Timur Bégniñ Hindistān uruşını taşvīr qılıpturlar. Yana Puşte-i Kuhek-
- (2) niñ dāmeneside Kān-i Gilniñ qara suyınıñ üstide, kim bu sunı
- (3) Āb-ı Raḥmet hem dérler, bir bāğ salıptur, Naqş-i Cihānga mevsüm. Mén körgen maḥalda
- (4) bu bāğ buzulup érdi. Atı bés qalmaydur édi. Yana Semerqandniñ
- (5) Cenūbıda Bāğ-ı Çınārdur qal‘ağa yavuuqtur. Yana Semerqandniñ qoyı yanında Bāğ-ı
- (6) Şimāl u Bāğ-ı Behiştur. Timur Bégniñ nebīresi Cihāngīr Mīrzāniñ oğlu
- (7) Muḥammed Sulţān Mīrzā Semerqandniñ taş qurğanıda çaqarda bir medrese
- (8) salıptur. Timur Bégniñ qabri ve evlādıdın her kim ki Semerqandta
- (9) pādşāhlıq qılıptur, alarnıñ qabri ol medresededür. Uluğ Béğ
- (10) Mīrzāniñ ‘imāretleridin Semerqandniñ qal‘asınıñ içide medrese
- (11) ü hāne-qāhdur. Hāne-qāhniñ künbedi bisyār uluq künbeddür. ‘Ālemda ança
- (12) uluq künbed kem nişān bérürler. Yana uşbu medrese ü hāne-qāhğa yavuuq
- (13) bir yahşı ḥammām salıptur. Mīrzā Ḥamāmığa meşhūrdur. Her nev‘ taşlardın
- (14) ferşler qılıptur. Ḥorāsān ve Semerqandta ança ḥammām ma‘lūm émes kim bolğay. Yana

[46b]

(1) medreseniñ cenübıda bir mescidī salıptur, Mescid-i Muqatṭa‘ dérler. Bu cihettin muqatṭa‘

(2) dérler kim qıṭ‘a qıṭ‘a yıǵaçlarını tirāş qılıp islīmī ü Hıṭāyī naqşlar salıpturlar.

(3) Tamām-ı dīvārları ve saqfı uşbu yosunluqtur. Bu mescidniñ qıblesi bile medrese-

(4) niñ qıblesiniñ arasında bisyār tefāvüttür ğālibā bu mescid qıblesiniñ semtini

(5) müneccim ṭarīqi bile ‘amel qılıpturlar. Yana ‘ālī ‘imāreti Puşte-i Kuhek dāmeneside raşaddur kim

(6) zīc bitimekniñ āletidür. Üç āşiyānlıqdur. Uluğ Bég Mīrzā bu raşad bile

(7) *Zīc-i Gūrgānī*ni bitiptür kim ‘ālemda ḥālā bu zīc müsta‘meldür. Özge zīc bile kem

(8) ‘amel qılırlar. Mundın burun *Zīc-i İlḥanī* müsta‘mel édi kim H‘āce Naşır Ṭūsī

(9) Hülāgū Hān zamānında Merāğada raşad baǵlaptur. Hülāgū Hāndur kim İlḥan

(10) hem dérler. Ğālibā ‘ālemda yéti sekiz raşad bés baǵlamaydurlar. Ol cümledin

(11) bir Me‘mūn Ḥalīfe raşad baǵlaptur kim *Zīc-i Me‘mūnī* andın bitiptürler.

Bir Baṭlamyūs hem

(12) raşad baǵlaptur. Yana Hindistānda Rāca Biker Mācīt Hindū zamānında Ucīn

(13) ve Dehārda, kim Mālva mülkidür ḥālā Mandūğa meşhūrdur yana bir raşad qılıpturlar kim

(14) ḥālā Hindūlarınñ müsta‘mel Hindistānda ol zīcdür. Bu raşadnı baǵlağanı

[47a]

(1) miñ bés yüz séksen tórt yıldur. Bu ol zīclerğa baqa nāqış

(2) nāqışraqdur. Yana Puşte-i Kuhekniñ dāmeneside ğarb sarı bāǵī salıp-

(3) tur. Bāǵ-ı Méydānğa mevsūm. Bu bāǵniñ ortasında bir ‘ālī ‘imāret qılıptur, Çil

(4) Sütün dérler, du-āşiyāne, sütünları tamām taşdı. Bu ‘imāretniñ tórt burcıda

(5) tórt manār dék burclar qoparıpturlar kim yoqqarıǵı çıkar yollar bu tórt

(6) burcdındur. Özge tamām yerlerde taşdı sütünlardur, ba‘zını mārpiç ḥiyāre

(7) qılıpturlar. Yoqqarıǵı āşiyānınıñ tōrt ʃarafı eyvāndur, sūtūnları
(8) taşdın. Ortası çārdere öydür. Bu ‘imāret kürsisini tamām taş-
(9) dın ferş qılıpturlar. Bu ‘imārettin Puşte-i Kuhek sarı dāmenede yana bir bāğçe
(10) salıptur. Anda bir uluq eyvān ‘imāret qılıptur. Eyvānnıñ içide
(11) bir uluq taş taht qoyuptur, ʃülü taħmīnen on tōrt – on bēş qarı bolǵay,
(12) [‘ar]zı yēti-sekiz qarı, ‘umqı bir qarı. Mundaq uluq taşnı ʃaylı yıraq
(13) yoldın kēltürüptürler. Ortasıda derz boluptur: dērler kim uşbu yérde
(14) kēltürgendin soñ bu derz bolǵandur. Uşbu bāğçede yana bir çārdere
[47b]

(1) salıptur, izāresi tamām çīnī. Çīnīhāne dērler. Hıṭāydın kişi yiberip
(2) kēltürüptür. Semerqandnıñ qal‘asınıñ içide yana bir qadīmī ‘imārettür, Mescid-
i
(3) Laqlaqa dērler. Ol künbednıñ ortasında yérge tépseler, tamām künbeddin “laq-
laq”
(4) ün kēlür. Ğarīb emrīdür. Hıç kim munıñ sırrını bilmes. Sulṭān Aḥmed Mīrzā-
(5) nıñ zamānıda hem bēg-bēgāt qalın bāğ u bāğçe saldılar. Ol cümledin Dervīş
(6) Muḥammed Tarḥannıñ çārbāğıça şafālıq ve hevālıq ve medd-i nazarlıq çārbāğ
kem bolǵay.
(7) Bāğ-ı Méydāndın qoyıraq, bülendiniñ üstide Qulbe Öleñige müşrif bir çārbāğ
(8) salıptur. Tamām bu öleñ ayağ astıdadur. Çārbāğda hem mertebe mertebe
yérlerni
(9) siyāq bile tüzetip yaḥşı nārvenler ve serv [ve] safedār tikiptürler. ʃaylı
serāmed menzilid-
(10) ür, ‘aybı budur kim uluq suyu yoqtur. Semerqand şehri ‘aceb ārāste şehridür.
Bu şehr-
(11) de bir ʃuşūşiyeti bar kim özge kem şehrde andaq bolǵay. Her ʃirfagarnıñ bir
başqa

(12) bāzārı bar, birbirlerige maḥlūṭ émeštür. Tavr resmīdür. Hüb nānvālıqları

(13) ve āşpezlıqları bardur. ‘Ālemde yaḥşı kāğaz Semerqanddın çıkar. Cüvāz-ı kāğaz

(14) suyu tamām Kān-ı Gildin kéledür. Kān-ı Gil Siyāh Āb yaqasıdadur kim

[48a]

(1) bu qara sunı Āb-ı Raḥmet hem dérler. Semerqandnıñ yana bir metā‘ı qırmızı muḥmel-

(2) dür kim eṭrāf u cevānibqa élderler. Girdā-girdide yaḥşı öleñleri

(3) bar. Bir meşhūr öleñ Kān-ı Gil Öleñidür. Semerqand şehridin şarq tarafıdur.

(4) Bir néme şimālğa māyil bir şer‘ī bolğay. Qara Su, kim Āb-ı Raḥmet hem dérler, Kān-ı Gil-

(5) niñ ortasıdın aqar yéti-sekiz tégirmen suyu bolğay. Bu sunıñ

(6) eṭrāfı tamām ābgīrdür. Ba‘zı dérler kim bu öleñniñ aşl-ı atı Kān-ı Ābgīr

(7) ékendür, velī tārīḥlerde tamām Kān-ı Gil bitirler. Hāylī yaḥşı öleñni qoruk

(8) qılurlar. Her yıl bu öleñge çıqıp bir ay iki ay oltururlar.

(9) bu öleñdin yoqqarıraq şarq cenūb sarı yana bir öleñ vāqi‘

(10) boluptur. Hān yurtığa mevsūm. Semerqandnıñ şarqıdur Semerqanddın bir yığaç

(11) bolğay. Bu qara su anıñ arası bile ötüp Kān-ı Gil barur. Hān yurtıda

(12) bu kara su andağ toqay évrülüp kéliptür kim içide bir ordu tüşkünçe

(13) yér bolğay. Çıqar yér ḥaylī tar vāqi‘ boluptur. Bu yérniñ şerfesini közlep

(14) Semerqand muḥāşarasıda néçe maḥall munda olturulup édi. yana bir öleñ

[48b]

(1) Būdene Qoruğıdur. Dilgüşā Bāğı bile Semerqand arasında vāqi‘ boluptur. Yana Köl Mogāk

(2) Öleñidür. Semerqanddın iki şer‘īğa yavuşqay ġarb sarıdur, bir néme şimālğa

(3) m̄ayil. Bu hem ʔavr  lengid r. Bir yanıda bir uluq k l v̄aqi‘ boluƒtur. Bu cihettin

(4) K l Moġ k  leŋi d rler. Semerqand muġ sarasıda m n H n Yurtıda olturġanda

(5) bu  leŋde Sulʔ n ‘Al  M rz  olturup  di. Yana bir Qulbe  leŋid r. Bu muġta arraq

(6)  leŋd r. Őim li Qulbe k nti ve Kuhek Dery sı, cen bı B ġ-ı M yd n ve Derv Ő Muġammed Tarġan-

(7) niŋ   rb ġı, Şarqı Puşte-i Kuhek. YaġŐı vil y tı ve t men tı bar. Uluq vil yeti kim

(8) Semerqand qar nesid r, Buġ r dur. Semerqandniŋ ġarb   arafı y girme b Ş yıġa  yol-

(9) dur. Buġ r niŋ hem n  e t men tı bar.  avr Şehri v̄aqi‘ boluƒtur. M vesi k p

(10) bolur ve ġ b bolur. Qavunı bisy r yaġŐı bolur. M ver  ’n-nehrde Buġ r  qavunı a k p ve ġ b

(11) qavun bolmas. Eger i Ferg na vil yetidin Aġs niŋ bir nev‘ qavunı kim M rt m r 

(12) d rler munıŋ qavunıdın    krek ve n z kraq bolur, vel  Buġ r da her cins

(13) qavundın k p bolur, yaġŐı bolur. Yana  l -yı Buġ r  meŐh rdur. Buġ r   l sı d k

(14)  l  h   y rde bolmas. T risini soyup qurutup teberr kl kler bile vil yet-

[49a]

(1) tin vil yetqa  lterler. Tely n   n bisy r yaġŐı ted v d r. Perv r  tavuġı

(2) ve qazı bisy r bolur. M ver  ’n-nehrde Buġ r   aġırlarıdın t ndraq  aġır bolmas.

(3) M n Semerqandta evvel i kende Buġ r   aġırlarını i er  dim. Yana Keş vil yetid r. Semerqand-

(4) niñ cenübıdır. Toquz yıǵaç yoldur. Semerqand bile Keş arasında bir taǵ tüşüptür,

(5) İtmek Dabanı dérler. Señtirāşlıq qılur taşlarını tamām bu taǵdın élderler. Bahār-

(6) lar şahrāsı ve şehri ve bāmı u tāmı hūb sebz bolur üçün Şehr-i Sebz hem dérler.

(7) Timür Bégniñ zād u būdı Keşdin üçün şehir ü pāyitaht qılurıǵa köp

(8) sa'y u ihtimāmlar qıldı. 'Ālī 'imāretler Keşde binā qıldı. Özige dīvān olturur

(9) üçün bir uluq pīştāq ve yana oñ yanında ve sol yanında nevāhī bég-

(10) leri bile dīvān bégleri olturup dīvān sorar üçün iki kiçik-

(11) rek pīştāq qılıptur. Yana sorun éli olturur üçün bu dīvān-hāne-

(12) niñ her zıl'ide kiçik kiçik t̄aqçeler qılıptur. Munça 'ālī t̄aq 'ālemde

(13) kem nişān bérürler. Dérler kim Kısra t̄aqıdın bu beyikrektür. Yana Keş-

(14) te medrese ü maqbere qılıptur. Cihāngīr Mīrzā ve yana ba'zı evlādınıñ maqābir

[49b]

(1) andadur. Çün Keşniñ qābiliyyeti şehir bolmaqqa Semerqandça émes édi, āhīr pāyitaht

(2) üçün Timur Béğ Semerqandnı oq ihtiyār qıldı. Yana Qarşı vilāyetidür kim

(3) Nesef ve Nahşeb hem dérler. Qarşı Moǵolça attur. Gūr-hāneni Moǵolī til bile qarşı

(4) dérler, ġālibā bu at Çiñgiz Hān tasalluıdın soñ bolǵandur. Kemābraq yérdür. Bahārı

(5) hūb bolur. Ekini ve qavunı yaǵşı bolur. Semerqanddın cenüb sarıdur, bir néme ġarbqa

(6) māyil. On sekiz yıǵaç yoldur. Baǵrıqara yosunluq quşqına bolur kim qıl-quyruq

(7) dérlér. Qarşı vilāyetide bī-ḥadd u bī-nihāyet bolur üçün ol nevāḥīde “murğek-ı qarşı”

(8) dérlér. Yana Ḥazān vilāyetidür. Yana Kermīne vilāyetidür, Semerqand bile Buḥārā arasıdadur. Yana

(9) Qara Kōl vilāyetidür, barçadın pāyān-ı ābraqdur, Buḥārādın yéti yığaç ğarb

(10) şimālidür. Yaḥşı tümenātı bar. Ol cümledin Soğd tümeni ve Soğdğa peyvest tümenler-

(11) dür. Başı Yār Yaylaq, ayağı Buḥārā, bir yığaç yol yoqtur kim ként ve ma‘müre bolmağay.

(12) Andaq meşhürdür kim Timur Bég dégendür kim “Méniñ bir bāğım bar kim tūlı otuz

(13) yığaçdur.” Bu tümenātını dégendür. Yana Şāvdār tümenidür. Şehr ü maḥallātqa

(14) peyvesttür. Ḥaylī yaḥşı tümendür. Bir tarafı Semerqand bile Şehr-i Sebz arasıdağı tağ

[50a]

(1) vāqi‘ boluptur. Kéntleri ekşer bu tağnıñ dāmeneside tüşüptür. Yana bir tarafı

(2) Kuhek Deryāsıdur, hoş hevā u pür şafā, suyu firāvān, ni‘meti erzān, ḥaylī yaḥşı

(3) tümen tüşüptür. Mışr u Şām körgen revendeler munça çağlıq yér nişān

(4) bérmeydürler. Egerçi yana tümenleri hem bar, bu mezkūr bolğanlarça émes. Uş munça

(5) bile iktifā qılıldı. Timur Bég Semerqandnıñ hükümetini Cihāngīr Mīrzāğa bérıp édi.

(6) Cihāngīr Mīrzānıñ fevtidin soñ uluq oğlı Muḥammed Sulṭān ı Cihāngīrğa bérdi.

(7) Şāhruḥ Mīrzā cemī‘Māverāü’ n-nehr vilāyātını uluq oğlı Uluğ Bég Mīrzāğa

- (8) b rip  di. Uluğ B g M rz dın oğlı ‘Abd l La ıf M rz  aldı. Bu b ş k n-
- (9) l k  ter d ny   c n andaq d niş-mend ve q rı atasını Őeh d qıldı. Uluğ B g
- (10) M rz niņ fevtiniņ t r hi  avr  v qi‘ boluptur. Nazm: *Uluğ B g baĥr-i ‘ul m u ĥirad*
- (11) *ki d ny  u d nr  az  b d puşt, zi ‘Abb s Şehd-i Őeh det  eş d şud aş*
- (12) *ĥarf-i t r ĥ ‘Abb s kuşt*. Egerĥi  zi hem b ş-altı beşş salţanat qılmadı,
- (13) bu beyt meşh rdur kim (beyt): Pidarkuş p dişah r  neş yed, eger şayed bacuz şiş mah nap yed
- (14) Anıņ t r ĥ[i] hem  avr  v qi‘ boluptur: ‘*Abdul La ıf ĥ srev-i Cemş dfar ki b d*

[50b]

- (1) *der silk-i bendeg neş Fer d n u Zerdeĥuřt. B b  Ĥ seyn kuşt şeb-i cum‘a aş ba t r*
- (2) *t r ĥař  n niv s ki B b  Ĥ seyn kuşt*. ‘Abd l La ıf M rz dın soņra ř hruĥ
- (3) M rz niņ neb resi İbr h m Sult n M rz niņ oğlı ‘Abdull h M rz , kim Uluğ B g
- (4) M rz niņ k yevi  di, taĥtqa olturdı. Bir yarım yıl, iki yılga yavuuğa
- (5) p dş hliq qıldı. Andın soņra Sult n Eb  Sa‘ d M rz  aldı.  z ĥay tıda uluğ
- (6) oğlı Sult n Aĥmed M rz ga b rip  di. Sult n Eb  Sa‘ d M rz dın soņ
- (7) Sult n Aĥmed M rz  p dş hliq qıldı. Sult n Aĥmed M rz niņ fevtidin soņ
- (8) Sult n Maĥm d M rz  Semerqand taĥtıęa olturdı. Sult n Maĥm d M rz dın soņ
- (9) Baysunęur M rz nı p dş h qıldılar. Tarĥanniņ ęavę sıda Baysunęur
- (10) M rz nı tutup  nisi Sult n ‘Al  M rz nı bir-iki k n olturęuzdılar. Yana
- (11) Baysunęur M rz  oq aldı, neĥ k kim bu t r ĥde mezk r boldı. Baysunęur M rz -
- (12) d n m n aldım. Mundın soņęı vağ yi‘de  zge keyfiyyetler ma‘l m bolęu-

(13) sıdur. Semerqand tahtıǵa olturǵaç Semerqand béglerini burunǵı dék oq
(14) ri‘āyet ü ‘ināyet qıldım. Bizniñ bile bolǵan béglerini hem ferāhver-i hālleriǵa
[51a]

(1) yaraşa terbiyet ü şefaqt qıldım. Sulţān Aḥmed Tenbelniñ bāresiǵa ri‘āyet
(2) köprek vāqi‘ boldı. İçki bégler çergeside édi, uluq bégler çergeside
(3) ri‘āyet qıldım. Semerqandnı kim yéti ay muḥāşara qılıp teşvīşler bile alduk,
(4) evvel kélgende çerig élige olça molça dék néme tüşüp édi. Bir Semerqand-
(5) dın özge cemī‘ vilāyāt maña kirip édi yā Sulţān ‘Alī Mīrzāǵa
(6) Bu kirgen vilāyetlerni çapıp bolmas édi. Munça tālān ve tārāc
(7) tartqan vilāyetlerdin néme almaq ḥod néçük müyesser bolǵay? Çerig éliniñ
(8) olçası tükendi. Semerqandnı alganda Semerqand andaq ḥarāb édi kim
(9) meded u tuḥm u taqāvvīǵa ihtiyācı bar édi çi cāy-i ol kim kişi andın
(10) néme ala algay? Bu cihetlerdin çerig éli köp tenqīşlıq tarttılar. Biz hem
(11) élge néme yétküre almaduk. Öylerini hem saǵındılar, birer ikirer qaçmaqqa
(12) yüz qoydılar. Evvel kişi kim qaçtı Ḥān Qulı Beyan Qulı édi, yana
(13) İbrāhīm Bégçik édi. Moǵollar tamām qaçtılar. Soñra Sulţān Aḥmed Tenbel
(14) hem qaçtı. Bu fitneniñ teskīni üçün Ḥāce Qādīni yiberdük kim Uzun Ḥasan
[51b]

(1) ḥāceǵa özini ḥaylī muḥliş ü mu‘teqid tutar édi. Uzun Ḥasanniñ ittifācı
(2) bile qaçqanlarınñ ba‘zısıǵa sezā bergeyler, ba‘zısını bizniñ qaşımızǵa
(3) yibergeyler. Bu fitnelerni engīz qılǵuçı mundın qaçıp barǵanların
(4) yamanlıqqa tīz qılǵuçı ḥod Uzun Ḥasan ḥarām-nemek ékendür. Barçası
(5) Sulţān Aḥmed Tenbel barǵan bile zāhir ü āşkārā yamanlıq maqāmıda boldılar.
(6) Semerqandnı almaq dā‘iyesi bile néçe yıl kim bicidd çerig tartar édük. Sulţān
(7) Maḥmūd Ḥāndın egerçi mu‘taddun-bihi meded ve kömek bolmas édi, velī
Semerqand
(8) fetḥidin soñ Andicānnı ṭama‘ qılurlar édi. Bu furşatta kim ekşer çerig

- (9) éli ve Moğollar tamām qaçıp Andicān Aḥsīğa bardılar, Uzun Ḥasan ve Tenbel
 (10) ol vilāyetlerni Cihāngīr Mīrzāğa ṭama‘ qıldılar. Néçe cihetdin mümkin émes
 (11) édi kim alarğa bérilgey. Biri ol kim egerçi ḥānğa bu vilāyetlerni va‘de
 (12) qılmaydur édi, velī ḥān tilep édi. Ḥān tilep turup Cihāngīr Mīrzāğa
 (13) bérilse ḥān bile tamām yekrū bolmaq kérek édi. Yana bir bu kim mundaq
 maḥalda
 (14) kim él qaçıp ol vilāyetqa bardı, taḥakküm ṭarīqi bile ṭama‘ qıladur. Eger
 burunraq

[52a]

- (1) bu söz arada bolsa édi, fi-l-cümle vechi bar érdi. Alarnıñ taḥakkümini kim
 tartar?
 (2) Bolğan Moğol ve Andicān çerigi ve ba‘zı béglerdin içkilerdin hem Andicānğa
 (3) barıp édiler, méniñ bile Semerqandta bég ü beyik yaḥşı u yaman miñge yavuuq-
 (4) ça kişi qalıp édi. Alarnıñ istid‘ası dék çün müyesser bolmadı,
 (5) qaçıp barğan tevehhümluq éllerni tamām tilep özlerige qoştılar. Tevehhüm-
 (6) luq éller ḥod mundaq vāqi‘anı öz qorquñıdın Téñridin tiler édiler.
 (7) Aḥsīdin Andicān üstige çerig tartıp yamanlıq ve yağılıqnı şarīḥ
 (8) ü āşkārā qıldılar. Tolun Ḥāce atlıq Barınnıñ merdāne ü serāmed u qazaq
 (9) yigitleridin édi. Atam ‘Ömer Şeyḥ Mīrzā ri‘āyet qılıp édi ve henüz ri‘āyet
 (10) qılmaqta édi. Mén ḥod terbiyet qılıp bég qılıp édim. ‘Aceb merdāne ve qazaq
 (11) yigit édi. Ri‘āyet erzendesi édi. Moğollar içide ri‘āyet qılğan
 (12) i‘timādliq kişimiz Tolun Ḥāce üçün Semerqandın Moğol ulusu qaça kir-
 (13) işkende Tolun Ḥācenı yiberilip édi kim élge naşīḥat qılıp tevehhümni
 (14) ḥātırıladıñ çıqarğay tā él qorquñtın ser be-bād bérmegeyler. Élni

[52b]

- (1) ḥod bu müftinler bile ḥarāmnemekler andaq qılıp édiler kim va‘de ü va‘id
 (2) ve naşīḥat u tehdīd ḥiç fāyide qılmas édi. Tolun Ḥācenıñ köçi İki

- (3) Su Arasında édi kim bu İki Su arasını Ribāţak Orçını dérlér. Uzun
- (4) Hasan bile Sultān Aħmed Tenbel bir pāre ılgar Tolun H̄ācenin üstige yiber-
- (5) diler. Barıp ġāfillıqta alıp kéltürüp öltürdiler. Uzun Hasan
- (6) ve Tenbel Cihāngīrni alıp kélip Andicānnı muħāşara qıldılar. Çérig atlanurda
- (7) Andicānda ‘Alī Dost Tağayini ve Aħsīde Uzun Hasannı qoyulup
- (8) édi. Soñra H̄āce Qāđī hem kélip édi. Semerqandın bargan çérig
- (9) élidin hem ġaylī yigitler bar édi. H̄āce Qāđī evvel qal‘adārlıqta ménin
- (10) devleth̄āhlıgım üçün on sekiz miñ qoynı qurgandağı yigitlerge
- (11) ve biziñ bile bolğan yigitlernin köçlerige üleşti. Muħāşara müddeti-
- (12) de ménin vālidelerimdin ve H̄āce Qāđīdin muttaşıl bu maźmūn bile ġaţţlar kélür
- (13) édi kim “Bizlerni mundaq muħāşara qılıpturlar. Eger kélip feryādımızğa yétme-
- (14) sengiz, iş uşal bolğusıdur. Semerqand Andicān quvveti bile alılıp édi.

[53a]

- (1) Eger Andicān éligte bolsa yana Téñri rāst kéltürse, Semerqandnı élig-
- (2) lese bolur.” Müte‘āqıb bu maźmūn bile ġaţţlar kélđi. Ol furşatta bir mertebe
- (3) bī-ħuzūr bolup yaħşı bolup édim. Neqāhet eyyāmını ebdān ri‘āyet qıla almadım,
- (4) üzöldüm. Bu nevbet asru yaman bī-ħuzūr boldum, andaq kim tört kün geçe
- (5) tilim tutulđı. Ağzımğa paħta bile su tamızurlar érđi. Ménin bile qalğan bég
- (6) ü bégāt u yigit yeleñ ménin tirilmekimdin me’yūs bolup her kim öz
- (7) fikride boldılar. Uş mundaq maħalda Uzun Hasannın nökerini, kim élçilik-
- (8) ke kélip perīşān sözler kéltürüp édi, bégler rāyda ġalaţ qılıp
- (9) körsetip ruşşat bérđiler. Tört bés kündin soñ ol ġāldin
- (10) bir néme yaħşıraç boldum, velī tilimde kelālet qaldı. Néçe kündin soñ

(11) öz hālimğa kēldim. Çün analarımdın, kim anam ve anamnıñ anası Ésen Devlet Béğim

(12) bolğay, yana üstād ü pīrimdin, kim H̄āce Mevlānā Qāḍī bolğay, bu nev‘

(13) [ḥatt̄]lar kēlip mundaq ihtimāmlar bile tilegeyler, né köñül bile kişi turğay?

(14) Receb ayı şenbe küni Andicān ‘azīmeti bile Semerqanddın çıqtuk. Bu nevbet [53b]

(1) Semerqand şehrde yüz kün pādşāhlıq qıldım. Yana şenbe édi kim H̄ocendğa yéttim.

(2) Uşol küni Andicāndın bir kişi bu ḥaberni kēltürdi kim yéti kün mundın

(3) burun uşol şenbe kim biz Semerqanddın çıqıptur biz, uşol şenbe ‘Alī-Dost

(4) Tağayi Andicān qal‘asını muḥāliflerğa bériptür. Tafşīli budur kim Uzun

(5) Ḥasannıñ nökerini, kim méniñ bī-ḥuzūrluğumda maña körsetip icāzet bērdiler,

(6) muḥālifler Andicān qurğanını qapağanda barıp déptür kim pādşāhnıñ

(7) tili tutulup édi, ağızğa pahta bile su tamızadurlar édi. Uşbu ta‘rīf

(8) qılğan yosunluq barıp ‘Alī Dostnıñ qaşıda ant içip aytıp-

(9) dur. H̄ākān Dervāzeside ‘Alī Dost édi. Bu sözdin bī-pāy bolup

(10) muḥāliflerni tilep ‘ahd u şart qılıp qal‘anı bērdi. Zāḥīredin uruşur

(11) kişidin qurğanda hīç kemlik yoq édi. Ğāyataş ol münāfıq nemekḥarām

(12) merdekniñ nā-merdliğı édi. Bu mezkūr bolğan sözlerni özige bahāne rāst

(13) qıldı. Andicānnı alğandın soñ méniñ H̄ocend kēlgenimni eşitip H̄āce

(14) Mevlānā Qāḍīni erk dervāzeside bī‘izzetāne asıp şehīd qıldılar. H̄āce

[54a]

(1) Mevlānā Qāḍīniñ atı ‘Abdullāhdur. Bu at bile meşhūr bolup édi. Ata tarafıdın

(2) nesebi Şeyḥ Burhāneddīn Qılıçqa mūntehī bolur. Ana tarafıdın Sulṭān Élig Māzīğa

(3) yéter. Fergāna vilāyetide bu ṭabaqa muqtedā ve şeyḥü’l-islām ve qāḍī bola kēlgendürler.

- (4) H̄āce Qāḍī H̄azret-i H̄āce ‘Ubeydullāhnıñ mürīdi édi. Alardın terbiyet
- (5) tapıp édi. H̄āce Qāḍīniñ velīlīgıda méniñ h̄ıç şekkim yoqtur. Qaysı
- (6) iş velāyetqa mundın yaḥşıraq delīdür kim alarğa qaşd qılğanlardın az
- (7) furşatta āsār u ‘alāmet qalmaq? H̄āce Qāḍī ‘aceb kişi édi. Qor[q]maq anda aşle[n]
- (8) yoq érdi. Ança dilir kişi körülgen émes. Bu şıfat hem velāyet delilidür.
- (9) Sāyir-i él her néçe bahādır bolsa andağ dağdağası ve tevehhümi bolur. H̄ācede aşlen
- (10) dağdağa u tevehhüm yoq édi. H̄ācenıñ vāqi‘asıdın soñ h̄āceğa mensüb
- (11) éller mişl-i nöker ü çāker ve aymaq u aḥşāmnı tamām tutturup talattılar. Andicānga
- (12) bola Semerqandnı éligdin bérduk. Andicān hem éligdin çıqmış. Biz
- (13) ğāfil az incā rānde ü az āncā mānde dégen dék boldı. Bisyār şāqq u düşvār
- (14) kélđi né üçün kim tā pādşāh bolup édim bu nev‘ nökerdin ve vilāyet-
- [54b]
- (1) tin ayrılmaydur édim. Tā özümni bilip édim bu yosunluq renc ü meşaaqatnı
- (2) bilmeydür édim. Hocendqa kélgeç ba‘zı münāfıq-şīve éller H̄alīfeni méniñ éşikimde
- (3) köre almadılar. Muḥammed H̄üseyn Mīrzānı ve ba‘zıların berīn qıldılar H̄alīfeğa Taşkend
- (4) sarı ruḥşat bérildi. Qāsım Bégni Taşkendke ḥān qaşığa yiberip
- (5) Andicān üstige yürümekni istid‘ā qılıldı. H̄ān hem çerig tartıp
- (6) Āhengerān cölgesi bile kélip Kendirlik Dabanınıñ tüpige tüşkende mén
- (7) Hocenddin barıp ḥān dedemni kördüm. Kendirlik Dabanını aşıp Aḥsīni[ñ]
- (8) tarafığa tüşüldi. Ol tarafdın muḥālifler hem bolğan çeriglerini yığıp
- (9) Aḥsī keldiler. Bu furşatta Bāb Qurğanını méni dép berkittiler. H̄ānnıñ bir néme

- (10) hiyel yürüşidin muhālifler Bāb Qurğanını zorlap aldılar. Hānñı egerçi
 (11) özge ahlāq u eṭvārı hūb érdi, velī sipāhīlıq bile serdārlıqdın
 (12) bisyār bī-behre édi. İş bu yérge yétkende kim eger yana bir köç yürülse édi köpreki
 (13) bu édi kim uruşsız oq vilāyet müyesser bolğay édi. Uş mundaq maħalda muhālif-
 (14) lerniñ firīb-āmīz sözlerini qulaqqa alıp ıslāh hikāyetini arağa salıp

[55a]

- (1) H̄āce Ebū'l Mekārim bile Tenbel ağası Bég Tilbeni, kim ol maħalda hānñı
 (2) eşik ağası édi, élçilikke yiberdiler. Ol cem' özleriniñ halāş-
 (3) lığı üçün bir néçe çın ve yalğan sözler aytıp hānga yā aradağılarga pāre ve
 (4) rişve qabūl qıldılar. Hān uş munça bile mürāca'at qıldı. Bégler ve içkiler ve yigit-
 (5) ler kim méniñ bile qalıp édiler ekşeriniñ köçleri Andicānda édi. Çün
 (6) Andicān almaqtın me'yūs boldılar, bég ü bégātdın ve yigit yeleñdin
 (7) yéti sekiz yüz kişi méndin tamām ayrıldılar. Ayrılğandın béglerdin 'Alī
 (8) Derviş Bég, 'Alī Mezīd Qoçın, Muħammed Bāqır Bég, Şeyh 'Abdullāh Éşik-Ağa, Mīrim
 (9) Lāğarī. Méniñ bile qalğanlar ğurbet bile miñnetni ihtiyār qılğanlar yahşı
 (10) yaman taħmīnen iki yüzdin köprek, üç yüzdin azraq bolğay édi. Bégler-
 (11) din Qāsım Qoçın Bég, Veys Lāğarī Bég, İbrāhīm Saru Mınglıg Bég,
 (12) Şirim Ƨağayi, Sīdī Qara Bég. İçkilerdin Mīrşāh Qoçın, Seyyid-Qāsım
 (13) Éşik-Ağa Celāyir, Qāsım 'Aceb, Muħammed Dost-ı 'Alī Dost Ƨağayi, Muħammed 'Alī Mübeşşir,
 (14) Hūdāberdi Tuğçı Moğol, Yārek Ƨağayi, Sulṭān Qulı-ı Bābā Qulı, Pīr Veys, Şeyh,

[55b]

(1) Yār ‘Alī Bilāl, Qāsım Mīrāhur, Hāydar Rikābdār. Maņa bisyār düşvār kélđi.

Bī-ihtiyār

(2) ğalebe yığladım. Andım Hıocendqa kélđim. Méniņ anamnı ve uluq anamnı

ba‘zı méniņ

(3) bile qalğanlarını köçleri bile Hıocendqa méniņ qaşımğa yiberdiler. Ol

Ramazānnı

(4) Hıocendqa ötkerildi. Sulţān Maĥmūd Hānğa kişi yiberip kömek tilep

Semerqand

(5) üstige atlanıldı. Oğlı Sulţān Muĥammed Hānīkeni ve Aĥmed Bégni tört bés

miņ

(6) çerig bile Semerqand üstige ta‘yīn qılıp hān hem atlanıp Ura Tépe

(7) geçe kélđiler. Anda hānnı körüp Semerqand üstige Yār Yaylaq bile

müteveccih boldum.

(8) Sulţān Muĥammed Sulţān ve Aĥmed Bég özge yol bile ilgerirek Yār Yaylaq

kélip-

(9) tür. Mén Bürke Yaylaqı bile Senzārga, kim Yār Yaylaqnıñ dārūge-

(10) nişīni ol qurğandur, kélđim. Sulţān Muĥammed Sulţān ve Aĥmed Bég

Şeybānī Hān-

(11) niņ kélip Şīrāz ve ol nevāhīni çapqan ğaberini tapıp yanıpturlar.

(12) Żarūr[et] boldı. Mén hem yanıp Hıocendğa kélđim. Çün salţanat dağdağası ve

mülk-ğır-

(13) lik dā‘iyesi bar, bir qatla iki qatla iş yürümeğen bile baqıp oturup

(14) bolmas. Andicānğa yürüşmek ğayāli bile kömek tiley Taşkendke hān qaşığa

[56a]

(1) bardım. Şāh Bégimni ve uruq qayaşnı hem yéti sekiz yıl bar édi körmeydür

(2) édim. Bu bahāne bile alarnı hem körüldi. Néçe kündin soñ Seyyid Muḥammed Mīrzā

(3) Duğlatnı ve Eyyüb Bégçik ve Cān Ḥasan Barınnı yéti sekiz yüzçe

(4) çérig bile kömek ta‘yīn qıldılar. Bu kömekni alıp kélip Ḥocendte tevaqquf

(5) qılmay öte çıqıp ilğap Kend-i Bādem[ni] sol qolda qoyup kélip kéçe bile

(6) şatu qoyup Nesūḥ Qurğannı kim Ḥocendtin on yığaç yoldur, Kend-i Bādem-

(7) din üç yığaç oğurlap alduk. Qavun bışığı édi. Nesūḥda bir nev‘

(8) qavun bolur kim İsmā‘īl Şeyḫī dérler. Térésı sarıg kīmoḥtluq āsūde

(9) qavun bolur. Tuḥmı almaça, gūştı tört élig, ‘aceb lezīz qavundur. Ança

(10) qavun ol nevāḥīde bolmas. Tanlasığa Moğol Bégleri ‘arzğa yétkür-

(11) diler kim “Kişimiz az. Bu bir qurğannı alğan bile né iş açılığay?” Fi‘l vāqi‘

(12) andaq édi. Anda turarnıñ yā qurğannı berkitürniñ maşlahatını tapmay

(13) yanıp yana Ḥocendğa kéldük. Uşbu yıl Ḥüsrev Şāh Baysungur Mīrzā bile çérig

(14) tartıp Çağāniyān kélip mekr ü firīb bile Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā[ğa] élçi yiberdi kim

[56b]

(1) “Kélin, Semerqand üstige yürülin. Semerqand müyesser bolsa bir mīrzā Semerqandta olturğay,

(2) yana bir mīrzā Ḥişārda.” Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāniñ Bég ve içkisi ve yigit yeleñi

(3) āzürde bolup édiler bu cihettin kim Şeyḫ ‘Abdullāh Barlas Baysungur Mīrzā qaşıdın

(4) Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā qaşığa kim bardı, çün mīrzāğa qayn ata édi, asru

(5) uluğ ri‘āyet taptı. Bāvücüd kim Ḥişār vilāyeti muḥaqqar u muḥtaşar vilāyetdür, ‘alūfe-

(6) sini miñ tümen fülüs qılıp Ḥutlān vilāyetini der-best bérđi. Ḥutlān vilāyeti-

(7) de Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāniñ ḥaylī Bégleriniñ ve içkiler[i]niñ teni bar érđi.

- (8) Barçanı mutaşarrıf boldı. Özi ve oğlanları küllî ü cüz'-i eşik ihtiyârını
 (9) aldılar. Āzürde bolğanlar qaçıp qaçıp Baysunğur Mîrzâğa kéle başladılar.
 (10) Firîb-âmîz sözler bile Sulţân Mes'ud Mîrzânı ġâfil qılıp Çagâniyândın ılığap
 (11) naqâre vaqtıda Hîşâr qurğanını qapay aldılar. Sulţân Mes'ud Mîrzâ qurğandın
 (12) taşqarı maħallâta atası salğan Devletserâ atlıq 'imârette érdi. Qurğanga
 (13) kire almay qaçıp Şeyh 'Abdullâh Barlas bile Hutlân sarı tarttı. Arada Şeyh
 'Abdullâh
 (14) Barlasdın ayrılıp Uyaç Güzarı bile ötüp Sulţân Hüseyn Mîrzâğa bardı.

[57a]

- (1) Hîşâr vilâyeti müyesser bolğaç Baysunğur Mîrzânı Hîşârda olturguzup
 Hutlânını
 (2) Velîğa bérdi. Néçe kündin soñ Belhni qapamaq dâ'iyesi bile atlandı. Özi-
 (3) din ilgerirek Nazar Bahâdır atlıq uluq nökerini üç tört miñ kişi bile
 (4) Belh nevhâsiğa yiberip üç tört kündin soñ Baysunğur Mîrzânı alıp
 (5) kélip Belhni muħâşara qıldı. Belhte İbrâhîm Hüseyn Mîrzâ édi. Yana Sulţân
 Hüseyn Mîrzâ-
 (6) nıñ bégleridin hem haylî bar érdi. İnisi Velîğa qalın çerig qoşup Şaburgân-
 (7) nı qapamaqqa ve ol nevhâşini tâlân u tārâc qılmaqqa yiberdi. Velî barıp
 (8) Şaburgânını yavuqdın hem qapay almadı. Bolğan çerigni Zerdek Çöli-
 (9) dağı él ve ulusnı çapqalı yiberdi. Barıp Zerdek Çölini çapıp
 (10) yüz miñdin artuqraq qoy ve üç miñge yavuuq téve alıp
 (11) kældiler. Velî andın Sân u Çârik vilâyetini çapıp talap tağda ba'zı
 (12) berkilgen éllerni alıp kélip Belhte ağasığa mülhaq boldı. Hüsrev Şâh
 (13) Belhni muħâşara qılğan fursatta bir kün mezkûr bolğan Nazar Bahâdır atlıq
 nökerini
 (14) Belhniñ arıqlarını yıqqalı yiberdi. İçkeridin Téñri bérdi.

[57b]

(1) Samançı kim Sulţān Hüseyn Mīrzānıñ ri‘āyet qılğan bēgi édi. Yétmiş seksen yigit

(2) bile çıqıp kélip Nazar Bahādır bile rüberü bolup yıqıtıp başını késip alıp qal‘ağa

(3) kirdi. Bisyār merdāne barıp nümāyān iş qıldı. Hem uşbu yıl Sulţān Hüseyn Mīrzā

(4) Zünnün Argunnıñ ve oğlu Şāh-Şucā‘nıñ, kim Bedī‘üzzamān Mīrzāğa nöker bolup

(5) qız bérıp fitne ü fesād maqāmıda édiler. Def‘iğa çerig tartıp kélip Büstqa

(6) tüşti. Çerigige hıç tarafdın aşlıq kélmedi. Açıqdın [ba]-tañ kéle yavuşup

(7) édiler kim Büst dārūgesi Büstniñ qurğanını bérđi. Büstniñ zañiresi-

(8) niñ mededi bile Hōrāsānğa mūrāca‘at qıldı. Sulţān Hüseyn Mīrzā dék uluq

(9) pādşāh munça esbāb u tūmtūrāq bile néçe nevbet Qunduz u Hışār u Qandahār üstige

(10) çerigler tartıp ala almadı. Yangan üçün oğlanları ve yigitleri munça

(11) dilir bolup yağılıqlar ve fitneler qıldılar. Yazığa Sulţān Hüseyn Mīrzā oğlu

(12) Muḥammed Hüseyn Mīrzānıñ def‘-i zararığa kim Astarābādqa musallaḥ bolup yamanlıq maqāmıda

(13) édi, Muḥammed Velī Bég başlıq Béglerni qalın çerig bile ılğar yiberip özi Nişīn

(14) Öleñide oturup édi kim Bedī‘üzzamān Mīrzā ve Zünnünnıñ oğlu Şāh Bég

[58a]

(1) gāfillıqta çerig tartıp mīrzānıñ üstige kéldiler. İttifāqāt-ı

(2) ḥasenedin Sulţān Mes‘ūd Mīrzā, kim Hışārını aldurup Sulţān Hüseyn Mīrzāğa

(3) kéledür édi, uşbu kün yétişti. Astarābādqa bargan çerig hem kélip

(4) uşbu kün mīrzāğa mülḥaq boldı. Rüberü bolğaç oq uruşa hem almadı.

(5) Bedī'üzzamān Mīrzā bile Şāh Bég qaçtı. Sulţān Hüseyn Mīrzā Sulţān Mes'ūd Mīrzānı

(6) yahşı körüp küyevlükke yükündürüp 'ināyet ü şefaqaat maqāmıda édi kim

(7) Hüsrev Şāhnı inisi Bāqī Çagāniyānı, kim mundın burunraq kélip Sulţān Hüseyn Mīrzā

(8) mülāzemetide bolur édi, engīzi bile Hōrāsānda turmay bir bahāne bile çıqıp

(9) Sulţān Hüseyn Mīrzādın bī-ruḥşat Hüsrev Şāhğa bardı. Hüsrev Şāh Hışārdın

(10) Baysungur Mīrzānı tilep kélürdi. Uşbu furşatta Uluğ Bég Mīrzānı oğlu

(11) Mīrānşā[h] Mīrzā atası bile yağıqıp Hezāreğa kirip Hezārede hem bī-i'tidāl-

(12) lıqlar qılıp Hezārede tura almay ol hem Hüsrev Şāh qaşığa kélip édi.

(13) Ba'zı kūteh-endīşler ḥod berīn éd[i]ler kim üçele pādşāhzādeni öltürüp

(14) Hüsrev Şāh atığa ḥuṭbe oqutqaylar. Ol şıqqnı maşlahat körmey Sulţān Mes'ūd

[58b]

(1) Mīrzānı, kim kiçiklikidin beri saḥlap ulgātıp édi, Bég atakesi édi,

(2) bu beş künlük dünyā maşlahatı cihetidin, kim né aña vefā qıldı ve né hiçkimge vefā

(3) qılğusıdur, tutup bu kūrnek merdek közlerige nişter salıp kūr qıldı. Bir néçe

(4) kökeldaş, imeldaş ve bayırısı Sulţān Mes'ūd Mīrzānı alıp Semerqandğa Sulţān

(5) 'Alı Mīrzā qaşığa kélürür ḥayāli bile Keşqa keldiler. Ol cemā'at hem qaşd

(6) maqāmıda boldılar. Keşdın qaçıp Çārcū Gūzarı bile ötüp Sulţān Hüseyn Mīrzā

(7) qaşığa bardı. Her kim ki mundaq şenī' ḥareketke iqdām qılğay ve ol kişiğe kim

(8) bu nev' işke ihtimām qılğay yüz miñ la'netdür. Dāmen-i qıyāmetqaça kim

(9) Hüsrev Şāhnı bu ef'ālnı eşitse la'net qılsun. Bu ef'ālnı eşitip

(10) la'net qılmağannı hem sezāvār-ı la'net bilsün. Bu şenī' ḥareketin soñ

(11) Baysungur Mīrzānı pādşāh qılıp Hışārga ruḥşat bérđi. Mīrānşāh Mīrzāğa

(12) Seyyid Kābilni kömek qoşup Bāmyān sarı yiberdi. Vaqāyi'-i sene erba'a ve tis'a-mie

(13) Semerqand ve Andicānga mükerreren yürüşüp hîç iş açılmay yana yanıp Hócendğa

(14) kældük. Hócend muhaqqar yéridür. Yüz iki yüz nökerlig kişiniñ evqātı teşvîş
[59a]

(1) bile öter. Dā'iyeliq kişi néçük baqıp olturğay? Muḥammed Hüseyn Gūrgān Duğlat, kim

(2) Ura Tépede édi, Semerqandğa yürüşmek dā'iyesi bile aña kişiler yiberip

(3) sözleşip Yār Yaylaq kéntleridin Peşāğarnı, kim Hāzret-i H'ācenin mülk

(4) kéntleridindür, bu feterātta aña ta'alluq bolup édi, tiledük kim bu qış

(5) 'āriyyetī bergey tā anda olturup Semerqand vilāyetige éligdin kélgençe évrüşgey

(6) biz. Muḥammed Hüseyn Mīrzā hem rāzı boldı. Hócendtin atlanıp Peşāğarğa müteveccih boldum.

(7) Zāmīnga yétken furşatta ısıttım. Bāvücüd-ı ısıtma Zāmīndin atlanıp ılğar

(8) qılıp tağ yolu bile ötüp Ribāṭ-ı H'ācenin üstige kældim kim gāfillıqta

(9) şatu qoyup çıqıp Ribāṭ-ı H'āce Qurğanını, kim Şāvdār tümeniniñ dārūgenişini

(10) oldur, alılığay. Şubḥ vaqtı yétildi. Éli haber-dār boldılar. Yana yanıp hîç yérde

(11) tevaqquf qılmay Peşāğarğa kélildi. Bāvücüd-ı ısıtma on üç on dört yığaç yolını

(12) şu'übet u meşaqat bile qaṭ' qıldım. Néçe kündin soñ İbrāhīm Sarunı ve Veys Lāğarīni

(13) ve Şirim Tağayini içki Bégler ve yigitler bile ılğar ta'yīn qılduk kim barıp

(14) Yār Yaylaq qurğanlarını söz bile yā zor bile éliglegeyler. Ol furşatta

[59b]

(1) Yār Yaylaq Seyyid Yūsuf Bégde édi. Mén Semerqandın çıqqanda qalıp édi.

- (2) Sulţān ‘Alī Mīrzā hem ri‘āyet qılıp édi. Seyyid Yūsuf Bég ini oğlını Yār Yaylaq
- (3) qurğanlarınıñ zabt u rabtığa yiberip édi. Aḥmed Yūsuf, kim bu bu tārīḥde Siyāl-
- (4) Kut ḥükümeti andadur, ol qurğanlarda édi. Bizniñ bégler ve yigitler hem barıp
- (5) tamām qış ba‘zı qurğannı şulḥ bile éliglediler, ba‘zını uruşup zor bile
- (6) aldılar, ba‘zını ‘ayyārlıq ve incgelik bile oğurlap mutaşarrıf boldılar. Ol vilāyet-
- (7) lerde Moğol ve Özbek cihetidin hīç ként yoqtur kim anıñ qurğanı bolmağay.
- (8) Uşbu fırsatlarda bizniñ cihetimizdin Seyyid Yūsuf Bég ve ini-oğlı-
- (9) dın bedgümān bolup Ḥorāsānga ruḥşat bérdiler. Bu qış bu nev‘ telāş
- (10) ve tartış bile ötti. Yaz bola şulḥ üçün Ḥ‘āce Yaḥyānı yiberdiler. Özleri
- (11) hem çerig engīzi bile Şīrāz ve Kābud nevāḥīsiğa kéldiler. Bizniñ bolğan
- (12) sipāhımız iki yüzdin köprek ve üç yüzdin azraq bolğay édi, her taraf-
- (13) da küçlüg ğanīmler. Andicānga évrüşüp ṭāli‘ hīç meded qılmadı. Semerqandğa
- (14) élig qoyup hīç iş açılmadı. Żarürettin şulḥüne qılıp Peşāğardın

[60a]

- (1) mūrāca‘at qılıldı. Ḥocend bir muḥaqqar yér, bir bégniñ evqātı anda teşvīş bile öter.
- (2) Bir yarım yılga yavuq ehl ü ‘iyāl bile anda édük. Ol müselmānlar hem bu müddette
- (3) imkānı barıça ḥarc tartmaqda ve ḥidmet qılmaqta taqşır qılmadılar. Yana né yüz
- (4) bile Ḥocendğa barılğay? Ḥocendqa barıp hem kişi né qılğay? Barmaqqa né meskenī

(5) turmaqqa né, me'menī. Āhīr uşbu tereddüd u tefriqa bile Ura Tépeniñ cenüb tarafıdağı

(6) yaylaqlarğa barduk. Néçe kün ol nevāhīde öz işimizge hayrān barur turarımız-

(7) nı bilmey sergerdān ötkerildi. Bir kün uşbu yérde ékende H̄`āce

(8) Ebū'l Mekārim, kim bizniñ dék celā-yı vaţan bolup sergerdān édi, méni köre

(9) kélđi. Barur turar yerimizdin ve qılur qılmas işimizdin isti'lām

(10) u istifsār qılıp müteeşşir bolup bizniñ hālimizğa riqqat qılıp fātiha oqup

(11) bardı. Maña hem bisyār teşir qıldı. Riqqat qıldım. Uşbu kün kéç namāz-ı dīger dere-

(12) niñ ayağıdın bir atlıq kişi peydā boldı. Bu h̄od 'Alī Dost Tağayiniñ

(13) nökeri ékendür, Yulçuq atlıq. Bu maźmün bile yiberiptür kim "Egerçi méndin

(14) 'azīm günāhlar şādır boldı, velī ümīdim bar kim 'ināyet qılıp günāhımını bağışlap

[60b]

(1) bérige müteveccih bolsalar, Mergīnānnı tapşurup bir nev' qulluq ve hidmetkārlıq

(2) qılğay mén. Günāhım arıp hicābım ref' bolğay." Mundaq mütehayyirliq ve sergerdānlıqda

(3) bu haber kélgen bile hīç endīşe ü tevaqquf qılmay, uşol zamān oq kim āftāb olturur

(4) çağ édi, Mergīnānğa ılgar tarīqa[sı] bile müteveccih boldum. Bu yer bile Mergīnān arası

(5) taħmīnen yégirme tört yégirme béş yıgaç bolğay édi. Ol kéçe tañ atqunça ol

(6) küni namāz-ı pīşīn geçe hīç yérde tevaqquf qılmay yürüldi. Namāz-ı pīşīn Hocendniñ

(7) Tenük Āb atlıq kéntige tüşüldi. At savutup atğa boğuz bérıp tün

(8) yarımı naqāre vaqtıda Tenük Ābdın atlanıldı. Ol kéçe tañ atqunça

- (9) ve ol küni āftāb batqunça ve yana kéçesi tañdın burunraq Merġīnānnıñ
- (10) bir yıǵaçıǵa yétkende Veys Bég ve ba‘zı tereddüt qılıp ‘arzǵa yétkürdiler kim
- (11) “ ‘Alī Dost né nev‘ yamanlıq qılǵan kişidür? Arada bir nevbet iki nevbet
- (12) kişi barmay kélmey güft ü gū ve ‘ahd u şart bolmay né i‘timād bile
- (13) baradur biz?” Fi-l-vāqı‘ tereddüdlerniñ vechi bar érdi. Bir zamān turup
- (14) kéñeş qılduk. Āhir muña qarār taptı kim bu tereddüdlerniñ egerçi vechi bar, velī

2.1. ARAPÇA VE FARŞA İBARELER

Dih kocā u dirāhtān kocā?

(Köy nerede, ağaçlar nerede?) 5a/1

Püstīn pīş-i bereh

(Önü süslü elbise) 5a/11

Bāz gerded be aşl-i ḥod heme çīz

Zer-i sāfī ü noqre ü erzīz

(Her şey, ister saf altın, ister gümüş ve ister kalay olsun, kendi aslına döner.)

11a/12-13

Mestem ey muhtesib. Imrūz zi men dest bīdār

İhtisābem be-kon ānrūz ki yābī huşyār

(Ey muhtesip sarhoşum, bugün benden el kaldır; beni aklım başımda bulduğun gün sorguya çek.) 21a/11-12

Ḥazer kon zi derd-i derūnhā-yı rīş

Ki rīş-i derūn ‘akibet ser kend

Ba hem bar makun tā tüvānī dili

Ki āhī cihānī be hem bar kend.

(Yaralı gönüllerin derdinden sakın, çünkü gönülün yarası nihayet zuhur eder; elinden geldiği kadar bir gönülü incitme, çünkü bir ah dünyayı alt üst eder) 24a/8-9

Vaqāyi’-i sene-i iḥdā ve tis’a-mie

(Dokuz yüz bir senesi vekayii) 32b/14

“ve iz yerfe‘u İbrāhīmü’l qavā‘ide” ilā āḥirih

(“O zaman İbrahim temeller yükseltir, Bakara-127” devamı var.) (Ayet eksik yazılmış) 45b/10

Uluğ Bég baḥr-i ‘ulūm u ḥirad

Ki dūnyā u dīnrā azū būd puşt,

Zi ‘Abbās şehd-i şehādet çeşīd şud aş

Harf-i tārīḥ ‘Abbās kuşt

(Uluğ Bey, ilmin ve aklın denizi, dünya ve dinin desteği idi; Abbas’tan şehadet balını tattı; tarihi “Abbas öldürdü” oldu.) 50a/10-11-12

Pidarkuş pādīşahīrā neşāyed, eger şayed be cuz şiş mah napāyed

(Babasını öldüren, padişahlığa yakışmaz; eğer padişah olursa bile, altı aydan fazla saltanat süremez.) 50a/13

‘Abdul Laṭīf ḥüsrev-i Cemşīdfar ki būd

Der silk-i bendegāneş Ferīdūn u Zerdehuşt.

Bābā Ḥüseyn kuşt şeb-i cum’a aş ba tīr

Tārīḥaş īn nivīs ki Bābā Ḥüseyn kuşt.

(Abdüllâtif, Cemşid gibi haşmetli bir padişah idi. Feridun ve Zerdüşt, onun bendeleri arasında idi. Baba Hüseyin Cuma gecesi onu okla öldürdü. Tarihini şöyle yaz: “Baba Hüseyin öldürdü.”) 50a/14 - 50b/1-2

Vaqāyi’-i sene erba’a ve tis’a-mie

(Dokuz yüz dört senesi vekayii) 58b/12

3. DİZİN SÖZLÜK

āb < Far. Su

ā. 36b/8

abağa < Moğ. amca

a.+sı 21a/8, 27a/9

a.+sınṅ 23b/1

ābgīr < Far. su birikintisi; bataklık

ā.+dür 48a/6

ābhāne < Far. abdesthane, tuvalet

ā.+niṅ 36b/9

abla < ET *aba* (EDPT, 5) büyük kız

kardeş

a. 27b/12

ābraq < Far.+T. sulu

ā.+dur 49b/9

‘aceb < Ar. acep, şaşma, hayret etme

‘a. 37a/10, 47b/10, 52a/10, 54a/7,

56a/9

‘a.+tür 2a/11

‘acebraq < Ar.+T. hayret verici

‘a. 42b/11

‘āciz < Ar. güçsüz, zayıf

‘ā. bol- 31b/2, 43b/6

aç < ET *aç* (EDPT, 17) doymamış

a. 44a/9

açıl- < ET *aç-(X)-* (EDPT, 26)

açılmak

a.-ğay 56a/11

a.-madı 59b/14

‘adālet < Ar. Hakk’a uyma, Hak

tanırlık

‘a.+i 7a/11

ādemī < Ar. insanlık

ā. 13b/6, 16b/8, 19a/10, 21b/8,

29b/12

ādemīgīrlık < Ar.+Far.+T. insanîyet

ā. qıl- 42a/10

‘ādet < Ar. alışkanlık

‘ā. 18b/6

‘ādil < Ar. adaletli

‘ā. 18b/10

‘adl < Ar. adalet

‘a. 24a/5

‘a. qıl- 5b/7

āftāb < Far. güneş

ā. 43b/4, 60b/3, 60b/9

āftābeçılıq < Far.+T. ibrikçilik

ā. qıl- 15b/7

‘afv < Ar. af

‘a. qıl- 41a/1

ağa < Moğ. ağabey; efendi

a.+durlar 31b/11

a.+sı 6a/9, 8a/11, 12b/9, 23a/8, 24a/11, 26b/12, 39b/12, 55a/1, 55a/2	a.-dı 10b/7, 11a/10, 12a/10, 20a/1, 20a/3, 22b/3, 22b/11, 27b/9, 28a/5, 31a/6, 31a/9, 44a/13, 50a/8, 50b/5, 50b/11
a.+sımın 12b/13	
a.+sığa 30a/2, 57a/12	
a.+larığa 12a/3	a.-dılar 31a/3, 54b/10, 56b/9, 59b/6
a.+lar 35b/9	
ağ(ı)z < ET <i>ağız</i> (EDPT, 98) <i>ağız</i>	a.-dılar (qapay aldılar) 56b/11
a. 24a/7	a.-ğay 51a/10
a.+ımğa 53a/5	a.-ğan 30b/7
a.+ığa 53b/7	a.-duk 51a/3, 56a/7
‘ahd < Ar. bir işi üstüne alıp söz verme, and	a.-may (ala almay) 36a/2
‘a. 18b/11	a.-may (keltüre almay) 40b/14
‘a. bol- 60b/12	a.-may (kire almay) 56b/13
‘a. qıl- 53b/10	a.-may (saħla almay) 39a/11
āħır < Ar. <i>āħir</i> son	a.-may (tura almay) 6a/2, 32b/12, 58a/12
ā. 6a/3, 8a/12, 12b/11, 15a/9, 20b/4, 21b/10, 31b/2, 34b/3, 35b/13, 39b/3, 3a/8, 41a/6, 41a/12, 49b/1, 60a/5, 60b/14	a.-maydur (tükete almaydur) 2b/2
aħşām < Ar. hizmetliler, yardımcılar	a.-mas (bola almas) 16b/14
a.+nı 54a/11	a.-mas (kéle almas) 1b/9
aħvāl < Ar. haller, durumlar	a.-maslar 36b/12
a.+nı 9b/8	a.-madı (ala almadı) 57b/10
al- < ET <i>al-</i> (EDPT, 124) almak; (y.f.)	a.-madı (qapay almadı) 57a/8
a.-dım 20a/11, 27b/11, 50b/12	a.-maduk (yétküre almaduk) 51a/11
	a.-madılar (kéle almadılar) 42b/2
	a.-madılar (köre almadılar) 54b/3
	a.-madılar (öte almadılar) 33a/4

a.-madılar (saḥlay almadılar)	ā.+idür 46b/6
37a/2	alış- < ET <i>alış-</i> (EDPT, 153) alışmak,
alaçı < Moğ. öldüren → alça	uyum sağlamak
a. 11b/11, 11b/12	a.-ip 35b/14
‘ alāmet < Ar. nişan, işaret; iz	a.-urlar 35b/5
‘a. 54a/7	a.-tılar 39b/11, 42b/3
‘ alāqa < Ar. ilgi, irtibat, münasebet	‘ ālī < Ar. yüksekte, yüce
‘a. 7a/5	‘ā. 36b/12, 37a/9, 45b/7, 45b/11,
‘ a.+sını 18b/2	46b/5, 47a/3, 49a/8, 49a/12
ālāt < Ar. aletler	alma < ET <i>alma</i> (EDPT, 146) elma
ā. 41b/14, 42a/12, 42a/12	a.+ça 56a/9
alça < Moğ. öldüren → alaçı	altı < ET <i>altı</i> (EDPT, 130) altı
a. 11b/12	a. 4b/2, 10a/8, 11a/5, 24a/9,
a.+nıñ 11b/10	24b/2, 25b/2, 50a/12
ald < ET <i>al</i> (EDPT, 121) karşı, ön	altı mıñ < altı bin
a+ıda 29a/7	a. 32a/7
aldur- < ET <i>al-tUr</i> (EDPT, 133)	a.+ge 22b/8, 28b/8
aldırmak	altı yüz < altı yüz
a.-up 42a/8, 58a/2	a. 33a/6
‘ ale’l-ḥuşuş < Ar. özellikle	altun < ET <i>altun</i> (EDPT, 131) altın
‘a. 18b/5, 23b/13	a. 41b/14
‘ ālem < Ar. dünya	a.+dın 24a/12
‘ā.+de 5a/3, 46a/11, 46b/7, 46b/10,	ālū < Far. erik
47b/13, 49a/12	ā. 48b/14
‘ā.+dın 23a/2, 25b/2, 27b/12	ā.+sı 48b/13
‘ā.-i fānī 18a/9	ā.-yı Buḥārī 48b/13
ālet < Ar. iş görmeye yardımcı aygıt	

'amel < Ar. iş	a.+larımdım 53a/11
'a.+iğa 25a/12	a.+ları 11b/3, 27b/7
'amīq < Ar. derin	anār < Far. nar ağacı ve meyvesi
'a. 4b/13	a. 3a/13
āmiziş < Far. insan arasına girme, haşır neşir olma	a.+ı 3a/13, 4a/4, 4a/5, 4a/6, 45b/2
ā. qıl- 36a/9	a.+larığa 3a/14
'amm < Ar. amca	ağla- < ET ağla- (EDPT, 186)
'a.+ı 11a/8	anlamak
'amm-zāde < Ar. amca oğlu	a.-p 26a/11
'a.+si 22b/7	ant < ET and (EDPT, 176) yemin
'āmmī < Ar. genel, halka ait	a.iç- 53b/8
'ā. bol- 40a/4	aq < ET aq (EDPT, 75) beyaz
'ā. qıl- 36b/14	a. 3a/9, 3b/2, 4a/10, 5a/6, 10b/8, 18a/8
ana < ET ana (EDPT, 169) anne	aqa < Moğ. ağabey
a. 16a/5, 54a/2	a. 31a/3
a.+m 8b/5, 9a/10, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 24b/12, 27b/11, 53a/11	aq- < ET aq- (EDPT, 77) akmak
a.+mnı 55b/2, 55b/2	a.-ar 2a/2, 2b/8, 3a/3, 3a/5, 3b/6, 4a/7, 4b/12, 8a/3, 45a/8, 45a/10, 45a/12, 48a/5
a.+mnı 14b/12, 20a/14, 27a/6, 53a/11	'āqile < Ar. akıllı kadın
a.+sı 8b/6, 8b/7, 9a/9, 9b/9, 14b/12, 17b/13, 18a/11, 20a/9, 21b/13, 26b/14, 27a/1, 27a/2, 27a/4, 27a/6, 27b/10, 28a/3, 28a/5, 28a/13, 28b/2, 53a/11	'ā. 24b/11
a.+smı 20a/12	ara < ET ara (EDPT, 196) ara, aralık, mesafe
	a. 31b/11, 32b/5, 34b/13
	a.+ğa 17b/10, 35b/8, 35b/14, 38a/3, 41a/1, 54b/14

a.+da 18b/11, 52a/1, 56b/13, 60b/1	‘ārīza < Ar. sonradan ortaya çıkan kusur, eksiklik veya hata
a.+sı 32a/5, 3b/7, 48a/11, 60b/4	‘ā. 25b/1
a.+sım 52b/3	‘ā. bol- 17b/5
a.+sığa 10b/5	‘ārīyyet < Ar. ödünç, geçici olarak alınan şey
a.+sıda 2b/5, 3a/4, 3b/9, 4b/2, 8a/9, 12a/10, 15a/7, 24b/10, 37b/3, 41a/9, 41a/12, 42a/12, 42a/13, 45a/9, 46b/4, 48b/1, 49a/4, 52b/3	‘ā.+ī 59a/5
a.+sıdadur 49b/8	arqa < ET <i>arqa</i> (EDPT, 215) geri taraf, arka
a.+sındağı 41a/2	a. 36b/6
a.+sındağı 32a/8, 49b/14	a.+sı 42b/13, 43a/2
a.+dağılarğa 55a/3	art- < ET <i>art-</i> (EDPT, 200) artmak, fazlalaşmak
aralığ < ET <i>aralık</i> (EDPT, 230) boşluk, aralık	a.-ip 35a/8
a.+ığa 38a/7	a.-tı 14a/6
ārām < Far. durma, dinlenme	a.-mas 45b/1
ā. 34a/12	artuq < ET <i>artuq</i> (EDPT, 204) artık, fazla
ārāste < Far. süslenmiş, bezenmiş	a.+dur 4a/6
ā. 47b/10	a.+raq 10a/5, 57a/10
arı- < ET <i>arı-</i> (EDPT, 198) temizlenmek, arınmak	‘arz < Ar. enlem
a.-p 60b/2	‘a. 44b/5
arıq < ET <i>arıq</i> (EDPT, 214) su yolu	‘a.+ı 47a/12
a.+larmı 57a/14	‘arz < Ar. anlatmak, ifade etmek
	‘a.+ğa yét- 56a/10, 60b/10
	‘arzdāšt < Ar.+Far. dilekçe
	‘a.+ı 11b/1

'a. qıl- 13a/8	a.+ıdadur 47b/8
'aşā < Ar. uzun el değneği, dayanacak uzun sopa	a.+ıdın 4b/12
'a. 5a/14	āsūde < Far. huzur, rahat
āsān < Far. kolay	ā. 56a/8
ā.+raq 16b/7	aş < ET aş (EDPT, 253) yiyecek, azık
āşār < Ar. nişanlar, alâmetler	a. 17b/14, 31a/6
ā. 54a/7	aş- < ET aş- (EDPT, 255) aşmak, geçmek
as- < ET as- (EDPT, 240) asmak	a.-ıp 54b/7
a.-ıp 31b/3, 53b/14	'āşıqlıq < Ar.+T. birine sevgiyle bağlanma
'āşī < Ar. baş kaldıran, itaatsiz	'ā. 36a/11
'ā. 29a/2	'ā.+lar 20b/2
āsīb < Far. zarar	āşkārā < Far. açık, ortada
ā.+i 37b/1	ā. 51b/5
aşīl < Ar. soylu	ā. qıl- 52a/8
a. 29b/12	aşlıq < ET aşlık (EDPT, 261) erzak
aşl < Ar. asıl, kök	a. 1b/7, 2a/7
a. 8a/14, 48a/6	aşlıq < ET aşlık (EDPT, 261) erzak
aşlen < Ar. aslında	a. 32b/9, 57b/6
a. 1b/6, 23b/4, 25b/8, 25b/10, 26a/3, 45b/1, 54a/7, 54a/9	āşpezlıq < Far.+T. aşçılık
asru < ET asru (EDPT, 250) çok	ā.+ları 47b/13
a. 3a/13, 5a/8, 19a/5, 20b/3, 21a/14, 28b/7, 28b/12, 53a/4, 56b/4	āşiyān < Far. ev; kat
ast < ET ast (EDPT, 242) alt	ā.+mıı 47a/7
a.+ıga 30b/7	āşiyānlıq < Far+T. katlı
a.+ıda 2b/14	ā. 45b/7

- ā.+dur** 46b/6
- at** < ET *at* (EDPT, 33) *at*
- a.** 17a/1, 17a/4, 30b/6, 30b/6,
32a/13, 38a/7, 42a/9, 60b/7
- a.+ğa** 60b/7
- a.+tın** 30b/4, 42b/4
- a.+ı** 38b/8, 42a/1
- a.+mı** 38b/7
- a.+ları** 32a/8
- a.+lar** 17a/4
- at** < ET *āt* (EDPT, 32) *isim*
- a.** 5b/6, 49b/4, 54a/1
- a.+tur** 49b/3
- a.+ğa** 30b/13, 58a/14
- a.+ı** 8a/14, 28a/1, 35a/8, 40b/8,
46a/4, 48a/6, 54a/1
- a.+mı** 20a/13
- at-** < ET *at-* (EDPT, 36) *atmak*
- a.-ar** 7b/7, 13b/14, 19a/1, 31a/12
- a.-ıp** 19a/3
- a.-qunça** 34b/8, 60b/5, 60b/8
- a.-maqdın** 34b/10
- ata** < ET *ata* (EDPT, 40) *baba*
- a.** 54a/1
- a.+durlar** 31b/11
- a.+m** 5b/13, 39b/14, 52a/9
- a.+mnı** 30b/11, 32a/4
- a.+sı** 5b/11, 8a/10, 9a/1, 15b/5,
19b/5, 22a/7, 22b/13, 25a/3, 31b/7,
33b/5, 41a/13, 41b/8, 56b/12, 58a/11
- a.+sın** 41a/13
- a.+sını** 11a/10, 22a/7, 50a/9
- a.+sıdın** 22b/7, 41b/9
- atake** < *ata+eke* *atalık, babalık*
- a.+mge** 31a/9
- a.+si** 16a/8, 29a/14, 32b/4, 58b/1
- atıq-** < ET *atık-* (EDPT, 47) *kötü*
ünle anılmak
- a.-ıp** 35a/10
- atım** < ET < *at-ı+m atım* (EDPT, 59)
atılan bir şeyin gidebildiği uzaklık
- a.+ı** 4a/7
- atlan-** < ET *atlan-* (EDPT, 58) *ata*
binmek; harekete geçmek
- a.-dı** 57a/2
- a.-dılar** 43a/7
- a.-ıp** 15b/12, 24b/13, 39a/5,
40b/4, 44b/1, 55b/6, 59a/6, 59a/7
- a.-ğanda** 22a/11
- a.-urda** 52b/6
- a.-duk** 37b/13
- a.-ğan ékendür** 24b/14 ?????

atlanıl < ET *atlan-(X)l-* harekete geçirilmek

a.+dı 31a/1, 55b/5, 60b/8

atlıg < ET *atlıg (adlıg) at+IXg*

(EDPT, 54) **adlı** → **atlıq**

a. 3a/5, 16b/3

atlıq < ET *atlıg (adlıg) at+IXk*

(EDPT, 54) **adlı** → **atlıg**

a. 8b/7, 8b/8, 8b/14, 9a/12, 12a/2, 19b/12, 20b/8, 24a/11, 24a/12, 27b/2, 30b/5, 3b/5, 40b/13, 42b/12, 44a/13, 45a/2, 45a/6, 4a/8, 52a/8, 56b/12, 57a/3, 57a/13, 60a/12, 60a/13, 60b/7

av < ET *av* (EDPT, 3) vurma yahut yakalama yoluyla yakalanan hayvan

a.+ı 2a/14, 3b/2, 5a/5

a.+mı 25b/11

āvāze < Far. ses

ā.+sini 26b/5

avla- < ET *avla-* (EDPT, 10) avlamak

a.-r édi 25b/12

avlag < *av+lag* vurma yahut

yakalama yoluyla yakalanan hayvan;

avlanacak yer

a.+ı 4a/10

ay < ET *ay* (EDPT, 265) ay, otuz gün

a. 8b/11, 11a/5, 24a/9, 34b/9,

38a/2, 44a/7, 45b/1, 48a/8, 48a/8, 51a/3

a.+nıñ 31a/1

a.+ğa 41b/9

a.+da 34b/9

a.+dın 10a/8, 24b/2, 26b/7

a.+ı 1b/1, 30b/14, 34a/5, 36a/7, 37b/12, 37b/13, 39a/5, 53a/14

a.+nıñ 6b/2, 15b/11, 18a/8, 41b/2, 44b/3

a.+ıda 25b/1, 31b/3

ayağ < ET *adağ* (EDPT, 45) ayak →

ayaq

a. 47b/8

a.+ı 49b/11

a.+nıñ 30b/7

a.+mı 18b/7, 19a/6

a.+ıda 31a/1, 41a/14

a.+dın 60a/12

a.+ları 18b/11

ayaq < ET *adağ* (EDPT, 45) ayak

→ **ayağ**

a. 2b/14

ayıq otı < Yeti-Kent dağlarında

bulunan bir ot

a. 5b/5

‘ayb < Ar. utanılacak şey, kusur

‘a. 26a/4

‘a.+ı 47b/10

‘a+qıl-édi 29b/3

āyet < Ar. Kur’ân-ı Kerîm’de her bir surede bulunan cümlelerden her biri

ā.+ni 45b/10

āyîn < Far. tören

ā. 24a/12

āyîne < Far. ayna

ā. 3b/12

aymağ < oymak → aymaq

a.+ı 28a/6

aymaq < oymak → aymağ

a. 54a/11

a.+ları 29b/8

ayrıl- < ET *adıril-* (EDPT, 68)

ayrılmak

a.-dı 23a/10

a.-dılar 55a/7

a.-ıp 14a/10, 33b/6, 39b/2, 39b/3,
39b/9, 42b/4, 56b/14

a.-ğanlardım 55a/7

a.-maydur 54b/1

ay(ı)r- < ET *adır-* (EDPT, 66)

ayırmak

a.-duk 39a/7

a.-ıp 8a/8, 29b/6, 36b/1

a.-ipturlar 45a/11

a.-ğan 25a/9

‘ayş < Ar. yaşama

‘a.+ğa 41b/7

ayt < ET *ayıt-* (EDPT, 268)

söylemek, demek

a.-ur 13b/7, 15b/4, 15b/9, 15b/10

a.-urlar 5a/2

a.-tım 9a/5

a.-tı 41a/10, 41a/11

a.-ıp 16b/10, 24b/1, 55a/3

a.-ıpdur 53b/8

a.-ipturlar 5a/2

a.-qan 16b/3

a.-qandım 26a/7

a.-mağan 26a/7

‘ayyârlıq < Ar.+T. hilebazlık,
dolandırıcılık

‘a. 59b/6

az < ET *az* (EDPT, 277) az

a. 29a/9, 34b/10, 35b/7, 54a/6,
54a/13, 54a/13, 56a/11

‘azâ < Ar. matem, yas

‘a. 17b/14

‘azâb < Ar. eziyet, işkence

‘a.+lar 32b/7, 43b/2

āzād < Far. özgür, hür	badem ağacı
ā. qıl- 20b/12	b. 3b/8
azağlaq < yaman, büyük	b.+lar qıl- 24a/13
a. 37b/7	b.+ı 4a/14, 4b/1
a‘zam < Ar. en büyük	bādiye < Ar. çöl
a. 30b/4	b.+ni 4b/7
‘azīm < Ar. çok, fazla	b.+de 4b/5
‘a. 60a/14	bağ < ET <i>bağ</i> (EDPT, 310)
‘azīmet < Ar. yola çıkma, bir yere	bağlayacak nesne
doğru hareket	b. 7a/1, 7a/2
‘a. 24b/13	b.+ları 7a/2
‘a. qıl- 30b/14, 32a/4, 32b/2	bāğ < Far. bağ, büyük bahçe
‘a.+i 13b/1, 15b/13, 22a/11, 25a/5,	b. 45b/12, 46a/3, 46a/4, 47b/5
53a/14	b.+nın 31b/14, 47a/3
‘a.+i qıl- 4a/2, 10b/13, 13b/4,	b.+da 31b/13
14a/9, 25a/6	b.+ım 49b/12
‘azīz < Ar. değeri yüce, kıymetli	b.+ları 3a/2
‘a. 41b/9	bāğāt < Far. bahçeler
azraq < <i>az+rAk</i> daha az	b. 3a/2, 45a/12
a. 55a/10, 59b/12	b.+ı 45b/5
āzürde < Far. incinmiş	bāğçe < Far. <i>bāğ+çe</i> bahçe
ā. 24a/6, 56b/9	b. 47a/9, 47b/5
ā. bol- 56b/3	b.+de 47a/14
B	b.+leri 3b/6, 5a/10
bādām < Far. içi ve taze iken kabuğu	b.+leride 3b/8
dahi yenilen ve yağı çıkarılan meyve;	bağış < ET <i>bağış</i> (EDPT, 321) iyilik,
	lütuf

b.+da 34a/9	b. 31a/6, 31a/8
bağışla- < ET <i>bağışla-</i> (EDPT, 321) suç ve cezayı affetmek	bahāne < Far. Sıradan gerekçe b. 53b/12, 56a/2, 58a/8
b.-p 60a/14	b.+ si 36b/3
b.-ptur 41a/8	bahār < Far. ilkbahar b. 35b/7
bāgī < Far. Aynı bahçede yetişen b. 47a/2	b.+ı 2b/9, 3a/3, 49b/4
bağla- < ET <i>bağla-</i> (EDPT, 314) bağlamak	b.+lar 49a/5
b.-ptur 46b/9, 46b/11, 46b/12	baḥīl < Ar. cimri b. 15a/3
b.-ğandım 7a/2	baḥīlīq < Ar.+T. cimrilik b. 42b/8
b.- ğamı 46b/14	baḥşīş < Far. ihsan b. 25b/8
b.-maydurlar 46b/10	baḥşīş ü porsīş < Far. bahşış, hediye b. 22a/2
bağlat < ET <i>bağlat-</i> (EDPT, 315) bağlatmak	bā'īş < Ar. sebep, neden b. 29b/3
b.-ur 7a/1	b. qıl- 16b/12
b.-urda 7a/1	bām < Far. çatı b.+ı 49a/6
bağrıqara < bir tür iskete kuşu, bağrıqara	baq- < ET <i>baq-</i> (EDPT, 311) bakmak b.-qaylar 18b/8
b. 49b/6	b.-a 33a/5, 47a/1
bāḥaber < F.+Ar. haberli, bilgisi olan b. 22a/14	b.-ıp 31b/6, 55b/13, 59a/1
bahādır < Moğ. yiğit, cesur, kahraman	b.-may 19b/3
b. 31a/5, 54a/9	
bahādırlıq < Moğ.+T. yiğitlik, cesurluk, kahramanlık	

baqtur- < baktirmek

b.-ğalı 24a/14

bar < ET *bar* (EDPT, 353) var,

mevcut

b. 2a/5, 2a/10, 2b/6, 5a/12, 5a/13,
5b/9, 7a/8, 7a/9, 7a/11, 7b/3, 7b/3,
7b/7, 11b/2, 12b/10, 15a/6, 15b/9,
16b/14, 18b/5, 19a/5, 19b/9, 20b/7,
22a/8, 22a/10, 22a/14, 22b/1, 22b/11,
23b/4, 25a/1, 25a/1, 25a/3, 26a/6,
28b/1, 28b/2, 31a/12, 3a/3, 3a/14,
3b/6, 40a/1, 43a/13, 45b/4, 47b/11,
47b/12, 48a/3, 48b/7, 48b/9, 49b/10,
49b/12, 4a/9, 4b/5, 50a/4, 51a/9,
52b/9, 55b/13, 56a/1, 56b/7, 57a/6,
60a/14, 60b/13, 60b/14

b.+dur 11b/1, 17a/6, 2b/5, 32a/8,
47b/13, 4b/3

b. ékendür 1b/5, 18b/8, 22b/11,
23a/5, 24a/14, 36b/6

b. érdi 26a/9, 52a/1

b.+ı 8b/4, 8b/8, 18a/11, 24b/6,
26b/14, 30a/6, 43b/5

b.+mı 20b/12

b.+ıdm 10b/9, 12a/13, 12b/7,
19b/10, 20a/9

b.+ıça 60a/3

bar- < ET *bar-* (EDPT, 354) varmak,
gitmek

b.-ur 2a/3, 3a/1, 48a/11, 4b/1,
4b/4, 60a/6, 60a/9

b.-urlar 36b/11

b.-dım 38a/5, 56a/1

b.-dı 9a/1, 11a/9, 11a/12, 12a/7,
13a/14, 14a/10, 14b/2, 15b/3, 17b/2,
20a/6, 20a/12, 22a/12, 22b/2, 22b/14,
23a/2, 27a/5, 27b/12, 29a/11, 29b/9,
30a/2, 33b/4, 35b/2, 37a/3, 37b/2,
37b/3, 37b/5, 37b/6, 38b/2, 38b/2,
39b/9, 39b/13, 44a/5, 44a/12, 51b/14,
56b/4, 56b/14, 58a/9, 58b/7, 60a/11

b.-duk 60a/6

b.-dılar 10b/14, 11a/5, 12b/3,
17a/13, 36b/9, 38a/8, 38b/11, 40a/5,
41a/5, 51b/9

b.-gay 16a/2, 16a/4

b.-ıp 8b/1, 10a/5, 10a/14, 12a/4,
13a/4, 13b/3, 14a/7, 17b/9, 22b/11,
25a/5, 26a/14, 31a/8, 31b/11, 32a/12,
43b/4, 44a/3, 52a/3, 52b/5, 53b/6,
53b/8, 54b/7, 57a/7, 57a/9, 57b/3,
59a/13, 59b/4, 60a/4

b.-iptur 9b/2, 13b/5

b.-gan 51b/5, 52a/5, 52b/8, 58a/3

b.-ğandır 44b/8	barmaq < parmak
b.-ğanlarını 51b/3	b.+ını 43a/11
b.-ğanda 20a/11	bārū < Far. kale duvarı, sur
b.-adur 60b/13	b.+sını 16a/12
b.-adurğan 8a/7	bas- < ET <i>bas-</i> (EDPT, 370) baskın
b.-madı 33a/12	yapmak
b.-adur édi 26b/4	b.-ar 42b/10, 42b/11
b.-mas édi 20b/4	b.-tı 7a/13, 10b/1, 14a/7, 41b/6
b.-maq 14a/9	b.-tılar 38b/9
b.-maqını 33a/10	b.-ıp 8a/8, 9a/13, 11b/11, 12a/6,
b.-maqqa 60a/4	14b/9, 20b/10, 29b/8, 30a/8, 34a/1,
barça < ET <i>barça</i> < <i>bar+ça</i> A (EDPT,	35b/1
356) bütün, hepsi	b.-qan 22b/10
b. 16a/14, 21b/7, 34a/10, 34a/10	b.-qanda 9a/2
b.+ını 56b/8	b.-qandın 42a/3
b.+dın 31a/4, 49b/9	basıl- < baskına uğramak
b.+sı 25b/9, 51b/4	b.-dı 41b/4, 43a/9
b.+sını 41b/4	b.-dılar 16b/4
b.+sını 40a/8, 40b/9, 42a/1	b.-ıp 13a/4
bāre < Far. hak, konu	basit̄ < Ar. sıradan, gösterişsiz
b.+siğa 51a/1	b.+ni 19a/9
barıl < ET <i>barıl-</i> (EDPT, 365)	bastur- < ET <i>bastur-</i> (EDPT, 372)
varılmak	bastırmak
b.-dı 31b/7, 40b/14	b.-dı 22b/10
b.-ğay 60a/4	b.-dılar 30b/8
bārī < Far. Hiç olmazsa	
b. 16a/3	

baş < ET *baş* (EDPT, 375) baş, kafa;

bir şeyin, bir yerin uçlarından biri

b. 17b/6, 35b/2, 37a/11, 37a/12

b.+ı 19a/2, 49b/11

b.+mı 57b/2

b.+ığa 43a/2

b.+ıda 26a/9, 2a/8, 39b/10

b.+ıdm 19a/2

başla < ET *başla-* (EDPT, 381)

başlamak

b.-p 38b/5

başlat < ET *başlat-* (EDPT, 382) bir

şeyin başlamasına yol açmak

b.-ip 13a/1, 32a/11

başlıg < ET *başlıg* (EDPT, 381)

komutan, kumandan → **başlıq**

b. 9a/13, 20b/10, 33a/6, 34a/9

başlıq < ET *başlıg* (EDPT, 381)

komutan, kumandan → **başlıg**

b. 26b/8, 30b/6, 57b/13

başqa < diğer, gayrı

b. 47b/11

başsızlıq < başı boşluk

b. 39b/6

bat- < ET *bat-* (EDPT, 298) (güneş)

batmak

b.-qunça 60b/9

batğaqlıq < ET *batıgılık* (EDPT, 302)

bataklik

b. 16b/13

bāvücūd < Far.+Ar. gene de, bununla

birlikte

b. 2b/4, 7b/1, 8b/10, 9a/5, 14a/13,

14b/4, 18b/9, 28b/10, 35a/1, 42b/8,

44a/3, 56b/5, 59a/7, 59a/11

bay bér- < kaybetmek, çarçur etmek

b. 42a/1

bāyed < Far. gerekmek

b. 16b/11

bayırı < köle

b.+sı 16a/8, 58b/4

bāzār < Far. pazar, çarşı

b.+da 40a/3

b.+ı 47b/12

bāzārī < Far.+Ar. pazarcı; halk

b. 24a/2, 40a/3, 40a/3, 40b/10

b.+side 2b/2

ba'zı < Ar. bazı

b. 3a/10, 3b/11, 3b/11, 4a/9, 5b/3,

5b/10, 5b/10, 6a/5, 8a/14, 11b/8,

16a/13, 18b/14, 24b/7, 25a/7, 26b/8,

30b/1, 31a/10, 33b/10, 33b/13,

34b/6, 36a/12, 36b/14, 39b/5,

39b/10, 44a/3, 44a/3, 44a/3, 48a/6,

49a/14, 52a/2, 54b/2, 55b/2, 57a/11,
58a/13, 59b/5, 60b/10

b.+nı 47a/6, 59b/5, 59b/6

b.+sını 10a/3, 51b/2

b.+sığa 23b/3, 25a/3, 51b/2

b.+larmı 10a/3

b.+lar 25a/3

b.+larnı 54b/3

be < Far. -dan, -den

b. 24a/6

be-yek bār < Far. bir defada, bir
zamanda

b. 40a/4

becā < Far. yerinde; uygun

b. 17b/14

bed < Far. kötü

b. 26a/7, 26a/10

b.+iğa 24a/7

bedgümān < Far. kötü zanlı

b. bol- 59b/9

bedkirdār < Far. kötü davranışlı, kötü
hareketli

b.+nıñ 11a/2

bed-ma‘āş < Far.+Ar. davranışı iyi
olmayan

b.+ısıdın 6a/10

bed-ma‘āşlığ < Far.+Ar.+T. kötü
davranışlı olma durumu

b.+ıdın 6a/2

bednāmlığ < Far.+T. adı kötü
çıkışlık → **bednāmlıq**

b.+dın 20b/5

bednāmlıq < Far.+T. adı kötü
çıkışlık → **bednāmlıg**

b. 21b/11

b.+nı 35a/4

bedzebān < Far. küfürbaz, ağzı
bozuk

b. 29b/4

behre < Far. nasip, pay

b. bol- 40a/7

b.+si 18b/10

belde < Ar. kent, belde

b.-i maḥfūze 44b/7

belk < sonuçta; ayrıca; ancak³

b. 16b/13, 23b/10, 24a/2, 24b/1,
26a/1, 26a/1, 28b/4, 35a/6, 38b/1,
42a/9, 45a/11, 45b/1

belki < Far. şayet, olabilir, belki

b. 45b/2

bend < Far. boğum, eklem

³ metindeki anlamları

- b.+idin** 38b/9
- benefşe** < Far. menekşe
- b.+si** 3a/3
- ber-ţaraf** < Far.+Ar. bir yana atılan
- b. bol-** 43b/3
- beri** < ET *berü* (EDPT, 355) -den bu yana
- b.** 4b/7, 8b/3, 26b/9, 32b/13, 44b/14, 58b/1
- b.+din** 36b/8, 38a/6
- berîn** < Far. yüksek
- b.** 58a/13
- b. qıl-** 54b/3
- berk** < ET *berk* (EDPT) sağlam, muhkem
- b.** 4b/14, 32a/10
- berkil-** < sağlamlaştırılmak
- b.-gen** 57a/12
- berkit-** < ET *berkit-* (EDPT) sağlamlaştırmak
- b.-tiler** 33b/5, 40b/13, 54b/9
- b.-ürniņ** 56a/12
- b.-ken** 34b/1
- beşş** < Ar. ortaya koyma
- b.** 50a/12
- beyik** < ET *beğük* (EDPT, 302) büyük
- b.** 52a/3
- beyikrek** < *beyik+rAk* daha büyük
- b.+tür** 49a/13
- beyrūcu's şanem** < yebrihu's sanem otunun eski adı
- y.** 5b/3
- beyt** < Ar. beyit
- b.** 13b/13, 21a/10, 50a/13, 50a/13
- bég** < ET *beg* (EDPT, 322) sözü geçen adam, bey
- b.** 13b/9, 15b/7, 23b/12, 29a/13, 29b/13, 36b/14, 47b/5, 52a/3, 53a/5, 55a/6, 56b/2, 58b/1
- b. qıl-** 52a/10
- b.+niņ** 60a/1
- b.+çe** 23b/12
- b.+i** 36a/10, 57b/1
- b.+leri** 10b/4, 18a/4, 25a/8, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 36a/8, 36a/9, 36a/12, 36a/12, 37b/7, 41b/3, 49a/9, 49a/10, 56a/10
- b.+leriniņ** 10b/6, 13a/13, 25b/14, 56b/7
- b.+lerini** 26a/1, 50b/13
- b.+lerige** 28b/4

b.+leridin 8b/6, 9b/10, 9b/14,
10a/1, 12b/6, 14a/4, 14b/12, 28a/6,
38b/14, 57a/6
b.+āt 36b/14, 47b/5, 53a/6
b.+ātdm 55a/6
b.+ler 16a/1, 16a/7, 16a/11,
16a/13, 16b/9, 17a/14, 17b/4, 17b/9,
17b/12, 17b/13, 19a/10, 23a/7, 25a/2,
25a/7, 34b/14, 39b/10, 44b/2, 51a/2,
51a/2, 53a/8, 55a/4, 59a/13, 59b/4
b.+lerniñ 34a/1
b.+lerni 25a/1, 43a/9, 43b/5,
50b/14, 57b/13
b.+lerdin 8b/12, 17a/10, 17a/12,
21b/7, 52a/2, 55a/7, 55a/10
b.+lersiz 16b/9
bég-atake < atabey, padişahın lalası
b. 13b/7, 17a/13
b. qıl- 6b/10, 6b/13, 14b/1, 14b/6
bégim < hanım, hanımefendi
b. 9a/4
b.+niñ 9a/4
b.+ler 27b/7
béglük < ET *beglik* (EDPT, 326)
beylik
b. 30b/11

bél < ET *bél* (EDPT, 330) bel
b.+içe 3b/11
bér- < ET *bér-* (EDPT, 354) vermek
b.-ür 24a/1, 40b/4
b.-ürler 46a/12, 49a/13
b.-dim 14a/14
b.-di 6a/5, (dest bérdi) 6a/14, 8a/5,
8b/3, 12a/9, 13b/2, 14b/7, 24b/2,
32b/13, 36a/5, 39a/12, 42a/1, 50a/6,
53b/10, 56b/6, 57a/2, 57a/14, 57b/7,
58b/11
b.-diler 12a/5, 15a/11, 17b/1,
27b/1, 34a/2, 40a/8, 53b/5
b.-dük 54a/12
b.-gey 35a/13, 59a/5
b.-geyler 40a/6, 51b/2
b.-se 7a/2
b.-seler 16a/2
b.-ip 6b/9, 6b/13, 8a/8, 8a/10,
8a/12, 8b/14, 11a/6, 12b/14, 13b/3,
17a/3, 19b/5, 19b/8, 21a/1, 21a/8,
21a/9, 22b/8, 24b/4, 26b/2, 29b/14,
30a/10, 30a/10, 36a/4, 41a/4, 42a/6,
50a/5, 50a/8, 50b/6, 57b/5, 60b/7
b.-iptür 53b/4
b.-mey 30a/3, 32b/6, 44a/4
b.-meydürler 50a/4

- b.-gen** 29b/6
- b.-gendür** 6b/12
- b.-gende** (dest bérgende) 15b/10, 17b/11
- b.-mes** 36b/12
- b.-medi** 34b/8
- b.-megeyler** 52a/14
- b.-mekke** 41a/7
- b.-mekte** 32a/11
- béril-** < ET *béril-* (EDPT, 365)
verilmek
- b.-gey** 24b/9, 51b/11
- b.-se** 51b/13
- béş** < ET *béş* (EDPT, 376) beş
- b.** 7a/6, 8b/4, 8b/9, 8b/11, 10a/8, 11a/5, 18b/3, 19b/9, 20a/4, 20b/6, 24a/9, 24a/9, 24b/2, 26b/13, 27a/13, 28a/5, 29a/1, 34a/13, 38a/6, 38a/7, 39b/7, 40b/6, 46a/4, 46b/10, 4b/2, 50a/8, 50a/12, 53a/9, 58b/2
- b.+i** 2a/5
- b.+ide** 15b/11
- béş miñ** < beş bin
- b.** 28a/9, 32a/7, 35a/3, 55b/5
- b.+ge** 22b/8, 28b/8
- béş yüz** < beş yüz
- b.** 33a/6
- béşinçi** < ET *béşinç* (EDPT, 383)
beşinci
- b.** 1b/2, 27b/10, 44b/4
- bıçaq** < ET *bıçaq* (EDPT, 293) bıçak
- b.** 25a/14, 3a/9
- bışığ** < ET *bışığ* (EDPT, 378)
olgunlaşmış
- b.+ı** 56a/7
- bī-behre** < Far. nasipsiz, mahrum
- b.** 54b/12
- bī-bāk** < Far. korkmayan,
çekinmeyen
- b.** 15a/12, 22b/4, 26a/9
- bī-beqā** < Far.+Ar. devamı olmayan
- b.** 35a/3
- bi-cidd** < Ar. ciddiyetle
- b.** 31b/1, 51b/6
- bī-çāre** < Far. çaresiz, zavallı
- b.** 39b/5
- bī-çīn** < Far. kıvrımsız, sade
- b.** 7a/4
- bī-dād** < Far. zulüm, işkence
- b. qıl-** 35a/5
- bī-dillġ** < Far.+T. korkaklık,
cesaretsizlik → **bīdillik**
- b.+ıdm** 33a/10

bī-dillik < Far.+T. korkaklık,
cesaretsizlik → **bīdillig**

b. 35a/10

bī-fehm < Far.+Ar. anlayışsız

b. 28b/14

bī-günāh < Far. günahsız, suçsuz

b. 23a/11

bī-ḥadd < Far.+Ar. pek çok

b. 2b/1

b. bol- 49b/7

bī-ḥasīb < Far.+Ar. yetersiz

b. 29a/10

bī-ḥāst < Far. isteksiz

b. 37b/1

bī-ḥayā < Far.+Ar. arsız, utanmaz

b. 29b/1

bi-ḥayṣiyyet < Ar. değerli

b. 13b/5

bī-hōṣ < Far. iyi olmayan

b. 32b/6

bī-ḥuzūr < Far.+Ar. huzursuz,
rahatsız

b. bol- 53a/3, 53a/4

bī-ḥuzūrluḡ < Far.+Ar.+T. rahatsızlık

b.+umda 53b/5

bī-iḥtiyār < Far.+Ar. kendiliğinden,

elde olmayarak

b. 55b/1

bī-i'tidāllig < Far.+Ar.+T. ölçüsüzlük

→ **bī-i'tidāllıq**

b.+larıdm 42a/13

bī-i'tidāllıq < Far.+Ar.+T. ölçüsüzlük

→ **bī-i'tidāllıḡ**

b.+lar qıl- 58a/11

bī-'izzetāne < Far.+Ar. şerefsiz bir
şekilde

b. 21b/5, 37b/10, 53b/14

bī-meze < Far. tatsız

b. 26a/6

bī-meṣaqqat < Far.+Ar. zahmetsiz

b. 23a/12

bī-minnet < Far.+Ar. minnetsiz, ettiği
iyiliği başa kakmayan

b. 16b/11

bī-murād < Far.+Ar. isteğe
ulaşamamak

b. 5b/10, 16b/13

bī-mürüvvet < Far.+Ar. insaniyetsiz

b. 22b/14

bī-müzāyaqa < Far.+Ar. sıkıntısız

b. 31b/8

bī-namāz < Far. namaz kılmayan

b. 14b/10

bī-nihāyet < Far.+Ar. sonsuz,

tükenmez

b. bol- 49b/7

bī-pāy < Far. güçsüz, kuvvetsiz

b. bol- 53b/9

bī-pervā < Far. çekinmeksizin,

sakinmadan

b. 21b/2

bī-ruḥṣat < Far.+Ar. izinsiz

b. 58a/9

bī-şümār < Far. sayısız, pek çok

b. bol- édi 42a/1

bī-tāqatlıq < Far.+Ar.+T. güçsüzlük

b.+tın 37a/7

bī-tekellūf < Far.+Ar. külfetsiz,

sıkıntısız

b. 7a/3

bī-tereddüdraq < Far.+Ar.+T. daha az

kararsızlık

b. 43b/9

bī-terk < Far.+Ar. bırakmamak,

vazgeçmemek

b. 18b/3

bī-tevaqquf < Far.+Ar. durmadan

b. 23a/12

bī-vefā < Far.+Ar. vefasız, hayırsız

b. 28b/14, 35a/4

bī-vuqūf < Far.+Ar. habersiz

b.+ı 25b/7

bī-zaḥmet < Far.+Ar. zahmetsiz,

sıkıntısız

b. 23a/12

bil < ET *bil-* (EDPT, 330) bilmek

b.-sün 58b/10

b.-ip 54b/1

b.-mey 60a/7

b.-mes 47b/4

b.-ür édi 21b/9, 23b/6, 25b/6,
40a/1, 40a/2

b.-ürler érdi 26a/4

b.-meydür édim 54b/2

bile < ET *birle* < *bir+IA* (EDPT, 364)

ile, birlikte → **birle**

**b. 2a/1, 2a/13, 2b/1, 2b/3, 3a/1,
3a/4, 3a/9, 3b/7, 3b/14, 4a/1, 4a/1,
4a/8, 4b/2, 5a/12, 5b/2, 5b/6, 5b/7,
6a/11, 6b/3, 6b/8, 6b/12, 7b/11,
7b/14, 8a/7, 8a/7, 8a/9, 8a/12, 8b/9,
9a/6, 9a/7, 9b/8, 9b/14, 10a/2, 10b/2,
10b/7, 10b/12, 11a/4, 11b/11,
11b/12, 11b/13, 12a/6, 12b/2, 13a/13,
13b/1, 13b/4, 15a/5, 15a/10, 15b/12,
15b/12, 16a/1, 16b/1, 16b/5, 16b/10,
17b/7, 17b/11, 18b/1, 18b/11, 19a/3,**

19a/8, 19a/12, 19a/13, 19a/14, 19b/2,
19b/4, 19b/7, 20a/3, 20a/7, 20a/12,
20b/3, 20b/7, 21a/13, 21b/3, 21b/5,
21b/10, 21b/11, 21b/13, 22a/4,
22a/11, 22b/10, 22b/10, 23a/1, 23a/7,
23a/9, 23b/9, 24a/2, 24a/2, 24a/5,
24a/6, 24a/12, 24a/14, 24b/3, 24b/5,
24b/11, 24b/13, 25a/1, 25a/5, 25a/6,
25a/7, 25a/9, 25b/4, 25b/9, 25b/13,
26a/12, 26b/3, 26b/10, 27a/8, 27b/5,
27b/7, 27b/8, 27b/10, 27b/11,
27b/12, 28a/10, 29a/5, 29a/5, 29a/7,
29a/8, 29a/10, 29a/14, 29b/11,
30a/12, 30b/1, 30b/2, 30b/3, 30b/6,
30b/7, 31a/2, 31b/2, 32a/3, 32a/5,
32a/5, 32a/8, 32b/5, 32b/8, 33a/8,
33b/3, 33b/7, 33b/9, 34a/2, 34a/6,
34a/7, 34a/8, 34b/1, 34b/13, 35a/8,
35a/10, 35a/11, 35a/12, 35b/3, 36a/8,
36a/9, 36a/11, 36b/3, 36b/4, 36b/5,
36b/6, 36b/8, 36b/12, 37a/3, 37a/3,
37a/7, 37a/12, 37b/1, 37b/6, 37b/10,
37b/12, 38a/1, 38a/5, 38a/6, 38a/6,
38a/7, 38a/11, 38b/2, 38b/6, 38b/7,
38b/11, 38b/14, 39a/3, 39a/5, 39a/7,
39b/1, 39b/3, 39b/11, 40b/3, 40b/3,
40b/4, 41a/2, 41a/8, 41b/3, 41b/7,

41b/10, 41b/11, 42a/2, 42a/6, 42a/8,
42a/10, 42a/11, 42a/13, 42b/6, 43b/2,
43b/7, 44a/4, 44a/9, 44b/3, 44b/6,
45a/9, 45a/13, 45a/14, 45b/10, 46b/3,
46b/5, 46b/6, 46b/7, 47b/9, 48a/11,
48b/1, 48b/14, 49a/4, 49a/10, 49b/3,
49b/8, 49b/14, 50a/5, 50b/14, 51a/3,
51b/2, 51b/5, 51b/6, 51b/13, 51b/14,
52a/3, 52b/1, 52b/4, 52b/11, 52b/12,
52b/14, 53a/2, 53a/5, 53a/5, 53a/13,
53a/13, 53a/14, 53b/7, 54a/1, 54b/6,
54b/11, 55a/1, 55a/4, 55a/5, 55a/9,
55a/9, 55b/3, 55b/3, 55b/6, 55b/7,
55b/8, 55b/9, 55b/13, 55b/14, 56a/2,
56a/4, 56a/5, 56a/11, 56a/13, 56a/14,
56b/10, 56b/13, 56b/14, 57a/2, 57a/3,
57b/2, 57b/2, 57b/8, 57b/9, 57b/13,
58a/5, 58a/8, 58a/8, 58a/11, 58b/5,
58b/6, 59a/1, 59a/2, 59a/8, 59a/12,
59a/13, 59a/14, 59a/14, 59b/5, 59b/5,
59b/6, 59b/10, 59b/11, 60a/1, 60a/2,
60a/4, 60a/5, 60a/13, 60b/3, 60b/4,
60b/4, 60b/12

b.+dür 2b/4

b.+n 11a/4, 12b/1

binā < Ar. yapma, kurma

b. qıl- 44b/9, 49a/8

bir < ET *bir* (EDPT, 353) *bir*, *bir*

defa

b. 2a/6, 2a/11, 2b/1, 2b/7, 2b/10,
2b/11, 2b/13, 3a/4, 3a/5, 3a/11,
3a/13, 3b/1, 3b/5, 3b/9, 3b/10, 3b/12,
3b/13, 3b/13, 3b/13, 4a/1, 4a/2, 4a/7,
4a/8, 4b/2, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/1,
5a/2, 5a/5, 5a/8, 5a/14, 5b/4, 7b/2,
7b/6, 7b/6, 7b/10, 8a/6, 8a/9, 8b/5,
8b/7, 8b/9, 8b/13, 9a/1, 9a/6, 9a/6,
9a/7, 9a/7, 9a/8, 9b/1, 9b/1210a/4,
10a/5, 10b/8, 11a/7, 11a/7, 11b/2,
11b/5, 11b/14, 12a/1, 12a/4, 12b/1,
12b/4, 12b/4, 12b/5, 12b/5, 12b/6,
12b/7, 12b/10, 12b/11, 12b/12,
13a/3, 13a/9, 13b/5, 13b/7, 13b/10,
13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/6,
14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6, 15a/6,
15a/12, 15b/5, 16a/8, 16a/11, 16a/14,
16b/6, 17a/3, 17a/5, 17a/7, 18b/6,
18b/8, 19a/8, 19a/8, 19a/13, 19a/13,
19b/4, 19b/12, 20a/5, 20a/11, 20b/1,
20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/12, 21a/6,
21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2,
22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/9,
23b/2, 23b/5, 23b/11, 23b/14, 24a/2,
24a/2, 25a/8, 25b/4, 25b/7, 25b/7,

25b/9, 26a/9, 26a/12, 26a/13, 27a/1,
27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/8, 27b/9,
27b/13, 27b/13, 28a/5, 28a/6, 28a/13,
28a/14, 28b/2, 28b/2, 29a/1, 29a/5,
29a/12, 29b/1, 29b/10, 29b/10,
29b/12, 30a/6, 30b/12, 32a/3, 32a/7,
34b/4, 34b/4, 34b/6, 35a/1, 35a/12,
35a/14, 35b/1, 35b/1, 35b/3, 35b/5,
35b/13, 36a/5, 36b/1, 36b/4, 36b/10,
36b/13, 37a/2, 37a/5, 37b/4, 37b/8,
38a/10, 39a/1, 40a/4, 40a/7, 40a/11,
40a/13, 40a/14, 40b/5, 40b/7, 40b/11,
40b/13, 41a/8, 41a/9, 41b/3, 41b/3,
42b/2, 42b/3, 42b/5, 42b/6, 42b/8,
43a/2, 43a/10, 43b/8, 44a/8, 45a/9,
45a/11, 45a/12, 45b/6, 45b/8, 45b/11,
46a/3, 46a/7, 46a/13, 46b/1, 46b/11,
46b/11, 46b/13, 47a/3, 47a/9, 47a/10,
47a/11, 47a/12, 47a/14, 47b/2, 47b/7,
47b/11, 47b/11, 48a/1, 48a/3, 48a/4,
48a/4, 48a/8, 48a/9, 48a/10, 48a/12,
48a/14, 48b/2, 48b/3, 48b/3, 48b/5,
48b/11, 49a/4, 49a/9, 49b/5, 49b/11,
49b/12, 49b/14, 50a/1, 50b/4,
50b/10, 51a/4, 51b/13, 52b/4, 53a/2,
53a/10, 53b/2, 54b/9, 54b/12, 55a/3,
55b/13, 56a/7, 56a/11, 56b/1, 56b/2,

57a/13, 58a/8, 58b/3, 60a/1, 60a/1,
60a/2, 60a/7, 60a/12, 60b/1, 60b/10,
60b/11, 60b/13

b.+niñ 23b/4

b.+ni 29a/2, 45a/2, 45a/3

b.+in 10a/3, 10a/3, 19b/1

b.+i 16b/13, 19b/3, 21a/2, 37a/9,
45b/12, 51b/11

b.+iniñ 27b/14, 28a/1

b.+ini 12a/7, 12a/8, 40b/8

birāder-zāde < Far. kardeş çocuğu,
yeğen

b.+si 20a/10, 20b/12

b.+sini 28a/4

birbir < her biri, bir bir

b. 18b/6

b.+ni 4b/6

b.+leri 6a/11

b.+lerige 47b/12

birer < ET *birer* (EDPT) tek tek

b. 51a/11

birev < ET *biregü* (EDPT, 364)

bir+ev birisi

b. 23b/14

biribir < birbiri

b.+ge 19b/3

birle < ET *birle* < *bir+IA* (EDPT,
364) ile, birlikte, beraber → **bile**

b. 13b/6

bisyār < Far. çok

b. 2b/9, 2b/14, 3a/3, 3a/3, 3b/2,
4a/4, 4a/9, 4a/10, 4a/11, 5a/6, 7a/1,
7a/2, 7a/8, 7b/3, 7b/7, 7b/12, 13a/3,
14b/3, 18b/1, 18b/14, 21b/9, 24b/11,
25b/6, 25b/9, 26a/6, 28a/2, 28a/3,
29a/4, 31a/12, 38a/14, 41a/12,
41b/13, 41b/14, 45b/7, 45b/11,
46a/11, 46b/4, 48b/10, 49a/1, 54a/13,
54b/12, 55b/1, 57b/3, 60a/11

b.+dur 3b/8

b. bol- 5a/7, 32a/10, 49a/2

biti- < ET *biti-* (EDPT, 299) yazmak

b.-rler 1b/5, 4b/8, 6a/5, 6a/5,
45a/8, 48a/7

b.-ptür 46b/7

b.-ptürler 5b/3, 45b/10, 46b/11

b.-r édi 15b/4

b.-rler édi 26b/1

b.-mekniñ 46b/6

biz < ET *biz* (EDPT, 388) biz

b. 32b/11, 37b/12, 39a/5, 39a/10,
39b/2, 40b/4, 41a/1, 43b/7, 43b/7,

51a/10, 53b/3, 53b/3, 54a/12, 59a/6,
60b/13

b.+iḡ 42b/14, 51b/2, 52b/11

b.+niḡ 17a/5, 39a/8, 40b/6, 43b/4,
44a/1, 44a/2, 50b/14, 59b/4, 59b/8,
59b/11, 60a/8, 60a/10

b.+ni 29b/8, 34a/5

b.+ge 37b/12, 44b/1

b.+din 39b/9

b.+lerni 52b/13

bizgek < sıtma

b. 2b/6, 4a/11, 4a/12

boḡan < ET *boḡay* (EDPT, 322) kısa

b. 39b/13

boḡuz < ET *boḡuz* (EDPT, 322)

boḡaz

b. 60b/7

b.+ıḡa 39b/11

bol- < ET *bol-* (EDPT, 331) olmak

b.-ur 2a/14, 3a/13, 3b/1, 5a/14,
5b/5, 5b/7, 5b/8, 7a/2, 7b/12, 9b/11,
31a/13, 48b/12, 49b/6, 54a/9, 56a/8,
56a/9

b.-ur (bisyār bolur) 5a/7, 32a/10,
49a/2,

b.-ur (bī-ḡadd bolur) 49b/7

b.-ur (bī-nihāyet bolur) 49b/7

b.-ur (éliglese bolur) 53a/1

b.-ur (ferīḡ bolur) 9b/12

b.-ur (ḡüb bolur) 3a/13, 45b/2,
48b/10, 49b/5

b.-ur (köp bolur) 2b/6, 4a/11,
48b/9, 48b/13

b.-ur (mün‘akis bolur) 3b/12

b.-ur (müntehī bolur) 54a/2

b.-ur (nāzükraq bolur) 8b/12

b.-ur (oqusa bolur) 45b/11

b.-ur (sarı bolur) 9b/12

b.-ur (sebz bolur) 49a/6

b.-ur (semiz bolur) 2b/1, 5a/8

b.-ur (tercīḡ qılsa bolur) 3b/1

b.-ur (yaḡşı bolur) 2a/7, 2b/9,
3a/3, 4a/4, 4a/14, 5a/2, 5a/6, 48b/10,
48b/13, 49b/5

b.-urlar 32a/8

b.-urlar (helāk bolurlar) 4b/6

b.-urlar édi (ḡalāş bolurlar édi)
23b/9

b.-dum (bī-ḡuzūr boldum) 53a/4

b.-dum (müteveccih boldum)
24b/13, 55b/7, 59a/6, 60b/4

b.-dum (pādşāh boldum) 1b/2

b.-dum (yaḡşıraq boldum) 53a/10

b.-d1 9b/1, 10a/6, 10a/11, 10b/9,
11a/11, 12a/7, 13b/2, 13b/10, 17a/4,
18a/6, 20a/11, 27b/9, 28b/5, 30b/14,
35a/8, 40a/5, 54a/13

b.-d1 (ber-ṭaraf boldı) 43b/3

b.-d1 (ğālib boldı) 17a/3, 19a/12,
19a/13, 19b/4

b.-d1 (ğarq boldı) 19b/3, 29a/12

b.-d1 (giriḫtār boldı) 25a/12

b.-d1 (ḫalāş boldı) 17b/11, 20b/5

b.-d1 (ḫidmetimde boldı) 38a/10

b.-d1 (mağlūb boldı) 8a/10,
26a/12, 26a/13

b.-d1 (ma‘lūm boldı) 39b/3

b.-d1 (maqāmıda boldı) 35b/13

b.-d1 (meşğūl boldı) 30b/5

b.-d1 (mezḫūr boldı) 28b/3,
31b/10, 41a/5, 50b/11

b.-d1 (muqarrer boldı) 18a/3,
18a/5

b.-d1 (mürebḫī boldı) 37b/4

b.-d1 (musahḫar boldı) 44b/4

b.-d1 (mutaşarrıf boldı) 56b/8

b.-d1 (mülḫaq boldı) 26b/5,
57a/12, 58a/4

b.-d1 (mümtedd boldı) 31a/14

b.-d1 (müncerr boldı) 41a/13

b.-d1 (müteveccih boldı) 13b/4,
25a/1

b.-d1 (müyesser boldı) 44b/4

b.-d1 (nevmīd boldı) 44a/8

b.-d1 (peydā boldı) 3a/9, 60a/12

b.-d1 (rāzı boldı) 59a/6

b.-d1 (rūberū boldı) 38b/7

b.-d1 (şādir boldı) 60a/14

b.-d1 (sebeb boldı) 22a/6, 23a/11,
36a/3

b.-d1 (sezāvārı boldı) 29a/3

b.-d1 (şehīd boldı) 13a/5

b.-d1 (şunqar boldı) 6b/3

b.-d1 (taqrīb boldı) 9b/8, 31b/6

b.-d1 (tar boldı) 36a/6

b.-d1 (ṭārī boldı) 18a/7

b.-d1 (taşarrufıda boldı) 26b/13

b.-d1 (ta‘yīn boldı) 17b/9, 18a/4

b.-d1 (‘uhde boldı) 39a/12

b.-d1 (uruş boldı) 37b/7

b.-d1 (vāqi‘ boldı) 51a/2

b.-d1 (yaralıq boldı) 31a/11

b.-d1 (zarūret boldı) 55b/12

b.-d1 (zāyi‘ boldı) 17a/1, 42a/3

b.-duk (müteveccih bolduk) 44b/1

b.-dılar 9a/10, 12b/2, 24a/6, ,

b.-dılar (efsāne boldılar) 35a/10

- b.-dılar** (fikride boldılar) 53a/7,
58b/6
- b.-dılar** (gürizân boldılar) 23a/14
- b.-dılar** (haber-dâr boldılar) 33b/2,
39a/2, 59a/10
- b.-dılar** (maqâmıda boldılar)
30a/7, 51b/5
- b.-dılar** (merdâne boldılar) 35a/9
- b.-dılar** (merk boldılar) 26a/5
- b.-dılar** (meşgûl boldılar) 16a/12,
16b/1
- b.-dılar** (meyûs boldılar) 55a/6
- b.-dılar** (mutaşarrıf boldılar)
59b/6
- b.-dılar** (müteneffir boldılar)
23a/14
- b.-dılar** (rencide boldılar) 24a/6
- b.-dılar** (tar boldılar) 36a/12
- b.-dılar** (vâqıf boldılar) 40b/7
- b.-ğay** 1b/8, 3b/11, 3b/12, 4a/7,
5a/3, 5b/13, 11b/5, 15a/1, 21b/13,
22b/12, 23b/10, 24b/10, 29b/11,
32a/6, 35a/3, 40a/9, 42a/12, 45a/5,
45a/9, 45a/12, 46a/14, 47a/11, 47b/6,
47b/11, 48a/4, 48a/5, 48a/11, 48a/13,
53a/12, 53a/12, 55a/10, 59b/12
- b.-ğay** (müyesser bolğay) 51a/7
- b.-ğay** (ref‘ bolğay) 60b/2
- b.-ğay** (yahşî bolğay) 31b/13
- b.-ğaylar** (meşgûl bolğaylar)
31b/1
- b.-ğusıdur** (iş uşal bolğusıdur)
52b/14
- b.-ğusıdur** (ma‘lûm bolğusıdur)
50b/12
- b.-ğusıdur** (mezgûr bolğusıdur)
11b/14, 27a/8
- b.-sa** 25b/13, 31a/7, 43b/7, 43b/7,
43b/9, 52a/1, 53a/1, 54a/9
- b.-sa** (müyesser bolsa) 56b/1
- b.-sa** (ref‘ bolsa) 31b/12
- b.-salar** (müteveccih bolsalar)
60b/1
- b.-sañ** 21a/5
- b.-sun** 24a/2
- b.-a** 16a/6, 54a/3, 54a/12, 59b/10
- b.-up** 8b/10, 8b/14, 9a/4, 10b/3,
11a/7, 11b/6, 11b/7, 12a/2, 12b/1,
12b/4, 15b/7, 19b/9, 19b/12, 20a/5,
20b/10, 22a/5, 23a/4, 27b/14, 28b/3,
35b/11, 39b/5, 40a/3, 41b/14
- b.-up** (celâ-yı vañan bolup) 60a/8,
- b.-up** (bedgümân bolup) 59b/9
- b.-up** (bî-ñuzûr bolup) 53a/3

b.-up (bī-pāy bolup) 53b/9	3b/6, 4a/6, 4b/12, 6b/1, 37a/10,
b.-up (ḥalāṣ bolup) 32b/7	45a/6, 48a/9, 48a/13, 48b/1, 48b/3,
b.-up (maḡlūb bolup) 8a/3	48b/9, 50a/1, 50a/10, 50a/14
b.-up (me'yūs bolup) 8b/12, 53a/6	b.-upturlar (vāqi' bolupturlar)
b.-up (musallaṭ bolup) 57b/12	32a/10
b.-up (münḥarif bolup) 18a/7,	b.-ḡunça (müsta'idd bolḡunça)
24b/3	43a/1
b.-up (müteeṣsir bolup) 41a/12,	b.-ḡunça (ṭayyār bolḡunça) 43b/12
60a/10	b.-ḡunça (vāqıf bolḡunça) 33a/7
b.-up (müteveccih bolup) 39a/13	b.-ur édi (mübeddel bolur édi)
b.-up (nöker bolup) 57b/4	7b/9
b.-up (peṣīmān bolup) 16b/13	b.-ur édi (mülāzemetide bolur édi)
b.-up (rūberū bolup) 57b/2	58a/8
b.-up (sarı bolup) 37b/8	b.-ur édi 17a/14, 21a/13, 22a/4,
b.-up (ṣikest bolup) 8b/10	24b/12
b.-up (tāyib bolup) 11a/13	b.-ur édi (terk bolur édi) 25a/14
b.-up (ṭayyār bolup) 43b/14	b.-ur édi (uruq bolur édi) 14b/12,
b.-up (zarūret bolup) 17a/6,	21b/12
40b/13	b.-ur ékendür (zāhir bolur
b.-up (zāyi'bolup) 31a/11	ékendür) 18b/14
b.-updur (merdüd bolupdur) 29a/3	b.-up édim (pādşāh bolup édim)
b.-uptur 8a/6, 10a/5, 11b/12,	54a/14
2a/13, 47a/13	b.-up édim (yaḥşı bolup édim)
b.-uptur (mezḡūr boluptur) 28a/14	53a/3
b.-uptur (peydā boluptur) 44b/14	b.-up édi (bī-şümār bolup édi)
b.-uptur (vāqi' boluptur) 1b/3,	42a/1
1b/7, 2a/6, 2a/11, 2b/14, 3a/6, 3a/12,	b.-up édi (cem' bolup édi) 37b/14

b.-up édi (kināyeti bolup édi)	b.-up édiler (vāqif bolup édiler)
37a/12	24b/6
b.-up édi (küdüretler bolup édi)	b.-up érđi (muqarreb bolup érđi)
42a/14	15a/5
b.-up édi (meşhür bolup édi)	b.-ğaç (müyesser bolğaç) 57a/1
34a/3, 54a/1	b.-ğan 8a/5, 24b/1, 34b/13, 35b/9,
b.-up édi (mezkür bolup édi)	35b/10, 43a/7, 50b/14, 52a/2, 52b/11,
6a/14	54b/8, 57a/8, 59b/11
b.-up édi (muqarreb bolup édi)	b.-ğan (fütür bolğan) 31b/5
15a/10	b.-ğan (mezkür bolğan) 6a/12,
b.-up édi (muqarrer bolup édi)	11b/7, 23a/14, 53b/12, 57a/13
39a/4	b.-ğan (ta‘ayyün bolğan) 33a/7
b.-up édi (müşerref bolup édi)	b.-ğan (vāqi‘ bolğan) 5a/11
7a/8	b.-ğandur 4a/12, 44b/7, 47a/14,
b.-up édi (nām-zed bolup édi)	49b/4
27b/6	b.-ğanda 13a/14, 30a/13, 31a/6,
b.-up édi (pürşaqq bolup édi)	31b/11
41b/13	b.-ğanda (mağlüb bolğanda) 21b/4
b.-up édi (pürzīb bolup édi)	b.-ğanda (musahħar bolğanda)
41b/13	29b/14
b.-up édi (şehrī bolup édi) 40b/10	b.-ğanda (müteveccih bolğanda)
b.-up édi (ta‘alluq bolup édi)	39b/8
59a/4	b.-ğandın 21a/13, (fāriğ
b.-up édi (yavuq bolup édi) 32b/9	bolğandın) 18a/1
b.-up édiler (āzurde bolup édiler)	b.-ğanlarça (mezkür bolğanlarça
56b/3, 57b/11	émes) 50a/4
	b.-ğanlarığa 42a/10

b.-ğanlarıda 19a/2	b.-mas édi (terk bolmas édi) 18b/4
b.-ğanlar 56b/9	b.-mas érđi 6a/1
b.-ğaç 39b/4, 58a/4	b.-madı (meded bolmadı) 8b/12
b.-ğay édi 60b/5, 42a/12	b.-madı (müyesser bolmadı) 52a/4
b.-ğay édi (müyesser bolğay édi) 54b/13	b.-madı (rıızā bolmadı) 41a/7
b.-a alma- (bola almas) 16b/14	b.-madı (zāhir bolmadı) 14b/14, 18b/12
b.-may (mültefit bolmay) 16b/9	b.-masa 35a/1
b.-may (şart bolmay) 60b/12	b.-maq (yekrū bolmaq) 51b/13
b.-maydur (behre bolmaydur)	b.-makka (şehr bolmaqqa) 49b/1
b.-madı 10b/11, 18b/13, 27b/12, 41b/3, 44a/6	boy < ET <i>boğ</i> (EDPT, 296) boy b.+ı 3b/11
b.-mağay 49b/11, 59b/7	boyluq < ET <i>boğluğ</i> (EDPT, 305) boylu b. 6b/14, 18a/13, 25b/4
b.-mas 2a/9, 5a/14, 48b/11, 48b/14, 49a/2, 55b/14, 56a/10	boy(u)n < ET <i>boyın</i> (EDPT, 386) boyun b.+ınnı 40b/1 b.+ımı 30b/9 b.+ığa 29b/9, 31b/3, 39b/13, 41b/5, 41b/6
b.-mas (hüb qavun bolmas) 48b/10	bödene < bildircın b.+ni 19a/3
b.-mas (köp bolmas) 48b/10	böke < ET <i>böke</i> (EDPT, 324) güçlü adam, güreşçi b. 21a/4, 21a/4, 21a/5
b.-mas édi 26a/11, 51a/6	
b.-mas édi (harc bolmas édi) 25b/7	
b.-mas édi (kömek bolmas édi) 51b/7	
b.-mas édi (meded bolmas édi) 51b/7	
b.-mas édi (münkir bolmas édi) 25b/8	

böyük < ET *böyük* (EDPT, 339)

bölüm, kısım

b. 3b/12

börk < ET *börk* (EDPT, 362) başlık

b. 7a/5

bu < ET *bu* (EDPT, 291) bu

b. 2a/4, 2a/11, 2a/13, 2b/4, 2b/11,
2b/14, 4a/5, 4a/9, 4a/9, 4a/14, 4b/1,
4b/3, 4b/5, 4b/7, 5a/13, 5b/3, 5b/4,
5b/6, 5b/6, 6a/7, 6a/14, 7a/11, 8a/1,
8a/2, 8a/2, 8a/5, 9a/7, 9b/1, 10b/2,
10b/8, 11a/13, 11b/3, 11b/4, 11b/5,
11b/6, 11b/7, 11b/12, 12a/2, 12b/7,
12b/14, 13a/1, 13a/8, 13a/9, 13b/13,
14b/14, 15b/1, 15b/10, 15b/12,
15b/14, 16a/7, 16b/3, 16b/4, 16b/5,
16b/5, 16b/7, 16b/9, 16b/12, 16b/13,
16b/13, 17a/1, 17a/3, 17a/3, 17a/5,
17a/6, 17a/13, 17a/14, 17b/4, 17b/10,
18a/1, 18a/11, 19a/2, 1b/6, 20b/11,
21a/3, 21a/5, 21a/10, 21b/1, 21b/8,
21b/14, 23a/12, 23a/14, 23b/3, 23b/5,
23b/10, 23b/11, 23b/13, 23b/14,
24a/2, 24a/6, 24a/13, 24b/6, 24b/9,
24b/13, 25a/9, 26a/2, 26a/2, 26a/14,
27a/7, 27a/7, 27b/7, 27b/9, 28a/4,
28a/8, 28a/11, 28a/12, 29a/3, 29a/5,

30a/4, 30a/6, 30a/11, 30b/10, 31a/3,
31b/5, 31b/8, 32a/6, 32b/2, 32b/10,
33a/8, 33a/9, 33a/11, 33b/9, 33b/9,
34a/1, 34a/4, 34a/8, 34a/8, 34a/14,
34b/9, 34b/14, 35a/3, 35b/6, 36a/5,
36a/12, 36b/7, 37b/4, 37b/12, 38a/2,
38a/8, 38b/1, 38b/9, 39a/9, 39b/2,
3a/2, 40a/4, 40a/5, 40a/10, 40a/10,
40b/4, 40b/9, 40b/11, 40b/13, 41a/5,
41a/11, 41a/12, 41b/7, 41b/11, 42a/2,
42a/3, 42a/11, 42b/3, 42b/9, 42b/11,
43a/4, 43b/2, 43b/7, 43b/13, 45a/3,
45a/9, 45a/10, 45a/10, 45a/13,
45b/10, 45b/11, 46a/2, 46a/4, 46b/1,
46b/3, 46b/4, 46b/6, 46b/7, 46b/14,
47a/1, 47a/3, 47a/4, 47a/5, 47a/8,
47a/9, 47a/14, 47b/8, 47b/10, 48a/1,
48a/5, 48a/6, 48a/8, 48a/9, 48a/11,
48a/12, 48a/13, 48b/3, 48b/3, 48b/5,
48b/5, 49a/5, 49a/11, 49a/13, 49b/4,
49b/13, 50a/1, 50a/4, 50a/8, 50a/13,
50b/11, 51a/6, 51a/10, 51a/14, 51b/3,
51b/8, 51b/11, 51b/13, 52a/1, 52b/1,
52b/3, 52b/12, 53a/2, 53a/4, 53a/12,
53a/14, 53b/2, 53b/9, 53b/12, 54a/1,
54a/3, 54a/8, 54a/14, 54b/1, 54b/9,
54b/12, 54b/13, 56a/2, 56a/4, 56a/11,

56b/3, 58b/2, 58b/3, 58b/8, 58b/9,
58b/9, 58b/10, 59a/4, 59a/4, 59b/3,
59b/3, 59b/9, 59b/9, 60a/2, 60a/12,
60a/13, 60b/3, 60b/4, 60b/14

b.+dur 21a/2, 36a/8, 3a/7, 41a/3,
47b/10, 53b/4

būd < Far. varlık

b.+ı 49a/7

buğu < geyik

b. 4a/10, 5a/7

bular < *bu+lar* bunlar

b. 27b/8, 34b/14, 36b/12, 39a/7,
39b/3

b.+nı 10b/5, 16a/5, 16a/9,
23b/3, 35b/1, 38b/6, 39a/3

b.+ğa 34b/1

burc < Ar. kale, hisar çıkıntısı

b. 16a/12, 34b/6

b.+nı 34b/6, 34b/8

b.+dındur 47a/6

b.+ıda 47a/4

b.+lar 47a/5

buruntağı < *burun+da+ğı* önceki

b. 14a/12

burun < ET *burun* (EDPT, 366) önce

b. 1b/4, 12b/7, 12b/10, 23b/8,
25b/11, 44b/10, 46b/8, 53b/3

b.+lar 7b/9

burunğı < *burun+kI* önceki

b. 42a/11, 50b/13

burunraq < *burun+rAk* daha önce

b. 9b/12, 13b/4, 17a/2, 20a/6,
25a/11, 31b/9, 51b/14, 58a/7, 60b/9

buyur- < ET buyur- (EDPT, 387)

buyurmak, emretmek

b.-dum 44b/12

b.-dı 32b/6, 37a/6, 37a/8

b.-duk 43a/6

b.-dılar 20b/7

b.-up 26a/2

b.-upturlar 18b/7

buzul- < ET *buzul-* (EDPT, 391)

bozulmak

b.-dılar 19b/3

b.-up 46a/4

b.-uptur 1b/6

b.-ğan 33a/12, 39a/8

b.-mağığa 22a/6

buzuğluğ < ET *buzuk+IXg* (EDPT,
390) bozgun → **buzuğluk**

b.+ı 10a/4

b.+ıda 12a/14, 28b/6

b.+ıdm 20a/6

buzuğluğ < ET *buzuk+IXk* (EDPT, 390) kargaşa, bozgun → **buzuğluğ**

b. 17b/8

b.+ta 33b/9

buyurul- < buyurulmak

b.-dı 31a/14, 43b/2

büend < Far. yüksek, yüce

b. 4a/6, 4b/12, 5b/8, 6b/1, 18a/13

büendî < Far. yükseklik

b.+niğ 47b/7

büendliğ < Far.+T. yükseklik

b.+ı 3b/11

bünyād < Far. asıl, esas, temel

b. 23b/7

büt- < ET *büt-* (EDPT, 298) inanmak

b.-ken 41b/11

C

cā < Far. yer, mevki mekan

c. 23b/9, 51a/9

cān < Far. can, ruh; hayat

c. 17a/5, 17a/6, 24a/6

c.+lar 17b/4, 17b/12

cānib < Ar. taraf, cihet, yan

c.+tin 1b/8, 1b/9

c.+i 2a/5, 3a/2, 26a/14

c.+idür 13a/6

c.+ide 2b/10

c.+idin 4a/7, 6a/12, 17a/9, 32b/2,

38b/4

celā < Ar. memleketten ayrılma,

gurbete düşme

c.-yı vatan bol- 60a/8

celd < Ar. celid

c. 34b/4, 40b/7

cem' < Ar. topluluk, ahali

c. 55a/2

c. bol- édi 37b/14

cemā'at < Ar. insan topluluğu

c. 40b/13, 58b/5

c.+nı 34b/11

cemî' < Ar. bütün, hep

c. 7a/14, 7b/5, 11a/2, 17b/9,

29b/3, 33b/7, 33b/8, 36b/14, 40a/6,

42a/9, 45b/2, 50a/7, 51a/5

cenāb < Ar. şeref, onur, saygınlık

c.+ı 36b/12

ceng < Far. savaş, vuruşma

c. 43a/14

cengel < Far. orman

c.+dür 5a/7

cenūb < Ar. güney

c. 26a/14, 26b/10, 2a/5, 2a/10,

3b/9, 48a/9, 49b/5, 60a/5, 6a/12

c.+ı 1b/4, 2a/2, 2b/7, 2b/10, 45a/8,
48b/6

c.+ıdur 49a/4

c.+ıda 46a/5, 46b/1

c.+ıdadur 3b/7

c.+ıdm 45a/12

cenübī < Ar. güneyde bulunan

c. 2a/5

cer < Far. uçurum, çukur

c. 4b/12, 6b/1, 6b/1

c.+din 6b/3

c.+ler 4b/14

c.+lerdür 4b/13

cerīme < Ar. suç, kabahat

c. 30b/12

cerrāh < Ar. yaralara bakan ve
ameliyat yapan tabip

c.+nı 37a/14

cevāb < Ar. sorulan şeye verilen
karşılık

c. 24a/1, 24b/1, 37a/5, 37a/6

c.+lar 16b/9

c.-ı şāfi 32b/6

cevānib < Ar. taraflar, yanlar

c.+dağı 8b/11

c.+qa 48a/2

cezm < Ar. kesin karar, niyet

c. 35a/2

cılav < Moğ. dizgin

c.+umnı 15b/13

cidd < Ar. bir işi gerçekten çalışıp
işleme

c. 16a/14

cihāt < Ar. taraflar, yönler

c.+ın 40a/6

c.+mı 7a/14

cihet < Ar. yan, yön; sebep

c.+din 36a/5, 51b/10

c.+tin 8a/1, 17a/13, 26a/14,
39b/8, 46b/1, 48b/3, 4a/14, 56b/3

c.+imdin 9a/2

c.+idin 6b/10, 7b/8, 8a/2, 13a/13,
14a/14, 1b/6, 22b/13, 24a/5, 30b/12,
35b/7, 58b/2, 59b/7

c.+idindür 4a/13

c.+imizdin 59b/8

c.+lerdin 17a/6, 32b/10, 36a/12,
51a/10

cinjire < Far. yumruk dövüşü

c.+ler 3b/4

cinjireliq < Far.+T. yumruk
dövüşçülüğü

c. 3b/3

cins < Ar. tür

c. 3a/13, 3b/1, 48b/12

civān < Far. genç

c. 26a/5

cölge < verimli güzel ova

c.+si 54b/6

culdu < ödül, mükafat

c. 14a/14

cum'a < Ar. cuma

c. 32a/4, 45b/8

cümle < Ar. tüm, bütün

c.+din 21a/2, 43a/10, 46b/10,
47b/5, 49b/10

Cüvāz < bir kağıt çeşidi

c.-i **kāğaz** 47b/13

cüz' < Ar. kısım

c. 56b/8

Ç

çağ < ET *çağ/çağ* (EDPT, 403) vakit

ç. 60b/4

ç.+larda 8a/12

çağır < ET *çağır* (EDPT, 409) şarap

ç. 19a/9, 20b/3, 25b/12, 41b/10

ç.+dm 19a/7

ç.+larmı 49a/3

ç.+larıdm 49a/2

çağlıg < gibi → **çağlıq**

ç. 3a/11, 7b/6

çağlıq < gibi → **çağlıg**

ç. 50a/3

çāker < Far. köle, cariye

ç. 54a/11

ç.+i 35a/6

çal- < ET *çal-* (EDPT, 417) bir

müziği dinlemeyi sağlayan aleti

çalıştırmak, çalmak

ç.-ur **édi** 22a/9, 22a/14

çap- < ET *çap-* (EDPT, 394) dört

nala gitmek; vurmak; akın etmek

ç.-tı 38b/9, 42b/4

ç.-tılar 40a/12, 40b/1

ç.-adur 13a/9

ç.-ıp 8a/7, 10a/13, 14a/8, 43a/11,

51a/6, 57a/9, 57a/11

ç.-qalı 57a/9

ç.-qan 14a/7, 55b/11

ç.-qanda 13a/4, 14a/13

çapıl- < ET *çapıl-* (EDPT, 397)

vurulmak

ç.- ip 40b/2

çapqulaş- < vuruşmak

ç.+tı 14a/8, 40a/12

ç.+tılar 40a/11

çapqun < akın

ç.+ıǵa 11a/1

çapqunçı < akıncı

ç.+sı 19b/1

çaptur- < ET *çaptur-* (EDPT, 395)

dört nala gitmek

ç.-dılar 13a/9

çaqar < Moğ. burç

ç.+da 24b/13, 46a/7

çārbāg < Far. dört bahçe, bulvar

ç. 47b/6, 47b/7

ç.+da 47b/8

ç.+ı 48b/7

ç.+ıça 47b/6

çārdere < Far. dört kapılı

ç. 31b/14, 47a/8, 47a/14

çāre < Far. yol, yardım, çare

ç. 42a/5

çār-pīç < Far. dört kıvrım

ç. 7a/4, 18b/2

çāšnī < Far. çeşni, lezzet

ç. 3a/14

çehār-bāg < Far. dört bahçe

ç.+da 15b/11

çehār-sū < Far. dört bir yan

ç. 15a/9

çehar-şenbe < Far. haftanın dördüncü

günü, çarşamba

ç. 41b/2, 42b/10

çehre < Far. çehre, yüz; oğlan

ç. 13b/9, 15b/2, 15b/2, 15b/3,

25b/12, 26a/3, 26a/4

ç. qıl- 24a/3

ç.+si 15a/13, 29a/13, 44a/14

ç.+siz 26a/3

ç. qıl- édi 26a/1, 25b/14

çerge < Far. bir yerde bulunan insan

kümesi

ç.+side 51a/2, 51a/2

çespān < Far. yaraşır, uygun

ç. 13b/12

ç.+dur 11a/14

çerkesī < çerkes ile ilgili

ç. 38b/7

çevgān < Far. cirit oyununda atlıların

birbirine attıkları değnek

ç.+nı 13b/14

çérig < ET *çerig* (EDPT) asker

ç. 5b/10, 6a/14, 10a/14, 14b/7,

16a/1, 16b/14, 17a/3, 18a/1, 19b/2,

19b/3, 22a/11, 30b/2, 30b/3, 31a/1,

32a/13, 32a/14, 33a/1, 33a/1, 33a/7,

35b/7, 37b/5, 37b/13, 38b/12, 40a/5,

40a/7, 41a/14, 44a/4, 51a/4, 51a/7,
51a/10, 51b/8, 52a/7, 52b/6, 52b/8,
54b/5, 55b/6, 56a/4, 56a/13, 57a/6,
57b/5, 57b/13, 58a/1, 58a/3, 59b/11

ç.+nin 19b/1, 30b/4, 34b/14

ç.+ni 32a/11, 33a/5, 33b/13,

57a/8

ç.+ge 29a/11, 32a/12, 33a/3

ç.+im 38a/5

ç.+i 27b/5, 35b/4, 38a/6, 52a/2

ç.+ini 12a/11, 26b/4

ç.+ige 57b/6

ç.+imiz 44a/2

ç.+lerini 54b/8

ç.+ler 57b/10

ç. tart- édük 51b/6

çın < ET *çin* (EDPT, 424) doğru,
gerçek

ç. 55a/3

çına- < tahmin etmek

ç.-rlar 12a/12

çiq- < MK *çik* < ET *taşık*- (EDPT,
562) çıkmak

ç.-ar 47a/5, 47b/13, 48a/13

ç.-miş 54a/12

ç.-tim 8b/13

ç.-tı 20a/7, 32b/12, 44b/12

ç.-tuk 53a/14

ç.-tılar 34b/3, 37b/7, 38b/12,
42b/14, 43a/6

ç.-ip 8a/13, 12b/2, 14b/9, 17a/8,
30b/3, 32a/5, 32b/1, 32b/3, 34b/4,
34b/13, 35a/9, 36b/7, 36b/8, 37a/3,
37b/10, 40a/3, 40b/10, 48a/8, 56a/5,
57b/2, 58a/8, 59a/9

ç.-iptur 53b/3

ç.-qaç 44b/1

ç.-may 11a/8

ç.-qan 34a/2

ç.-qanda 59b/1

ç.-mas 2a/11

ç.-mas édiler 24a/3

ç.-madılar 35a/2

ç.-mağanlar 35a/9

ç.-maqları 43b/3

çıqar < *çik*-Ar- çıkarmak

ç. érdi 6a/3, 19a/7

ç. ékendür 36b/7

ç.-ur 36b/2

ç.-dılar 12b/5, 26b/6, 37a/13,
43a/3

ç.-ğay 52a/14

ç.-ip 12a/1, 19b/11, 23b/2,
27a/10, 30a/8, 37a/8, 37a/14, 40b/7

ç.-ğandin 30a/11
çıqıl < *çık-(X)l-* çıkılmak
ç.-dı 44a/4
çıqış < *çık-(X)ş-* çıkışmak
ç.-mağan 13a/13
çıraylıq < Far.+T. güzellik
ç. 25b/13
çırma- < ET *çerme-* (EDPT, 430)
sarmak
ç.-r 7a/4
ç.-p 7a/4, 18b/2
çi cāy-i < Far. yeri mi var? manası mı var?
ç. 51a/9
Çil Sütün < Far. kırk direk anlamında
büyük bina
ç. 47a/3
çīnī < Far. çini
ç. 47b/1
Çīnīhāne < Far. çinili yer
ç. 47b/1
çupçuq < serçe
ç. 4a/12
çüçüklük < *çüçük+IXk* ET < *süçig*
(EDPT, 796) tatlılık
c.+ide 3a/14

çüçükrek < *çüçük+rAk* daha tatlı
ç. 48b/12
çün < Far. *çun* çünkü
ç. 5b/8, 5b/14, 6a/10, 9b/7, 18a/6,
31a/10, 31b/6, 31b/11, 32a/10, 32b/7,
32b/9, 38a/11, 42b/14, 44a/5, 49b/1,
52a/4, 53a/11, 55a/5, 55b/12, 56b/4
çüst < Far. çevik
ç. 13b/12
D
dād-h`āhliq < Far.+T. adalet istemek
d. qıl- 24a/1
dādek < Far. cariyeye, hizmetçi
d. 43b/4
d.+i 37b/10
dağdağa < Ar. korku, telaş
d. 54a/10
d.+sı 5b/9, 7b/8, 17b/7, 23a/9,
38a/1, 54a/9, 55b/12
d.+sını 38a/14
d.+ları 23b/3
d.+larnı 16a/9
dağı < ET *tağı* < *tağ-ı* (EDPT, 466)
dahi
d. 7b/3, 7b/12, 9a/7, 9b/8, 17b/7,
22b/5, 23b/11, 24b/5, 26a/2, 26b/13,

29b/7, 2a/14, 34a/14, 35b/6, 41a/1,
41a/10, 44a/14, 44a/14

dāḥil < Ar. içeri giren; iç, içerisi

d. 8a/14, 45a/6

dā'īye < Ar. istek

d.+si 30b/1, 37a/12, 37b/12,
51b/6, 55b/13, 57a/2, 59a/2

dā'iyeliq < Ar.+T. istekli, iddialı

d. 5b/8, 59a/1

dāll < Ar. delalet eden, gösteren

d.+dur 41a/10

dāmen < Far. etek, kenar

d.-i qiyāmetqaça 29a/3, 58b/8

dāmene < Far. dağ eteği, çevresi

d. 16a/2

d.+de 47a/9

d.+si 8a/2

d.+side 35b/4, 3a/4, 40b/12,
46a/2, 46b/5, 47a/2, 50a/1

d.+leriğa 35a/13

dāne < Far. çekirdek

d.+sini 3b/1

dāne-kelān < bir cins nar

d. 3a/13

dāniş-mend < Far. bilgin

d. 50a/9

daqīqa < Ar. zaman birimi olarak bir
saatin altmışta biri

d.+dur 44b/5, 44b/5

darb < Ar. vurma

d.-i muşt 7b/7

dārūge < Moğ. vali

d.+sı 39a/11, 57b/7

dārūgenişin < Moğ.+Far. merkez

d.+i 55b/9, 59a/9

da'vā < Ar. mesele

d. 29a/7, 39b/3

d.+sını qıl-édi 15a/2

dāyim < Ar. *dā'im* devamlı, sürekli

d. 29a/8, 4b/4

dede < ET *dede* (EDPT, 451) baba

d.+mni 54b/7

def' < Ar. giderme, savma

d. qıl- 17b/9

d.+iğa 10b/1, 30b/14, 57b/5

d.-i zarar 57b/12

delīl < Ar. belge, tanık

d.+dür 54a/6

d.+idür 54a/8

der-best < Far. tümü, tamamı, bütünü

d. 28b/10, 56b/6

dere < Far. *derre* ırmak, çay

d.+niğ 60a/11

derece < Ar. derece

d. 44b/5, 44b/5

dervāze < Far. kapı, kale kapısı; şehir kapısı

d.+de 34a/13

d.+si 2a/10

d.+siġa 15b/13

d.+side 53b/14

dervīš < Far. Allah için

alçakgönüllülüğü ve fıkarcılığı kabul eden veya bir tarikata bağlı bulunan kimse

d. 21b/8, 4b/5, 4b/6, 4b/6

deryā < Far. derya

d. 2a/4, 4a/7, 8a/2, 45b/1

d.+nıġ 4a/8

d.+ġa 2a/4, 29a/11

d.+sı 1b/9, 4b/11

d.+sınıġ 5a/6, 8a/1

deryāce < Far. küçük deniz, göl

d. 45a/11

derz < Far. ince çatlak

d. 47a/13, 47a/14

dest < Far. el

d. 41b/12, 44b/6

d. bér- 6a/14, 15b/10

dest-gāh < Far. çalışma yeri

d. 22a/2

dest-endāzlıq < Far.+T. el atıcılık, uzatıcılık

d. qıl- 30a/5

destār < Far. sarık

d. 25a/14

d.+nı 18b/1

d.+mı 7a/3

d.+lar 7a/4

destār-piç < Far. bir çeşit sarık sarma biçimi

d. 7a/3

deste < Far. kabza, tutacak yer

d.+si 3a/10, 5b/1

destūr < Far. izin; kanun, töre

d.+ı 13b/6, 18b/1, 34a/6

deşt < Far. çöl

d.+tür 5a/6

d.+te 4b/3

deştī < Far. çölle ilgili

d. 4b/2

devlet < Ar. devlet

d.+te 22b/12

devlet-ħāh < Ar.+Far. mevki ve zenginlik düşkünü

d.+lar 24b/7

devlet-ḥāhlig < Ar.+Far.+T. devlet

isteyen

d.+ım 52b/10

dé- < ET *té-* (EDPT, 433) demek,

söylemek

d.-rler 3a/14, 3b/2, 3b/10, 4a/5,

4a/8, 4a/12, 4b/5, 4b/7, 4b/9, 5a/3,

5b/5, 8a/14, 9a/9, 11b/5, 11b/9,

11b/10, 11b/11, 12a/10, 18b/5,

18b/14, 19a/5, 22b/11, 28a/5, 40a/13,

44b/6, 44b/7, 44b/10, 45a/2, 45a/10,

45a/10, 45a/11, 46a/3, 46b/1, 46b/2,

46b/10, 47a/4, 47a/13, 47b/1, 47b/3,

48a/1, 48a/4, 48a/6, 48b/4, 48b/12,

49a/5, 49a/6, 49a/13, 49b/3, 49b/4,

49b/7, 49b/8, 52b/3, 56a/8

d.-di 41a/7, 41a/10

d.-diler 14b/14, 40b/3, 42a/11,

43b/1

d.-se 15a/1, 22b/12

d.-p 29b/1, 29b/8, 31b/13, 34a/5,

34b/7, 36b/12, 54b/9

d.-ptür 53b/6

d.-ptürler 5a/12

d.-y 4b/6, 4b/6, 11b/12, 11b/12

d.-ydürler 11a/13

d.-r émiş 21a/4

d.-r édiler 15b/6, 40b/9

d.-r ékendür 15b/2, 15b/3

d.-p érdiler 7a/9

d.-rler édi 19b/10, 20a/1, 20b/1

dég- < ET *teg-* (EDPT, 476) değmek,

ulaşmak

d.-en 8a/1, 8a/9, 13a/6, 26a/13,

54a/13

d.-endür 49b/12, 49b/13

dék < ET *teg* (EDPT, 475) gibi

(benzetme edatı)

d. 6a/1, 14a/12, 21b/2, 24b/1,

3b/12, 41b/8, 41b/9, 43a/13, 44a/6,

44b/11, 47a/5, 48b/13, 50b/13, 51a/4,

52a/4, 54a/13, 57b/8, 60a/8

dıraht < Far. ağaç

d.+ıdur 3b/8

d.+ān 5a/1

dīger < Far. ikinci

d. 36b/2, 40a/4, 60a/11

dil < Far. gönül, kalp

d. 24a/6

dilür < Far. yürekli, cesur, yiğit

d. 54a/8, 57b/11

dīnār < Ar. eski zamanın çeyrek lirası

değerinde bulunan bir nevi altın

parası

d. 25b/7

direm < Far. para; dirhem

d. 25b/7

dīvān < Ar. büyük meclis; şairin tüm şiirlerinin belli bir düzen içinde

bulunduğu toplu eser

d. 21a/10, 22a/2, 26a/6, 26a/9,

30a/3, 49a/8, 49a/10, 49a/10

d.+ı 25b/9

d.+ığa 31b/5

dīvān-hāne < Ar.+Far. geniş sofa, salon

d.+niñ 49a/11

dīvān-şi'ār < Ar. adil

d. 23b/5

dīvār < Far. duvar

d.+ları 46b/3

dost < Far. sevilen kimse, dost

d.+lar 10b/3

dostluq < Far.+T. *dost+IXk* dostluk

d.+lar 7b/8

du'ā < Ar. dua

d.-yı **bediğa** 24a/7

du-āşiyāne < Far. iki katlı

d. 47a/4

du-tohī < Far. dutehi duvarı

d. 36b/8

dūd < Far. duman

d. **qıl-** 34b/1

dünyā < Ar. yerküre, dünya

d. 29a/1, 29a/4, 50a/9, 58b/2

d.-yı **bī-beqā** 35a/3

d.-yı **fānī** 11a/3

dürüş < Far. kaba

d. 16b/9

düşenbih < Far. pazartesi günü

d. 6b/2

düşmenlıq < Far.+T. düşmanlık

d.+qa 7b/9

düşvār < Far. güç, zor

d. 54a/13, 55b/1

E

ebdān < Ar. bedenler, vücutlar

e. 9a/3, 33a/6, 35a/12, 35a/14,

35b/3, 35b/5, 37b/9, 40b/5, 41b/4,

43a/9, 43a/9

ebdān < Far. uygun, yaraşır

e. 53a/3

ebyāt < Ar. beyitler

e. 7b/11

edevāt < Ar. araçlar, aletler

e.+ı 41b/14

ef'āl < Ar. hareketler

e.+mı 58b/9, 58b/9

efsāne < Far. efsane, dillere düşmüş

hadise

e. bol- 35a/10

eger < Far. eğer

e. 5b/7, 16a/2, 16b/7, 51b/14,

52b/13, 53a/1, 54b/12

egerçi < Far. *eger+çi* her ne kadar...,

olsa da..., ise de

e. 2b/13, 4a/14, 11b/2, 13a/2,

18b/13, 19a/14, 1b/4, 21b/1, 23b/4,

23b/5, 28b/13, 45b/4, 45b/4, 48b/11,

50a/4, 50a/12, 51b/7, 51b/11, 54b/10,

60a/13, 60b/14

eḥādīs < Ar. sözler

e. 2b/9

ehl < Ar. bir yerde oturan

e. 11a/2, 23b/13, 60a/2

e.+i 24a/4

e.+iḡa 30a/6

e.-i ḥarem 17b/3

e'imme < Ar. imamlar

e. 44b/14, 45a/1, 45a/2

ekābir < Ar. rütbece, görgü ve

faziletçe büyük olanlar

e. 44b/2

e.+iniḡ 30b/1

ekin < ET *ekin* (EDPT, 109) ekin

e.+i 49b/5

ekşer < Ar. en çok

e. 7a/5, 7a/7, 7a/10, 11a/4,

18b/11, 19a/1, 19a/2, 21b/1, 22a/5,

24a/5, 31a/12, 3b/4, 3b/8, 45b/8,

50a/1, 51b/8

e.+ni 37b/9

e.+ini 33a/3, 34a/1

e.+iniḡ 55a/5

el-qazā < Ar. tesadüf eseri

e. 36b/5

elma < ET *alma* (EDPT, 146) elma

e.+sı 45b/2

emred < Ar. bıyığı yeni terlemiş,

yüzü henüz tüysüz olan genç

e. 24a/3, 25b/13

emr(ī) < Ar. konu, husus

e.+dür 47b/4

endīşe < Far. düşünce; tasa, kaygı

e. 25a/6

e. qıl- 60b/3

engiz < Far. Kışkırtan, hareket ettiren

e.+i 20a/7, 38b/14, 58a/8, 59b/11

e.qıl- 51b/3

erbāb < Ar. lider, ileri gelen

e.+ıdın 16b/3

erba'a < Ar. dört

e. 58b/12

erk < şehir içinde padişaha mahsus

olan kaleye benzer saray

e. 53b/14

e.+niñ 36b/7

e.+ni 37a/2

e.+ge 16a/10, 24b/13, 36b/1

e.+te 37a/2, 44b/3

e.+i 2a/10

e.+ide 37a/10, 45b/6

erzān < Far. yerinde

e. 50a/2

erzende < Far. layık

e.+si 22a/10, 52a/11

esbāb < Ar. sebepler

e. 57b/9

e.+ıga 31b/1

eşer < Ar. iz; etki

e.-i şecā'at 18b/14

esīr < Ar. tutsak, esir

e. 8a/8

e. qıl- 10a/3, 10a/13

esīrlıq < Ar.+T. tutsaklık

e.+qa 11a/2

eşnā < Ar. iken

e.+da 17b/4, 6a/14

eṭrāf < Ar. taraflar, yanlar

e. 8b/11, 42b/2, 48a/2

e.+ı 48a/6

eṭvār < Ar. tavırlar, davranışlar

e.+ı 7a/6, 18b/3, 22b/12, 25b/5,
54b/11

eṭvārliq < Ar.+T tavırlı

e. 15a/2, 21a/1

evāhīr < Ar. sonlar, son günler

e.+ide 44b/3

evāsīṭ < Ar. ortalar

e.+ıda 18a/8

evbāş < Ar. ayak takımı

e.+niñ 3a/7

e.+nı 23a/9

evlād < Ar. çocuklar; soy

e.+ı 8b/3, 19b/8, 26b/13

e.+mıñ 37b/3, 49a/14

e.+ıga 23b/11

e.+ıdın 28a/8, 37a/11, 46a/8

evqāt < Ar. vakitler, zamanlar

e.+ı 58b/14, 60a/1

evvel < Ar. önce; ilk

e. 6b/9, 7b/14, 13b/7, 22a/9,
23a/14, 49a/3, 51a/4, 51a/12, 52b/9

e.+i	20a/13	7b/7, 7b/7, 7b/9, 7b/10, 7b/11, 7b/12,
e.+ġi	22a/11, 31a/9	7b/13, 8a/11, 8a/11, 8a/12, 8a/12,
eyvān	< Far. kemerli salon, köşk	8a/13, 8a/13, 8b/2, 8b/3, 8b/4, 8b/5,
e.	47a/10	8b/5, 8b/6, 8b/7, 8b/7, 8b/8, 8b/10,
e.+dur	47a/7	8b/13, 8b/14, 8b/14, 9a/1, 9a/2, 9a/4,
e.+nıj	47a/10	9a/7, 9a/8, 9a/9, 9a/9, 9a/11, 9a/13,
eyvānliġ	< Far.+T. kemerli salonlu	9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/9, 9b/1410a/1,
e.	2b/13	10a/7, 10a/8, 10a/10, 10b/3, 10b/9,
eyyām	< Ar. günler; zaman	10b/10, 10b/11, 11a/3, 11a/6, 11a/7,
e.+ımı	53a/3	11a/7, 11a/8, 11a/10, 11b/1, 11b/2,
é-	< ET er- (EDPT, 193) imek;	11b/2, 11b/4, 11b/6, 11b/6, 11b/7,
olmak	→ ér-	11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/2, 12a/4,
é.-miş	(dér émiş) 21a/4	12a/12, 12a/14, 12b/1, 12b/4, 12b/5,
é.-dim	8b/5, 15b/11, 20a/5,	12b/6, 12b/6, 12b/8, 12b/8, 12b/9,
	22a/12, 34a/7, 54b/1	12b/10, 12b/10, 12b/11, 12b/11,
é.-dim	(ayrılmaydur édim) 54b/1	12b/11, 12b/12, 13a/3, 13a/6, 13b/3,
é.-dim	(béğ qılıp édim) 52a/10	13b/7, 13b/8, 13b/9, 13b/10, 13b/10,
é.-dim	(bilmeydür édim) 54b/2	13b/10, 13b/12, 13b/14, 13b/14,
é.-dim	(içer édim) 49a/3	14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/3, 14a/3,
é.-dim	(ihtiyâţ qılır édim) 25a/14	14a/4, 14a/5, 14a/6, 14a/8, 14b/3,
é.-dim	(körmeydür édim) 56a/1	14b/4, 14b/5, 14b/5, 14b/10, 14b/10,
é.-dim	(pādşāh bolup édim)	14b/10, 14b/10, 14b/11, 14b/11,
	54a/14	14b/12, 14b/14, 15a/2, 15a/4, 15a/4,
é.-di	6a/4, 6a/7, 6a/8, 6b/4, 6b/5,	15a/6, 15a/6, 15a/6, 15a/7, 15a/7,
	6b/6, 6b/7, 6b/8, 6b/14, 7a/1, 7a/2,	15a/8, 15a/9, 15a/10, 15a/11, 15a/12,
	7a/2, 7a/3, 7a/3, 7a/4, 7a/4, 7a/5,	15a/12, 15a/13, 15a/13, 15b/4, 15b/5,
	7a/7, 7a/8, 7a/9, 7a/11, 7a/12, 7b/5,	15b/5, 15b/5, 15b/7, 15b/8, 15b/9,

15b/9, 15b/10, 16a/8, 16b/8, 17a/9,
17a/10, 17a/12, 17a/13, 17a/13,
17b/5, 17b/6, 17b/7, 18a/10, 18a/11,
18a/12, 18a/13, 18a/14, 18b/1, 18b/4,
18b/5, 18b/9, 18b/9, 18b/10, 18b/10,
18b/10, 18b/11, 18b/12, 19a/1, 19a/5,
19a/11, 19b/1, 19b/5, 19b/6, 19b/7,
19b/8, 19b/8, 19b/9, 19b/9, 19b/10,
19b/11, 19b/12, 19b/12, 20a/1, 20a/4,
20a/6, 20a/7, 20a/8, 20a/8, 20a/9,
20a/9, 20a/10, 20a/14, 20b/1, 20b/1,
20b/2, 20b/2, 20b/3, 20b/3, 20b/3,
20b/5, 20b/6, 20b/7, 20b/7, 20b/8,
20b/9, 20b/10, 20b/11, 20b/12,
20b/13, 20b/13, 20b/14, 21a/1, 21a/6,
21a/7, 21a/8, 21a/9, 21b/1, 21b/1,
21b/1, 21b/2, 21b/5, 21b/7, 21b/8,
21b/8, 21b/9, 21b/11, 21b/12,
21b/14, 22a/1, 22a/1, 22a/3, 22a/3,
22a/7, 22a/8, 22a/9, 22a/10, 22a/10,
22a/12, 22a/14, 22a/14, 22b/1, 22b/2,
22b/3, 22b/3, 22b/4, 22b/4, 22b/5,
22b/6, 22b/7, 22b/8, 22b/9, 22b/11,
22b/12, 22b/13, 23a/2, 23a/3, 23a/3,
23a/4, 23a/4, 23a/4, 23a/5, 23a/5,
23a/6, 23a/6, 23b/1, 23b/2, 23b/4,
23b/4, 23b/5, 23b/5, 23b/6, 23b/12,
24a/2, 24a/6, 24b/11, 24b/11, 24b/12,
25a/2, 25a/3, 25a/3, 25a/5, 25b/2,
25b/3, 25b/3, 25b/4, 25b/5, 25b/5,
25b/6, 25b/9, 25b/9, 25b/10, 25b/12,
26a/3, 26a/3, 26a/6, 26a/7, 26a/7,
26a/8, 26a/9, 26a/10, 26b/2, 26b/5,
26b/12, 26b/14, 26b/14, 27a/1, 27a/1,
27a/2, 27a/2, 27a/3, 27a/3, 27a/3,
27a/3, 27a/4, 27a/6, 27a/7, 27a/8,
27a/10, 27a/14, 27b/1, 27b/4, 27b/11,
27b/13, 27b/14, 28a/2, 28a/3, 28a/5,
28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/13,
28a/13, 28a/14, 28b/1, 28b/1, 28b/1,
28b/2, 28b/2, 28b/3, 28b/3, 28b/8,
28b/9, 28b/10, 28b/10, 28b/10,
28b/11, 28b/13, 28b/13, 28b/14,
29a/1, 29a/6, 29a/6, 29a/8, 29a/11,
29a/12, 29a/13, 29a/14, 29a/14,
29a/14, 29b/1, 29b/2, 29b/2, 29b/3,
29b/4, 29b/7, 29b/10, 29b/10,
29b/12, 29b/12, 29b/13, 29b/14,
30a/3, 30a/6, 30b/4, 30b/4, 30b/11,
30b/12, 30b/12, 31a/10, 31a/12,
31a/12, 31b/4, 31b/5, 31b/9, 31b/10,
32b/1, 32b/1, 32b/2, 32b/4, 32b/14,
33a/5, 33a/11, 33b/6, 34a/12, 34b/12,
35a/3, 35a/12, 35a/13, 35b/11,

35b/12, 36a/7, 36a/7, 36a/8, 36a/10,
36a/14, 36b/13, 36b/13, 37a/4, 37a/6,
37b/14, 38a/11, 38a/12, 38a/14,
38b/4, 38b/5, 39a/11, 39b/2, 39b/13,
39b/14, 40a/1, 40a/2, 40a/5, 40a/7,
40a/13, 40b/2, 40b/8, 40b/10,
40b/11, 40b/12, 41b/5, 41b/5,
41b/10, 41b/11, 41b/13, 41b/14,
42a/5, 43a/10, 43b/2, 44a/11, 44a/11,
44a/12, 46a/4, 46b/8, 48a/14, 48b/5,
50a/5, 50a/8, 50b/4, 50b/6, 51a/2,
51a/4, 51a/5, 51a/8, 51a/9, 51a/12,
51a/13, 51b/12, 51b/13, 52a/1, 52a/4,
52a/9, 52a/11, 52a/11, 52a/13, 52b/3,
52b/8, 52b/8, 52b/9, 52b/14, 53a/8,
53b/1, 53b/7, 53b/7, 53b/9, 53b/11,
53b/12, 54a/4, 54a/5, 54a/7, 54b/12,
54b/12, 54b/13, 55a/2, 55a/5, 55a/10,
56a/1, 56a/7, 56a/12, 56b/4, 57a/5,
57b/1, 57b/13, 57b/14, 58a/6, 58a/12,
58b/1, 58b/1, 59a/2, 59b/1, 59b/1,
59b/3, 59b/4, 59b/12, 60a/8, 60b/4

é.-di (aytur édi) 15b/4

é.-di (baradur édi) 26b/4

é.-di (barmas édi) 20b/4

é.-di (bī-šümār bolup édi) 42a/1

é.-di (bilür édi) 21b/9, 23b/6,
25b/6, 40a/1, 40a/2

é.-di (bitir édi) 15b/4

é.-di (bolğay édi) 42a/12, 60b/5

é.-di (bolmas édi) 26a/11, 51a/6

é.-di (bolur édi) 17a/14, 21a/13,
22a/4, 24b/12

é.-di (cem‘ bolup édi) 37b/14

é.-di (çehre qılır édi) 25b/14

é.-di (çehre qılıp édi) 26a/1

é.-di (da‘vāsımı qılır édi) 15a/2

é.-di (dérler édi) 19b/10, 20a/1,
20b/1

é.-di (fāyide qılmas édi) 52b/2

é.-di (ğalebe salur édi) 19a/3

é.-di (hıdmet qılıp édi) 40b/8

é.-di (içer édi) 7b/9, 20b/3

é.-di (içmes édi) 19a/8

é.-di (ilmes édi) 21b/14

é.-di (iş qılmaydur édi) 37a/6

é.-di (kéltürürler édi) 43b/4

é.-di (kéyer érđi) 29b/11

é.-di (kināyeti bolup édi) 37a/12

é.-di (qılır édi) 29b/3

é.-di (qılır édi) 29b/3

é.-di (mundın édi) 44a/8	é.-di (münkir bolmas édi) 25b/8
é.-di (istiḥfāf qılır édi) 26a/8	é.-di (müteveccih édi) 17a/9
é.-di (kesilmeydür édi) 40b/2	é.-di (namāz qılır édi) 28b/13
é.-di (kéledür édi) 58a/3	é.-di (nām-zed bolup édi) 27b/6
é.-di (kélür édi) 52b/12	é.-di (nisbet qılurlar édi) 36a/11
é.-di (kitābet qılır édi) 21b/8	é.-di (oquğan émes édi) 18b/9
é.-di (kömek bolmas édi) 51b/7	é.-di (oqur édi) 7a/11, 7b/11
é.-di (küdüretler bolup édi) 42a/14	é.-di (oynar édi) 7b/13, 14a/1, 21b/9, 21b/9
é.-di (meded bolmas édi) 51b/7	é.-di (pāytaḥt qılıp édi) 4b/11, 44b/10
é.-di (meşhūr bolup édi) 34a/3, 54a/1	é.-di (perhīz qılır édi) 28b/14
é.-di (mezḵūr bolup édi) 6a/14	é.-di (pervā qılmas édi) 7a/11
é.-di (muqarrer bolup édi) 39a/4	é.-di (pesend tutmas édi) 29b/5
é.-di (muṭāyēbe qılır édi) 14b/3	é.-di (peydā qılır édi) 28b/11
é.-di (muṭī´ émes édi) 22b/9	é.-di (qarār tapmas édi) 16b/9
é.-di (mübeddel bolur édi) 7b/9	é.-di (qoyar édi) 18b/2
é.-di (mühr-dār qılıp édi) 39b/14	é.-di (ri´āyet qılmaqta édi) 52a/9
é.-di (mülāzemet qılır édi) 10a/10, 29a/8	
é.-di (mümkin émes édi) 51b/10	

é.-di (ri‘āyet tapıp édi) 15b/8	é.-di (tertīb qılıp édi) 26a/6, 30a/3
é.-di (ruḥṣat berip édi) 6b/10, 30a/10	é.-di (téǧmes édi) 23b/3
é.-di (saḥlar édi) 25b/13	é.-di (tilāvet qılır édi) 7a/7
é.-di (salur édi) 21b/10	é.-di (tutar édi) 51b/1
é.-di (sāmān qılır édi) 21b/3	é.-di (va‘de qılmaydur édi) 51b/11
é.-di (ser qılır édi) 21b/3	é.-di (yaḥşı saḥlar édi) 22a/1
é.-di (séver édi) 28a/2	é.-di (yoq édi) 13b/9, 15a/8, 18b/1, 18b/10, 19a/4, 19a/14, 22b/12, 23b/4, 23b/5, 26a/3, 34a/12, 38a/12, 53b/11, 54a/10
é.-di (şoḥbet tutar édi) 7b/10	é.-di (zor qıla alǧaylar édi) 36b/13
é.-di (sūd u sevdā qılurlar édi) 40a/4	é.-dük 60a/2
é.-di (şehrī bolup édi) 40b/10	é.-dük (çérık tartar éduk) 51b/6
é.-di (şikest édi) 43b/2	é.-diler 7a/5, 10b/5, 11a/4, 11a/6, 12a/1, 12b/2, 12b/7, 13b/4, 13b/8, 16a/13, 17a/3, 17a/11, 20a/4, 22a/5, 22b/8, 23b/12, 23b/13, 24a/5, 24b/13, 27b/8, 28a/10, 32a/1, 32b/10, 33b/7, 34b/9, 36a/11, 36b/4, 40b/7,
é.-di (ta‘alluq bolup édi) 59a/4	
é.-di (taḥalluş qılır édi) 21a/9	
é.-di (terk bolur édi) 25a/14	
é.-di (terk bolmas édi) 18b/4	
é.-di (terk qılmas édi) 7a/7, 25b/6	

40b/7, 40b/9, 41a/4, 41b/8, 44a/3,

52a/3, 55a/5, 57b/5, 57b/7, 58a/13

é.-diler (āzurde bolup édiler)

56b/3

é.-diler (çıqmas édiler) 24a/3

é.-diler (dér édiler) 15b/6, 40b/9

é.-diler (pisteler qılıp édiler)

24a/13

é.-diler (qoyar édiler) 7a/5

é.-diler (şikest tapıp édiler) 17a/2

é.-diler (tiler édiler) 52a/6

é.-ken 21a/3

é.-kendür 38b/1, 48a/7

é.-kendür (tarafı ékendür) 41b/7

é.-kendür (aytur ékendür) 13b/7

é.-kendür (bar ékendür) 18b/8,
1b/5, 22b/11, 23a/5, 24a/14, 36b/6

é.-kendür (çıqar ékendür) 36b/7

é.-kendür (dér ékendür) 15b/2,
15b/3

é.-kendür (ḥarām-nemek ékendür)
51b/4

é.-kendür (kélgen ékendür) 22a/7,
24b/1

é.-kendür (kişi ékendür) 21a/1

é.-kendür (meşhūr ékendür) 21a/4

é.-kendür (muḥāṭab qılur ékendür)
29b/1

é.-kendür (nökeri ékendür) 60a/13

é.-kendür (qatrar ékendür) 25b/11

é.-kendür (yapar ékendür) 19a/6

é.-kendür (yoq ékendür) 32b/7

é.-kendürler (kélgen ékendürler)
39b/4

é.-kende 40a/2, 40a/10, 40b/3,
40b/9

é.-kende 60a/7

é.-mes 4a/14, 41b/5

é.-mes (körüngen émes) 54a/8

é.-mes (ma'lūm émes) 5a/3, 44b/14, 46a/14	é.-mes édi (nōkeri émes édi) 22a/3
é.-mes (mez̄kūr bolğanlarça émes) 50a/4	é.-mes édi (oquğan émes édi) 18b/9
é.-mes (muṭī' émes édi) 22b/9	é.-mes édi (yaḥṣı émes édi) 24b/5
é.-mes (resm émes) 2a/8	é.-mes édi (yaman émes édi) 21a/10
é.-mestür (bu fevcniñ ḥarīfi émestür) 17b/10	é.-mes édi (yaqın émes édi) 44a/2
é.-mestür (maḥlūt émemstür) 47b/12	é.-mes érđi (teṣvīṣ émes érđi) 35b/7
é.-mestür (yavutkan émemstür) 18b/6	é.-mes édiler (tayyār émes édiler) 42b/14
é.-mestürler (rāyic émemstürler) 32a/11	égeçi < ET <i>eke</i> (EDPT, 100) abla é.+si 9b/3, 10b/2, 11b/5, 18a/12, 20a/14
é.-mes édi 21b/2, 49b/1	é.+sidür 27b/13 é.+siniñ 20a/7
é.-mes édi (ḥāzır émes édi) 30a/11	é.+sini 9b/13
é.-mes édi (münqād émes édi) 22b/9	éktür- < ektirmek é.-üptür 45b/14
é.-mes édi (mümkin émes édi) 51b/10	él < ET <i>él</i> (EDPT, 121) halk, insanlar é. 5b/5, 5b/6, 16b/4, 24b/6, 2b/6, 32a/8, 32b/9, 33a/8, 40a/3, 42b/14,

43a/13, 43b/4, 51b/14, 52a/14, 54a/9,
57a/9

é.+dür 32a/7, 3b/3, 44b/13

é.+niñ 11a/2, 40a/6

é.+ni 29b/3, 31a/12, 34b/3,

52a/14

é.+ge 41b/12, 51a/11, 52a/13

é.+din 30a/4, 31a/7, 42b/4

é.+i 3b/3, 3b/8, 19b/3, 23b/12,

26b/6, 2b/2, 34a/14, 34a/14, 34b/2,

34b/8, 36b/14, 42a/3, 42b/13,

44b/13, 49a/11, 51a/10, 51b/9,

59a/10

é.+iniñ 5a/12, 25a/10, 2b/3, 2b/4,

38a/12, 51a/7

é.+ini 10a/13

é.+idür 32a/7

é.+ige 17a/3, 30a/6, 32a/13,

34b/2, 43b/2, 51a/4

é.+idin 15a/4, 30b/11, 52b/9

é.+ler 52a/6, 54a/11, 54b/2

é.+lerni 52a/5, 57a/12

élçi < ET *élçi* (EDPT, 129) elçi

é. 21a/3, 21a/3, 21a/5, 24a/11,

56a/14

é.+niñ 24a/13

é.+ge 24b/2

é.+ler 41a/5

élçilik < *élçi+IXk* elçilik

é.+ke 11a/9, 16b/5, 41a/6, 53a/7,

55a/2

élig < ET *elig* (EDPT, 140) el

é. 19b/2, 35b/5, 39b/11, 56a/9,

59b/14

é.+ge 8a/4, 16a/3, 21b/4, 37a/4,

37b/9, 41b/4, 41b/6, 44a/14

é.+de 40a/7

é.+te 53a/1

é.+din 32b/1, 54a/12, 54a/12,

59a/5

é.+tin 8a/13

é.+i 11a/14, 18b/13

é.+ini 38b/8

é.+ide 19a/10

é.+idin 14b/13

éligle- < ET *eligle-* (EDPT, 144)

tutmak, kavramak

é.-diler 59b/5

é.-geyler 59a/14

é.-se bol- 53a/1

éllig < ET *ellig* (EDPT, 141) elli

é. 40a/10

élt- < ET *élt-* (EDPT, 130)

ulaştırmak; göndermek

é.-er 23b/14

é.-erler 5b/2, 48a/2, 49a/1, 49a/5

é.-ti 6b/11

é.-tiler 43a/2

é.-ken 45b/9

éndür < ET *éndür-* (EDPT, 180)

indirmek

é.-mey 17b/6

ének < ET *ehek* (EDPT, 183) yanak

é.+ide 18a/14

éniř < ET *éniř* (EDPT, 191) iniř,

bayır

é. 42a/2

ér < ET *er* (EDPT, 192) erkek

é.+i 24a/1

ér- ET *ér-* (EDPT, 194) imek, olmak

ér.- di 5b/9, 5b/9, 5b/13, 6b/2,

6b/4, 7a/6, 7b/1, 7b/3, 7b/4, 7b/4,

7b/12, 7b/13, 7b/13, 8b/6, 8b/7, 8b/9,

8b/10, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 10b/6, 11b/3,

12b/1, 12b/7, 12b/12, 13a/1, 13a/2,

13a/2, 13a/7, 13a/10, 13a/11, 13a/14,

13b/5, 13b/6, 13b/6, 13b/9, 13b/11,

13b/13, 14b/2, 15a/3, 15a/4, 18a/14,

18b/1, 18b/3, 18b/12, 19a/1, 19a/3,

19a/5, 19a/9, 19a/10, 19a/10, 19b/5,

21a/6, 21a/10, 23b/6, 26a/2, 30a/14,

31a/12, 31a/13, 31b/6, 31b/7, 43a/13,

46a/4, 54b/11, 56b/7, 56b/12, 57a/6,

60b/13

ér.-di (bar érđi) 26a/9, 52a/1

ér.-di (bérür érđi) 5b/14

ér.-di (bilürler érđi) 26a/4

ér.-di (bolmas érđi) 6a/1

ér.-di (çıqar érđi) 6a/3, 19a/7

ér.-di (içer érđi) 19a/7, 19a/9,

25b/12

ér.-di (içkülükke tüşer érđi) 19a/6

ér.-di (muqarreb bolup érđi) 15a/5

ér.-di (olturur érđi) 19a/8

ér.-di (oqup érđi) 7a/10

ér.-di (perhız qılur érđi) 14b/3

ér.-di (saçarar érđi) 14a/1

ér.-di (tamızurlar érđi) 53a/5

ér.-di (teşvîş émes érdi) 35b/7	é.+ini 38b/10
ér.-di (tuqqan érdi) 8b/9, 9a/6, 9a/7	é.+ige 36b/11
ér.-di (urar érdi) 19a/2	é.+ide 7b/6, 7b/6, 15a/8, 15b/3, 29a/6, 36b/9
ér.-di (yahşî salur érdi) 19a/4	éşik-ağa < muhafız é. 23a/6
ér.-di (yazar érdi) 19a/3	éşit- < ET éşid- (EDPT, 257) işitmek, duymak
ér.-di (yoq érdi) 5a/5, 7b/1, 54a/8	é.-ür 31b/12
ér.-diler (mutazarrır érdiler) 6a/11	é.-se 58b/9
ér.-diler (yiberip érdiler) 13a/12	é.-ip 53b/13, 58b/9
ér evvel < öncü é. 30b/4	é.-keç 26b/6
érte < ET <i>érte</i> (EDPT, 202) erte é. 38b/10	éşitil- < ET <i>éşidil-</i> (EDPT, 258) işitilmek
éşik < ET <i>éşik</i> (EDPT, 260) kapı é. 13a/11, 18a/2, 25a/4, 31a/3, 55a/2, 56b/8	é.-di 5b/4
é.+ni 12b/14	é.-medi 5b/4
é.+de 36b/4	évrül- < ET <i>evril-</i> (EDPT, 14) çevirmek, döndürmek
é.+imde 14a/2, 14a/5, 54b/2	é.-üp 48a/12
é.+i 36b/6	évrüş- < ET <i>evriş-</i> (EDPT, 15) sarmak, çevrelemek
é.+iniñ 20b/14	é.-gey 59a/5
	é.-üp 59b/13
	F
	fānī < Ar. ölümlü; geçici f.+ni 11a/3, 18a/9

faq̄ir < Ar. zengin olmayan; zavallı,
gösterişsiz

f. 13b/5, 13b/6, 16b/8, 23b/8,
24a/7

ferāmīn < Ar. fermanlar, buyruklar

f.+iniḡ 26b/1

fāriḡ < Ar. rahat, asude

f. bol- 18a/1

Fārsī-gūy < Far. Farsça konuşma

f.+dur 3b/9

fāşıla < Ar. ara, aralık

f. 2a/13

fāşıq < Ar. fesat çıkarıcı

f. 13b/9, 13b/11, 22a/3, 22b/4,
23b/12, 23b/12, 28b/14

fāsid < Ar. kötü, fena

f. 25a/6

faşīḡ < Ar. açık, iyi söz söyleme

kabiliyetinde olan

f. 7b/4

faşīl < Ar. duvar, siper

f.+niḡ 44b/11

f.+din 36b/8, 36b/8

fātiḡa < Ar. Fatih Suresi

f. 60a/10

fāyide < Ar. fayda, yarar

f. qıl- édi 52b/2

fayşal < Ar. kesin karar, hüküm

f. 16b/7

f. tap- édi 18b/11

fazīlet < Ar. erdem; iyilik

f.+ide 2b/9

fehmlīḡ < Ar.+T. *fehmlīḡ* anlayış

f.+ıḡa 41a/9

ferāḡat < Ar. vazgeçme, bırakma

f. 24a/5

ferāḡ-ver < Far. huzurlu

f.-i ḡāl 18a/5, 50b/14

ferīq < Ar. insan topluluḡu

f. bol- 9b/12

fermān < Far. buyruk, emir, ferman

f. 40a/5

ferş < Ar. döşeme, yayma

f. 47a/9

f.+ler qıl- 46a/14

feryād < Far. haykırma, çığlık;

sızlanma

f.+ımızḡa 52b/13

ferzend < Far. oḡul, çocuk

f. 16b/6, 7a/9

fesād < Ar. bozukluk, fenalık,

kötülük, karışıklık

f. 57b/5

feterāt < Ar. duraklamalar,
uyuşukluklar

f.+ta 59a/4

fetiḥ < Ar. bir ülke veya şehri
düşman elinden alma

f. 37b/7

f.+idin 31a/13, 51b/8

fetret < Ar. duraklama, uyuşukluk

f.+te 8b/13, 9a/14, 10b/11, 31b/5

f.+lerde 11a/4

fevc < Ar. bölük, takım, cemaat

f.+niḡ 17b/10

fevt < Ar. yitirme; ölüm

f.+idin 9a/10, 30a/4, 50a/6, 50b/7

f.+iniḡ 50a/10

fıqh < Ar. şeriat bilimi, fıkıh

f. 45a/5

fırqa < Ar. bölüm, takım

f.+dur 45a/2

fısq < Ar. doğru yoldan çıkma;

dinsizlik, ahlaksızlık

f. 41b/7

f.+niḡ 24a/9

f.+qa 23b/6, 25b/12

f.+ta 15a/12

f.+dın 24a/6

f.+mıḡ 26a/5

fıkr < Ar. düşünme, tefekkür

f.+de bol- 53a/7

f.+idin 24b/6

fi'1 < Ar. iş, davranış, amel

f. 26a/2, 37b/1, 56a/11

fi-l-cümle < Ar. kısacası, sonunda

f. 28b/5, 38b/3, 52a/1

fi-l-ḥāl < Ar. bu esnada, hemen,
şimdi

f. 26a/11, 30a/5, 36b/7, 41a/11

fi-l-vāqı < Ar. aslında, gerçekten

f. 22a/10, 60b/13

filān < Ar. adı anılmak istenilmeyen
veya her kim olursa makamında kast
olunan şahıs ve şey

f. 37a/13

firāvān < Far. bol, çok fazla

f. 1b/7, 2a/7, 50a/2

f.+dur 2b/8

fir'avn < Ar. kibirli, gururlu

f. 21b/14

firīb < Far. kandırma

f. 8a/12, 40b/3, 56a/14

firīb-āmız < Far. aldatıcı, kandırıcı

f. 54b/14, 56b/10

fīrūze < Ar. açık mavi renkli ve

değerli taş

f. 4a/9, 5b/6

fitne < Ar. kötülük, bela, karışıklık

yaratma

f. 14a/3, 15a/3, 57b/5

f.+niñ 51a/14

f.+si 30b/14, 36a/7

f.+siniñ 10b/1

f.+siğa 24b/9

f.+ler qıl- 57b/11

f.+lerniñ 36a/6

f.+lerni 51b/3

fıtır < Ar. oruç açan

f. 39a/13

fuqarā < Ar. fakirler, zavallılar,

yoksullar

f. 17b/14

furşat < Ar. uygun zaman, elverişli

durum, fırsat

f. 10a/12, 26b/3, 41b/9

f.+ta 5b/13, 6a/3, 6a/7, 10b/4,

10b/6, 13a/5, 14a/12, 16b/3, 17a/4,

20a/12, 20b/6, 22a/12, 29b/7, 30a/14,

30b/10, 31b/8, 32b/2, 38b/13, 51b/8,

53a/2, 54a/7, 54b/9, 57a/13, 58a/10,

59a/7, 59a/14

f.+tın 6a/6

f.+lar 21a/3, 21a/12, 34a/6

f.+larda 9b/1, 14b/1, 59b/8

fülüs < Ar. pullar, paralar, bakır

sikkeler

f. qıl- 56b/6

fütür < Ar. bezginlik, gevşeklik

f. bol- 31b/5

G

ğāfil < Ar. gaflette bulunan, ihmal

eden

ğ. 54a/13

ğ. qıl- 33a/5, 56b/10

ğāfillıq < Ar.+T. *ğāfil+IXk* gafillik

ğ.+ta 52b/5, 58a/1, 59a/8

ğāhī < Far.+Ar. *ğāh+ī* bazı kere, ara

sıra

g. 6a/1, 6a/2, 7b/13, 19a/6, 19a/7,

19a/8

ğalaṭ < Ar. yanlış, yanlış

ğ. qıl- 53a/8

ğalebe < Ar. yenme, üstünlük

ğ. 41a/5, 41a/10, 44b/6, 55b/2

ğ.sal- édi 19a/3

ğālib < Ar. yenen, üstün

ğ. 15b/5, 19a/10

- ğ. bol-** 17a/3, 19a/12, 19a/13,
19b/4
- ğālibā** < Ar. kuvvetli bir ihtimalle,
belki
ğ. 5a/2, 5b/5, 46b/4, 46b/10,
49b/4
- ğanīm** < Ar. düşman, ganimet alan
ğ.+ler 59b/13
- ğarāib** < Ar. tuhafliklar, şaşılacak
şeyler
ğ.-i vāqı‘āt 42b/9
- ğarāz** < Ar. sebep
ğ. 38b/1
- ğarb** < Ar. batı
ğ. 2a/2, 3b/7, 4a/2, 4b/10, 47a/2,
48b/2, 49b/9
ğ.+qa 49b/5
ğ.+ı 1b/3, 45a/7
ğ.+ıdadur 3a/12
- ğarbī** < Ar. batı ile ilgili
ğ. 1b/8, 48b/8
ğ.+dür 4b/4
- ğarīb** < Ar. tuhaf, acayip
ğ. 6a/14, 21a/1, 21a/2, 47b/4
- ğarq** < Ar. suya batma, batırma;
boğulma
ğ. bol- 19b/3, 29a/12
- ğavğā** < Far. kavga; savaş
ğ.+nı 30a/8
ğ.+sıda 21b/10, 50b/9
ğ.+larında 10a/11
ğ. -yı ‘āmmī 40a/4
- ğāyataş** < ?
ğ. 40b/2, 53b/11
- ğayr** < Ar. ayrı, başka
ğ. 34b/9
g.-i bāzārī 40a/3
ğ.-i Bedahşān 28b/9
ğ.-i dīvān 7a/5
- ğazāt** < Ar. harp, savaş
ğ. qıl- 26a/14
- gerçi** < Far. her ne kadar; ise de
g. 21b/13, 22a/3
- girdā-gird** < Far. çepeçevre
g.+i 1b/7, 2a/12, 2a/13, 5a/13
g.+ide 48a/2
- giriftār** < Far. tutulmuş, yakalanmış,
esir
g. bol- 25a/12
- giyāh** < Far. bitki, taze ot
g. 5b/4
- ğuma** < Moğ. *ğuma* nikahsız karı;
odalık, cariye
ğ. 12b/9, 27a/3, 28a/14

ğ.+sı 28b/1	g.+ımnı 60a/14
ğunçaçı < cariyе	g.+ı 23b/4, 23b/4
ğ. 8b/7, 12b/10, 28b/2	g.+larımı 41a/1
ğ.+dm 27b/14	g.+lar 60a/14
ğ.+sı 28b/1	güreş- < ET <i>küreş-</i> (EDPT, 747)
ğurbet < Ar. gariplik, yabancılık	güreşmek
ğ. 55a/9	g.-eliñ 21a/5
gurg-âştıraç < ?	g.-ürler 21a/5
g. qıl- 42b/5	gürizân < Far. kaçıcı, kaçan
gür-hâne < Far. türbe	g. bol- 23a/14
g.+ni 49b/3	güzer < Far. geçme, geçiş
ğurre < Ar. arabi ayın birinci gecesi	g.+e 19a/9
ve günü	g.+ige 33a/6
ğ.+side 41b/2	g.+ide 17a/2
güş < Far. et	g.+idin 33a/8
g.+ı 56a/9	H
güft ü gū < Far. dedikodu	hā < ünlem, nida
g. 60b/12	h. 4b/6
güft ü gūy < Far. dedikodu	haber < Ar. yeni bilgi, son olarak
g.+lar 41a/12	duyulan söz
gül < Far. gül çiçeği	h. 7a/14, 9b/1, 15b/12, 23a/12,
g.+ler 3a/3	24b/14, 25a/7, 25a/9, 30a/5, 30a/6,
gümüş < ET <i>kümüş</i> (EDPT, 723)	32b/3, 33a/8, 35b/6, 37b/12, 44a/11,
gümüş	44b/1, 60b/3
g. 41b/14	h. qıl- 12a/3
günāh < Far. dini suç	h.+ni 13a/8, 16a/7, 53b/2
g.+ım 60b/2	h.+ini 39a/6, 55b/11

ḥ.+imizni 39a/8	ḥ.+imğa 53a/11
ḥ.+lerni 33b/9	ḥ.+leri 18a/5
haber-dār < Ar.+Far. haberli, haberi olan	ḥ.+imizğa 60a/10
ḥ. bol- 33b/2, 39a/2, 59a/10	ḥ.+leriğa 50b/14
habs < Ar. tutma, tutuklama; ele geçirme	hālā < Ar. şimdi, henüz
ḥ.+ide 11a/2	ḥ. 27b/14, 2a/2, 44b/9, 46b/7, 46b/13, 46b/14
ḥāce < Far. efendi, ağa; hoca	hāla < Ar. hala, babanın kız kardeşi
ḥ. 18b/5, 18b/5, 24a/5, 36b/11, 38a/9, 45a/4	ḥ.+sı 29b/11
ḥ.+niñ 23b/11, 37a/1, 54a/10	hālāş < Ar. kurtulma, kurtuluş
ḥ.+ğa 51b/1, 54a/10	ḥ.bol- 17b/11, 20b/5, 32b/7
ḥ.+lerniñ 36b/12	ḥ.qıl- 42b/5
hadd < Ar. sınır	ḥ.bol- édi 23b/9
ḥ.+i 36a/1	hālāşlıg̣ < Ar.+T. <i>hālāş+IXg</i> kurtuluş
hafta < Far. yedi günlük zaman birimi	ḥ.+ı 55a/2
ḥ.+da 7b/10	hālāt < Ar. haller, durumlar, nitelikler
hāk-pille < bir tür oyun	ḥ.+ı 27a/7
ḥ.+ni 14a/1	ḥ.+ları 11b/13
hākim < Ar. hükümdar	hālāyıq < Ar. insanlar, mahluklar
ḥ.+i 12b/12, 17b/7, 21a/2, 22b/3, 26b/3, 44a/11	ḥ. 26a/10
hāl < Ar. durum	hālet < Ar. hal, durum, nitelik
ḥ. 37b/1	ḥ.+te 38b/8
ḥ.+din 53a/9	hālī < Ar. içinde bir şey olmayan, ISSIZ
	ḥ. 35b/7

ḥalīfe < Ar. birinin yerine geçen kimse

ḥ. 32b/7

ḥ.+ni 32b/5, 32b/6, 54b/2

ḥ.+ğa 54b/3

ḥalq < Ar. insanlar

ḥ. 29a/2

ḥalvet < Ar. yalnız kalma

ḥ.+lerde 19a/5

ḥammām < Ar. hamam, banyo

ḥ. 46a/13, 46a/14

ḥamseteyn < Ar. mesnevi eserleri

ḥ. 7a/10

ḥān < Far. hükümdar

ḥ. 6a/10, 10a/9, 10a/10, 10b/8,

11a/12, 12a/10, 15a/11, 15a/11,

17a/14, 17b/1, 17b/3, 31b/10,

31b/11, 31b/14, 32a/1, 32b/11,

32b/12, 39b/8, 48a/10, 48a/11,

51b/12, 51b/12, 51b/13, 54b/4,

54b/5, 54b/7, 55a/4, 55b/6, 55b/14

ḥ.qıl- 10b/4

ḥ.+nıñ 10b/8, 11b/1, 11b/6,

54b/9, 54b/10, 55a/1

ḥ.+ni 10a/1, 10a/5, 10b/7, 19b/13,

55b/7

ḥ.+ğa 17a/14, 31b/14, 51b/11,

55a/3

ḥ.+dın 19b/11

ḥ.+ı 5b/12, 6a/10, 12a/9

ḥ.+larınñ 6a/7

ḥ.+lar 28a/14

ḥ.+larınñ 9b/8, 11b/13

ḥ.+larını 12a/5

ḥ^{ān} < Far. yemek masası

ḥ.+ğaça 25a/14

ḥān-zāde < Far. han evladı

ḥ.+leridin 20b/5

ḥandeq < Ar. hendek

ḥ. 2a/14, 43b/4

ḥ.+nıñ 2a/12

ḥ.+dın 35a/2, 35a/9

ḥ.+inıñ 4b/12

ḥāne-qāh < Far. dervişlerin evi, tekke

ḥ.+dur 46a/11

ḥ.+nıñ 46a/11

ḥ.+ğa 46a/12

ḥāne-zād < Far. bey evinde yetişen

ḥ.+ı 21b/1

ḥanefī < Ar. İmam-ı Azam Ebu

Hanife'nin mezhebinden olan, bu

mezheple ilgili

ḥ. 7a/6, 18b/3

ḥ̣ānende < Far. şarkı söyleyen,
şarkıcı

ḥ. 35b/9

ḥānevāde < Far. aile, soy

ḥ.+leri 16a/5

ḥanım < hanım, kadın

ḥ. 12a/12

ḥ.+mı 10b/2

ḥānlıg < Far.+T. *ḥān+IXg* hanlık,

hükümdarlık

ḥ.+ı 6a/7

ḥaqq < Ar. Allah, Tanrı

ḥ. 41b/7

ḥaqq-nā-şinās < Ar.+Far. hak bilmez

ḥ. 22b/14

ḥar-gāh < Far. büyük çadır, otağ

ḥ.+mı 30b/10

ḥ.+dm 42a/9

ḥarāb < Ar. yıkık, viran

ḥ. 51a/8

ḥarām-nemek < Ar.+Far. nankör

kimse

ḥ. 13b/11, 29a/1

ḥ. ékendür 51b/4

ḥ.+ler 52b/1

ḥarc < Ar. vergi

ḥ. 23b/7, 23b/8, 60a/3

ḥ. bol- 25b/7

ḥ. qıl- 28b/11

ḥareket < Ar. hareket; davranış

ḥ.+ke 58b/7

ḥ.+tin 58b/10

ḥ.+ler qıl- 26a/10

ḥarem < Ar. girişi herkese açık
olmayan saygın ve kutsal yer

ḥ. 17b/13

ḥ.+ga 20b/4

ḥ.+din 12b/5

ḥ.+leridin 12b/3

ḥarīf < Ar. beceri

ḥ+i. 17b/10

ḥ̣ārliq < Far.+T. bayağı, adi, hor

ḥ. 23a/1

ḥasene < Ar. iyilik, güzellik, hayırlı
iş

ḥ.+din 58a/2

ḥāşıl < Ar. ortaya çıkan, biten,
türeyen; ürün

ḥ.+ı 5b/7

ḥāşsa < Ar. bir kimseye ya da bir
şeye özel olan nitelik, kuvvet, güç

ḥ. 15b/1

ḥāşşiyyetliq < Ar.+T. etkili, tesirli

ḥ. 5b/5, 37a/10

h̄āst < Far. istek, arzu

h̄. 32b/7

h̄ātır < Ar. gönül, kalp; zihin

h̄.+ğa 31b/11

h̄.+ı 37b/14

h̄.+ıdım 16a/9

h̄.+larıdım 52a/14

h̄atı < Ar. yazı

h̄. 11a/14, 45b/10

h̄.+mı 15b/4

h̄.+lar 52b/12, 53a/2

h̄attā < Ar. bundan başka, fazla olarak

h̄. 37a/12

h̄atun < Soğd. *hwātūn* < ET *xatun*

(EDPT, 602) kadın, hanım

h̄. 23b/14

h̄.+nı 24a/1

h̄.+ı 11b/2, 18a/13, 28a/1

h̄.+mı 23b/14

h̄.+ları 11b/2

h̄.+lar 24b/10

h̄avālī < Ar. etraf, civar, çevre, yöre

h̄. 41b/13

h̄avāṣī < Ar. maiyet adamları

h̄.+si 41b/13

h̄avātīn < Ar. hatunlar, saygın ve seçkin kadınlar

h̄. 9b/2, 20a/13, 28a/1

h̄avṣala < Ar. anlama ve kavrama yetisi

h̄.+sı 15b/10

h̄āy < Far. ünlem, nida

h̄. 4b/6

h̄ayā < Ar. ar; utanma duygusu

h̄.+sı 19a/5, 26a/8

h̄ayāl < Ar. insanın kafasında tasarladığı, gerçekleşmesini düşündüğü şey, hayal

h̄. 40b/4

h̄. qıl- 36b/2

h̄.+i 55b/14, 58b/5

h̄.+ığa 15b/14

h̄ayāt < Ar. yaşayış; ömür

h̄.+ıda 19b/11, 27a/4, 30a/9, 50b/5

h̄aylī < Far. çok, pekçok

h̄. 5b/2, 7b/8, 12b/8, 12b/10,

13b/8, 14b/3, 15a/5, 15a/6, 15a/11,

15b/7, 19b/12, 21a/2, 22a/8, 22b/9,

23a/3, 23a/4, 23b/5, 25b/11, 27b/11,

28b/1, 28b/2, 2a/4, 2b/5, 2b/9,

31a/11, 34a/13, 38a/10, 38a/12,

39b/13, 3a/10, 40a/1, 40b/7, 43a/13,

47a/12, 47b/9, 48a/7, 48a/13, 49b/14,
50a/2, 51b/1, 52b/9, 56b/7, 57a/6

ḥayme < Ar. çadır, otağ

ḥ. 42a/9

ḥayrān < Ar. şaşakalmış, şaşkın

ḥ. 60a/6

ḥāzır < Ar. meydana, gözönünde
olan, hazır

ḥ. 7b/1, 15b/12, 44a/4

ḥ.émes 30a/11

ḥazīne < Ar. devlet malının, devlet
parasının saklandığı yer

ḥ.+ğa 30a/5

ḥazret < Ar. saygı değer kimselerin
adlarının başına getirilen ünvan

ḥ.-i ḥāce 24a/5

ḥ.-i risālet 44b/13

ḥedūk < Far. perişan

ḥ. 35a/13

helāk < Ar. mahvolma

h. bol- 4b/6

hem < Far. hem, ve, aynı zamanda

h. 7a/9, 7b/13, 8a/11, 8a/14,

11b/1, 11b/1, 11b/2, 13b/2, 14a/8,

15a/11, 16b/6, 16b/6, 16b/12, 17a/12,

17b/5, 18b/4, 18b/11, 19a/6, 19a/13,

19b/8, 21b/12, 22a/8, 22a/10, 22a/14,

23a/4, 23b/3, 23b/3, 25a/3, 25a/14,

26a/13, 27b/8, 28a/5, 28b/11, 29a/5,

29b/13, 2a/11, 30b/2, 30b/7, 30b/8,

31a/4, 31a/5, 31b/4, 31b/7, 31b/10,

32a/1, 32a/10, 33a/1, 33b/4, 34b/9,

35b/7, 35b/13, 36b/12, 37a/11,

37a/12, 37b/5, 37b/12, 38a/1, 38a/12,

39b/14, 40a/2, 40a/2, 40a/13, 40a/14,

41a/6, 41b/3, 42a/9, 42b/2, 43b/7,

43b/7, 43b/9, 44a/8, 44a/11, 44a/11,

45a/4, 45a/6, 45b/11, 45b/14, 46a/3,

46b/10, 46b/11, 47b/5, 47b/8, 48a/1,

48a/4, 48b/3, 48b/9, 49a/6, 49b/3,

4a/3, 50a/4, 50a/12, 50a/14, 50b/14,

51a/10, 51a/11, 51a/14, 52a/2, 52b/8,

52b/9, 54a/8, 54a/12, 54b/5, 54b/8,

55b/6, 55b/12, 56a/1, 56a/2, 57a/6,

57a/8, 57b/3, 58a/3, 58a/4, 58a/11,

58a/12, 58b/5, 58b/10, 59a/6, 59b/2,

59b/4, 59b/11, 5a/3, 60a/2, 60a/4,

60a/11

hemīşe < Far. daima, her vakit, her
zaman

h. 4b/3, 4b/4, 5b/9, 7b/13, 21b/8,

23b/13

henüz < Far. henüz

h. 20b/7, 41b/10, 52a/9

her < Far. her; hep, bütün

h. 3a/2, 3a/7, 3a/7, 3b/12, 5b/14,

11a/14, 15b/9, 16b/8, 16b/11,

16b/11, 18a/5, 21a/5, 25b/13, 26a/12,

31a/6, 31a/7, 33a/10, 36a/5, 37a/11,

37a/11, 40b/11, 41b/5, 41b/12, 46a/8,

46a/13, 47b/11, 48b/12, 49a/12,

53a/6, 54a/9, 58b/7, 59b/12

herçend < Far. her ne zaman

h. 7b/1, 41a/6

hergiz < Far. asla, katiyyen

h. 18b/5, 18b/12

herrāf < Ar. lafçı

h. 7b/4, 29a/14

hetne < Ar. sünnet

h. qıl- 41a/8

hevā < Ar. hava

h. 50a/2

h.+da 3a/11, 5a/12

h.+sı 2b/8, 4a/1, 45b/4

h.+sını 2b/6, 4a/12

hevāliq < Ar.+T. havadar

h. 5a/10, 47b/6

hezāre < Far. tabur, bin kişilik askeri

birlik

h.+sini 14a/13

hezzāl < Ar. şakacı

h. 15a/12, 29a/14

hevīlī < Far. avlu

h.+din 36b/6

hıyābān < Far. iki tarafı ağaçlı yol,

bulvar

h. 39b/10

h. qıl- 45b/13

h.+da 40a/11, 40a/12, 40a/13,

40a/14

hicāb < Ar. utanma, sıkılma

h.+ım 60b/2

hiç < Far. hiç, önemsiz, değersiz

h. 1b/9, 5a/5, 5a/14, 5b/4, 8a/8,

8b/12, 10b/11, 12a/10, 14b/14,

17b/3, 18b/8, 18b/13, 23a/1, 23a/10,

23b/4, 29b/5, 29b/5, 2a/4, 30a/11,

37a/2, 44a/7, 44b/6, 44b/14, 47b/4,

48b/14, 52b/2, 53b/11, 54a/5, 57b/6,

58b/13, 59a/10, 59b/7, 59b/13,

59b/14, 60b/3, 60b/6

hiçkim < Far.+T. hiç kimse

h. 40a/6

h.+ge 12a/3, 17b/6, 58b/2

hidāyet < Ar. doğru yolu arama,

doğru yola girme

h. 45a/4

- h.+din** 45a/5
- hidmet** < Ar. iş, hizmet; birinin işini görme
h. qıl- 13b/8, 15a/1, 15a/14, 28b/4, 29a/13, 40b/8, 42a/10, 60a/3
h.+ni 16b/7, 26a/2
h.+imde bol- 38a/10
h.+ide 15a/11, 38a/9
h.+ler 30b/11
h.+ler qıl- 28b/6, 42a/9, 42b/8
- hidmetkârlıq** < Ar.+Far.+T.
hizmetkarlık
h. 60b/1
- hikâyet** < Ar. hikaye
h.+ini 54b/14
- hilâf** < Ar. karşı, zıt; yalan
h.+ı 18b/12
h.-ı 'âdet 18b/6
- hîle** < Ar. oyun, aldatma
h. 17b/11
- himâyet** < Ar. koruma, korunma
h.+i 23b/8
- himmetliq** < Ar.+T. gayretli
h. 5b/8
- hire** < Far. gözüpek
h. 43b/1
- hîrfeger** < Far. sanatkar
h.+niñ 47b/11
- hisset** < Ar. cimrilik
h. 15b/5, 42b/8
- hişt** < Far. kerpiç, tuğla
h. 36b/6
- hiyâre** < Far. çok kenarlı
h. 47a/6
- hiyel** < Ar. hile, aldatma
h. 54b/10
- hod** < Far. kendi, kendisi
h. 16b/6, 22a/5, 23b/3, 28b/12, 34b/8, 35a/1, 38a/10, 51a/7, 51b/4, 52a/6, 52a/10, 52b/1, 58a/13, 60a/12
- hod-pesend** < Far. kendini beğenen; bencil
h. 15a/3, 29b/4
- hoften** < Far. uyumak, yatmak
h. 32a/5, 34b/6
- hoş** < Far. güzel, iyi; tatlı
h. 7b/10, 18b/1, 50a/2
- hōş-âmed** < Far. hoş geldi
h. 15b/4
- h.+ığa** 12b/8
- hoş-huluq** < Far.+Ar. iyi huy
h. 7b/4

hoş-tab' < Far.+Ar. ahlakı, tabiatı ve huyu güzel

h. 21a/9

hoştab'-āne < Far.+Ar. tabiatı ve huyu güzelliğe yakıştır

h. 14b/4

hoşla- < Far.+T. hoşlanmak

h.-p 20a/11

hüb < Far. güzel, hoş, iyi

h. 7b/11, 21b/9, 21b/10, 2b/8, 47b/12, 49a/6, 54b/11

h. bol- 3a/13, 45b/2, 48b/10, 48b/10, 49b/5

huluq < Ar. huy, tabiat

h.+ı 7b/3

huşūşiyet < Ar. özellik

h.+i 47b/11

huşk < Far. donuk, kaskatı

h. 7b/12

huṭbe < Ar. İslamiyette cuma ve bayram namazları sırasında hutbede imamın verdiği öğüt ve okuduğu dua

h. 30b/13, 58a/14

hücre < Ar. küçük oda, odacık

h. 2b/11, 2b/13, 2b/13

h.+sidin 2b/12

hücüm < Ar. saldırma

h. qıl- 26b/6, 30a/7

h.-ı 'āmm 36b/14

hüküm < Ar. hüküm, emir

h.+i 26b/3

hükümet < Ar. bir ülkede hüküm süren ve onu yöneten güç, devlet

h. qıl- 24a/10

h.+i 18a/2, 21b/14, 23a/2, 25a/4, 41b/12, 59b/4

h.+ini 13b/2, 20b/14, 21a/7, 50a/5

hüner < Far. bilme, marifet; ustalık

h. 26a/4

hüsn < Ar. güzel, iyi

h. 2b/5

I

ılğa- < baskın yapmak, saldırmak

ı.-dılar 39a/2

ı.-p 44a/1, 56a/5, 56b/10

ılğar < baskın, hücum

ı. 16a/13, 25a/7, 33a/14, 39a/7, 52b/4, 57b/13, 59a/7, 59a/13, 60b/4

ı.+ı 41b/3

ı.+ımı 34a/1, 38b/5, 38b/9

ıst- < sıtma hastalığına tutulmak

ı.-tım 59a/7

ısıtma < sıtma hastalığı

1. 18a/7, 59a/7, 59a/11

ışlāḥ < Ar. iyileştirme, yeniden

düzenleme

1. 54b/14

izṭrāb < Ar. sıkıntı, büyük acı, eziyet

1. 15b/12

İ

‘ibāret < Ar. oluşan, ortaya çıkan

‘i.+tür 6a/5

ibn < Ar. oğul

i. 9b/5, 9b/5, 9b/5, 9b/5, 9b/5,
9b/6, 9b/6, 9b/6, 9b/6, 9b/7, 9b/7,
9b/7

icāzet < Ar. izin, onay

i. 11a/11, 38b/2, 53b/5

icmāl < Ar. özet, kısaltma

i. 9b/8

iç < ET *iç* (EDPT, 17) iç

i.+i bol- 34b/2

i.+i 2a/1, 3a/1, 14a/2

i.+ige 3b/1, 7a/1

i.+ide 31b/7, 45b/8, 46a/10,
47a/10, 47b/2, 48a/12, 52a/11

i.+ideki 16a/7

iç- < ET *iç-* (EDPT, 19) içmek

i.+kende 49a/3

i.-er édim 49a/3

i.-er édi 7b/9, 20b/3

i.-er érđi 19a/7, 19a/9, 25b/12

i.-mek 41b/10

i.-mes 19a/9

i.-mes édi 19a/8

içkeri < ET *içgerü* (EDPT, 25) iç,
içeri

i. 35b/14

i.+din 17a/7, 35b/8, 40a/11,
40b/6, 57a/14

içki < iç, maiyet

i.36a/11, 39b/10, 51a/2, 59a/13

i.+si 56b/2

i.+leriniḡ 56b/7

i.+leridin 19a/5, 39a/1

i.+ler 55a/4

i.+lerdin 52a/2, 55a/12

içkü < içme, içiş; içki âlemi

i.+lerde 13b/6

içkülük < içilecek nesne, içki; içkili,
sarhoş, mest

i.+ke 19a/6

‘id < Ar. bayram

‘i. 30a/6

‘i.-i fıtr 39a/13

ifrāt < Ar. aşırı gitme, ölçüyü	i. qıl- 31b/3, 34a/10, 35a/4, 49b/2,
kaçırma	55a/9
i. 41b/7	i.+mı 56b/8
ige < ET <i>idi</i> (EDPT, 141) sahip	i.+ı 13a/11, 18a/2, 19a/10, 25a/4,
i.+lerige 8a/8, 40a/8	37a/14
igne < ET <i>igne</i> (EDPT, 110) iğne	i.+mı 21a/1
i. 40a/7	ih̄tiyāt < Ar. tedbirli davranma
iḥdā < Ar. bir, bir sayısı	i. qıl- édim 25a/14
i. 32b/14	ikev < ikisi
iḥtilāt < Ar. karşılaşp görüşme	i. 9a/4
i. qıl- 36a/8, 44a/6	iki < ET <i>ékki</i> (EDPT, 100) iki
i.+ı 24b/5	i. 7a/14, 7b/2, 7b/5, 7b/10, 8b/6,
ihtimām < Ar. özenle iş yapma,	9a/1, 9a/6, 9b/1, 9b/11, 11b/3, 11b/7,
gayretle çalışma	11b/7, 12a/7, 13a/3, 13b/10, 15b/1,
i. 16b/1	16a/14, 18a/6, 18a/14, 19b/9, 26a/11,
i. qıl- 58b/8	26a/12, 26a/13, 27b/12, 27b/14,
i.+ı 15b/8	28b/2, 2a/5, 31a/14, 32a/3, 32b/8,
i.+lar 53a/13	34b/9, 34b/9, 35a/1, 36a/2, 36b/13,
i.+lar qıl- 49a/8	37a/5, 37b/2, 38a/4, 39a/10, 39b/7,
iḥtiyāc < Ar. gereksinme, gerek	3a/2, 42b/2, 43a/7, 45a/2, 45a/9,
duyma, ihtiyaç	45b/3, 45b/12, 45b/13, 48a/8, 48b/2,
i. 7b/1	49a/10, 4b/13, 50b/4, 50b/10,
i.+ı 51a/9	55b/13, 58b/14, 60b/11
iḥtiyār < Ar. seçme, tercih etme	i.+n 19b/1
i. 7b/11, 14a/5, 14a/2, 14a/5,	i.+sini 23b/2
36a/10	i.+sidin 28b/2

iki yüz < iki yüz

i. 39a/7, 44a/8

i.+**din** 55a/10, 59b/12

ikinci < ET *ékkinç* (EDPT, 110)

ikinci

i. 5b/11, 8b/10, 9b/3, 9b/4, 10a/7,

11a/3, 20a/1, 20a/5, 22b/4, 24a/12,
27b/1

ikirer < ET *ékkirer* (EDPT, 115)

ikişer

i. 51a/11

ikkele < her iki

i. 36b/1

i.+**si** 9a/9

i.+**sini** 36a/5

iktifā < Ar. yeterli bulma, yetinme

i. **qılıl-** 50a/5

il < ET *il-* (EDPT, 125) dikkate

almak, göz önünde bulundurmak

i.-**mes édi** 21b/14

ilbasun < Moğ. ördek

i.+**ga** 19a/1

ilgeri < ET *ilgerü* (EDPT, 144) ileri

i. 34a/13

i.+**ge** 16b/10

ilgerirek < *ilgeri+rAk* daha ileri

i. 15a/8, 18b/2, 25a/8, 41b/3,
55b/8, 57a/3

'ilm < Ar. bilme, bilgi

'i.+**ini** 21b/9, 23b/6, 25b/6

'i.+**idin** 22a/14

'ımlıg < Ar.+T. *'ilm+IXg* bilim ile
meşgul olan

'i.+**ı** 39b/14

'imārāt < Ar. imaretler, binalar;
aşevleri

'i. 45b/5

'imāret < Ar. bina, ev

'i. 47a/3, 47a/8, 47a/10

'i.+**tür** 37a/10, 45b/7, 45b/11,
47b/2

'i.+**niñ** 47a/4

'i.+**te** 56b/12

'i.+**tin** 45b/1, 47a/9

'i.+**i** 46b/5

'i.+**ler** 49a/8

'i.+**lerdin** 36b/4, 37a/9

'i.+**leri** 6b/1

'i.+**leridin** 46a/10

imeldaş < arkadaş

i. 58b/4

imen- < utanmak

i.-mey 41b/9

imkān < Ar. olanak

i.+ı 60a/3

imsāk < Ar. cimrilik

i. 19a/10

imtidād < Ar. sürme; devam etme; –

ınca, boyunca

i.+ı 9a/3, 31b/1

‘ināyet < Ar. iyilik, lütuf

‘i. 58a/6

‘i. qıl- 50b/14, 60a/14

‘i.+i 43b/7, 44b/3

inbisāt < Ar. açılma, yayılma

i. 41b/11

incgelik < *incge+IXk* gizli tutma,

dikkati çekmeden yapma

i. 59b/6

ini < ET *ini* (EDPT, 170) küçük

erkek kardeş

i. 59b/2

i.+si 13a/11, 15a/7, 19a/12,

19b/7, 20b/13, 22b/2, 29b/2, 32b/2,

33a/3, 33b/3, 35a/12, 35b/3, 38a/1,

43a/12, 50b/10, 57a/6, 58a/7

i.+sige 41a/7

ini-oğ(u)l < yeğen

i.+ıdım 59b/8

inşā < Ar. kaleme alma; düz yazı,

nesir

i.+sı 11b/1, 40a/1

ip < ET *yp* (EDPT, 870) ip

i. 40a/7

iqdām < Ar. uğraşma

i. qıl- 58b/7

iqlīm < Ar. iklim; ülke, diyar

i.+dindür 1b/2, 44b/5

irādet < Ar. irade, dileme

i.+i 18b/5, 7a/8

İslām < Ar. İslamiyet, Müslümanlık

İ. 44b/14

ism < Ar. isim, ad

i.+ğa 4b/1, 8a/2

İsmā‘ıl Şeyhī < bir çeşit kavun

İ. 56a/8

istid‘ā < Ar. isteme

i. qıl- 5b/13

i. qılıl- 54b/5

i.+sı 52a/4

istifsār < Ar. açıklığa kavuşturma

i. qıl- 60a/10

istihfāf < Ar. küçümseme, hor görme

i. qıl- édi 26a/8

isti'lām < Ar. bilgi istemek

i. qıl- 60a/9

isti'māl < Ar. kullanma

i. 11b/12

istiqāmet < Ar. bir şeyin bir tarafa

doğrulması, uzanması

i. 18a/5

istiqbāl < Ar. birini karşılama, birine

karşı çıkma

i.+ğa 44b/2

istirāhat < Ar. dinlenme

i. qıl- 3a/7

iş < ET *iş* (EDPT, 254) iş

i. 14b/13, 16b/8, 17b/3, 21b/2,

23a/10, 24b/11, 29a/10, 33b/12,

34a/12, 37a/6, 43b/3, 44a/7, 52b/14,

54a/6, 54b/12, 55b/13, 56a/11,

58b/13, 59b/14

i. qıl- 29a/11, 45b/9, 57b/3

i.+ler qıl- 29a/4

i.+ni 16b/12, 24b/4

i.+ke 15b/1, 15b/8, 15b/8,

18b/13, 58b/8

i.+te 29b/5

i.+imni 16b/11

i.+i 14b/14, 35a/8, 38b/3, 39a/3,

39b/4, 41b/10

i.+ini 38b/10

i.+imizge 60a/6

i.+imizdin 60a/9

i.+lerni 36a/1

i.+leridin 23a/13

işkene < Far. bir tür tirit yemeği

i.+si 2b/1

iştigāl < Ar. meşgul olma, bir şeyle

uğraşma

i. 18a/2

i'tibār < Ar. şeref, haysiyet

i.+ı 14a/5

i'tibārlıq < Ar.+T. *i'tibār* +*LXq* saygı

gören, haysiyetli

i. 18a/13

i'tidāl < Ar. aşırı olmama hali,

ölçülülük

i. 18a/7

i'timād < Ar. güvenme; güven

i. 60b/12

i'timādlıq < Ar.+T. *i'timād* +*LXk*

güvenilen

i. 52a/12

i'tiqād < Ar. inanç

i. 18b/3, 26a/7

i'tiqādliq < Ar.+T. *i'tiqād+IXk*

inançlı

i. 7a/6

ittifāq < Ar. birleşme, uyuşma,

sözleşme

i. 30a/12, 38a/3

i. qıl- 6a/11, 23a/7

i.+ı 51b/1

ittifāqāt < Ar. tesadüfle olan şeyler

i.-ı **hasene** 58a/1

'iyāl < Ar. bir kimsenin geçindirmek

zorunda olduğu kimseler

'i. 60a/2

'i.+ı 11a/2

izāre < Ar. duvar

ī.+si 47b/1

izhār < Ar. gösterme, meydana

çıkarma

i. qıl- 37b/2

K

kāfirveş < Ar.+Far. kafir gibi, kafire

benzer

k. 14b/11

kāğaz < Far. kağıt

k. 47b/13

kāmile < Ar. bütün, tam, eksiksiz;

olgun

k.+si 16b/10

kān < Far. Maden ocağı

k.+ı 4a/9, 5b/6, 5b/6

k.+lar 4a/9

kār-dān < Far. iş bilir, işten anlar

k. 33a/4

kār-dīde < Far. iş bilir, tecrübeli

k. 41b/8

kār-gerde < Far. iş yapan

k. 41b/8

kārvān < Far. kervan, kafile

k.+nı 7a/14

k.+nı 7a/13

k.+ı 7a/12

kebüter < Far. güvercin

k. 6b/3

kebüter-ḥane < Far. güvercinlik

k. 6b/3

kelālet < Ar. yorgunluk, gevşeklik

k. 53a/10

kelām < Ar. söz, lakırdı; Allah'tan ve

Allah'ın birliğinden bahseden ilim

k. 26a/10, 45a/2

k.+dındur 45a/1

kem < Far. Az, eksik

k. 19a/3, 24b/10, 45a/5, 46a/12,
46b/7, 47b/6, 47b/11, 49a/13

kemābraq < Far.+T. az sulu

k. 49b/4

kemān < Far. yay

k.-i çāçī 6a/5

kemḥavşala < Ar.+Far. az kavrayışlı,
az anlayışlı

k. 14a/2

kemlik < Far.+T. *kem+IXk* eksiklik,
azlık

k. 53b/11

kemraq < Far.+T. daha az

k. 25a/14, 26a/9

k.+dur 44b/4

kemsuḥan < Far. az söyleyen kimse

k. 13b/5, 16b/8, 19a/10

kenāre < Far. kıyı, kenar

k.+si 1b/3

k.+side 45a/6

kesret < Ar. çokluk, bolluk

k.+idin 30b/9

k.-i isti'māl 11b/12

kevdn < Far. ahmak, düşüncesiz

k. 28b/14

kevek < ET *kevig* (EDPT) oyuk,
çökük

k. qıl-édiler 34b/6

keyfiyyet < Ar. mesele, konu

k.+ler 50b/12

kéç < ET *kéç* (EDPT, 692) geç;

ikindi

k. 36b/2, 60a/11

kéç- < ET *kéç-* (EDPT, 694) geçmek

k.-ti 25b/2

k.-edürgen 44a/10

k.-ip 8a/7, 16b/14, 33a/13, 38a/7,
39b/9

k.-iptür 15b/14

k.-ken 33a/9, 33a/11

kéçe < ET *kéçe* (EDPT, 694) gece

k. 19a/8, 25a/9, 34a/12, 39a/9,
40b/3, 40b/4, 56a/5, 60b/5, 60b/8

k.+dür 34b/7

k.+de 25a/10

k.+si 60b/9

kéçelik < gecelik (zaman dilimi)

k. 41b/9

kél < ET *kel-* (EDPT, 715) gelmek

k. 21a/5

k.-iñ 40b/4, 56b/1

k.-ür 4b/5, 5a/10, 5a/10, 14b/14,
21a/3, 47b/4

k.-ürde 28b/6

k.-dim 32a/5, 38a/8, 40b/5,
53a/11, 55b/2, 55b/10, 55b/12, 59a/8

k.-di 9b/1, 10a/7, 10b/6, 12a/13,
14a/12, 15b/12, 20a/5, 21a/14,
24a/11, 25a/7, 26b/2, 26b/7, 29a/10,
30b/2, 32b/8, 33a/1, 33b/1, 34b/14,
35b/8, 37b/12, 38a/1, 38a/6, 38b/13,
38b/13, 41a/6, 41b/3, 42a/4, 44a/12,
44b/1, 53a/2, 54a/14, 55b/1

k.-dük 9a/4, 32b/9, 39b/3,
43b/12, 56a/13, 58b/14

k.-diler 10b/12, 17b/14, 26b/9,
28a/12, 29b/8, 34a/6, 34a/7, 34a/10,
36a/14, 41a/5, 41b/1, 44b/2, 54b/9,
55b/7, 57a/11, 58a/1, 58b/5, 59b/11

k.-geyde 29b/5

k.-güsidür 11b/13, 12a/2, 16a/7,
29a/6

k.-se 3a/7, 16a/1

k.-e 56b/9, 57b/6

k.-edür 47b/14

k.-edürgende 7a/12, 14b/8

k.-ip 2a/1, 4a/1, 8b/11, 9a/3,
10a/13, 10b/5, 10b/12, 11a/11, 11b/1,

16a/10, 16a/11, 16a/14, 16b/2, 17a/1,
17a/9, 17b/3, 17b/8, 19b/1, 22b/5,

23a/10, 23a/12, 24a/1, 27b/7, 27b/8,

28a/10, 29b/7, 31b/3, 31b/9, 31b/10,
31b/13, 33a/2, 33b/7, 34a/11, 34a/14,

35a/11, 35a/14, 35b/3, 35b/9, 35b/13,
36a/2, 36a/13, 38a/3, 38a/11, 38b/5,

38b/6, 39a/4, 39b/1, 41b/9, 42b/4,

43a/4, 44a/2, 44b/3, 52b/6, 52b/8,

52b/13, 53a/8, 53a/13, 54b/6, 55b/11,

56a/4, 56a/5, 56a/14, 57a/5, 57a/12,

57b/2, 57b/5, 58a/3, 58a/7, 58a/12

k.-iptür 48a/12, 55b/8

k.-iptürler 39b/5

k.-geç 33a/9, 54b/2

k.-gen 20b/6, 21a/12, 24a/13,
60b/3

k.-gendür 16a/6

k.-gendürler 54a/3

k.-gende 10b/12, 11a/9, 13b/1,
14b/1, 20a/4, 22a/9, 27b/5, 27b/9,
28a/12, 30a/2, 31b/10, 51a/4

k.-gençe 59a/5

k.-genimni 53b/13

k.-genimizni 43a/5

k.-ür édi 52b/12

k.-edür édi 58a/3

k.-gen ékendür 22a/7, 24b/1	kéltürt < <i>kelürt-</i> (EDPT, 720)
k.-gen ékendürler 39b/4	getirtmek
k.-e alma- 1b/9, 42b/2	k.-üp 5a/4
k.-mey 60b/12	kéneş < ET <i>kéneş</i> (EDPT, 734)
k.-mekdin 16b/12, 38b/1	danışma, görüşme
k.-medi 57b/6	k. 16a/11
kélil- < gelinmek	k. qıl- 60b/14
k.-di 59a/11	k.+ke 43b/5
kéltür- < ET <i>keltür-</i> (EDPT, 716)	kéneş- < ET <i>kéneş-</i> (EDPT, 734)
getirmek	danışmak, görüşmek
k.-ür 42b/12, 58b/5	k.-ip 43b/6
k.-ürler 43b/4	ként < Soğd. < ET <i>kend</i> (EDPT, 728)
k.-di 5b/14, 24a/12, 43a/12,	kent, şehir
53b/2, 58a/10	k. 49b/11, 59b/7
k.-diler 10a/2, 36b/1, 37a/5,	k.+niñ 5b/4
39a/10, 39b/6, 43a/8, 43a/10, 43a/11,	k.+te 8a/10
43a/14	k.+i 48b/6
k.-üp 7b/2, 17b/14, 20a/11,	k.+ige 60b/7
25b/14, 30a/13, 34b/3, 36a/13, 37a/1,	k.+idindür 3b/5
52b/5, 53a/8	k.+leri 50a/1
k.-üptür 47b/2	k.+leridin 59a/3
k.-üptürler 47a/13	k.+leridindür 59a/4
k.-gende 5b/14, 6a/3	ként-kése < Soğd.+T. kent, şehir
k.-gandin 47a/14	k.+ke 39b/5
k.-e alma- 40b/14	képe < kulübe
	k. 43b/11

kérek < ET *kergek* (EDPT, 742)

gerek, gerekli

k. 43b/9, 51b/13

kés- < ET *kes-* (EDPT, 748) kesmek

k.-ip 35b/2, 57b/2

késil- < ET *kesil-* (EDPT, 750)

kesilmek

k.-meydür édi 40b/2

késtür- < ET *kestür-* (EDPT, 749)

kestirmek

k.-düm 5a/5

két- < ET *két-* (EDPT, 701) gitmek

k.-er 35a/4

k.-eri 43b/9

k.-er bol- 43b/9

kéy- < ET *ked* (EDPT, 700) giymek

k.-er 7a/1, 7a/5

k.-er érđi 29b/11

k.-mekte 7a/3

k.-meki 29a/14

kéyik < ET *kéyik* (EDPT, 755) geyik

k. 3b/3, 4a/10

k.+i 5a/7

kéy(i)n < ET *kédin* (EDPT, 704) arka

k. 44a/13

k.+đin 33b/14

k.+ige 33b/11

k.+idin 19b/1, 33b/11

k.+içe 13a/4, 14a/7, 37b/11

ki < Far. ki bağlama edatı

k. 15b/9, 31a/7, 46a/8, 58b/7

kiçik < ET *kiçig* (EDPT, 696) küçük

k. 6b/6, 6b/8, 8b/6, 8b/8, 9a/8,

11b/8, 11b/9, 11b/14, 12a/13, 13a/2,

13b/12, 20a/9, 35a/3, 49a/12, 49a/12

k.+đin 30b/11

k.+tin 40b/8

k.+i 37b/4

k.+[ig]e 37b/4

kiçik-kirim < önemsiz

k. 22a/4

kiçiklik < *kiçik+IXk* küçüklük

k.+de 12b/5

k.+ide 19b/9, 28b/4

k.+idin 58b/1

kiçikrek < daha küçük

k. 5a/9, 49a/10

kim < ET *kim* (EDPT, 720) kimse;

kim (soru zamiri)

k. 1b/5, 1b/8, 1b/9, 2a/2, 2a/6,

2a/11, 2b/1, 2b/3, 2b/4, 2b/5, 3a/7,

3a/7, 3b/1, 4a/5, 4a/8, 4a/12, 4a/12,

4b/4, 4b/4, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/2,

5a/3, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/11, 5b/13,

6a/3, 6a/4, 6a/5, 6b/1, 6b/12, 7a/1,
7a/2, 7a/12, 7a/13, 7b/1, 8a/2, 8a/3,
8a/3, 8a/11, 8a/14, 8b/1, 8b/2, 8b/10,
9a/5, 9b/1, 9b/14, 10a/2, 10b/2,
10b/9, 11a/13, 11b/5, 11b/8, 11b/9,
11b/10, 12a/1, 12a/4, 12a/10, 12a/10,
13a/6, 13a/7, 14a/11, 14b/4, 14b/14,
15a/1, 15a/10, 15b/9, 15b/14, 16a/4,
16a/8, 16a/13, 16b/5, 16b/10, 16b/11,
16b/12, 16b/13, 17a/3, 17a/4, 17a/5,
17a/5, 17a/9, 17a/12, 17b/6, 17b/7,
17b/9, 17b/10, 18b/5, 18b/8, 18b/9,
18b/13, 18b/14, 19a/5, 19a/6, 19a/7,
19b/5, 21a/2, 21a/4, 21a/11, 22b/11,
22b/12, 23a/14, 23a/14, 23b/5, 23b/8,
23b/9, 23b/11, 23b/11, 23b/12,
23b/13, 24a/1, 24a/2, 24a/4, 24b/4,
24b/9, 25a/5, 25b/10, 26a/3, 27b/2,
27b/7, 28b/3, 28b/11, 29b/10, 30b/4,
30b/9, 30b/10, 31a/7, 31a/14, 31b/4,
31b/10, 31b/11, 32a/6, 32a/12,
32a/14, 33a/9, 33a/11, 33b/6, 34a/3,
34a/7, 34b/11, 35a/1, 35a/13, 35b/9,
35b/11, 36a/8, 36a/8, 36a/11, 36b/6,
36b/10, 36b/13, 37a/4, 37a/6, 37a/8,
37a/9, 37a/11, 37a/11, 37a/12,
37a/12, 38b/4, 39a/4, 39b/2, 39b/3,
39b/12, 40a/5, 40a/5, 40a/7, 40b/1,
40b/3, 40b/4, 40b/7, 40b/10, 41a/3,
41a/7, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41a/13,
41b/5, 41b/8, 41b/11, 41b/12,
41b/12, 42a/11, 42a/11, 42b/9,
42b/10, 42b/11, 43a/6, 43a/14, 43b/2,
43b/3, 43b/6, 44a/10, 44b/12,
44b/14, 45a/1, 45a/1, 45a/4, 45a/7,
45a/13, 45b/11, 45b/12, 46a/2, 46a/8,
46a/14, 46b/2, 46b/5, 46b/7, 46b/8,
46b/9, 46b/11, 46b/13, 46b/13,
47a/5, 47a/13, 47b/4, 47b/10, 47b/11,
47b/14, 48a/2, 48a/4, 48a/6, 48a/12,
48b/7, 48b/11, 49a/13, 49b/2, 49b/6,
49b/11, 49b/12, 49b/12, 49b/12,
50a/13, 50b/3, 50b/11, 51a/3, 51a/8,
51a/9, 51a/12, 51a/14, 51b/6, 51b/8,
51b/11, 51b/11, 51b/13, 51b/14,
52a/1, 52a/13, 52b/1, 52b/3, 52b/13,
53a/4, 53a/6, 53a/7, 53a/11, 53a/12,
53b/1, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/5,
53b/6, 54a/6, 54a/14, 54b/12, 54b/13,
55a/1, 55a/5, 55b/9, 56a/6, 56a/8,
56a/11, 56a/14, 56b/3, 56b/4, 56b/5,
57b/1, 57b/4, 57b/7, 57b/12, 57b/14,
58a/2, 58a/6, 58a/7, 58a/13, 58b/1,
58b/2, 58b/7, 58b/7, 58b/8, 59a/1,

59a/3, 59a/4, 59a/8, 59a/9, 59a/13,
59b/3, 59b/7, 60a/8, 60a/13, 60a/14,
60b/3, 60b/10, 60b/14

kīmohtluq < Far.+T. *kīmoht+LXk*

derili

k. 56a/8

kināyet < Ar. söz

k.+i bol- édi 37a/12

kine < küçük

k. 20a/5, 27b/9

kir- < ET *kir-* (EDPT, 735) girmek

k.-er 2a/11, 43b/5

k.-di 36b/4, 57b/3

k.-dük 44a/1

k.-diler 36b/5, 41a/1

k.-ip 10a/12, 14b/7, 15b/6, 17b/1,

19a/2, 30b/13, 39a/9, 40b/12, 42a/5,

43b/11, 51a/5, 58a/11

k.-geç 23b/6, 32a/1

k.-gen 33b/11, 36b/5, 39b/5,

51a/6

k.-gende 15b/1

k.-e alma- 56b/13

kiriş- < ET *kiriş-* (EDPT, 747)

girişmek

k.-kende 52a/12

kişi < ET *kişi* (EDPT, 752) kişi,

kimse

k. 5b/8, 60a/4, 60a/12, 60b/12,

6b/14, 7a/6, 7a/14, 7b/4, 7b/5, 7b/10,

13b/5, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13,

13b/14, 14a/3, 14a/6, 14b/2, 14b/11,

15a/2, 15a/4, 15a/8, 15a/12, 15b/3,

15b/10, 16b/8, 18a/14, 18b/1, 18b/3,

18b/10, 19a/3, 19a/10, 21a/6, 21a/9,

21b/1, 21b/2, 21b/8, 22a/3, 23a/6,

23a/8, 24b/3, 25a/1, 25b/5, 26a/3,

26a/7, 26a/8, 29a/1, 29a/8, 29a/9,

29a/13, 29b/12, 2b/2, 2b/3, 30a/12,

31a/11, 35b/1, 35b/5, 38a/6, 38a/7,

39b/1, 3b/11, 40b/3, 41b/11, 42b/12,

44a/13, 47b/1, 51a/9, 51a/12, 52a/4,

53a/13, 53b/2, 54a/7, 54a/8, 55a/7,

55b/4, 57a/3, 59a/1

k.+dür 60b/11

k. ékendür 21a/1

k.+niş 3b/11, 23b/14, 30b/9,

33a/9, 33a/11, 40b/7, 58b/14

k.+ni 16b/6, 21a/4, 29b/5, 33a/6,

39a/9

k.+ge 58b/7

k.+din 53b/11

k.+si 30b/8, 32b/11, 32b/12,
34b/13, 38b/11, 39b/11, 43b/6,
44a/4, 44a/11

k.+sin 11b/11

k.+sige 35b/1

k.+siçe 35a/1

k.+miz 52a/12, 56a/11

k.+leri 35a/1

k.+ler 43b/13, 59a/2

kitāb < Ar. yazılmış ve basılmış eser,
kitap

k.+da 1b/5

k.+larımı 7a/10

k.+larda 5b/3, 6a/4

k.-ı fıqh 45a/5

kitābe < Ar. kazılmış yazı, yazıt

k.+side 45b/9

k.+lerde 4b/8

kitābet < Ar. yazı yazma; katiplik

k. qıl- édi 21b/8

kiyiz < ET *kidiz* (EDPT, 707) keçe

k. 10b/8

konende < Far. yapan, eden

k. 28b/11

köç < ET *köç* (EDPT, 693) göç

k. 35a/11, 54b/12

k.+i 27b/8, 52b/2

k.+leri 55a/5, 55b/3

k.+lerige 52b/11

köç- < ET *köç-* (EDPT, 694) göçmek

k.-ti 33a/5

k.-tiler 16b/10

k.-üp 35a/10, 39b/2, 39b/9, 40a/8,
40b/14, 43a/2, 43a/4, 43b/10

k.-ken 35b/4

kökeldaş < Moğ. süt kardeş

k. 58b/4

k.+ı 20b/2

k.+ıdın 26a/2

k.+larımı 26a/1

köl < ET *köl* (EDPT, 715) göl

k. 48b/3

kömek < yardım

k. 10a/2, 27b/5, 43b/14, 55b/4,
55b/14, 56a/4, 58b/12

k. bol- édi 51b/7

k.+ni 56a/4

kömekī < T.+Ar. yardımcı

k. 43a/5

köñül < ET *köñül* (EDPT, 731) gönül

k. 53a/13

köñüllüg < *köñül+IXg* gönüllü

k. 13b/12, 40a/11

köp < ET *köp* (EDPT, 686) çok, bol

k. 5a/8, 7b/9, 15a/9, 15b/9, 19a/5,
20b/3, 20b/3, 22b/8, 22b/11, 23b/8,
23b/10, 25b/12, 28b/7, 28b/12,
32a/8, 41a/12, 42a/3, 49a/7, 4a/6,
4a/11, 51a/10

k.+tür 45b/6

k.bol- 2b/6, 4a/11, 48b/9, 48b/10,
48b/13

köprek < daha çok

k. 7b/11, 14b/13, 19b/3, 24b/11,
51a/2, 55a/10, 59b/12

k.+i 9b/12, 54b/12

köprüg < ET *köprüg* (EDPT, 690)

köprü

k.+de 17a/1

k.+idin 16b/14

kör- < ET *kör-* (EDPT, 736) görmek

k.-erler 36b/10

k.-düm 38a/9, 38a/10, 54b/7

k.-di 17b/10, 44a/14

k.-üp 9a/2, 20a/11, 38b/10,
43b/10, 55b/7, 58a/6

k.-gen 46a/3, 50a/3

k.-gende 31a/8

k.-genler 42a/11

k.-erge 31b/12

k.-mey 58a/14

k.-meydür édim 56a/1

k.-e alma- 54b/3

k.-e kél- 60a/8

körset- < **kör-(X)g+sA-t-*
göstermek

k.-tiler 32a/3

k.-ip 53a/9, 53b/5

körsetil- < gösterilmek

k.-di 18a/2

körül- < ET *körül-* (EDPT, 745)
görülme

k.-di 56a/2

k.-meydür 31a/12

k.-gen émes 54a/8

körüş- < ET *körüş-* (EDPT, 748)
görüşme

k.-tüm 34a/8

k.-üp 17a/8, 32a/2, 38a/8

k.-kende 39a/3

k.-kendin 38a/11

k.-mekke 38a/4

köşk < Far. *kūşk* köşk

k. 45b/6, 45b/14

k.+te 45b/14

köter- < ET *kötür-* (EDPT, 706)

götürmek; yükseltmek

k.-diler 10b/8, 24a/7

k.-ip 32b/10, 36a/13, 37a/11

köz < ET *köz* (EDPT, 756) göz

k.+ige 21b/14, 29b/2

k.+lerige 37a/8, 37a/14, 58b/3

k.+lerge 37b/1

közle- < ET *közle-* (EDPT, 760)

gözlemek

k.-p 48a/13

küh-istân < Far. dağlık; dağı olan yer

k.+largâ 32b/3

küh-pâye < Far. dağlık

k. 3b/6

k.+dür 3b/12

k.+lerigâ 4a/1

kür < Far. kör

k. qıl- 29a/2, 58b/3

kür-nemek < Far. nankör

k. 58b/3

kuroh < Far. yaklaşık iki millik bir

uzaklık ölçü birimi

k. 40a/9, 45a/9, 45b/11

küteh-endiş < Far. kısa görüşlü,

sonunu düşünmeyen

k.+ler 58a/13

kūze < Far. testi

k. 34b/3, 34b/3

küç < ET *küç* (EDPT, 693) güç

k. 24b/11

k.+ini 21b/2

küçlüg < *küç+IXg* güçlü

k. 59b/13

küçüm < kuvvetli

k. 30b/3

küdüret < Ar. gam, tasa

k.+ler 31b/12

k.+ler bol-édi 42a/14

külegeç < güler yüzlü

k. 15a/12

küllî < Ar. tamamen

k. 43b/2, 56b/8

kümüş < ET *kümüş* (EDPT, 723)

gümüş

k.+din 24a/13

kün < ET *kün* (EDPT, 725) gün

k. 19a/6, 19a/7, 24a/2, 29a/1,

30a/6, 31a/3, 31a/9, 37a/2, 39a/14,

39b/10, 40a/10, 41a/8, 43a/3, 43b/7,

43b/12, 50b/10, 53a/4, 53b/1, 53b/2,

57a/13, 58a/3, 58a/4, 60a/6, 60a/7,

60a/11

k.+ge 31b/1

- k.+geçe** 53a/4
- k.+de** 13a/9, 25b/2
- k.+din** 16a/14, 20a/6, 25a/5,
32a/3, 32b/8, 32b/10, 36b/13, 37b/2,
37b/5, 39a/10, 42b/5, 42b/6, 43a/2,
44a/6, 53a/9, 53a/10, 56a/2, 57a/2,
57a/4, 59a/12
- k.+i** 6b/2, 15b/11, 31a/2, 41b/2,
42b/10, 42b/11, 53a/14, 53b/2,
60b/6, 60b/9
- k.+leri** 19a/9
- künbed** < Far. *gonbed* kümbet,
kubbe
- k.** 46a/12
- k.+dür** 46a/11
- k.+niñ** 47b/3
- k.+din** 47b/3
- k.+i** 46a/11
- kündeleñ** < ordugah
- k.+din** 39a/9
- kündüz** < ET *küntüz* (EDPT, 729)
gündüz
- k.** 19a/8, 34a/12
- künlük** < *kün+IXk* günlük
- k.** 50a/8, 58b/2
- kürsī** < Ar. oturulacak yüksekçe yer,
kürsü
- k.+sini** 47a/8
- küşegi** < gizli söyleme, aheste
konuşma
- k.** 41a/10
- küev** < ET *küdegü* (EDPT, 703)
damat
- k. qıl-** 6a/12
- k.+i** 23b/1, 50b/4
- küevlük** < *küev+IXk* damatlık
- k.+ke** 58a/6
- küz** < ET *küz* (EDPT, 757) güz,
sonbahar
- k.+ler** 2b/6, 4a/11
- L**
- lā-cerem** < Ar. kuşkusuz, şüphesiz
- l.** 24a/9
- lafz** < Ar. söz
- l.+ı** 2b/3
- lāle** < Far. lale
- l.** 3a/3
- la'net** < Ar. Allah'ın mağfiretinden
mahrumluk; fena, kötü, uğursuz
- l.** 29a/3, 58b/10
- l.+dür** 58b/8
- l. qıl-** 58b/9, 58b/10

laq-laq < sırrı bilinmeyen ses.

"yansıma sözcükle oluşturulmuş
ikileme"

l. 47b/3

laṭīf < Ar. yumuşak, hoş, güzel;
nazik

l. 3a/3, 44b/4

levend < Far. ayyaş, içkici

l. 23a/9

lezīz < Ar. lezzetli, hoşu gider

l. 56a/9

l.+dür 3b/2

luġat < Ar. kelime, söz; konuşulan
dil

l.+nı 40a/1

M

ma'āş < Ar. yaşayış

m. 24b/3

ma'cūn < Ar. uyuşturucu

maddelerden süzme afyon

m. 7b/11

ma'cūnīlq < Ar.+T. *ma'cūnī+IXk*

macun kullanmak

m.+da 7b/12

maġlūb < Ar. yenilmiş

m. **bol-** 8a/3, 8a/10, 21b/4,
26a/12, 26a/13

maġz < Far. iç, meyve özü

m. 3b/1

maḥall < Ar. yer, mekan

m. 5b/10, 5b/10, 8a/11, 8a/12,
15b/6, 19b/7, 19b/8, 21a/7, 22a/4,
23a/2, 48a/14

m.+da 3b/14, 5a/4, 10a/6, 13a/1,
15b/8, 15b/13, 16a/10, 16b/11,
17b/10, 28a/13, 33b/11, 35b/4, 39a/8,
42b/4, 43b/9, 44a/10, 46a/3, 51b/13,
53a/7, 54b/13, 55a/1

m.+ıda 2a/7

m.+larıda 12b/11, 18b/4

maḥallāt < Ar. mahalleler

m. 2b/14

m.+tur 2a/13

m.+qa 49b/13

m.+ta 56b/12

m.+ı 5a/1, 45a/12

m.+mıḡ 3a/1

m.+ıda 45b/6

maḥalle < Ar. bir yerleşim biriminin
bölündüğü her bir kısım

m. 2a/13

m.+sidindür 45a/2

maḥfūze < Ar. saklanmış, korunmuş

m. 44b/7

maḥlūq < Ar. yaratılmış

m. 16b/11

maḥlūt < Ar. karışmış, karışık

m. **émestür** 47b/12

maḥrem < Ar. haram

m. 19a/5

mākiyān < Far. tavuk

m. 29a/5

māl < Ar. varlık; tüccar eşyası

m. 32a/11, 32a/12

m.+nı 8a/8

m.+larını 7b/3

ma'lūm < Ar. bilinen; sözü edilen

m. **émes** 5a/3, 44b/14, 46a/14

m. **bol-** 39b/3, 50b/12

me'menī < Ar. güvenli herhangi

bir yer

m. 60a/5

ma'mūr < Ar. bayındır

m. 29a/4, 45a/14

m.+dur 45a/13

ma'mūre < Ar. bayındır yer

m. 1b/6, 49b/11

m.+niñ 1b/3, 45a/6

mānde < Far. kalmış

m. 54a/13

maḥa < bana

m. 9a/3, 9a/14, 11a/9, 11b/1,

13b/7, 14b/6, 16b/7, 20a/4, 20b/7,

24a/10, 24b/4, 27b/7, 40b/8, 51a/5,

53b/5, 55b/1, 60a/11

maḥābir < Ar. kabirler, mezarlar

m. 49a/14

maḥām < Ar. durulan yer, durak;

büyük memuriyet

m.+ıda 30b/13, 57b/5, 57b/12,

58a/6, 58b/6

m.+ıda bol- 30a/7, 35b/13, 51b/5

maḥbere < Ar. mezar, kabir

m. qıl- 49a/14

maḥbūl < Ar. hoş giden, beğenilen

m. 8b/14

maḥbūlgına < Ar.+T. oldukça

makbul

m. 19b/12

maral < Moğ. dişi geyik, meral

m. 4a/10, 5a/7

ma'reke < Ar. savaş alanı

m.+lerde 18b/14

mārpiç < Far. helezonî

m. 47a/6

maşāf < Ar. savaş

m. 7b/13, 7b/14, 19a/11, 19a/14,

26a/11, 30b/3

m.+ları 19a/11, 26a/11

mashara < Ar. maskara

m. 26a/9

maşlahat < Ar. iş, emir, husus;

önemli iş

m. 43b/10, 58a/14

m.+ı 36a/3, 58b/2

m.+ımı 33b/3, 56a/12

m.+ığa 44a/2

ma‘şūqluq < Ar.+T. *ma‘şūq+IXk*

aşıklık

m.+qa 36a/11

Māturīdiyye < bir fırka

M. 45a/2, 45a/3

māyil < Ar. eğimli, meyilli

m. 2b/7, 23b/6, 38a/14, 48a/4,

48b/3, 49b/6

mażbūṭ < Ar. ele geçirilmiş

m. qıl- 33a/8

mażmūn < Ar. nükteli, sanatlı, ince

söz

m. 16b/5, 52b/12, 53a/2, 60a/13

ma‘zūl < Ar. azledilmiş

m. qıl- 24b/9

meclis < Ar. oturulacak, toplanılacak

yer

m. 25b/8

m.+de 5a/5, 19a/8

m.+te 36a/5

m.+i 22a/2

m.+ide 18b/5

meclis-ārālıq < Ar.+Far.+T. *meclis-*

ārā+IXk meclis süsleyicilik

m. 41b/10

medd < Ar. uzatma; yayma

m.-i nazarlıq 47b/6

meded < Ar. yardım

m. 51a/9

m. bolma- 8b/12, 51b/7

m. qılma- 59b/13

m.+i 57b/8

medīd < Ar. uzatılmış, çok uzun

süren

m. 31b/4

medrese < Ar. mektep, eğitim

kurumu

m. 46a/7, 46a/10, 46a/12

m.+niṅ 46b/1, 46b/3

m.+dedür 46a/9

meger < Far. meğer

m. 42a/12

mekr < Ar. oyun, hile

m. 17b/11, 56a/14

menār < Ar. ışıklı yer, minare

m. 47a/5

mensüb < Ar. bir şahsa veya kuruma ait olan, bunlarla ilişkisi olan

m. 54a/10

m.+dur 45a/3

menzil < Ar. iki konak arası, mesafe

m.+din 18a/6

m.+idür 47b/9

merci' < Ar. müracaat olunacak yer veya şahıs

m. 16a/6

merdāne < Far. yiğitçe

m. 7b/4, 13b/14, 14a/6, 15b/3, 17b/12, 21a/6, 21a/9, 21b/1, 23a/6, 29a/7, 29a/13, 52a/8, 52a/10, 57b/3

m. bol- 35a/9

merdānelig < Far.+T. *merdāne+IXg*

yiğitlik

m.+ı 21b/2, 22a/8, 23a/5

merdek < Far. adamcağız, herif

m. 29b/4, 32b/6, 58b/3

m.+niñ 53b/12

merdūd < Ar. defedilmiş, kovulmuş

m. 30b/12

m. bol- 29a/3

merk < Far. ölüm

m. bol- 26a/5

mertebe < Ar. ölçü miktar; basamak

m. 7b/5, 7b/6, 7b/6, 13b/10, 13b/11, 14a/6, 19a/13, 19a/13, 19b/4, 26a/12, 40a/12, 47b/8, 47b/8, 4b/14, 53a/2

m.+de 7a/11, 23b/13, 40a/5

m.+siğa 30b/12

mesākīn < Ar. miskinler

m.+ğa 17b/14

mescid < Ar. camiden küçük ibadet yeri

m. 3a/4, 46b/4

m.+niñ 3a/5, 45b/9, 46b/3

M.-i Cevzā 3a/5

m.-i cum'a 45b/8

M.-i Laqlaqa 47b/2

M.-i Muqatta' 46b/1

mescidī < Ar. herhangi bir mescit

m. 46b/1

meşel < Ar. anlamlı ve etkili söz

m.+ni 5a/1

meskenī < Ar. herhangi bir ev

m. 60a/4

meskūn < Ar. oturulacak duruma getirilmiş, bayındır

m.+da 44b/4

Mesnevī < Ar. Mevlāna'nın ünlü eseri

M. 7a/10

meşaqqat < Ar. acı, eziyet, sıkıntı

m. 32b/7, 59a/12

m.+nı 54b/1

meşgūf < Ar. tutkun, vurgun

m. 25b/12

meşgūl < Ar. bir işi olan, çalışan

m. 23b/13, 41b/8

m. bol- 16a/12, 16b/1, 30b/5,

31b/1

meşhūr < Ar. tanınmış

m. 23a/3, 48a/3

m.+dur 5a/4, 11b/10, 2a/1, 2a/3,

2b/5, 44b/9, 45b/3, 45b/7, 46a/13,

46b/13, 48b/13, 49b/12, 4a/5, 50a/13

m. ékendūr 21a/4

m. bol- édi 34a/3, 54a/1

meşrūh < Ar. ayrıntılı açıklanmış

veya yorumlanmış

m. 28a/14

meşveret < Ar. danışma

m.+i 24b/11

metā' < Ar. ticaret malı, mal

m.+ı 48a/1

mevclig < Ar. *mevc+IXg* dalgalı

m. 3a/9

mevsūm < Ar. adlandırılmış

m. 2b/11, 46a/3, 47a/3, 48a/10

m.+dur 4b/1, 4b/3, 8a/2

mevzi' < Ar. yer, alan, bölge

m. 8a/2

mevzūn < Ar. uyumlu, biçimli

m. 2b/10

meydān < Ar. geniş, açık, düz yer, alan

m. 3a/6

m.+nı 19a/1

meyhoşluq < Far.+T. mayhoşluk

m.+dm 3a/14

meyl < Ar. eğilme, eğiklik

m. qıl- 2a/3

m.+i 22b/11

meyūs < Ar. ümitsiz

m. 44a/7

m. bol- 8b/12, 53a/6, 55a/6

mezār < Ar. kabir

m.+mı 32a/4

M.-ı Şāh 44b/9

mezheb < Ar. bir dinin şubelerinden
her biri; tutulan yol

m. 44b/13

m.+ide 45a/5

mezheblıq < Ar.+T. *mezheb+IXk*
mezhebe dahil olan

m. 7a/6, 18b/3

mezkür < Ar. adı geçmiş, anılmış

m. bol- 6a/12, 6a/14, 11b/7,

11b/14, 23a/14, 28a/14, 28b/3,

31b/10, 41a/5, 50a/4, 50b/11, 53b/12,
57a/13

mezrū' < Ar. ziraat olunmuş, ekilmiş

m.+dur 45a/14

mén < ET *ben/men* (EDPT, 346) ben

m. 2b/13, 8b/4, 8b/10, 9a/4, 9a/13,

10b/11, 10b/13, 11a/7, 14b/13,

15b/11, 16a/3, 16a/4, 16b/6, 20a/10,

20b/6, 20b/7, 20b/10, 22a/9, 22b/5,

38a/5, 38a/7, 38a/8, 38a/12, 39a/4,

46a/3, 48b/4, 49a/3, 50b/12, 52a/10,

54b/6, 55b/9, 55b/12, 59b/1, 60b/2

m.+i 16a/1, 16a/2, 16a/10, 54b/9,

60a/8

m.+din 8b/5, 8b/8, 8b/9, 9a/6,

9a/8, 20a/7, 55a/7, 60a/13

m.+ıñ 5b/13, 6a/8, 8b/9, 9a/2,

9a/10, 11a/3, 11a/4, 11a/11, 12b/1,

14a/2, 14a/4, 14b/12, 14b/14, 15a/5,

15b/2, 15b/3, 15b/7, 16a/11, 20a/14,

22a/9, 22b/5, 23a/4, 24b/3, 24b/8,

24b/10, 24b/12, 27a/6, 31a/13,

38a/10, 41a/7, 49b/12, 52a/3, 52b/9,

52b/12, 53a/5, 53a/6, 53b/5, 53b/13,

54a/5, 54b/2, 55a/5, 55a/9, 55b/2,

55b/2, 55b/3

mī'ād < Ar. belirtilen zaman veya yer

m. 39a/5, 40b/5

mih̄net < Ar. zahmet, eziyet

m.+ni 55a/9

mıhr-bānlıq < Far.+T. *mıhrbān+IXk*

şefkatli, merhametli

m.+lar 32a/2

mıhr-giyāh < Far. bir ot çeşidi

m. 5b/5

m.+dur 5b/5

mıl < Ar. göze sürme çekmeye

mahsus bir âlet, şiş

m. 29b/2, 37a/9, 37a/14

m.+din 37b/1

min- < ET *bin-* (EDPT, 348) *binmek*

m.-er 21b/1

miñ < ET *biñ /biñ* (EDPT, 346) bin

m. 7a/13, 32a/13, 56b/6

m.+ge 52a/3

miñ bəş yüz < bin beş yüz

m. 32a/13

miñ bəş yüz seksen tört < bin beş

yüz seksen dörd

m. 47a/1

miqdār < Ar. miktar

m. 36a/8, 40b/10, 42a/10, 44b/14

mīrtīmūrī < bir kavun çeşidi

m. 5a/3, 48b/11

mīrzā < Far. *emīrzāde* beyoğlu,

beyzade → **mīrzāde**

m. 10a/3, 12b/6, 13b/1, 13b/2,

15b/13, 18b/7, 18b/8, 21b/7, 27a/4,

28a/2, 28a/3, 28a/13, 29a/8, 32b/1,

34b/5, 34b/7, 36b/4, 36b/5, 36b/10,

41a/8, 41a/11, 42a/10, 42a/13,

44a/12, 56b/1, 56b/2

m.+nıñ 8a/11, 9a/9, 12b/8,

12b/11, 15a/9, 17b/13, 18a/13, 26b/4,

27a/7, 41a/8, 41a/9, 58a/1

m.+nı 23b/1, 23b/2, 36b/1, 37a/1

m.+ğa 8b/2, 13a/8, 24a/14, 29a/8,

38a/2, 41a/10, 42a/10, 56b/4, 58a/4

m.+dm 10b/10, 12a/1, 12b/10,

20b/9

m.+larıdm 35a/7

m.+lar 34b/14, 41b/7

m.+larınñ 38b/10, 39a/6

m.+larnı 6b/10

mīrzāde < Far. beyoğlu, beyzade →

mīrzā

m.+leri 15a/7

mīrzādelıq < Far.+T. *mīrzāde+IXk*

beyzadelik

m.+da 22b/12

miskīn < Ar. zavallı, aciz; yoksul

m. 23b/8, 24a/7

mişl < Ar. benzer, gibi

m. 1b/5, 26b/10, 54a/11

mīve < Far. meyve

m. 45b/3

m.+si 1b/7, 2a/7, 4a/4, 45b/2,

48b/9

mizāc < Ar. huy

m.+ı 18a/7, 24b/2

mīzān < Ar. terazi burcu

m.+ğa 43b/5

Moğolça < Moğol dili

M. 49b/3

möçe < Moğ. rütbe

m. 18a/5

m.+sini 21a/8

mu < soru edatı

m. 21a/5, 37a/7

mu'āmele < Ar. davranış, tavır

m. 24a/5

mu'āvenet < Ar. yardım, yardım

etme

m. bol- 8b/12

mu'ayyen < Ar. belli, belirli

m. 18a/6

muftin < Ar. fitneci

m. 15a/6

m.+ler 52b/1

muḥālefet < Ar. uygunsuzluk,

aykırılık

m. 30b/13

m.+idin 6a/2

muḥālif < Ar. aykırılık gösteren

m.+ler 53b/6, 54b/8, 54b/10

m.+lerniḡ 54b/13

m.+lerni 53b/10

m.+lerḡa 53b/4

muḥmel < Ar. kadife

m.+dür 48a/1

muḥaqqar < Ar. hakarete uğramış

m. 56b/5, 58b/14, 60a/1

muḥāşara < Ar. kuşatma

m. 31a/13, 31b/1, 35b/13, 52b/11

m. qıl- 27b/1, 38a/2, 39a/4, 51a/3,

52b/6, 52b/13, 57a/5, 57a/13

m.+sıda 48a/14, 48b/4

m.+sıḡa 41a/1

muḥaşşıl < Ar. meydana getiren

m. 43b/11

m.+lar 7a/14

muḥāṭab < Ar kendisine söz söylenen

m. qıl- ékendür 29b/1

muḥāvere < Ar. karşılıklı konuşma

m. 18b/1

muḥkem < Ar. sağlam kılınmış,

sağlam

m. 28b/11, 45b/3

m. qıl- 33a/2

muḥliş < Ar. hâli içten, gönülden

olan

m. 51b/1

muḥriq < Ar. yakan, yakıcı

m. 18a/7

muḥtaşar < Ar. kısa

m. 1b/7, 56b/5

muhtaşarrağ < Ar.+T. daha küçük

m. 48b/5

munça < ET *bunça* (EDPT, 349)

bunca, bu kadar

m. 4b/14, 9b/7, 19b/2, 22a/5,

22a/5, 29a/4, 31b/6, 31b/11, 34b/14,

34b/14, 35a/4, 35a/5, 35a/5, 35a/6,

35a/8, 36a/1, 36a/1, 36a/6, 38b/11,

43b/6, 45a/1, 49a/12, 50a/3, 50a/4,

51a/6, 55a/4, 57b/9, 57b/10

munda < bunda

m. 15a/9, 16a/7, 16b/12, 21b/12,

22a/1, 29b/10, 37a/11, 37a/12, 41b/5,

42a/1, 48a/14

mundağ < ET *buntağ* (EDPT, 349)

bunun gibi, böyle

m. 17b/11, 23b/9, 29a/4, 29a/4,

30a/5, 39b/4, 41b/11, 43a/12, 45a/14,

47a/12, 51b/13, 52a/6, 52b/13, 53a/7,

53a/13, 54b/13, 58b/7, 60b/2

mundın < bundan

m. 15a/8, 17a/2, 21b/14, 22b/3,

2a/10, 2b/13, 31b/9, 40a/12, 43b/3,

44a/8, 44a/8, 46b/8, 4b/4, 4b/4, 4b/9,

50b/12, 51b/3, 53b/2, 54a/6, 58a/7

munı < bunı

m. 4b/11, 4b/13, 11b/10, 13a/11,

30b/7

munıñ < bunun

m. 4a/13, 4b/1, 10b/1, 22a/4,

26b/13, 35b/2, 42a/13, 45a/10, 47b/4,

48b/12

muña < buna

m. 21a/1, 22b/8, 24b/4, 28b/10,

43b/6, 44b/6, 60b/14

muqābele < Ar. karşılık verme,

karşılama

m.+de 33a/2

m.+side 22b/14

muqarreb < Ar. yaklaşmış, yakın

m. 36a/10

m. bol- édi 15a/10

m. bol- érdi 15a/5

muqarrer < Ar. kararlaştırılmış; şüphesiz

m.+dür 15b/9, 41b/11

m. bol- 18a/3, 18a/5

m. bol- édi 39a/4

muqatta' < Ar. kesilmiş; kesik, ayrı

m. 46b/1

muqavvī < Ar. kuvvetlendiren

m. 37b/4

muqtedā < Ar. önde bulunan,

kendisine uyulan

m. 54a/3

murğek < Far. kuşcağız

m.-1 qarşı 49b/7

murı < Far. su yolu, oluk

m. 36b/8

musahhar < Ar. elde edilmiş

m. bol- 29b/14, 44b/4

muşāhib < Ar. pâdişahların husûsî

işlerinde bulunanlardan her biri

m. 15a/10

musallaṭ < Ar. rahat bırakmayan,

rahatsız eden

m. 20b/3

m. bol- 57b/12

muşannefāt < Ar. yazılmış olan

kitaplar, telifler

m.+1 2b/4

muşhaf < Ar. kitap

m. 21b/8

mūsiqī < Ar. müzik

m. 22a/14

m.+de 2b/5

muşt < Far. yumruk

m. 29a/7

m.+1 7b/7

m.+ıdın 7b/7

muşt-zen < Far. yumruk vuran,

boksör

m. 3b/3

mutaşarrıf < Ar. kendinde kullanma

ve idare etme yetkisi bulunan

m. 8a/12

m. bol- 56b/8, 59b/6

muṭāyebe < Ar. şakalaşma

m. qıl- édi 14b/3

mutaẓarrır < Ar. zarar gören, zarara

uğrayan

m. érdiler 6a/11

mu‘teber < Ar. hatırı sayılır, saygın

m. 28b/1, 44a/11

mu‘teberraq < Ar.+T. daha saygın,

daha geçer

m. 21b/7, 45a/5

mu‘teqıd < Ar. gönül bağlayan,

kalben inanan

m. 51b/1

muṭī’ < Ar. itaatli, boyun eğen

m. émes édi 22b/9

muttaşıl < Ar. aralıksız, hiç

durmadan

m. 25b/12, 52b/12

muz < ET *buz* (EDPT, 389) *buz*

m. 8a/7

mübeddel < Ar. değişmiş,

değiştirilmiş

m. bol- édi 7b/9

müdde‘ā < Ar. iddia olunan şey

m.+sı 6a/1, 44a/6

müddet < Ar. zaman, vakit

m.+qaça 41a/5

m.+te 40b/11, 43b/13, 5b/4, 60a/2

m.+tin 9a/5, 41a/5

m.+ide 52b/11

m.+ler 32b/1

m.-i medīd 31b/4

müdebbire < Ar. tedbirli

m. 24b/11

müdemmağ < Ar. aptal, budala

m. 22a/3

müfāreęat < Ar. ayrılma, uzaklaşma

m. 9a/3

mühimmāt < Ar. lüzumlu şeyler

m. 18b/11

m.+tın 18a/1

mühr < Far. mühür

m.+i 15a/9

mühr-dār < Far. husûsî kalem

müdürü

m. qıl- édi 39b/14

mükerrer < Ar. tekrarlı, tekrarlanmış

m. 16a/7

mükerreren < Ar. tekrar olarak, bir

daha

m. 11b/13, 58b/13

mülāhaza < Ar. dikkatle bakma

m. qıl- 36b/10

mülāzemet < Ar. bir yere veya

kimseye sınıklı bağlanma

m. qıl- 16a/14, 27b/7, 31b/4,

31b/11, 31b/14, 39b/1, 43a/4

m. qıl- édi 10a/10, 29a/8

m.+ni 34a/10

m.+imde 11a/11

m.+iğa 13a/14, 28a/10, 28a/12

m.+ide 13b/2, 17b/1, 33b/7

m.+ide bol- édi 58a/8

mülāzım < Ar. bir yere veya kimseye

bağlanan

m. 16b/6

m.+larığa 13b/1

m.+lardın 16b/6

mülhağ < Ar. katılmış

m. bol- 26b/5, 57a/12, 58a/4

mülk < Ar. vakıf olmayıp -doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak

m. 59a/3

m.+idür 46b/13

mülk-gîrlîq < Ar.+Far.+T. *mülk-gîr+IXk* hükümdarlık → **mülk-gîrlîk**

m. 5b/9, 7b/8

mülk-gîrlîk < Ar.+Far.+T. *mülk-gîr+IXk* hükümdarlık → **mülk-gîrlîq**

m. 38a/14, 55b/12

mültefit < Ar. güler yüz gösteren; önem veren

m. bolma- 16b/9

mümkîn < Ar. mümkün, olabilir

m. émes édi 51b/10

mümtedd < Ar. uzayan

m. bol- 31a/14

münāfîq < Ar. ikiyüzlülük eden, ikiyüzlü

m. 13b/11, 15a/3, 53b/11

münāfîq-şîve < Ar.-Far. ikiyüzlü kimse

m. 54b/2

mün‘akis < Ar. bir yere çarpıp geri dönmüş ışık, ses

m. bol- 3b/12

münāsebet < Ar. yakınlık, bağ; vesile

m. 6b/11, 9b/14, 10b/2

müncerr < Ar. neticelenen

m. bol- 41a/13

müneccim < Ar. falcı

m. 46b/5

müñüz < boynuz

münḥarif < Ar. çarpık; sağlam olmayan

m. bol- 18a/7, 24b/3

münkir < Ar. kabul etmeyen

m. bolma- édi 25b/8

münqād < Ar. boyun eğen

m. émes 22b/9

müntehî < Ar. sona eren, biten

m. bol- 54a/2

mürāca‘at < Ar. danışma; yardım isteme

m. qıl- 17b/5, 18a/6, 38a/13, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8

m. qılıl- 32b/10, 60a/1

mürebî < Ar. terbiye eden; çocuk yetiştiren

m. bol- 37b/4

mürîd < Ar. bir şeye bağlı olan kimse

m.+i 54a/4

mürtefi' < Ar. yükselen, yükselmiş

m.+dür 2b/13

mürüvveti < Ar insâniyetli

m. qılma- 10a/3

müsâfir < Ar. yolcu, konuk

m. 3a/7

Müselmân < Far. Müslüman

M. 14b/2, 21b/8, 44b/7

M.+lar 40a/4, 60a/2

müsta'idd < Ar. kabiliyetli

m. bol- 43a/1

müsta'mel < Ar. kullanılmış

m. 46b/8, 46b/14

m.+dür 46b/7

müşerref < Ar. şerefli

m. bol- édi 7a/8

müşrif < Ar. etrafı ören etrafa bakan

m. 3a/2, 47b/7

müte'affin < Ar. bozulup kötü

kokan, kokmuş

m.+dür 4a/11

müte'âqıb < Ar. ardından gelen

m. 44b/2, 53a/2

müte'allıq < Ar. ilgili, ilişiği olan

m.+leriga 23b/8

müteberrik < Ar. mübârek sayılan,

uğurlu

m. 41b/9

mütedeyyin < Ar. dine bağlı

m. 14b/2, 44b/13

müteeşşir < Ar. hüzünlü, üzüntülü;

duygulanmış

m. bol- 41a/12, 60a/10

mütehayyirliq < Ar.+T.

mütehayyir+LXk şaşırmaşlık

m. 60b/2

müteneffir < Ar. nefret eden, iğrenen

m. bol- 23a/14

müteşerri' < Ar. şeriat işleriyle

uğraşan

m. 44b/13

mütevâtir < Ar. ağızdan ağıza

dolaşan, halk arasında söylenen

m. 43b/13

müteveccih < Ar. bir tarafa dönen,

yönelen

m. édi 17a/9

m. bol- 13b/4, 24b/13, 25a/1,

39a/13, 39b/8, 44b/1, 55b/7, 59a/6,

60b/1, 60b/4

müttaqî < Ar. Allah'tan korkan

m. 14b/2

müyesser < Ar. kolaylıkla olan

m. bol- 44b/4, 51a/7, 54b/13,
56b/1, 57a/1

m. bolma- 52a/4

müzāyaqa < Ar. sıkıntı; yokluk

m. qıl- 21a/5

müzəbzəb < Ar. karmakarışık

m. 38b/10

N

na‘l < Ar. oturacak yerlerin en

aşağısı

n. 7b/12

namāz < Far. namaz

n. 32a/5

namāz-gāh < Far. üstü açık mescid

n. 15b/14, 17a/8

n. qıl- édi 28b/13

n.+nı 7a/7, 18b/3, 25b/6

n.+qa 16a/9

n.+ı 18b/4

n.+mı 39a/13

n.-ı cum‘a 32a/4

n.-ı diğer 36b/2, 40a/4, 60a/11

n.-ı hoften 34b/6

n.-ı pīşīn 60b/6, 60b/6

nām-dār < Far. namlı, ünlü

n. 3b/4

n.-ı şām 32a/5

nā-merdlig < Far.+T. *nāmerd+IXg*

alçaklık

n.+ı 53b/12

nā-münāsib < Far.+Ar. uygun

olmayan

n. 16b/3

nām-zed < Far. nişanlı

n. 27b/6

nānvālīq < Far.+T. ekmeççilik

n.+ları 47b/12

naqāre < Far. davul

n. 56b/11, 60b/8

naqb < Ar. delme; delik

n. 34a/11, 34a/13, 34a/13, 34a/14,
34b/4, 34b/10

n.+nı 34a/14

n.+dın 34b/3

n.+lar 31a/14

nāqış < Ar. eksik

n. 47a/1

nāqışraq < Ar.+T. daha eksik

n.+dur 47a/2

naqş < Ar. resim; süsleme sanatı

n.+lar 46b/2

narı < ET *aḡaru* (EDPT, 190) öte,

ötede

n. 10a/14

n.+**dın** 38a/6

nārven < Far. karaağaç

n.+**ler** 47b/9

naşīhat < Ar. öğüt

n. 52b/2

n. **qıl-** 52a/13

nāşpātī < armut ağacı

n. 2a/9

n.+**sidin** 2a/8

nazar < Ar. bakma, göz atma

n. 47b/6

nazm < Ar. vezinli, kafiyli söz

n. 50a/10

n.+**ı** 11a/14, 22a/14

nāzükraq < Far.+T. daha nazik

n. 48b/12

nebīre < Far. *nabīra* torun

n.+**si** 9b/11, 20b/8, 27a/4, 27a/13,

28a/4, 35b/11, 46a/6, 50b/3

nefrīn < Ar. ilenç; lânet okuma

n. 24a/7, 29a/3

nehc < Ar. yol

n.+**idin** 18a/7

nemā < Ar. artma, çoğalma

n. 2b/4

nemek-ḡarām < Far.+Ar. nankör,

iyilik bilmez

n. 53b/11

neqāhet < Ar. hastalıktan sonraki

zayıflık

n. 53a/3

nerd < Far. tavla

n. 7b/13

nerm < Far. yumuşak, mülâyim

n. 24b/1

nesaq < Ar. tarz, yol, üslûp

n. 23b/7

n.+**ı** 18a/1, 25b/10

neseb < Ar. nesil, soy

n.+**i** 6b/4, 18a/9, 25b/2, 28a/14,

54a/2

n.+**ini** 12b/8

n.+**lerini** 11b/4

nesh-i ta'liq < Far.+Ar. *nesta'liq* tâlik

yazı

n. 15b/4

nesl < Ar. nesil, soy

n.+**i** 12a/5

n.+**idür** 16a/5

n.+**idin** 14b/5

n.+idindür 5b/12, 9b/4, 12b/13,
22a/13
neşât < Ar. sevinç, neşe
n. 41b/10
neşv < Ar. canlının büyümesi,
yetişmesi
n. 2b/4
nev' < Ar. çeşit; tür
n. 8b/12, 23a/1, 24a/6, 25b/9,
25b/13, 41b/11, 44b/5, 46a/13,
48b/11, 53a/12, 54a/14, 56a/7, 58b/8,
59b/9, 5a/2, 60b/1, 60b/11
nevâhî < Ar. bölgeler
n. 49a/9
n.+ni 55b/11, 57a/7
n.+ğa 38b/4
n.+de 11b/8, 42b/2, 49b/7,
56a/10, 60a/6
n.+dağı 29b/8
n.+si 18a/8
n.+sini 8a/6, 13a/3, 14a/6
n.+siğa 17a/14, 25a/6, 30b/2,
31b/9, 32b/9, 39a/6, 42b/14, 44a/5,
57a/4, 59b/11
n.+side 17a/8, 19a/12, 19a/13,
19b/4, 26a/13, 29b/6, 30b/3, 35b/4,
40a/2, 40a/14

n.+sidin 38b/1, 44a/9
nevbet < Ar. kez, defa
n. 5b/9, 5b/11, 6a/3, 8b/10, 18b/6,
20a/5, 22b/5, 34b/4, 35b/2, 40a/10,
40a/13, 42b/3, 53a/4, 53a/14, 57b/9,
60b/11, 60b/11
n.+de 22b/4
nevmîd < Far. umutsuz, çaresiz
n. bol- 44a/8
né < ET *ne* (EDPT, 774) *ne*
n. 23b/9, 29a/11, 2b/3, 35a/1,
35b/9, 40b/11, 41b/5, 41b/6, 53a/13,
54a/14, 56a/11, 58b/2, 58b/2, 60a/3,
60a/4, 60a/4, 60a/5, 60b/11, 60b/12
néçe < ET *neçe* (EDPT, 775) *nice*;
nasıl; ne kadar
n. 4b/5, 5b/9, 5b/10, 8a/11, 8a/12,
11b/11, 12a/4, 14b/14, 15b/6,
16b/12, 17b/3, 17b/6, 19b/6, 19b/8,
19b/13, 20a/6, 20b/11, 21a/5, 21a/7,
21b/14, 22a/4, 22b/3, 23a/2, 23a/9,
23a/11, 23a/13, 24a/1, 24a/2, 25a/5,
26a/9, 26b/7, 32b/10, 33a/10, 33b/6,
35a/11, 35b/1, 37b/4, 40a/10, 41b/3,
41b/12, 42b/5, 42b/6, 43a/2, 43b/12,
44a/6, 45a/13, 48a/14, 48b/9, 51b/6,

51b/10, 53a/10, 54a/9, 55a/3, 56a/2,
57a/2, 57b/9, 58b/3, 59a/12, 60a/6

néçük < ET *neçük* (EDPT, 775) nasıl

n. 5a/9, 4a/5, 4b/8, 23b/11,

28b/11, 30a/5, 31b/10, 41a/4, 50b/11,

51a/7, 59a/1

néme < ET *neme* (EDPT, 777) ne,

nesne, şey

n. 8a/8, 15a/6, 32a/12, 3b/12,

40a/7, 48a/4, 48b/2, 49b/5, 51a/4,

51a/7, 51a/10, 51a/11, 53a/10, 54b/9

n.+ge 11a/14

n.+ler 3a/10, 21a/2

némerse < *neme erse* şey, nesne

n. 18b/8

nihilam < doğan, şahin

n. 25b/11

ni'met < Ar. nimet

n. 3a/13, 29a/1

n.+i 50a/2

niqār < Ar. kin, garez

n.+lar 41a/3, 42a/14

nisbet < Ar. oran, kıyas

n. qıl- édi 36a/11

n.+i 5a/5

nişān < Far. işaret; belirti, iz

n. 46a/12, 49a/13, 50a/3

nişībrek < Far.+T. daha meyilli, daha
aşağı

n. 3a/6

nişter < Far. neşter

n. 58b/3

nīzele- < Far.+T. süngülemek,

mızraklamak

n.-p 39b/11

nöker < Moğ. hizmetçi; yoldaş

n. 10a/10, 15b/12, 21b/2, 22a/5,

23b/12, 28b/5, 29a/5, 29b/6, 35a/6,

35a/6, 36b/1, 54a/11

n. bol- 57b/4

n.+ni 14b/10, 22a/1

n.+din 54a/14

n.+i 12a/6, 22a/1, 22b/8, 28b/8,

28b/13, 34a/5, 35a/3, 35a/4

n.+i ékendür 60a/13

n.+iniñ 25b/8

n.+ini 29b/2, 53a/7, 53b/5, 57a/3,

57a/13

n.+leriniñ 41b/6

n.+leridin 23b/14

n.+i émes édi 22a/3

nökerlig < Moğ.+T. *nöker+IXg*

hizmetçilik, yardımcılık

n. 58b/14

nücümī < Ar. yıldızlarla ilgili

n. 44b/5

nümāyān < Far. görünen, meydana

n. 57b/3

O

oğlan < ET *oğul+An* oğlan

o. 8b/14, 19b/12, 25b/13

o.+ları 9b/9, 26a/5, 28a/9, 36a/10,

56b/8, 57b/10

o.+larının 10a/11, 25b/14, 28b/12

o.+larını 24a/3, 25b/14

o.+larığa 30a/10

o.+larıdın 8b/4, 18a/11

o.+lar 11b/2

o.+lardın 26b/14

oğ(u)l < ET *oğul* (EDPT, 83) oğul

o.+ı 5b/11, 6a/8, 6b/5, 6b/6, 6b/7,

6b/8, 8b/13, 9b/4, 10a/7, 10a/9,

10b/10, 11a/7, 12a/1, 12a/5, 12a/8,

12a/14, 13a/10, 16a/4, 19b/12, 20b/9,

21b/6, 22b/7, 23a/9, 23b/1, 24a/11,

25b/3, 27a/9, 27b/5, 28a/7, 30a/9,

34a/3, 41a/13, 41b/5, 42b/7, 46a/6,

50a/6, 50a/7, 50a/8, 50b/3, 50b/6,

55b/5, 57b/4, 57b/11, 57b/14, 58a/10

o. 8b/3, 8b/5, 8b/7, 9b/1, 10b/11,

11b/7, 19b/9, 26b/13, 27a/1, 27a/2,

27a/3, 27a/5, 28a/13, 28b/2

o.+um 41a/7

o.+ı 20a/2, 21a/7

o.+ının 28a/5, 41a/13

o.+ını 12a/3, 42a/3, 59b/2

o.+ığa 9a/12, 27b/2

oğulluq < ET *oğulluq oğul+IXk*

(EDPT, 86) oğul

o. 41a/12

oğurla- < ET *oğurla-* (EDPT, 94)

çalmak, gizlice almak

o.-p 56a/7, 59b/6

ol < ET *ol* (EDPT, 123) o

o. 5b/5, 5b/6, 5b/13, 5b/13, 6a/3,

6b/11, 7a/4, 8a/2, 8a/3, 8a/5, 8b/13,

9b/14, 10a/6, 10a/10, 10b/4, 10b/6,

11a/2, 11b/8, 12a/10, 13a/1, 13a/5,

13b/6, 14a/2, 14a/5, 14a/11, 16a/6,

16a/9, 16a/13, 17a/4, 17b/7, 18b/1,

19a/2, 21a/2, 22b/14, 22b/14, 23b/9,

24b/1, 26b/3, 28a/3, 28a/13, 29b/3,

29b/7, 29b/8, 2b/11, 2b/13, 30a/6,

31a/1, 31a/7, 31a/7, 31a/13, 31b/5,

32a/9, 32b/6, 33a/7, 34a/6, 34b/11,

35a/12, 36a/6, 36a/8, 38a/5, 38a/8,

38b/4, 38b/9, 3a/8, 40b/10, 42a/10,
42b/2, 42b/4, 43a/4, 43a/10, 43b/9,
44b/14, 45a/6, 45b/14, 46a/9, 46b/10,
46b/14, 47a/1, 47b/3, 47b/5, 49b/7,
49b/10, 51a/9, 51b/10, 51b/11,
51b/14, 53a/2, 53a/9, 53b/11, 54b/8,
55a/1, 55a/2, 55b/3, 55b/10, 55b/11,
56a/10, 57a/7, 58a/12, 58a/14, 58b/5,
58b/7, 59a/14, 59b/4, 59b/6, 60a/2,
60a/6, 60b/5, 60b/5, 60b/8, 60b/9

o.+dur 59a/10

arı < onun

a. 7b/7, 10b/7, 12b/1, 20b/4, 21a/8,
21a/10, 24a/2, 24b/6, 25a/1, 25a/7,
25b/7, 26a/3, 26b/12, 30b/14, 31b/6,
36a/4, 41b/7, 42a/6, 42a/13, 44b/12,
48a/11, 50a/14, 59b/7

a.+dur 13b/13

a < ona

a. 8b/14, 11a/9, 13b/2, 13b/3,
21a/8, 41a/8, 41a/13, 43b/3, 58b/2,
59a/2, 59a/4

anda < ET *anta* (EDPT, 176) orada, o
zamanda

a. 3a/7, 3a/8, 11b/14, 17a/10,
17a/12, 23a/3, 32b/2, 33b/12, 38a/9,
39a/13, 44a/12, 44b/8, 45b/9, 47a/10,

54a/7, 55b/7, 56a/12, 59a/5, 60a/1,
60a/2

a.+dur 49b/1, 59b/4

andaq < ET **anda+ok ~ *anı+teg* o
şekilde, öyle

a. 2b/1, 3a/14, 4a/12, 5a/3, 7a/1,
7a/13, 8a/3, 14b/14, 16b/11, 17a/4,
17a/5, 18b/13, 19b/13, 22b/12,
23b/4, 26a/3, 26a/7, 29a/10, 30b/9,
36a/10, 37a/5, 39a/3, 40b/1, 41b/3,
41b/7, 41b/11, 45b/10, 47b/11,
48a/12, 49b/12, 50a/9, 51a/8, 52b/1,
53a/4, 54a/9, 56a/12

andin < ET *andin* (EDPT, 177) ondan

a. 6a/5, 8b/3, 11b/6, 12b/2, 12b/4,
13b/9, 15a/11, 17a/3, 18b/12, 18b/14,
20a/8, 20a/8, 21a/1, 24b/14, 25b/10,
26b/9, 28a/4, 28b/4, 35a/10, 36b/12,
40a/8, 46b/11, 4b/7, 50b/5, 51a/9,
55b/2, 57a/11

an < ET *an* (EDPT, 172) öyle, o
şekilde, öylece

a. 19a/4, 31a/12, 33b/12, 36a/9,
46a/11, 46a/14, 54a/8, 56a/9

a.+da 35a/1

alar < ET *olar* onlar

a. 16b/12, 34b/1, 38a/8, 39a/4

alarnı

a. 23b/8, 24b/11, 46a/9, 52a/1,

52a/4

alarnı

a. 56a/2

alarga

a. 23b/9, 51b/11, 54a/6

alardın

a. 54a/4

olça molça < ganimet

o. 39a/10, 51a/4

o.+sı 51a/8

oltur- < ET *olur-* (EDPT, 150)

oturmak; tahta çıkmak

o.-ur 34a/7, 37a/11, 49a/8,

49a/11, 60b/3

o.-urlar 48a/8

o.-dı 10a/9, 23a/13, 33a/2, 50b/4,

50b/8

o.-ğay 56b/1, 59a/1

o.-sa 37a/11

o.-gaç 50b/13

o.-up 32a/1, 48b/5, 49a/10,

55b/13, 57b/14, 59a/5

o.-uptur 18b/7

o.-ğan 18b/8, 19a/8, 39a/6

o.-ğanda 48b/4

o.-ur érđi 19a/8

olturguz- < oturtmak; tahta çıkarmak

o.-dum 34a/9

o.-dılar 30a/13, 36b/2, 50b/10

o.-up 10b/8, 57a/1

olturul < oturulmak

o.-dı 40a/10, 43b/12

o.-up 48a/14

olturuşluq < oturan, yerleşmiş

o. 33b/8, 34a/5

omaqlan- < işe başlamak;

toparlanmak

o.- ip 38b/11

on < ET *on* (EDPT, 166) on

o. 3b/10, 9a/4, 56a/6

on béş < on beş

o. 47a/11

on bir < on bir

o. 26b/13

on éki < on iki

o. 1b/2, 12a/6, 13a/7

on miñ altı yüz < on bin altı yüz

o. 44b/12

on sekiz < on sekiz

o. 10a/10, 13a/6, 30a/14, 49b/6

on sekiz miñ < on sekiz bin

o. 52b/10

on tört < on dört

o. 47a/11, 59a/11

on üç < on üç

o. 27a/4, 59a/11

on yéti < on yedi

o. 10a/10

oŋ < ET *oŋ* (EDPT, 166) sağ, sağ
taraf

o. 34a/9, 49a/9

oq < ET *ok* (EDPT, 76)

kuvvetlendirme edatı

o. 14a/12, 15a/11, 17a/2, 20a/12,
20a/13, 23a/12, 24b/14, 25a/11,
28b/8, 30b/7, 31a/2, 31b/8, 34b/2,
37b/11, 37b/13, 38a/8, 38a/10, 38b/7,
38b/8, 49b/2, 50b/11, 50b/13,
54b/13, 58a/4, 60b/3

oq < ET *oĸ* (EDPT, 76) ok

o. 4a/7, 11a/14, 39b/13

o.+nı 7b/6, 13b/14, 18b/14

o.+ı 19a/1, 25a/11, 31a/9

oqla- < oklamak, ok ile vurmak

o.-p 39a/9

oqu- < ET *oĸı-* (EDPT, 79) okumak

o.-p 30b/13, 60a/10

o.-r édi 7a/11, 7b/11

o.-sa bol- 45b/11

o.-p érdi 7a/10

o.-ğan émes édi 18b/9

oqut- < ET *okıt-* (EDPT, 81)

okutmak

o.-qaylar 58a/14

ordu < ET *ordu* (EDPT, 203) ordu

o. 40a/3, 40b/10, 48a/12

o.+da 40b/11

o.+dım 23a/10

orn < ET *orun* (EDPT, 233) yer

o.+ıĸa 4b/13, 32a/9

orta < ET *ortu* (EDPT, 203) orta

o. 7b/6

o.+sı 47a/8

o.+sıda 31b/14, 47a/3, 47a/13,
47b/3

o.+sıdım 48a/5

otuz < ET *ottuz* (EDPT, 74) otuz

o. 19a/6, 19a/7, 45a/13, 49b/12

otuz minj < otuz bin

o.+ge 35a/7

otuz tokuz < otuz dokuz

o. 6b/3

oyna- < ET *oyna-* (EDPT, 275)

oynamak

o.-r édi 7b/13, 14a/1, 21b/9, 21b/9

Ö

öksü- < ET *egsü-* (EDPT, 117)

azalmak, eksilmek

ö.-medi 14a/6

öl- < ET *öl-* (EDPT, 125) ölmek

ö.-er 32b/1

ö.-di 12b/5, 21b/11, 22b/6,

31a/10

ö.-üp 10a/9, 12b/10

ö.-gen 43b/1

ö.-gende 28a/3

ö.-gendifin 9a/1, 12a/3, 12a/12,

13a/11, 14b/6, 21a/8, 26b/12

ö.-e kırış- 17a/4

ö.-mekige 23a/11

öleñ < ET *öleñ* (EDPT, 147) çayır

ö. 47b/8, 48a/3, 48a/9, 48a/14

ö.+dür 48b/6

ö.+niñ 48a/6

ö.+ni 48a/7

ö.+ge 43b/10, 48a/8

ö.+de 43b/12, 48b/5

ö.+din 48a/9

ö.+idür 48b/3

ö.+leri 48a/2

ölet < ET *ölüt* (EDPT, 130) salgın

ö.+i 17a/4

öltür- < ET *öldür-/öltür-* (EDPT,

133) öldürmek

ö.-di 14b/9, 20b/4, 29a/2

ö.-diler 21b/5, 37a/13, 37b/9,

37b/11, 40b/9, 43b/2, 52b/5

ö.-üp 58a/13

ö.-gendifin 11a/10, 19b/6

ö.-güçini 11b/11

ö.-mekige 29b/3

ölüg < ET *ölüg* (EDPT, 142) ölü

ö.+niñ 30b/9

ölüm < ET *ölüm* (EDPT, 146) ölüm

ö. 34b/2

ö.+ge 32b/6, 37a/6

‘ömr < Ar. yaşayış, hayat

‘ö.+i 7a/7

‘ö.+igäça 14a/5, 15a/11

‘ö.+ide 35a/8

öt- < ET *öt-* (EDPT, 39) geçmek

ö.-er 59a/1, 60a/1

ö.-ti 41a/9, 59b/10

ö.-üp 2a/1, 2a/3, 32b/4, 33a/8,

3a/1, 44a/12, 48a/11, 56b/14, 58b/6,

59a/8

ö.-ken 41b/12

ö.-er édi 18b/4

ö.-e alma- 33a/4, 56a/5

öter < geçici, fani	ö. 16b/10, 17b/5, 20b/14, 25a/10,
ö. 29a/1, 29a/3, 35a/3, 50a/9	25a/12, 30b/8, 35a/7, 50b/5, 52a/6,
ötken < geçen, geçmiş	53a/6, 53a/11, 60a/6
ö. 31b/12, 41a/3	ö.+in 29a/11
ötker- < ET <i>ötgür-</i> (EDPT, 52)	ö.+ümni 54b/1
geçirmek	ö.+i 7b/5, 19b/11, 23b/11, 29a/1,
ö.-diler 10a/5, 33a/3	32b/3, 33a/2, 33b/1, 38b/8, 42a/2,
ö.-ip 4a/1, 24a/5	42a/7, 50a/12, 56b/8, 57b/13
ötkeril- < geçirilmek	ö.+iniñ 18b/13, 23a/10, 23b/1
ö.-di 55b/4, 60a/7	ö.+ini 7a/2, 26a/1, 42b/7, 44a/5,
öy < ET <i>ev</i> (EDPT, 3) ev	44a/9, 51b/1
ö. 43b/11	ö.+ige 23a/9, 35a/5, 49a/8,
ö.+dür 47a/8	53b/12
ö.+niñ 36b/5	ö.+idin 29b/4, 57a/2
ö.+ge 36b/4	ö.+leri 59b/10
ö.+de 32a/1	ö.+leriniñ 55a/2
ö.+din 24a/3, 32a/1	ö.+lerige 52a/5
ö.+ige 36b/9, 37b/2	ö.+leridin 25a/8
ö.+ide 37a/4	özge < <i>öz+gA</i> başka
ö.+idin 37a/1	ö. 5a/14, 11b/2, 16b/14, 18a/4,
ö.+leri 43b/14	1b/9, 20b/4, 29b/5, 34b/10, 40b/12,
ö.+lerini 51a/11	46b/7, 47a/6, 47b/11, 50b/12, 51a/5,
ö.+ler 43b/12	54b/11, 55b/8
öylüg < ET <i>evlig</i> (EDPT, 10) aile	ö.+lerdin 11b/14
ö. 10a/1, 28a/9, 32a/7	özgeçe < <i>öz+gA+çA</i> başkaca
öz < ET <i>öz</i> (EDPT, 278) öz, kendi	ö. 23b/7

P

pādšāh < Far. padişah

p. 5b/9, 19a/4, 21a/13, 30a/13,
33a/4, 36a/13, 39b/2, 41b/8, 44b/11,
57b/9

p.+dur 16a/1

p. bol- 1b/2

p. qıl- 24b/4, 50b/9, 58b/11

p.+nıñ 53b/6

p.+ı 6a/9, 10a/6, 35a/7

p.+lar 8b/11

p. bol- édim 54a/14

pādšāhāne < Far. *pādšāh+āne*

padişahça

p. 22a/2

pādšāhlıq < Far.+T. *pādšāh+IXk*

padişahlık

p. 23b/3

p. qıl- 46a/9, 50b/5, 50b/7, 53b/1

pādšāhzāde < Far. padişah oğlu

p.+ni 37a/13, 58a/13

p.+lerniñ 23a/11

pahta < Far. pamuk

p. 53a/5, 53b/7

pāk < Far. temiz

p. 44b/13

pākize < Far. temiz; saf

p. 7a/6, 18b/3

pālız < Far. tarla

p. 2a/8

pārçe < Far. ufak, parça

p. 3b/10

pāre < Far. parça

p. 2a/4, 9b/12, 25a/8, 34b/4,
35a/12, 35a/14, 35b/1, 35b/3, 35b/5,
35b/13, 37b/8, 39a/1, 39b/8, 40b/5,
41b/3, 52b/4, 55a/3

pāre pāre < Far. parça parça

p. qıldur- 39b/7

parganāt < Far. bölgeler, mıntıkalar

p.+ı 35a/7

partal < Far. eşya

p.+ğa 19b/2

partal martal < eşya "ikileme"

p.+nı 44a/13

pāyān < Far. son

p.-ı ābraq 49b/9

pāyitaht < Far. başkent

p. 49b/1

p. qıl- 4b/13, 49a/7

p.+nıñ 15b/1

p.+ıdur 2a/6

p. qıl- édi 44b/10

p. qıl- érestür 44b/11

perhīz < Far. perhiz, uzak durma

p. qıl- 25a/13

p. qıl- édi 28b/14

p. qıl- érdi 14b/3

perīṣān < Far. dağınk; bozuk

p. 15b/9, 53a/8

p. qıl- 10a/4

perīṣāngūy < Far. dağınk konuşma

p. 15b/9

pervā < Far. ilgi

p. qılma- édi 7a/11

pervārī < Far. besili

p. 49a/1

pesend < Far. beğenme

p. 29b/5

pest < Far. alçak, aşağı

p. 25b/4, 6b/14

pestlīg < Far.+T. *pest+IXg* alçaklık

p.+ı 3b/11

peṣīmān < Far. pişman

p. bol- 16b/13

pey ā pey < Far. birbiri ardınca

p. 19a/7, 19a/7

peydā < Far. meydanda, açıkta

p. 28b/11

p. bol- 3a/9, 44b/14, 60a/12

p. qıl- 11a/13

p. qıl- édi 28b/11

peykān < Far. okun ucundaki sivri

demir

p. 11a/14

peyvest < Far. ilişik, bağlı

p. 49b/10

p.+tür 49b/14

pīr < Far. yaşlı

p.+imdin 53a/12

piste < Far. fıstık

p.+ler qıl- édiler 24a/13

pīṣīn < Far. önce

p. 60b/6, 60b/6

pīṣkeṣ < Far. hediye

p. qıl- 42b/8, 42b/9

pīṣtāq < Far. büyük salon

p. 49a/9

p. qıl- 49a/11

piyāde < Far. yaya

p.+ni 40b/6

p.+ler 40b/7

p.+lerniṅ 43b/1

p.+lerni 40b/5

p.+lerdin 40b/6

piyāzī < bir tür silah

p. 19a/3

post < Far. deri, kabuk
p.+ı 5a/14
pür < Far. çok fazla
p. 3a/13, 3b/3, 50a/2
pürgü < Far. çok konuşan
p. 15b/9
pürsāye < Far. her tarafı gölgeli
p. 3a/6
pürşaq < Far.+Ar. eziyetli
p. 22a/1, 29b/11
p. bol- édi 41b/13
pürzīb < Far. süslü
p. bol- édi 41b/13
püşte < Far. tepe
p. 45a/9
p.+lerniñ 3b/9
Q
qabal < kuşatma
q. 44a/8
qabaq < ET *qabak* (EDPT, 582)
kabak
q.+nı 19a/1
qābiliyyet < Ar. kabiliyet
q.+i 49b/1
qabr < Ar. mezar
q.+i 44b/8, 46a/8, 46a/9
qabūl < Ar. kabul etme, razı olma

q. qıl- 55a/4
qaç- < ET *qaç-* (EDPT, 589) kaçmak
q.-tı 51a/12, 51a/14, 58a/5
q.-tılar 51a/13
q.-a 52a/12
q.-ıp 12a/7, 14b/8, 26b/9, 34b/3,
37b/2, 38b/2, 51b/3, 51b/9, 51b/14,
52a/5, 56b/9, 56b/9, 56b/13, 58b/6
q.-iptur 36b/10
q.-arda 42a/1
q.-arım 25a/11
q.-maqqa 51a/11
qaçan < ET *qaçan* (EDPT, 592) ne
zaman
q. 41b/5
qaçar < arka
q.+ığa 25a/11
qaçqan < ET *qaçqm* (EDPT, 591)
kaçan, kaçak
q.+larniñ 51b/2
qaçur- < ET *qaçur-* (EDPT, 592)
kaçırmak
q.-dılar 34b/4, 34b/5
qadem < Ar. ayak
q. 44b/12, 44b/12
qāđi < Ar. kadı, yargıç
q. 54a/3

qadīm < Ar. eski

q. 4a/3, 22a/6

qadīmī < Ar. eski; daimi

q. 14a/3, 31a/6, 47b/2

qafes < Ar. kafes

q. 5b/1

qahr < Ar. yok etme

q. 44b/6

qā'ide < Ar. kural

q. 25b/9

qal- < ET *qal-* (EDPT, 615) kalmak

q.-ur 30a/5

q.-dı 30b/7, 53a/10

q.-ip 41b/9

q.-maydur 1b/6, 46a/4

q.-ip édi 8b/4, 11a/8, 52a/4, 59b/1

q.-ip édiler 55a/5

qal'a < Ar. kale

q.+nıj 2a/12, 2a/13, 45b/8

q.+nı 53b/10

q.+ğa 2a/13, 46a/5, 57b/2

q.+sınj 46a/10, 47b/2

q.+sını 53b/4

qal'adārliq < Ar.+Far.+T. kale

muhafızlığı

q. qıl- 8b/11

q.+qa 16b/1

q.+ta 52b/9

qal'agırlıq < Ar.+Far.+T. kale tutma işi

q. 31b/1

qalb < Ar. kalp, gönül

q.+ıga 41a/9

qalem < Ar. yazı yazılan alet

q. 2b/3

qalemrev < Ar.+Far. bir padişahın

hüküm sürdüğü ülke veya yer

q.+ide 25b/13

qalğan < kalan

q. 17b/12, 44a/13, 53a/5

q.+lar 55a/9

q.+larınj 55b/3

qalın < ET *qalın* (EDPT, 622) çok, sayısız; yoğun

q. 11b/11, 16a/1, 16b/14, 17a/1, 19b/2, 25b/11, 25b/13, 29a/5, 29a/10, 30b/2, 30b/5, 30b/8, 30b/8, 32a/2, 32a/7, 34b/5, 35a/6, 35b/5, 39a/9, 39a/10, 3a/3, 40a/3, 41b/4, 42b/14, 47b/5, 57a/6, 57b/13

q.+dur 32a/9

qalma- < kalmamak

q.-dı 19b/9, 40a/8, 54a/7

qaltağaylıq < tereddüt etme, şüpheye düşme

q.+t1 15b/8

qamçı < ET *qamçı* (EDPT, 626)

qamçı

q. 5b/1

qan < ET *kan* (EDPT, 629) kan

q.+mıñ 21b/4, 37b/10

qap- < ET *qap-* (EDPT, 580)

kuşatmak

q.-t1 38a/2

q.-qanda 12b/14

qapa- < kuşatmak

q.-dım 14a/11

q.-dı 17a/10

q.-dılar 37a/2

q.-p 25a/10, 31a/1, 31b/10,

34a/11

q.-ğanda 10b/13, 29a/9, 53b/6

q.-y al- 56b/11

q.-y alma- 57a/8

q.-maq 57a/2

q.-maqqa 57a/7

qar < ET *kar* (EDPT, 641) kar

q. 7a/13

q.+t1 45b/4

q.+ıça 45b/4

qara < ET *qara* (EDPT, 643) kara, siyah

q. 16b/14, 17a/1, 24b/3, 44a/13,

46a/2, 48a/1, 48a/11, 48a/12

qarangı < ET *karañgu* (EDPT, 662)

karanlık

q. 25a/10

qarār < Ar. karar; sebat devam

q. 18a/3, 25a/4, 43b/6, 60b/14

q.+t1 34a/12

q. tapma- édi 16b/9

qaravul < Moğ. koruyucu

q. 25a/8, 25a/9

qarı < ET *qarı* (EDPT, 644) bir

uzunluk ölçü birimi, karış

q. 3b/10, 47a/11, 47a/12, 47a/12

qarı < ET *qarı* (EDPT, 644) yaşlı

q. 50a/9

qarılıq < ET *qarılıq* (EDPT, 659)

yaşlılık

q. 14a/13

qarīne < Ar. eş

q.+sidür 48b/8

qar(ı)n < ET *qarın* (EDPT, 661) karın

q.+mı 7a/1

qaşaba < Ar. kasaba

q. 3a/11, 3a/12, 4a/14, 4b/10

- q.+dur** 5a/9
- q.+sı** 2a/4
- q.+sıdur** 2b/7
- q.+lar** 2a/6, 4b/8
- qaşabaça** < Ar.+T. kasabacık
- q.+dur** 4a/14
- qaşd** < Ar. birine kötülük yapmaya niyetlenme
- q.** 58b/5
- q. qıl-** 54a/6
- qaş** < ET *kaş* (EDPT, 669) ön, huzur
- q.+ığa** 11a/12, 12a/13, 12b/3, 13b/3, 14a/9, 14a/10, 20b/6, 22b/14, 26b/7, 26b/9, 29b/9, 33b/4, 38b/11, 39b/8, 54b/4, 55b/14, 56b/4, 58a/12, 58b/5, 58b/7
- q.+ıda** 13b/9, 14a/7, 15a/5, 15a/13, 15b/7, 21b/7, 23a/6, 24b/8, 26a/10, 29a/2, 29a/2, 29a/12, 29b/13, 31a/11, 53b/8
- q.+ıdın** 38a/3, 56b/3
- q.+ımğa** 22b/5, 55b/3
- q.+ımda** 14b/14, 15b/2, 15b/7, 16a/11, 22a/9, 23a/4, 31a/13
- q.+ımdağı** 15b/12
- q.+mıñ** 18b/2
- q.+ımızğa** 51b/2
- qaşuq** < ET *kaşuq* (EDPT, 671) kaşık
- q.** 25a/14
- qaṭ'** < Ar. ilerleme, yol alma
- q. qıl-** 59a/12
- qatıl-** < ET *katıl-* (EDPT, 601) katılmak
- q.-dı** 9a/14
- q.-dılar** 9a/3
- q.-mas** 2a/4
- qatıq** < ET *katıq* (EDPT, 597) katı, sıkı
- q.** 15a/3, 28a/3
- qatla** < defa, kere
- q.** 5b/14, 7b/10, 11b/11, 13b/10, 17b/3, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 26a/13, 36a/2, 38a/10, 40a/14, 42b/2, 55b/13, 55b/13
- qatlan-** < ET *katlan-* (EDPT, 602) katlanmak
- q.-ıp** 17b/12
- qatra-** < meşgul olmak, uğraşmak
- q.-r ékendür** 25b/11
- qavğunçı** < takipçi
- q.** 29a/11
- qavī** < Ar. kuvvetli
- q.** 25b/1

qavl < Ar. söz

q.+ıǵa 18b/12

qavun < kavun

q. 2a/7, 2a/7, 2a/8, 5a/3, 5a/4,

48b/11, 56a/7, 56a/8, 56a/9, 56a/10

q.+dur 5a/2, 56a/9

q.+dın 48b/13

q.+ı 5a/2, 5a/4, 45b/2, 48b/10,

48b/11, 49b/5

q.+mıñ 5a/5

q.+ıdın 48b/12

q.+ıça 48b/10

qayaş < ET *kadaş* (EDPT, 607)

akraba

q.+nı 56a/1

qayn ata < ET *kağın ata* (EDPT, 602)

kayınpeder

q. 5b/11, 56b/4

qaysı < *qayu+sı* hangi, hangisi

q. 18a/5, 30a/11, 41a/11, 54a/5

qaz < ET *kaz* (EDPT, 679) kaz

q.+ı 49a/2

qazā < Ar. vaktinde eda olunmayan

namaz ve oruç gibi ibadetlerin

sonradan yerine getirilmesi

q.+larını 7a/7

qazan < ET *kazğan* (EDPT, 683)

kazan

q. 34b/5

q.+nıñ 34a/12

qazaqlıq < *qazaq+IXk* göçebelik

q.+larda 11a/4, 14a/8, 15a/5,

20a/4, 39b/7

qible < Ar. namaza başlarken

yönelinen taraf

q.+sı 46b/3

q.+siniñ 46b/4, 46b/4

qıl- < ET *kıl-* (EDPT, 616) kılmak,

yapmak

q.-ur 60a/9

q.-ur (çehre qılır) 24a/3

q.-ur (dādḥ~āhlıq qılır) 24a/1

q.-ur (iḥtilāḥ qılır) 36a/8

q.-ur (istirāḥat qılır) 3a/7

q.-ur (müzāyaqa qılır) 21a/5

q.-ur (señtirāşlıq qılır) 49a/5

q.-ur (sünnet qılır toyı) 6b/10

q.-urıǵa (pāyitaḥt qılırıǵa) 49a/7

q.-urlar (‘aşā qılurlar) 5a/14

q.-urlar (ba‘zı nēmeler qılurlar)

3a/10

q.-urlar (mülāḥaza qılurlar)

36b/10

q.-urlar (qamçı destesi qılurlar)	q.-dı (binā qıldı) 49a/8
5b/1	q.-dı (dest-endāzlıq qıldı) 30a/5
q.-urlar (qoruk qılurlar) 48a/7	q.-dı (esir qıldı) 10a/3, 10a/13
q.-urlar (quşlarga qafes qılurlar)	q.-dı (hidmet qıldı) 42a/10
5b/1	q.-dı (hidmetler qıldı) 42a/9,
q.-urlar (rivāyet qılurlar) 8a/3,	42b/8
21a/2	q.-dı (ihtimāmlar qıldı) 49a/8
q.-urlar (tir-gez qılurlar) 5b/2	q.-dı (ihtiyār qıldı) 49b/2
q.-dım 15b/13	q.-dı (iş qıldı) 57b/3
q.-dım (āzād qıldım) 20b/12	q.-dı (işler qıldı) 29a/4
q.-dım (‘azīmet qıldım) 32a/4	q.-dı (kūr qıldı) 29a/2, 58b/3
q.-dım (‘azīmeti qıldım) 4a/2,	q.-dı (mazbūt qıldı) 33a/8
10b/13	q.-dı (muḥāşara qıldı) 57a/5
q.-dım (bég-atake qıldım) 14b/1	q.-dı (mülāzemet qıldı) 27b/7,
q.-dım (‘ināyet qıldım) 50b/14	43a/4
q.-dım (mülāzemet qıldım) 31b/14	q.-dı (mürāca‘at qıldı) 17b/5,
q.-dım (pādşāhlıq qıldım) 53b/1	18a/6, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8
q.-dım (qal‘adārlıq qıldım) 8b/11	q.-dı (pādşāhlıq qıldı) 50b/5,
q.-dım (qaṭ‘ qıldım) 59a/12	50b/7
q.-dım (ri‘āyet qıldım) 14a/12,	q.-dı (pāyitaḥt qıldı) 4b/13
50b/14, 51a/3	q.-dı (perīşān qıldı) 10a/4
q.-dım (riqqat qıldım) 60a/11	q.-dı (pīşkeş qıldı) 42b/9
q.-dım (şefaqt qıldım) 14a/12,	q.-dı (rāst qıldı) 53b/12
51a/1	q.-dı (sa‘y qıldı) 33a/10, 49a/8
q.-dım (ṭavāf qıldım) 32a/4	q.-dı (sirāyet qıldı) 23b/11
q.-dı (‘azīmet qıldı) 32b/2	q.-dı (şehīd qıldı) 23b/2, 50a/9
q.-dı (bā‘ iş qıldı) 16b/12	q.-dı (taḥvīl qıldı) 43b/5

- q.-d1 (teşir qıldı) 60a/11
- q.-d1 (vedā' qıldı) 18a/9
- q.-d1 (vefā qıldı) 58b/2
- q.-d1 (yaralıq qıldı) 31a/13
- q.-d1 (zabt qıldı) 7b/1
- q.-duq (kēneş qıldı) 60b/14
- q.-duq (muḥāşara qıldı) 38a/2
- q.-duq (mūrāca'at qıldı) 38a/13
- q.-duq (ta'yīn qıldı) 59a/13
- q.-dılar (berīn qıldılar) 54b/3
- q.-dılar (bég-atake qıldılar) 14b/6
- q.-dılar (dūd qıldılar) 34b/1
- q.-dılar (fitneler qıldılar) 57b/11
- q.-dılar (ḥalāş qıldılar) 42b/5
- q.-dılar (ḥayāl qıldılar) 36b/2
- q.-dılar (ihtiyār qıldılar) 34a/10
- q.-dılar (muḥāşara qıldılar) 52b/6
- q.-dılar (mülāzemet qıldılar) 39b/1
- q.-dılar (pādşāh qıldılar) 50b/9
- q.-dılar (qabūl qıldılar) 55a/4
- q.-dılar (rivāyet qıldılar) 2b/1, 4a/12
- q.-dılar (şarīḥ qıldılar) 52a/7
- q.-dılar (sa'y qıldılar) 41a/6
- q.-dılar (şehīd qıldılar) 53b/14
- q.-dılar (ṭama' qıldılar) 51b/10
- q.-dılar (ta'yīn qıldılar) 56a/4
- q.-dılar (vedā' qıldılar) 11a/3
- q.-dılar (yağılıqlar qıldılar) 57b/11
- q.-dılar (zāyi' qıldılar) 19b/14
- q.-ğay (hidmetkārılıq qılğay mén) 60b/2
- q.-ğay (Ḥocendqa barıp hem kişi né qılğay?) 60a/4
- q.-ğay (ihtimām qılğay) 58b/8
- q.-ğay (iqdām qılğay) 58b/7
- q.-ğay (muḥāşara qılğay) 39a/4
- q.-ğay (pādşāh qılğay) 24b/4
- q.-ğaylar (def' qılğaylar) 17b/9
- q.-ğusıdır (vefā qılğusıdır) 58b/2
- q.-sun (la'net qılsun) 58b/9
- q.-sun (né qılsun?) 41b/7
- q.-sam (mülāzemet qılsam) 31b/11
- q.-salar ('uhde qılsalar) 16b/7
- q.-a (iş qıla) 29a/11
- q.-adur (ṭama' qıladur) 51b/14
- q.-alıñ (zıkr qılalıñ) 9b/8
- q.-ip ('azīmet qılıp) 30b/14
- q.-ip ('azīmetiqılıp) 13b/4, 25a/6
- q.-ip (bī-i'tidāllıq qılıp) 58a/11
- q.-ip (bég qılıp édim) 52a/10

q.-ıp (béğ-atake qılıp) 6b/10,
6b/13
q.-ıp (çehre qılıp édi) 26a/1
q.-ıp (éşik ihtiyârı qılıp) 13a/12
q.-ıp (fülüs qılıp) 56b/6
q.-ıp (ğāfil qılıp) 33a/5, 56b/10
q.-ıp (ğalaṭ qılıp) 53a/8
q.-ıp (ḥān qılıp) 10b/4
q.-ıp (ḥidmet qılıp édi) 40b/8
q.-ıp (ḥidmetler qılıp) 30b/11
q.-ıp (hücūm qılıp) 26b/6
q.-ıp (ılğar qılıp) 59a/7
q.-ıp (ihtiyār qılıp) 31b/3, 35a/4
q.-ıp (‘ināyet qılıp) 60a/14
q.-ıp (istid‘ā qılıp) 5b/13
q.-ıp (istifsār qılıp) 60a/10
q.-ıp (isti‘lām qılıp) 60a/9
q.-ıp (ittifāq qılıp) 6a/11, 23a/7
q.-ıp (küyev qılıp) 6a/12
q.-ıp (ma‘zül qılıp) 24b/9
q.-ıp (meyl qılıp) 2a/3
q.-ıp (muḥāşara qılıp) 51a/3
q.-ıp (muḥkem qılıp) 33a/2
q.-ıp (mülāzemet qılıp) 16a/14,

31b/4

q.-ıp (naşḫat qılıp) 52a/13
q.-ıp (namāzını qılıp) 39a/13

q.-ıp (pādşāh qılıp) 58b/11
q.-ıp (ref‘ qılıp) 16a/9
q.-ıp (ri‘āyet qılıp) 35a/2, 39b/14
q.-ıp (riqqat qılıp) 60a/10
q.-ıp (sarı bolğan dék qılıp) 24b/1
q.-ıp (siyāset qılıp) 35b/13
q.-ıp (şulḡüne qılıp) 17a/8,

59b/14

q.-ıp (şarṭ qılıp) 53b/10
q.-ıp (şi‘ār qılıp) 35a/5
q.-ıp (şūḥluq qılıp) 31a/2
q.-ıp (tabin qılıp) 15b/1
q.-ıp (tarāş qılıp) 5b/1
q.-ıp (taşavvu qılıp) 43a/5
q.-ıp (ta‘yīn qılıp) 43b/11, 55b/6
q.-ıp (ta‘zīm qılıp) 32a/1
q.-ıp (terbiyet qılıp) 52a/10
q.-ıp (tereddüt qılıp) 60b/10
q.-ıp (tevehhüm qılıp) 17a/12
q.-ıp (tīzlik qılıp) 34b/7
q.-ıp (ṭoylar qılıp) 10b/3, 20a/2
q.-ıp (yahşılıq qılıp) 8a/4
q.-ıp (yosunluq qılıp) 36a/14
q.-ıptur (‘ālī ‘imāret qılıptur)

47a/3

q.-ıptur (eyvān ‘imāret qılıptur)

47a/10

- q.-iptur** (ferşler qılıptur) 46a/14
- q.-iptur** (maqbere qılıptur) 49a/14
- q.-iptur** (pādşāhlıq qılıptur) 46a/9
- q.-iptur** (peydā qılıptur) 11a/13
- q.-iptur** (pīştāq qılıptur) 49a/11
- q.-iptur** (tāqçeler qılıptur) 49a/12
- q.-ipturlar** (ba‘zını mārpiç hiyāra qılıpturlar) 47a/7
- q.-ipturlar** (iş qılıpturlar) 45b/9
- q.-ipturlar** (muḥāşara qılıpturlar) 52b/13
- q.-ipturlar** (raşad qılıpturlar) 46b/13
- q.-ipturlar** (taşvīr qılıpturlar) 46a/1
- q.-ipturlar** (taşdın ferş qılıpturlar) 47a/9
- q.-ğan** (başsızlıq qılğan) 39b/6
- q.-ğan** (hidmetler qılğan) 28b/6
- q.-ğan** (muḥāşara qılğan) 57a/13
- q.-ğan** (‘ömrde qılğan işi) 35a/8
- q.-ğan** (ri‘āyet qılğan) 9b/10, 22a/13, 52a/11, 57b/1
- q.-ğan** (sellāhlıq qılğan) 15b/6
- q.-ğan** (ta‘rīf qılğan) 53b/7
- q.-ğan** (yamanlıq qılğan) 60b/11
- q.-ğandur** (binā qılğandur) 44b/9
- q.-ğandur** (hidmet qılğandur) 13b/8, 15a/1
- q.-ğanda** (‘azīmeti qılğanda) 14a/9
- q.-ğanda** (hetne qılğanda) 41a/8
- q.-ğanda** (muḥāşara qılğanda) 27b/1
- q.-ğanda** (pīškeş qılğanda) 42b/8
- q.-ğanda** (şehīd qılğanda) 19b/13
- q.-ğanda** (şehīd qılğanda) 19b/13
- q.-ğanlar** (ihtiyār qılğanlar) 55a/9
- q.-ğanlardım** (qaşd qılğanlardım) 54a/6
- q.-ğuçı** (bu fitnelerni engīz qılğuçı) 51b/3
- q.-ğuçı** (yamanlıqqa téz qılğuçı) 51b/4
- q.-may** (endīşe qılmay) 60b/3
- q.-may** (haber qılmay) 12a/3
- q.-may** (izhār qılmay) 37b/2
- q.-may** (tevaqquf qılmay) 56a/4, 59a/11, 60b/3, 60b/6
- q.-mas** 60a/9
- q.-mağığa** (ḥaddi yétmes işlerni qılmağığa) 36a/2
- q.-ur édim** (ihtiyāt qılır édim) 25a/14
- q.-ur édi** (çehre qılır édi) 25b/14

q.-ur édi (da‘vāsını qılır édi)	q.-ur ékendür (muḥāṭab qılır
15a/2	ékendür) 29b/1
q.-ur édi (ḥarc qılır édi) 28b/11	q.-urlar édi (‘ayb qılurlar édi)
q.-ur édi (ḥidmet qılır édi)	26a/4
15a/14, 28b/4, 29a/13	q.-urlar édi (ḥareketler qılurlar
q.-ur édi (iḥtiyār qılır édi) 7b/11	édi) 26a/10
q.-ur édi (istiḥfāf qılır édi) 26a/8	q.-urlar édi (sūd u sevdā qılurlar
q.-ur édi (kitābet qılır édi) 21b/8	édi) 40a/4
q.-ur édi (muṭāyebe qılır édi)	q.-urlar édi (ṭama‘ qılurlar édi)
14b/3	51b/8
q.-ur édi (mülāzemet qılır édi)	q.-sa bol- (tercīḥ qılsa bolur) 3b/1
10a/10, 29a/8	q.-ip édim (ri‘āyet qılıp édim)
q.-ur édi (namāz qılır édi) 28b/13	14b/13, 22a/10, 22b/5
q.-ur édi (nisbet qılurlar édi)	q.-ip édi (müḥr-dār qılıp édi)
36a/11	39b/14
q.-ur édi (perḥīz qılır édi) 28b/14	q.-ip édi (‘ömri qazālarını tamām
q.-ur édi (peydā qılır édi) 28b/11	qılıp édi) 7a/7
q.-ur édi (qumār hem qılır édi)	q.-ip édi (pāyṭaḥt qılıp édi) 4b/11,
7b/13	44b/10
q.-ur édi (sāmān qılır édi) 21b/3	q.-ip édi (ri‘āyet qılıp édi) 15a/11,
q.-ur édi (ser qılır édi) 21b/3	28b/5, 28b/7, 52a/9, 59b/2
q.-ur édi (taḥalluṣ qılır édi) 21a/9	q.-ip édi (tertīb qılıp édi) 26a/6,
q.-ur édi (tilāvet qılır édi) 7a/7	30a/3
q.-ur édi (zerāfetler qılır édi)	q.-ip édiler (ḥarāmnemekler andaḡ
14b/4	qılıp édiler) 52b/1
q.-ur érđi (perḥīz qılır érđi) 14b/3	q.-ip édiler (pisteler qılıp édiler)
	24a/13

q.-ıp édíler (maña evvel bég-atake anı qılıp édíler) 13b/8	q.-maydur édi (va‘de qılmaydur édi) 51b/11
q.-a al- édi (zor qıla alğaylar édi) 36b/13	q.-ğan éməstür (pāytaht qılğan éməstür) 44b/11
q.-a başla- (bünyād qıla başladı) 23b/7	q.-ğan éməstür (zabıt qılğan éməstür) 12a/11
q.-a başla- (köp ta‘addī u taşaddud qıla başladılar) 23b/10	q.-mas édi (fāyide qılmas édi) 52b/2
q.-a başla- (perhīz qıla başladım) 25a/13	q.-mas édi (pervā qılmas édi) 7a/11
q.-a kiriş- (buzuğluq qıla kirişti) 17b/8	q.-mas édi (sipāhīleri bile ança qılmas édi) 36a/9
q.-a kiriş- (ma‘āş qıla kirişti) 24b/3	q.-mas édi (terk qılmas édi) 7a/7, 25b/6
q.-a almay (çāre qıla almay) 42a/5	q.-madı (hükümet qılmadı) 24a/10
q.-a almay (iş qıla almay) 44a/7	q.-madı (ihtilāf qılmadı) 44a/6
q.-a almaslar (iş qıla almaslar) 33b/12	q.-madı (meded qılmadı) 59b/13
q.-a almas édi (tecāvüz qıla almas édi) 25b/10	q.-madı (mürüvvetī qılmadı) 10a/3
q.-a alma- (iş hem qıla almadı) 23a/10, 29a/10	q.-madı (ri‘āyet qılmadı) 23a/1
q.-a alma- (iş qıla almadı) 17b/3	q.-madı (salţanat qılmadı) 50a/12
q.-a alma- (ri‘āyet qıla almadım) 53a/3	q.-madı (şefaqt qılmadı) 23a/1
q.-maydur édi (iş qılmaydur édi) 37a/6	q.-madı (tama‘ qılmadı) 8a/8
	q.-madılar (taqşir qılmadılar) 60a/3
	q.-mağannı (la‘net qılmağannı) 58b/10

- q.-maq** (hücüm qılmaq) 30a/7
- q.-maq** (tahāret qılmaq) 36b/3
- q.-maqni** (bī-dād qılmaqni) 35a/5
- q.-maqni** (zūlm qılmaqni) 35a/5
- q.-maqqa** (tālān qılmaqqa) 57a/7
- q.-maqqa**(tārāc qılmaqqa) 57a/7
- q.-maqta** (hüdmet qılmaqta) 60a/3
- q.-maqta édi** (ri‘āyet qılmaqta édi) 52a/9
- qılıl-** < ET *qılıl-* (EDPT, 621)
yapılmak
- q.-dı** (iktifā qılıldı) 50a/5
- q.-dı** (istid‘ā qılıldı) 54b/5
- q.-dı** (mürāca‘at qılıldı) 32b/10, 60a/1
- qıldur-** < ET *qiltur-* (EDPT, 619)
yaptırmak
- q.-dı** (pāre pāre qıldurdu) 39b/7
- qıl-quyruq** < bir kuş çeşidi
- q.** 49b/6
- qılıç** < ET *qılıç* (EDPT, 618) kılıç
- q.** 7b/5, 14a/8, 31a/4, 31a/4, 31a/5, 31a/7, 31b/3, 33b/12, 38b/7, 42b/3
- qır-** < ET *qır-* (EDPT, 643) kesmek
- q.-ğan** 11b/12
- qırğavul** < sülün
- q.** 4a/10, 5a/7, 19a/2
- q.+nı** 2b/1
- q.+ı** 2a/14
- qırıl-** < ET *qırıl-* (EDPT, 658) telef olmak
- q.-dı** 30b/8
- qırq** < ET *qırq* (EDPT, 651) kırk
- q.** 31b/1, 40a/9, 45a/13
- qırk miñ** < kırk bin
- q.** 42b/9
- qırq tört** < kırk dört
- q.** 18a/9
- qırq üç** < kırk üç
- q.** 25b/2
- qırmızı** < Ar. kırmızı
- q.** 48a/1
- qışās** < Ar. öldüreni öldürmek cezası
- q.+ığa** 43b/1
- qısqaraq** < ET *qısğa qısqa+rAk* (EDPT, 667) dar görüşlü
- q.** 14a/3
- qış** < ET *qış* (EDPT, 670) kış
- q.** 1b/9, 32b/9, 33a/1, 38a/11, 59a/4, 59b/5, 59b/9
- q.+nıñ** 33a/3
- q.+ı** 45b/3

qışlaq < ET *qışlağ* (EDPT, 672)

kışla, kışın sığımlıcaq yer

q. 43b/8, 43b/14, 44a/2

q.+[qa] 43b/9

q.+ta 38b/3

q.+ı 43b/12

qıt'a < Ar. parça

q. 46b/2, 46b/2

qıyāmet < Ar. kıyamet

q.+qaça 29a/3, 58b/8

qız < ET *qız* (EDPT, 679) kız

q. 8b/4, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 10b/11,

11a/3, 11a/6, 11b/7, 12b/4, 20a/1,

20a/3, 20a/7, 20a/9, 20a/11, 20b/8,

26b/13, 27a/8, 27a/13, 27b/1, 27b/4,

27b/4, 27b/10, 27b/13, 27b/14,

28a/5, 28b/2, 35b/11, 57b/5

q.+nı 11a/7

q.+dın 11b/14

q.+ı 9b/3, 9b/11, 10b/7, 10b/9,

11a/7, 11b/4, 11b/5, 12a/7, 12b/1,

12b/4, 18a/12, 19b/9, 20a/5, 20a/14,

27a/1, 27a/6, 27b/2, 27b/9, 28a/2,

28a/7, 29b/10

q.+mıñ 16a/8, 28a/13, 28b/2

q.+mı 24a/12, 35b/10

q.+ığa 20a/12, 38a/14

q.+ıdın 11b/8

q.+larnıñ 11b/3

q.+lardın 8b/8

qızıl < ET *qızıl* (EDPT, 683) kızıl

q. 3a/9, 5a/14, 18a/14

qoba < ET *qaba* (EDPT, 580) kaba,

şişman

q. 6b/14

qoçın < koçın

q. 13b/10, 14a/3, 23a/4, 29a/6

qol < ET *qol* (EDPT, 614) el; taraf

q. 24a/7

q.+da 34a/9, 56a/5

qonqar < ET *qonur* (EDPT, 639)

koyu kestane rengi

q. 18a/13

qon- < ET *qon-* (EDPT, 632)

gecelemek; durmak

q.-up 34b/13

qop- < ET *qop-* (EDPT, 580)

kalkmak

q.-tı 27b/4

q.-tılar 32a/1

q.-up 34a/8, 35b/12, 43b/8

q.-qandıñ 18b/7

qopar - < ET *kopur-* (EDPT, 586)

kalkmak; inşa etmək

q. 38b/8

q.-ip 31a/3, 34b/8

q.-ipturlar 47a/5

q.-ğan 36b/6

q.-maq 34b/10

qopuz < ET *kopuz* (EDPT, 588)

kopuz

q.+nı 22a/9

qor[q]- < ET *korq-* (EDPT, 651)

korkmak

q.-may 41b/10

q.-maq 54a/7

qorqaqlıq < *qorqaq+IXk* korkaklık

q.+qa 35a/9

qorqunç < ET *korqınç/korqunç*

(EDPT, 654) korku

q.+tın 52a/14

q.+ıdın 24a/3, 29b/7, 52a/6

qoruk < çayır, çöl, kır

q. qıl- 48a/7

qoş- < ET *koş-* (EDPT, 670) katmak

q.-tılar 52a/5

q.-up 23a/9, 42b/1, 57a/6, 58b/12

qoşul < ET *koşul-* (EDPT, 673)

katılmak

q.-dılar 27b/8

q.-up 11a/9, 28b/6, 30a/1

qoşun < asker, ordu

q. 14a/4

qoşuq < ET *koşuğ* (EDPT, 671)

koşma

q.+larnı 13b/7

qoy < ET *koñ* (EDPT, 631) koyun

q. 32a/13, 42b/9, 57a/10

q.+nı 52b/10

q.+ları 32a/9

qoy- < ET *koq-* (EDPT, 595)

bırakmak; koymak

q.-ar 37a/12

q.-arlar 25a/10

q.-dı 42a/6

q.-dılar 51a/12

q.-ğaylar 37a/7

q.-sa 37a/12

q.-up 16a/11, 16a/13, 20a/4,

22a/12, 23b/2, 25b/10, 32b/4, 34b/3,

38a/4, 38a/14, 42a/4, 43b/11, 56a/5,

56a/6, 59a/9, 59b/14

q.-uptur 47a/11

q.-ğan 19b/2, 20a/13

q.-mas 21a/5	qulluğ < ET <i>qulluq</i> (EDPT, 620)
q.-mağaylar 17a/6	kulluk
q.-ar édi 18b/2	q.+ıǵa 39b/2
q.-ar édiler 7a/5	qulluq < ET <i>qulluq</i> (EDPT, 620)
q.-a bér- 7a/2, 34a/2	kulluk
q.-maqqa 30b/5	q. 60b/1
qoyı < ET <i>qodı</i> (EDPT, 596) aşağı	q.+nı 31b/3
q. 46a/5	qum < ET <i>qum</i> (EDPT, 625) kum
q.+dın 41b/1	q.+ǵa 2a/4
qoyıraq < daha aşağı	qumār < Ar. para karşılığında
q. 2a/4, 2b/12, 34b/12, 38a/4,	oynanan oyun
47b/7	q. 7b/13
qoyul- < ET <i>qoyul-</i> (EDPT, 677)	qumāş-pūş < Ar.+Far. süslü giyinmiş
koyulmak	q. 41b/14
q.-dı 20a/13, 24b/9	qur- < ET <i>qur-</i> (EDPT, 643) kurmak
q.-ǵusıdur 16b/6	q.-up 34b/5
q.-up 10b/10, 52b/7	qurǵan < hisar, kale
qudret < Ar. yaratıcı güç	q. 2a/10, 4a/8, 4b/14, 15b/13,
q.-i kāmile 16b/10	16a/7, 16a/11, 17b/8, 31a/13, 34a/11,
qul < ET <i>qul</i> (EDPT, 615) köle, esir	34a/14, 34a/14, 34b/2, 34b/2, 34b/8
q. 37b/10, 43b/4	q.+dur 55b/10
qulaq < ET <i>qulkaq</i> (EDPT, 621)	q.+nıñ 16a/12
kulak	q.+nı 31b/4, 31b/8, 39a/12,
q.+qa 54b/14	40b/4, 40b/13, 56a/11, 56a/12, 59b/5
qulle < Ar. dağ tepesi	q.+ǵa 42b/2, 43a/1, 43b/11,
q.+side 2b/11	43b/14, 56b/12
	q.+da 24b/13, 43b/8, 53b/11

q.+dağı 52b/10	quşçı < ET <i>kuşçı</i> (EDPT, 671) kuşçu
q.+dağular 40b/3	q. 15a/2, 19a/3, 19a/4
q.+dın 5a/1, 43b/3, 4a/7, 56b/11	quşçılığ < <i>quşçı+IXg</i> kuşçuluk
q.+ı 6b/1, 39a/12, 4a/6, 4b/12,	q.+nı 40a/2
59b/7	quşhâne < T.+Far. vaktiyle büyük
q.+mıı 2b/10, 4b/11, 31a/2	konaklarda avcı kuşlara ayrılmış yer
q.+mı 31a/3, 33b/4, 34a/11,	q.+de 42b/3
44b/11, 53b/6, 56b/11, 57b/7, 59a/9	quşlağ < ET <i>kuşlağ</i> (EDPT, 672)
q.+ığa 30b/13, 39a/10	avlanacak kuşları çok yer
q.+ıda 35a/11, 46a/7	q.+ı 4a/10
q.+ıdın 2a/9	qutas < bit tür dağ öküzü
q.+larımıı 59b/3	q. 32a/9
q.+larımı 59a/14	q.+ları 32a/9
q.+lar 40b/12	qutul- < ET <i>qurtul-</i> (EDPT, 650)
q.+larda 59b/4	kurtulmak
qurut- < ET <i>qurit-</i> (EDPT, 649)	q.-dı 7a/14
kurutmak	quvvet < Ar. güç
q.-urlar 3b/2	q.+ı 52b/14
q.-up 48b/14	quy- < ET <i>qud-</i> (EDPT, 596) dökmek
quş < ET <i>kuş</i> (EDPT, 670) kuş	q.-arlar 3a/8
q. 19a/3, 21b/9	R
q.+nı 21b/10	rabt < Ar. düzene koymak
q.+qa 22b/11, 24b/14, 25b/11	r.+ı 13a/3
q.+qıma 49b/6	r.+ığa 16a/12, 18a/2, 59b/3
q.+ı 2a/14, 3b/2, 5a/6, 22b/11	rahmet < Ar. rahmet, koruma,
q.+largı 5b/1	esirgeme
	r.+ığa 9a/1, 9b/2, 11a/5, 13b/5,

14b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5,
39b/13

ra'iyet < Ar. bir devletin veya
hükümetin idaresi altında bulunan
insanların tamamı

r. 23a/14, 25b/10, 30a/7

r.+ni 17a/5

ramaq < Ar. hayat izi, yaşama
belirtisi

r. 17a/6

Ramazān < Ar. Ramazan, oruç ayı

R. 1b/1, 6b/2, 15b/11, 34a/5,
36a/7, 39a/5, 41b/2, 41b/9

R.+ni 55b/3

rānde < Far. sürmek kovmak

r. 54a/13

raşad < Ar. gök cisimlerini dürbünle
gözleme, izleme

r. 46b/6, 46b/9, 46b/10, 46b/11,
46b/12

r.+dur 46b/5

r. qıl- 46b/13

r.+ni 46b/14

rāst < Far. doğru, düzgün

r. 18b/12

r.+tur 2b/3

r. qıl- 53b/12

r. kél- 16b/11, 43a/8, 53a/1

rāy < Ar. fikir, düşünce

r. 14b/3, 15a/6, 22a/8, 22b/3,
23a/3, 24b/10

r.+da 53a/8

r.+ı 29a/8

rāyic < Ar. bir malın piyasa değeri

r. émeştürler 32a/11

rāzı < Ar. rıza gösteren, karşı
çıkmayan

r. 59a/6

rebī'ü'lāhir < Ar. Hicri takvime göre
yılın dördüncü ayı

r. 25b/1

rebī'ü'levvel < Ar. Hicri takvime
göre yılın üçüncü ayı

r. 44b/2

receb < Ar. Hicri takvime göre yılın
yedinci ayı

r. 53a/14

rehgüzar < Far. yol üzeri

r. 3a/7

ref' < Ar. kaldırma

r. bol- 31b/12, 60b/2

r. qıl- 16a/9

refāhiyyet < Ar. varlık içinde
yaşama, rahat ve huzurlu olma

r. 24a/4

remz < Ar. simge

r.-i **nücümī** 44b/5

renc < Far. acı

r. 54b/1

rencīde < Far. kırılmış, gücenmiş

r. **bol-** 24a/6

resm < Ar. âdet; tören

r. 20b/7

r.+**dür** 31a/6

r.+**i** 3b/4

r.+**ini** 17b/14

r. **émes** 2a/8

resmī < Ar. devletin öngördüğü

yöntemlere uygun olarak yapılan.

r.+**dür** 47b/12

revān < Far. giden, akan

r. 7a/9

revende < Far. yoldan geçen; yolcu

r.+**ler** 50a/3

rızā < Ar. uygun görme

r. **bol-** 41a/7

ri'āyet < Ar. kollama, gözetme; saygı

r. 21a/14, 22a/10, 51a/1, 52a/11

r. **qıl-** 9b/10, 14a/12, 22a/13,

35a/2, 39b/14, 50b/14, 51a/3, 52a/11,

53a/3, 57b/1

r. **tap-** 56b/5

r. **qılma-** 23a/1

r. **qıl- édim** 14b/13, 22a/10, 22b/5

r. **qıl- édi** 15a/11, 28b/5, 28b/7,

52a/9, 52a/9, 59b/2

r. **tap- édi** 15b/8

riqqat < Ar. incelik, zarafet; şefkat

r. **qıl-** 60a/10, 60a/11

r.-i **qalb** 41a/9

risālet < Ar. peygamberlik, elçilik

r. 32b/5, 44b/13

rişve < Ar. rüşvet

r. 55a/4

rivāyet < Ar. bir haber veya olayı

nakletme

r. **qıl-** 2b/1, 4a/12, 8a/3, 21a/2

rub' < Ar. çeyrek

r.-i **meskūn** 44b/4

rūberū < Far. Yüz yüze

r. 39a/6, 58a/4

r. **bol-** 38b/7, 57b/2

r.+**yığa** 38b/12

rūd < Far. ırmak

r. 45a/10, 45a/11

- r.+nıñ 3a/2
- r.+ğa 3a/2
- r.+ı 3a/1, 33b/3
- ruḥṣat** < Ar. izin
- r. 8a/4, 24b/2, 24b/4, 29b/6, 34b/7, 34b/8, 58b/11
- r. **bér-** 53a/9, 59b/9
- r. **béřil-** 25a/3, 54b/4
- r. **bér- édi** 6b/10, 30a/10
- rūy** < Far. biten, ortaya çıkan
- r. 17b/11
- rūze** < Far. oruç
- r. 14b/10
- rūkn** < Ar. bir şeyin temel diređi
- r.-i **a'zam** 30b/4
- S**
- saçar-** < ET *saçra-* (EDPT, 798)
- sıçramak
- s.-ar **érđi** 14a/1
- saçıq** < ET *saçıg* (EDPT, 796) hediye
- s.+ını 24a/12
- sāde** < Far. basit, gösterişsiz
- s. 18b/10
- şādır** < Ar. çıkan, ortaya çıkan
- ş. **bol-** 60a/14
- şafā** < Ar. gönül şenliği, zevk, eğlence
- ş. 3a/11, 5a/12, 50a/2
- şafālıq** < Ar.+T. *şafā+IXk* zevkli
- ş. 3a/6, 3b/6, 5a/10, 47b/6
- sefidār** < Far. akçakavak
- s. 47b/9
- sağdağ** < ok kılıfı
- s.+ını 31b/3
- sağın-** < ET *sağın-* (EDPT, 812)
- özlemek; arzulamak
- s.-dılar 51a/11
- şahābe** < Ar. Hz. Muhammed'i görmüş ve kendilerinin sohbetlerinde bulunmuş olan mümin kimse
- ş.+din 44b/8
- saḥāvet** < Ar. cömertlik
- s.+i 7b/3, 28b/10
- s.+içe 7b/3
- saḥī** < Ar. cömert
- s. 23a/6
- şāhib** < Ar. sahip
- ş. 14a/2, 14a/5, 21a/10, 33a/4
- ş.-i **Hidāye** 3b/5
- ş.-i **Hidāyet** 45a/4
- ş.-i **Şahīḥ-i Buḥārī** 45a/3

şāhibī < bir tür üzüm ismi

ş.-i Semerqand 45b/3

Şahīh-i Buḥārī < yazılmış bir hadis kitabı

Ş. 45a/3

saḥla- < ET *saḥla-* (EDPT, 810)

korumak; tutmak

s.-r 13b/10, 14b/10, 22a/1, 29b/2

s.-rlar 32a/9

s.-dı 30a/3

s.-sa 5b/8

s.-p 7b/1, 9a/11, 21a/14, 58b/1

s.-ğanı 39b/4

s.-may 40a/6

s.-maşlıǵını 26a/4

s.-r édi 22a,11 25b/13

s.-y alma- 37a/2

s. almay 39a/11

s.-maq 35a/6

s.-maqlıǵını 26a/3

şaḥn < Ar. avlu

ş.+ı 3a/6

şaḥrā < Ar. ova

ş.+sı 49a/6

şaḥrā-niṣīn < Ar.+Far. çölde oturan

ş.+leridin 32a/7

sal- < ET *sal-* (EDPT, 824) inşa

etmek; gündeme getirmek

s.-dı 4b/14, 17b/3, 29a/12,

34a/13, 38a/4

s.-dım 2b/13

s.-dılar 47b/5

s.-ğaylar 31a/14

s.-adurǵan 31a/3

s.-ıp 8b/12, 17b/5, 17b/8, 17b/11,

32b/12, 34a/14, 35a/6, 35b/8, 3b/2,

41a/1, 54b/14, 58b/3

s.-ıptur 2b/11, 45b/6, 45b/8,

45b/12, 46a/3, 46a/8, 46a/13, 46b/1,

47a/2, 47a/10, 47b/1, 47b/8

s.-ıpturlar 46b/2

s.-ğan 30b/6, 31b/13, 31b/14,

34a/13, 37a/9, 56b/12

s.-ur édi 21b/10

s.-ur érdi 19a/4

s.-madı 34b/11

s.-madılar 34b/9

s.-maq 34a/11, 34b/10, 43b/8

saldur- < ET *saltur-* (EDPT, 825)

inşa ettirmek, yaptırmak

s.-uptur 45b/14

salıl- < yapılmak

s.-ıp 31a/10

sālim < Ar. sağlam; eksiksiz

s. 7b/3

salṭanat < Ar. sultanlık, hükümdarlık

s. 23a/9, 55b/12

s. **qılma-** 50a/12

sanç- < ET *sanç-* (EDPT, 835)

vurmak

s. **-qaç** 38b/8

saqal < ET *saqal* (EDPT, 808) sakal

s. **+ı** 18a/14, 18a/14

saqallıq < sakallı

s. 6b/14, 18a/13, 25b/5

saqf < Ar. tavan, çatı

s. **+ı** 46b/3

sarı < ET *sarı* (EDPT, 844) yön,

taraf

s. 2a/2, 2a/3, 4b/10, 9b/12, 10a/5,

15b/14, 16a/2, 24b/1, 25a/1, 25a/3,

32a/3, 32b/10, 33a/5, 33a/12, 33b/4,

33b/9, 34a/13, 35b/12, 3b/9, 44a/5,

47a/2, 47a/9, 48a/9, 54b/4, 56b/13,

58b/12

s. **+dur** 13a/8, 48b/2, 49b/5

s. **bol-** 9b/12, 37b/8

s. **+ğa** 4a/2

sarığ < ET *sarığ* (EDPT, 848) sarı

s. 56a/8

şarīḥ < Ar. açık, meydana; belli

ş. **qıl-** 52a/7

sat- < ET *sat-* (EDPT, 798) satmak

s. **-maq** 2a/8

savuç < ET *soğı-(O)k* (EDPT, 808)

soğuk

s. 15a/3, 43b/5

s. **+tur** 45b/4

s. **+ta** 43b/7

savut- < ET *soğıt-* (EDPT, 806)

soğutmak

s. **-up** 60b/7

say < ET *say* (EDPT, 858) dere

s. 5a/11

sa'y < Ar. çaba, emek

s. **qıl-** 33a/10, 41a/6, 49a/8

s. **+ı** 27b/11

s. **+ıdın** 33a/11

sāyir < Ar. diğer

s. **-i umerā** 24b/5

s. **-i él** 54a/9

sāz < Far. her türlü çalgı; silah

s. 22a/14

s. **+ı** 40a/14, 40b/1

sāzende < Far. çalgıcı

s. 35b/9

sāzvārliq < Far.+T. *sāzvār+IXk*

uyumluluk

s. 27b/11

se-bergelig < Far.+T. yoncalı

s. 3a/6

sebeb < Ar. sebep

s. **bol-** 22a/6, 23a/11, 36a/3

s.+**din** 37b/4

s.+**i** 36a/6

sebz < Far. yeşil

s. **bol-** 49a/6

seherī < Ar. sabah ve şafakla ilgili

s. 44a/1

sekiz < ET *sekkiz* (EDPT, 823) sekiz

s. 9a/8, 46b/10, 47a/12, 48a/5,

56a/1

sekiz yüz < sekiz yüz

s. 55a/7

s.+**çe** 56a/3

sekiz yüz altmış < sekiz yüz altmış

s.+**da** 6b/4

sekiz yüz éllig bés < sekiz yüz elli

beş

s.+**de** 18a/10

sekiz yüz éllig yéti < sekiz yüz elli

yedi

s.+**de** 25b/2

sekiz yüz toqsan toquz < sekiz yüz

doksan dokuz

s.+**da** 1b/1, 18a/8

seksen < ET *seksön* (EDPT, 823)

seksen

s. 57b/1

sellāhliq < Ar.+T. *sellāh+IXk*

kasaplık

s. **qıl-** 15b/6

selātīn < Ar. sultanlar

s.+**niñ** 34a/8

s.+**i** 34a/6

semiz < ET *semiz* (EDPT, 830)

şişman, besili

s. 2b/1, 5a/8

semt < Ar. yön, taraf

s.+**ini** 46b/4

sene < Ar. yıl

s. 32b/14, 58b/12

señ < Far. taş

s.+**de** 43a/14

s.-**i āyīne** 3b/10

ser ü sāmān < Far. düzen

s. **qıl-** **édi** 21b/3

ser be-bād < Far. tehlikeye atmak

s. 52a/14

seşenbe < Far. salı	s.+dın 54b/11
s. 15b/11	
sezā < Far. layık	şerfe < Ar. fayda; fazlalık
s. 51b/2	ş. 29a/14
sejīn < Far. taştan	ş.+sini 48a/13
s. 45b/8	sergerdān < Far. şaşkın, perişan
sejrizelig < Far.+T. <i>sejrize+IXg</i>	s. 60a/7, 60a/8
taşlı, taş döşeli	sergerdānlık < Far.+T.
s. 2a/12	<i>sergerdān+IXk</i> şaşkınlık
sejtirāş < Far. taş yontucu	s.+da 60b/2
s.+lar 45b/9	serhadd < Far.+Ar. hudut, sınır
sejtirāşlıq < Far.+T. <i>sejtirāş+IXk</i>	s.+te 32a/10
yontma için kullanılan taş	s.+i 1b/4
s. q1- 49a/5	serkār < Far. işbaşında olan
serāmed < Far. başta bulunan, ileri	s.+da 31b/5
gelen	serkūb < Far. başa vuracak şey
s. 43b/1, 47b/9, 52a/8	s. 34b/10
serārī < Ar. cariyeler, odalıklar	s.+lar 31a/14
s. 9b/2, 20a/13, 28a/1	serv < Far. servi
serdār < Far. kumandan	s. 47b/9
s. 34b/14	sevād < Ar. yazı yazma
serdārliĝ < Far.+T. <i>serdār+IXg</i>	s.+ı 7a/9
kumandanlık	sezāvār < Far. layık
s.+ı 21b/1	s.+ı bol- 29a/3
serdārliq < Far.+T. <i>serdār+IXk</i>	s.-ı la'net 58b/10
kumandanlık	ségri- < ET <i>sékri-</i> (EDPT, 822)
s.+qa 35a/9	atlamak
	s.-gendür 8a/3

sén < ET *sen* (EDPT, 831) *sen*

s. 21a/5

s.+iñ 24a/1

sév- < ET *sev-* (EDPT, 784) *sevmek*

s.-er **édi** 28a/2

sévgülüğ < ET *sevgilik* (EDPT, 788)

sevimli

s. 12b/8, 20b/3

şifat < Ar. *sıfat*, *vasıf*

ş. 54a/8

sınçısızraq < *biçimsiz*

s. 25b/5

sınuğ < ET *smuğ* (EDPT, 837) *kırık*

s.+ıça 40a/7

sırr < Ar. *sır*

s.+ıını 47b/4

sırrı < Ar. *sır* ile ilgili

s. 41a/10

sīb < Far. *elma*

s.-i **Semerqand** 4a/5, 45b/3

siñ- < ET *siñ-* (EDPT, 832) *sinmek*,

kaybolmak

s.-er 2a/4

siñ(i)l < ET *siñil* (EDPT, 839) *küçük*

kız kardeş

s.+i 27a/6

siñli < ET *siñil* (EDPT, 839) *küçük*

kız kardeş

s.+isi 21b/12

sipāhī < Far. *timar sahibi süvari*

askeri

s. 17a/5, 23a/13, 24b/5, 25b/10,

30a/7, 42b/13, 43a/5, 43a/12

s.+niñ 24a/3

s.+miz 59b/12

s.+leri 36a/8, 36a/9

s.+ler 36b/14

sipāhılıq < Far.+T. *sipāhī+IXk*

sipahilik

s. 42a/9, 54b/11

sirāyet < Ar. *geçme*, *bulaşma*

s. 23b/11

siyāset < Ar. *politika*; *kurnazca iş*

veya hareket; *idam cezası*

s. 34b/10, 39b/6

s. qıl- 35b/13

s.+qa 37a/7

s.+tin 16b/4

şohbet < Ar. *görüşüp konuşma*;

arkadaşlık

ş. 7b/10

ş.+i 41a/9

ş.+ide 18b/5, 18b/6

ş.+leriga 7a/8	2a/9, 30a/4, 39b/7, 42b/5, 43b/3,
ş. tut- édi 7b/10	4b/9, 50b/2, 50b/5, 51a/13, 52b/8
sol < ET <i>sol</i> (EDPT, 824) sol	s.+lar 7b/9, 7b/11, 12b/8, 13b/2,
s. 49a/9, 56a/5	15a/5, 25b/11, 28b/7, 30b/12, 34a/3,
sonj < ET <i>sonj</i> (EDPT, 832) sonra	35a/6, 38a/10
s. 7a/2, 9a/10, 10a/8, 11a/10,	sor < ET <i>sor-</i> (EDPT, 843) sormak;
12a/3, 12a/4, 12a/9, 12a/12, 12b/5,	incelemek
14a/2, 14a/4, 14b/6, 14b/8, 15a/11,	s.-ar 49a/10
16a/14, 18a/1, 18a/6, 18b/7, 19a/4,	s.-dı 37a/5
19b/6, 19b/14, 20a/6, 20a/8, 20a/8,	sorun < soran, müracaat eden
20b/9, 21a/8, 23a/7, 24b/2, 25a/6,	s. 49a/11
26b/7, 26b/12, 27b/12, 28a/4, 28b/5,	soruş- < ET <i>sorış-</i> (EDPT, 855)
28b/12, 30a/11, 31a/13, 32a/2, 32a/3,	konuşmak; birine bir şey sormak
32a/14, 32b/8, 32b/10, 32b/11,	s.-up 38a/8
36b/10, 36b/13, 37b/2, 37b/5,	soy- < ET <i>soy-</i> (EDPT, 858) soymak
38a/11, 39a/10, 40a/12, 42a/4, 42a/7,	s.-up 48b/14
42b/6, 43a/2, 44a/6, 47a/14, 49b/4,	soyuq < az, seyrek
50a/6, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 51b/8,	s. 25b/4
53a/9, 53a/10, 53b/13, 54a/10, 56a/2,	söz < ET <i>söz</i> (EDPT, 860) söz
57a/2, 57a/4, 58b/10, 59a/12	s. 16a/11, 16b/3, 35a/2, 37a/5,
s.+ğı 35b/2, 50b/12	43b/6, 52a/1, 59a/14
s.+ıça 26b/4, 29a/11	s.+ni 24b/8, 38a/4
sonra < sonra	s.+din 53b/9
s. 6b/11, 7b/2, 9a/1, 9a/5, 10b/11,	s.+i 30b/1
11a/5, 11a/11, 12b/2, 13a/3, 13a/11,	s.+ini 26a/10, 38a/3
13a/12, 14a/14, 15b/7, 19b/7, 20a/2,	s.+ün 16b/8
20a/3, 20a/4, 21a/13, 22b/7, 27a/14,	s.+leri 39b/1

- s.+lerini** 54b/14
- s.+ler** 53a/8, 55a/3, 56b/10
- s.+lerini** 41a/10, 41a/11, 41a/11,
53b/12
- s.+lerge** 16b/9
- sözleş-** < ET *sözleş-* (EDPT, 864)
sözleşmek
- s.-ip** 59a/3
- sözlüg** < *söz+IXg* sözlü
- s.** 15a/3
- su** < ET *su* (EDPT, 783) su
- s.** 2a/11, 33a/3, 33a/5, 33a/8,
33a/13, 34b/3, 39b/9, 3a/8, 45a/9,
45a/13, 45b/2, 48a/11, 48a/12, 53a/5,
53b/7
- s.+nın** 48a/5
- s.+nı** 46a/2, 48a/1
- s.+ğa** 17a/1, 18a/8, 44a/12
- s.+dm** 44a/12, 45a/10
- s.+yı** 5a/9, 5a/10, 8a/6, 8b/1,
16b/14, 2b/8, 45a/10, 45a/11, 47b/10,
47b/14, 48a/5, 4a/7, 50a/2
- s.+yının** 4b/7, 6a/12, 17a/2,
17a/9, 19a/14, 2a/5, 35a/14, 38a/7,
46a/2
- s.+yını** 8a/7
- s.+yığa** 1b/9
- s.+yıda** 19b/3
- s.+ları** 3a/3, 3b/6
- şubh** < Ar. sabah
- ş.** 59a/10
- sübhānī** < bir cins erik
- s.** 3b/2
- sūd u sevdā** < Far. alış-veriş yapmak
- s. qıl- édi** 40a/4
- şulh** < Ar. barış
- ş.** 59b/5, 59b/10
- şulhgüne** < Ar.+T. barışa benzer
- ş. qıl-** 17a/8, 59b/14
- sultān** < Ar. hükümdar
- s.+ları** 22a/4
- s.+larının** 12a/10
- s.+larığa** 12a/8
- s.+larımdur** 12a/5
- s.+lar** 34a/8, 38b/10
- s.+larını** 9a/13, 20b/10, 34a/9
- s.+larığa** 34a/4
- sultānzāde** < Ar.+Far. hükümdar
çocuğu
- s.** 20b/11
- s.+ler** 20b/11
- sust** < Far. zayıf
- s.** 26a/6

şu‘übet < Ar. güçlük

ş. 59a/12

süder < hizmetçi, uşak

s. 15b/12, 35a/6

s.+i 21b/3, 23b/12

s.+idin 29b/6, 36b/1

sünek < ET *sünük* (EDPT, 838)

kemik

s. 18b/8

sünnet < Ar. çocuk sünneti

s. qıl- 6b/10

sünnî < Ar. sünnet ehlerinden olan

s. 44b/13

sütün < Far. sütun, kolon

s.+ğa 37a/7, 37a/7

s.+ları 47a/4, 47a/7

s.+lardur 47a/6

Ş

şa‘bân < Ar. Arap takviminin ikinci

ayı

ş. 30b/14

şâfî < Ar. yeter görünen

ş. 32b/6

şâh < Far. şah, padişah

ş.+nuş 11b/5

ş.+ı 11b/3

ş.+ları 11b/4

şâh-cüy < Far. büyük nehir

ş. 3a/5

ş.-dın 3a/8

şahâdet < şahadet parmağı

ş. 43a/10

Şâhnâme < Far. Firdevsî'nin ünlü

destanı

Ş. 7a/10

şâhrâh < Far. büyük, işlek yol

ş. 2a/12

ş.+tur 2a/14

şâ‘ir < Ar. şair

ş. 30a/3

ş.+ni 4b/9

şâm < Far. akşam

ş. 32a/5

şâqq < Ar. zahmetli, eziyetli

ş. 54a/13

şarq < Ar. doğu

ş. 4b/2, 13a/6, 13a/8, 2a/1, 2b/7,

2b/10, 36b/3, 40a/9, 48a/3, 48a/9

ş.+qa 2b/7

ş.+ı 1b/3, 45a/7, 48b/7

ş.+ıdur 48a/10

ş.+ıda 45b/12

şarqî < Ar. doğu ile ilgili

ş. 7a/12

ş.+dür 4b/4	ş. qılma- 23a/1
şart < Ar. koşul; yemin	şehīd < Ar. savaşta ölen
ş. bol- 60b/12	ş. bol- 13a/5
ş. qıl- 53b/10	ş. qıl- 19b/13, 23b/2, 50a/9,
şatranc < Ar. satranç	53b/14
ş.+nı 21b/9	şehir < Far. şehir, il
şatu < ET şatu (EDPT, 867)	ş. 2b/14, 3a/4, 30a/6, 34a/13,
merdiven	36b/14, 43a/13, 43b/6, 44b/4, 44b/4,
ş. 56a/6, 59a/9	49a/7, 49b/13
şāyed < Far. şayet, olur ki	ş. bol- 49b/1
ş. 16b/11	ş.+niñ 43b/8
şāyeste < Far. layık, uygun	ş.+de 18b/9, 47b/10, 47b/11
ş. 28b/6	ş.+din 40a/3
şāyi' < Ar. duyulmuş, yayılmış	ş.+i 47b/10, 48b/9, 49a/6
ş. 26a/3	ş.+idür 47b/10
ş.+dür 3b/4	ş.+ide 29b/9, 53b/1
şēamet < Ar. uğursuzluk	ş.+idin 48a/3
ş.+idin 24a/9, 26a/5	ş.+ler 1b/5
şebīhūn < Far. gece baskını	ş.+lerde 40b/11
ş. 29a/10	ş.+lerdindür 4a/3
şecā'at < Ar. yiğitlik, yüreklilik	şehreg < Far. şah damar
ş. 18b/14	ş.+i 40b/2
şecā'at-şi'ār < Ar. daima yiğit, cesur	şehrī < Far. şehirli; şehirde yaşayan
ş. 18b/12	ş. 2b/2, 24a/2, 40b/10, 42b/13,
şefaqt < Ar. şefkat	43a/5, 44b/6
ş. 32a/2, 58a/6	ş. bol- édi 40b/10
ş. qıl- 14a/12, 51a/1	şekk < Ar. şüphe, kuşku

ş.+im 54a/5	üst düzeyde yetkili kimse
şekl <Ar. şekil, biçim	ş. 16a/6, 54a/3
ş. 6b/13, 18a/13, 25b/4	şılan < ziyafet, sultan sofrası
şemâil < Ar. huylar, alışkanlıklar	ş. 22a/2, 25b/8
ş.+ti 6b/14, 18a/13, 25b/4	ş.+ı 28b/10
şenbe < Far. cumartesi; gün	şıqq < Ar. bir işin iki cihetinden her biri
ş. 53a/14, 53b/1, 53b/3, 53b/3	ş.+nı 58a/14
şenī' < Ar. kötü, çirkin	şi'ār < Ar. yol, tarz
ş. 26a/10, 58b/7, 58b/10	ş. qıl- 35a/5
şer' < Ar. şeriat; ilahi kanun	şībe < Far. okla vurma
ş. 18b/11	ş. 25a/10, 30b/5
ş. 24a/5	şikest < Far. yenilme
şerḥ < Ar. açıklama	ş. bol- 8b/10
ş.+i 36a/7	ş. édi 43b/2
şer'ī < Ar. şeriata özgü ve uygun olan	ş. bér- 3b/14
ş. 5a/1, 38a/4, 45a/12, 48a/4	ş. tap- 5b/10, 8b/2, 22b/1, 28a/11, 37b/8, 41b/11
ş.+ğa 48b/2	ş.+din 42a/7
ş.+side 3b/9	ş.+i 13a/14
şerīf < Ar. şerefli, soylu	ş. tap- édiler 17a/2
ş. 23a/13, 24a/7	şimāl < Ar. kuzey
şerr < Ar. kötü	ş. 4a/7, 4a/8, 6a/13, 7b/14, 17a/9, 2a/1, 2a/5, 34b/5, 36b/3
ş. 3b/3	ş.+ğa 2a/3, 48a/4, 48b/2
şevvāl < Ar. Arabî ayların onuncusu	ş.+dağı 4a/13
ş. 18a/8, 31b/3, 37b/12, 37b/13	ş.+i 2a/2, 45a/7, 48b/6
şeyḥü'l-islām < Ar. İslam dünyasında din işlerine bakmakla görevli ve en	

ş.+idür 49b/10	tā < Far. ta; -den beri
ş.+ide 1b/4, 5a/8, 42b/3	t. 17a/5, 52a/14, 54a/14, 54b/1,
ş.+idin 45a/8	59a/5
şî'r < Ar. şîir	ta'addî < Ar. acı çektirme, zulmetme
ş. 26a/7	t. 23b/10, 23b/10
ş.+ğa 7a/11	t.+dîn 23b/9
ş.+i 21a/10, 26a/6	ta'affün < Ar. kokuşma, kötü kokma
şîrînzebân < Far. tatlı dilli	t.+i 4a/13
ş. 7b/4	ta'alluq < Ar. ilişkisi bulunma, ilgili
şocâ' < Ar. yürekli, cesur	olma
ş. 7b/4	t. 23b/13, 28b/10, 31b/5, 34a/4
şorb < Ar. içki içme	t. bol- édi 59a/4
ş. 18b/4, 23b/13	ta'âm < Ar. yiyecek, yemek
şūhluq < Far.+T. <i>şūh+IXk</i> harekette	ṭ. 17b/14
serbestlik	ṭ.+da 28b/14
ş. qıl- 31a/2	ṭ.+dîn 14b/3, 25a/13
şūm < Far. şom, uğursuz	ta'aşşub < Ar. birini veya bir şeyi
ş. 26a/2	aşırı derecede destekleme
şunqār < Far. ölüm	t. 37b/4
ş. bol- 6b/3	t.+ı 5a/12
şūr < Far. şamata, gürültü	t.+ığa 29a/9, 35b/2
ş. 3b/3	ta'aşşubluq < Ar.+T. <i>ta'aşşub+IXk</i>
şūbheliq < Ar.+T. <i>şūbhe+IXk</i>	gayretli
şūpheli	t. 30b/5
ş. 14b/2, 25a/13	ta'ayyün < Ar. ortaya çıkma
T	t. bol- 33a/7

ṭab' < Ar. yaratılış; şiir

ṭ.+dım 18b/10

ṭ.+ı 23b/6

ṭ.+ığa 15b/4

ṭ.-ı nazm 7a/11, 11a/14, 22a/14,
26a/5

ṭabaqa < Ar. halk kitlesi, sınıf

ṭ. 54a/3

ṭabī'at < Ar. yaratılış, mizaç

ṭ.+ığa 19a/9

tabin < bölük, birlik

t. qıl- 15b/1

t.+i 15b/2, 15b/2, 15b/3

ṭab'lıq < Ar.+T. *ṭab'+IXk* huylu

ṭ. 13b/12

tabulğu < kızıl söğüt

t. 5a/13, 5a/14

tafşıl < Ar. ayrıntılı açıklama

t.+i 41a/3, 53b/4

tağ < ET *tag* (EDPT, 463) dağ

t. 1b/7, 1b/8, 2b/10, 3a/5, 4a/8,
4a/13, 8a/2, 23a/7, 35a/12, 40b/12,
42a/1, 42b/6, 49a/4, 49b/14, 59a/8

t.+nın 2b/11, 2b/12, 3a/4, 50a/1

t.+da 3a/9, 4a/9, 4a/9, 57a/11

t.+dım 49a/5

t.+ı 3a/4

t.+nın 26b/10

t.+ığaça 26b/11, 28b/9

t.+ları 1b/4, 32a/10

t.+larında 5a/13, 5b/4

t.+ların 7a/13

t.+larda 5a/13, 5b/6, 32a/8, 32a/9

t.+lardadır 5b/3

tağayi < ET *tagay* (EDPT, 474) dayı

t.+m 6a/8, 31a/8

ṭ.+si 21b/7

t.+lerim 16a/3

taḥakküm < Ar. zorbalık etme

t. 51b/14

t.+ini 52a/1

taḥalluş < Ar. mahlas kullanma

t. 21a/9

taḥāret < Ar. temizlenme; abdest

ṭ. qıl- 36b/3

ṭ.+qa 36b/5

taḥmīl < Ar. yükletme, yıkma

t. 23b/7

t.+lerde 23b/8

taḥmīnen < Ar. yaklaşık olarak

t. 3b/10, 47a/11, 55a/10, 60b/5

taht < Far. taht, saltanat

t. 10a/14, 18a/10, 37a/12, 47a/11

t.+qa 23a/12, 37a/11, 50b/4

t.+ıġa 30a/13, 50b/8, 50b/13	4b/1, 4b/6, 5a/11, 7a/4, 7a/7, 8a/8,
t.-ı źabı 15a/14	10a/13, 10b/4, 16b/4, 23b/12, 26a/5,
taĥvīl < Ar. deġiřtirme	28b/10, 30b/4, 30b/6, 32b/10, 34b/8,
t. qıl- 43b/5	35b/6, 40a/5, 40a/6, 40b/12, 41b/6,
tala- < ET <i>tala-</i> (EDPT, 492) yaġma etmek	44b/13, 47a/4, 47a/6, 47a/8, 47b/1,
t.-p 29b/8, 57a/11	47b/3, 47b/8, 47b/14, 48a/6, 48a/7,
tālān < Far. talan, yaġma	49a/5, 51a/13, 51b/9, 51b/13, 52a/5,
t. 51a/6	54a/11, 55a/7, 59b/5
t. qıl- 57a/7	t.-ı dīvār 46b/3
t.+ġa 40a/5	tamız- < ET <i>tamız-</i> (EDPT, 510) damlatmak
talat- < yaġma etmek	t.-adurlar 53b/7
t.-tılar 54a/11	t.-urlar érđi 53a/5
t.-ıp 42a/7	tañ < ET tañ (EDPT, 511) seher, tan vakti
ťali' < Ar. talih	t. 34b/8, 60b/5, 60b/8
ť. 59b/13	t.+đm 60b/9
ťālib < Ar. isteyen, istekli	tañla < <i>tan+IA</i> yarın
ť. 39b/14	t. 43b/7
tām < Ar. <i>tāmm</i> bütün, eksiksiz	t.+sı 34b/9, 36b/11, 39a/12, 40a/6
t. 31a/3	t.+sıġa 56a/10
t.+ı 49a/6	tanı- < ET <i>tanu-</i> (EDPT, 516) tanımak
ťama' < Ar. çok isteme; açġözlülük	t.-dılar 9a/5
ť. qıl- 51b/10, 51b/14	t.-ġu 43a/13
ť. qılma- 8a/8	t.-madılar 9a/5
ť. qıl- éđi 51b/8	
tamām < Ar. tamam, tam, eksiksiz	
t. 2a/4, 2a/13, 2b/14, 3a/2, 3b/8,	

tap- < ET *tap-* (EDPT, 435) bulmak,
elde etmek

t.-t1 (qarār taptı) 18a/3, 25a/4,
43b/6, 60b/14

t.-t1 (ri'āyet taptı) 21a/14

t.-t1 (şikest taptı) 5b/10, 8b/2,
37b/8

t.-tılar 17a/5, 34a/14

t.-qay (şikest tapqay) 41b/11

t.-qay (dest tapqay) 41b/12

t.-qay (şikest tapqay) 41b/11

t.-qusıdır 16b/7

t.-ip 7a/14, 10a/12, 16a/7, 17a/3,
24b/14, 25a/7, 25a/9, 32b/3, 33b/10,
39a/6, 39a/8, 44a/11, 54a/5, 55b/11

t.-iptur 2b/4

t.-qanda 22b/1, 28a/11

t.-ip édiler (şikest tapıp édiler)
17a/2

t.-may 33b/3, 56a/12

t.-a almay (tapa almay) 4b/6

t.-mas édi (qarār tapmas édi)

16b/9

t.-mağan 44b/7

t.-mağığa 22a/5

tapıl- < ET *tapıl-* (EDPT, 439)

bulunmak

t.-ur 3b/3, 4a/9, 4a/11, 5a/8,
40b/11

tapşur- < ET *tapşur-* (EDPT, 447)

teslim etmek

t.-d1 7b/3, 31b/4, 31b/8, 42a/5

t.-dılar 17b/2

t.-ğularıdur 16a/1

t.-up 13b/2, 13b/3, 60b/1

ṭāq < Far. büyük salon, divanhane

ṭ. 49a/12

ṭ.+ıdın 49a/13

ṭāqat < Ar. güç, kuvvet

ṭ. 40b/14

taqāvvī < Ar. kuvvetlenme

t.+ğa 51a/9

ṭāqçe < Ar.+Far. küçük salon

ṭ.+ler qıl- 49a/12

taqrīb < Ar. vesile, bahane

t. 7b/10, 11b/13

t. bol- 9b/8, 31b/6

taqşır < Ar. bir işi eksik yapma,
kusur

t. qılma- 60a/3

tar < ET *tar* (EDPT, 528) dar

t. 7a/1, 8a/3, 14a/2, 15b/10,
29b/11, 48a/13

tar < Far. güvenmiş

- t. bol-** 36a/6, 36a/12
- tārāc** < Far. yağma, çapul
- t.** 51a/6
- t. qıl-** 57a/7
- ṭaraf** < Ar. taraf, yön
- ṭ.** 38a/8, 38a/8
- ṭ.+da** 59b/12
- ṭ.+dın** 42b/2, 42b/3, 42b/5, 43a/7, 54b/8, 57b/6
- ṭ.+ı** 2a/5, 5a/6, 5a/7, 40a/9, 41b/7, 47a/7, 48b/8, 49b/14, 50a/1
- ṭ.+ıdur** 2b/7, 4b/2, 48a/3
- ṭ.+ığa** 40b/4, 54b/8
- ṭ.+ıda** 1b/8, 2a/10, 4a/8, 8a/1, 36b/6, 45b/13
- ṭ.+ıdağı** 2a/5, 7a/12, 26b/10, 36b/3, 36b/8, 4b/7, 60a/5
- ṭ.+ıdm** 2a/1, 2a/2, 3a/5, 6a/13, 16a/5, 34b/5, 38a/2, 38a/5, 38a/5, 54a/1, 54a/2
- ṭ.+larda** 16a/13
- ṭarḥ** < Ar. kurma, düzenleme
- ṭ.+m** 35a/6, 35b/8
- ṭārī** < Ar. ansızın çıkan, birdenbire görünen
- ṭ.** 18a/7
- ta‘rif** < Ar. anlatma; tanıma
- t. qıl-** 53b/7
- tārīḥ** < Ar. tarih
- t.** 8a/6, 10a/4, 27b/6
- t.+de** 6a/12, 6b/2, 11a/13, 11b/12, 12a/2, 1b/6, 27a/7, 27b/9, 29a/5, 4a/5, 50b/11, 59b/3
- t.+dın** 32b/13
- t.+i** 50a/10, 50a/14
- t.+lerni** 7a/10
- t.+lerde** 48a/7
- t.-i toquz yüz sekiz** 6a/6
- t.-i toquz yüz on bir** 11a/5
- t.-i toquz yüz on** 14a/10
- t.-i sekiz yüz toqsan toquz** 1b/1, 18a/8
- t.-i toquz yüz iki** 2b/12
- ṭarīq** < Ar. yol
- ṭ.+a** 11a/13
- ṭ.+i** 18b/11, 24a/6, 32b/5, 46b/5, 51b/14
- ṭarīqa** < Ar. yol
- ṭ.+sı** 60b/4
- tarnav** < su kanalı
- t.** 2a/11, 40a/14
- tart-** < ET *tart-* (EDPT, 534) çekmek
- t.-ar** 52a/1

t.-tı 5b/10, 31b/2, 33b/4, 41a/3,
42a/8, 42b/7, 44a/5, 44a/8, 44a/9,
56b/13

t.-tılar 6a/14, 17b/4, 17b/13,
33b/9, 37a/14, 41a/14, 51a/10

t.-qaylar 37a/9

t.-ıp 7a/1, 10a/14, 23b/14, 30b/2,
33a/1, 35a/7, 37b/5, 38b/12, 52a/7,
54b/5, 56a/14, 57b/5, 57b/10, 58a/1

t.-qunça 43b/8

t.-qan 51a/7

t.-qanda 14b/7

t.-maqda 60a/3

t.-maqlardın 17a/6

t.-mağığa 29b/3

tartıl- < çekilmek

t.-dı 17b/14

tartış < mücadele, çekişme

t. 59b/10

tasalluğ < Ar. musallat olma

t.+ıdın 49b/4

taşarruf < Ar. sahip olma

t.+ıda 6a/4, 6a/7, 8a/11, 8b/3,
19b/7, 26b/12, 32b/1

t.+ıda bol- 26b/13

taşavvur < Ar. zihinde kurma

t. qıl- 43a/5

taşvır < Ar. resim yapmak

t. 11a/14

t. qıl- 46a/1

taş < ET *taş* (EDPT, 557) dış

t. 2a/12, 24b/13, 46a/7

t.+qı 34b/3

t.+ıda 31a/2

t.+ıdadur 44b/9

taş < ET *taş* (EDPT, 557) taş

t. 3a/9, 3b/10, 34a/11, 34b/6,
34b/10, 47a/11

t.+dur 3a/10

t.+nı 47a/12

t.+dın 47a/4, 47a/6, 47a/8

t.+larnı 49a/5

t.+lardın 46a/13

taşqarı < ET taşğaru (EDPT, 563)

dışarı, harici

t. 3a/6, 31b/13, 35b/14, 36b/7,
43b/7, 56b/12

t.+dın 35a/13, 35b/8, 40a/10

taşğarıraq < daha dışarı

t.+dın 4b/14

taşla- < ET taşla- (EDPT, 564) atmak

t.-p 36b/9

taşvāf < Ar. çevresini dolaşma

ş. qıl- 32a/4

tavassuṭ < Ar. araya girme

t.+1 31b/2

ṭavr < Ar. usul, tarz, biçim

ṭ. 47b/12, 48b/3, 48b/9

ṭavrī < Ar. üstatça yöntem, usul

ṭ. 15b/4, 50a/10, 50a/14

tavuḡ < ET *taḡıḡu* (EDPT, 468)

tavuk

t.+1 49a/1

tavuṣqan < ET *taviṣḡan* (EDPT, 447)

tavşan

t.+1 4a/11, 5a/7

tāyib < Ar. tövbe eden

t. bol- 11a/13

ta'yīn < Ar. bir göreve atama

t. bol- 17b/9, 18a/4

t. qıl- 43b/11, 55b/6, 56a/4,

59a/13

ṭayyār < Ar. uçan

ṭ. bol- 43b/12, 43b/14

t. émes édiler 42b/14

ta'zīm < Ar. ağırlama, saygı

gösterme

t.+iqa 34a/8

t. qıl- 32a/1

ta'ziyet < Ar. baş sağlığı dileme

t. 28a/3

te'ālā < Ar. “yüksek olsun”

anlamında bir ululama sözü

t. 16b/10, 44b/3

teb < Far. sıtma

t. 18a/7

teberrüklük < Ar.+T. *teberrük+lük*

bereketli addedilen, uğurlu sayılan

t. 5b/2

t.+ler 48b/14

tecāvüz < Ar. sınırı aşma, başkasının

hakkına dokunma

t. 25b/10

tecribe < Ar. tecrübe, deneyim

t. 33a/4

tedāvī < Ar. çeşitli yöntemlerle

hastalığı iyi etme

t.+dür 49a/1

tedbīr < Ar. bir olayın ve durumun

sonunu düşünerek önlem alma

t.+de 24b/10

t.+i 14b/3, 15a/6, 22a/8, 22b/4,

23a/3

tefāvüt < Ar. iki şey arasındaki fark

t. 42a/12

t.+tür 46b/4

tefriqa < Ar. dağılma, ayrılık

t. 60a/5

tehdīd < Ar. birinin gözünü korkutma t. 52b/2	tenqīşlıq < Ar.+T. <i>tenqīş+IXk</i> eksiklik, sıkıntı t. 4a/1, 51a/10 t.+ı 38a/12
teheccüd < Ar. Allah rızası için gece kılınan namaz t. 25a/14	teraaqqī < Ar. yükselme; ilerleme t. 22a/5 t.+de 38b/4
teḥş < Far. ok t. 31a/9	terbiyet < Ar. koruma; eğitim t. 51a/1, 54a/4 t. qıl- 52a/10
teḥşendāz < Far. ok atıcı t. 31a/11, 31a/12	tereddüd < Ar. kararsızlık t. 60a/5 t. qıl- 60b/10 t.+lerinin 60b/13 t.+lerniñ 60b/14
tekbend < Far. kemer t. 3a/10	terk < Ar. bırakma, vazgeçme t. bol- édi 25a/14 t. bolmas édi 18b/4 t. qılmas édi 25b/6, 7a/7
tekke < ET <i>teke</i> (EDPT, 477) keçi t. 8a/3	tertib < Ar. düzene koyma t. 18a/1, 23b/7, 25b/10 t. qıl- édi 26a/6, 30a/3
teklif < Ar. önerge t.+ler 23b/10	teşir < Ar. dokunma, içe işleme t. qıl- 60a/11
telāş < Ar. kaygı, sıkıntı t. 59b/9	teskīn < Ar. yatıştırma t. 24b/9 t.+i 51a/14
telyīn < Ar. içi yumuşatma, kabızlıktan kurtarma t. 49a/1	
ten < Far. beden; arazi t.+i 56b/7 t.+leride 17a/5	
teñi < Far. darlık, boğaz t.+ge 33b/11	

tesmiye < Ar. adlandırma

t.+si 11b/10

teşeddüd < Ar. şiddet gösterme

t. 23b/10, 23b/10

teşvîş < Ar. karışıklık

t. 35a/13, 42a/2, 43b/8, 58b/14,

60a/1

t.+ler 51a/3

t. émes érđi 35b/7

tevābi‘ < Ar. birinin adamları; bir

merkeze bağlı olan yerler

t.+iniñ 35a/8

t.+idin 4a/13

tevaqquf < Ar. durma, bekleme

t. qılmay 56a/4, 59a/11, 60b/3,

60b/6

teveccüh < Ar. yönelme

t.+din 16b/13

tevehhüm < Ar. kuruntuya düşme

t. 54a/10

t. qıl- 17a/12

t.+ni 52a/13

t.+i 54a/9

tevehhümluq < Ar.+T.

tevehhüm+IXk kuruntulu

t. 52a/5, 52a/5

tevīle < Ar. kervan

ṭ. 17a/4, 17a/4

tég- < ET *teg-* (EDPT, 476) değmek,

vurmak

t.-er 19a/1

t.-di 39b/13

t.-ip 25a/11, 31a/10

t.-ünçe 15b/8

t.-mes éđi 23b/3

tégil- < ET *tegil-* (EDPT, 481)

ulaşılmak

t.-gen 15b/8

tégirme < ET *teğirme / teğirmi*

(EDPT, 486) yuvarlak

t. 6b/14

tégirmen < ET *teğirmen* (EDPT, 486)

değirmen

t. 48a/5

tégre < ET *teğre* (EDPT, 485) etraf,

çevre

t.+side 26a/9

témür < ET *temir* (EDPT, 508) demir

t. 5b/6

Téñri < ET *Teñri* (EDPT, 523) tanrı

T. 9a/1, 9b/1, 11a/5, 13b/5, 14b/2,

16b/10, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5,

29a/2, 39b/13, 43a/8, 43b/6, 44b/3,
53a/1, 57a/14

T.+din 41b/10, 52a/6

tép- < ET *tep-* (EDPT, 435) vurmak

t.-seler 47b/3

tépre < ET *tepre-* (EDPT, 443)

hareket etmek

t.-di 15b/14

téri < ET *teri* (EDPT, 531) deri

t.+si 56a/8

t.+sini 48b/14

téve < ET *teve* (EDPT, 436) deve

t. 17a/1, 57a/10

t.+din 42a/9

tı́ga < kapı, sedd

t.+nı 36b/6, 36b/7

tıq- < tıkmak, zorla sokmak

t.-tılar 39b/12

tık- < ET *tık-* (EDPT, 476) dikmek

t.-iptürler 47b/9

til < ET *til* dil

t. 2b/4, 49b/3

t.+im 53a/5

t.+imde 53a/10

t.+i 11b/10, 53b/7

tı́la < Ar. altın

tı. 42a/12

tı́lavet < Ar. Kur'ân-ı Kerim'i

ahenkli ve kurallarına göre okuma

t. qıl- édi 7a/7

tı́le- < ET *tı́le-* (EDPT, 492) dilemek

t.-dük 59a/4

t.-diler 23a/8, 34b/7

t.-geyler 53a/13

t.-seler 40b/11

t.-p 10b/3, 11a/11, 20a/11, 32a/2,

43b/5, 51b/12, 51b/12, 52a/5,

53b/10, 55b/4, 58a/10, 7b/2

t.-pdür 43b/14

t.-y 55b/14

t.-gende 11a/1

t.-er édiler 52a/6

tırāş < Far. yontma

t. qıl- 5b/1, 46b/2

tı́re < Far. bulanık

t. 28b/14

tı́remağz < Far. beyinsiz

t. 15b/10, 29b/4

tı́rgez < Far. ok

t. 5b/2

t.+i 19a/1

tı́riglik < ET *tı́riglik* (EDPT, 546)

hayat, yaşam

t.+ide 20b/4

tiril- < ET <i>tiril-</i> (EDPT, 547) kendine gelmek, iyileşmek	t. 2a/11, 3b/7, 4b/10, 6b/3, 32a/6, 49a/4
t.-mekimdin 53a/6	toquz yüz iki < dokuz yüz iki
tiz < ET <i>tiz</i> (EDPT, 570) diz	t.+de 2b/12
t.+i 18b/5	toquz yüz on < dokuz yüz on
t.+ige 18b/6	t.+da 14a/10, 27b/6
tīz < Far. hemen, çabuk	toquz yüz on bir < dokuz yüz on bir
t. 41a/9, 51b/4	t.+de 11a/5
tīzlik < Far.+T. çabukluk, acele etme	toquz yüz sekiz < dokuz yüz sekiz
t. qıl- 34b/7	t.+geçe 6a/6, 32b/13
toğrı < ET <i>toğuru</i> (EDPT, 473)	toy < ET <i>toy</i> (EDPT, 567) ziyafet;
doğru, karşı	düğün
t.+sı 33a/1	ṭ. 24a/12, 31a/6
t.+sıda 39b/10	ṭ.+dın 6b/11
ton < ET <i>ton</i> (EDPT, 512) giysi, kıyafet	ṭ.+ı 6b/10
t.+nı 6b/14, 29b/11	ṭ.+lar qıl- 10b/3, 20a/2
tonbul < tombul, şişman	töhmet < Ar. birine isnat olunan suç
t. 6b/14, 18a/14, 19a/2, 25b/5	t.+i 21b/5, 37b/10
topçaq < semiz at	tölük < erzak, yiyecek
t. 42a/1	t.+ini 32b/9
t.+lar 21a/14, 21b/1	töre < ET <i>törü</i> (EDPT, 531) < Moğ.
toqay < çıkıntı	töre, adet
t. 48a/12	t. 21b/13
toquz < ET <i>toққuz</i> (EDPT, 474)	t.+si 10b/7
dokuz	tört < ET <i>tört</i> dört
	t. 2b/1, 2b/8, 3b/12, 8b/8, 11a/11, 12b/2, 13a/9, 16b/2, 17a/2, 19a/11,

23b/1, 27a/7, 34a/12, 34b/12, 38a/2,
38a/6, 38a/7, 39b/7, 40b/6, 45b/1,
45b/7, 47a/4, 47a/5, 47a/5, 47a/7,
53a/4, 53a/9, 56a/9, 57a/4

t.+i 19b/9

t.+ide 6b/2

tört miñ < dört bin

t. 5b/7, 10a/1, 28a/9, 35a/3, 55b/5,
57a/3

tört yüz < dört yüz

t. 39b/1

törtünçi < ET *törtünç* (EDPT, 535)

dördüncü

t. 6b/5, 20a/7, 27b/4

töşek < ET *töşek* (EDPT, 563) döşek

t. 34a/6

t.+din 34a/8

tuğra < ET *tuğrag* (EDPT, 471) tuğra

ṭ.+sıda 26b/1

tuḥm < Ar. tohum

t. 51a/9

t.+ı 56a/9

tūl < Ar. uzunluk

ṭ.+ı 44b/5, 47a/11, 49b/12,

tumşuq < ET *tumşuq* (EDPT, 509)

dağ kolu, çıkıntı

t.+ıda 2b/12

ṭumṭurāq < Far. gösteri, ihtişam

ṭ. 57b/9

tuqqan < ET *tuğmiş* aynı anneden
doğmuş

t. 20a/14, 21b/6, 22b/2, 25b/4,

27a/8, 27b/13, 29b/1

t. **érđi** 8b/9, 9a/6, 9a/7

t.+dur 27b/3

t.+ğa 26a/2

tur- < ET *tur-* (EDPT, 529) durmak,
kalmak

t.-ar 60a/9

t.-arnıñ 56a/12

t.-arımıznı 60a/6

t.-dı 44a/2

t.-dılar 38b/6

t.-ğay 53a/13

t.-up 17b/1, 36b/4, 51b/12,
60b/13

t.-ğanlar 36b/10

t.-qandur 28a/3

t.-mas 14b/10

t.-maslar 8b/1

t.-may 58a/8

t.-madı 9b/1

t.-ar édi 51b/1

t.-a almay 6a/2, 32b/12, 58a/12

t.-maqını 33b/2	tüket- < ET <i>tüket-</i> (EDPT, 479)
t.-maqqa 60a/5	tüketmek, bitirmek
turuş- < ET <i>turuş-</i> (EDPT, 554) karşı	t.-e almaydur 2b/2
koymak, direnmek	tümen < ET <i>tümen</i> (EDPT, 507) on
t. 44a/4	bin kişilik askerî kuvvet; on bin; ilçe
tut- < ET <i>tut-</i> (EDPT, 451) tutmak	t. 8b/6, 9b/14, 10a/1, 10b/4,
t.-up 39b/6, 50b/10, 58b/3	12b/6, 14b/11, 32b/7, 50a/3, 56b/6
tutuş- < ET <i>tutuş-</i> (EDPT, 462)	t.+dür 49b/14
vuruşmak	t.+i 49b/10
t.-madı 29a/5	t.+idür 49b/13
tutqun < ET <i>tutqun</i> (EDPT, 453) esir	t.+ini 59a/9
t. 36a/14	t.+leri 50a/4
tutul- < ET <i>tutul-</i> (EDPT, 456)	t.+lerdür 49b/10
tutulmak	tümenât < T.+Ar. ilçeler
t.-dı 53a/5	t.+nı 49b/13
t.-up 53b/7	t.+ı 45a/13, 48b/7, 48b/9, 49b/10
tutun- < ET <i>tutun-</i> (EDPT, 458)	tün < ET <i>tün</i> (EDPT, 513) gece
tutulmak, yakalanmak	t. 60b/7
t.-ğan 25a/1	tünd < Far. sert, şiddetli
tuttur- < ET <i>tuttur-</i> (EDPT, 459)	t. 4b/5, 4b/5
tutturmak	tündraq < Far.+T. daha kuvvetli
t.-up 32b/6, 54a/11	t. 49a/2
tutturul- < tutturulmak	tüp < ET <i>tüb</i> (EDPT, 434) alt
t.-dı 25a/1	t.+ige 54b/6
tüken- < ET <i>tüken-</i> (EDPT, 484)	t.+ide 7a/13
tükenmek	t.+idin 45a/10
t.-di 51a/8	

Türkân < T.+Far. Türkler

T.+a 20b/7

Türkî < T.+Far. Türkçe

T. 2b/2

türklük < tam yetkinlik

t. 28b/11

tüş- < ET *tüş-* (EDPT, 560) bir yerde,

birinin yanında bulunmak; düşmek

t.-tüm 16a/10, 44b/3

t.-ti 8a/4, 11a/2, 16b/2, 20a/3,

21b/4, 34a/11, 35a/11, 37a/4, 37b/4,

37b/9, 41b/4, 42a/3, 43b/5, 44a/14,

57b/6

t.-tük 31a/1, 39a/14, 39b/10

t.-tiler 28a/11

t.-künçe 48a/12

t.-üp 8b/13, 9a/12, 9a/14, 10b/11,

12b/1, 20b/11, 30b/5, 34a/8, 35b/14,

51a/4

t.-üptür 2b/10, 3a/2, 3a/4, 3b/10,

4a/8, 4b/3, 5a/1, 5a/9, 45a/9, 49a/4,

50a/1, 50a/3

t.-ken 34b/5, 35b/14, 41b/6

t.-kende 34b/12, 39b/5, 54b/6

t.-kenler 30b/6

t.-mey 16a/3

t.-mes 45b/4

t.-medi 39b/12

tüşçilig < yarım günlük mesafe

t. 41b/8

tüşük < ET *teşük* (EDPT, 563) delik

t.+ni 34b/1

tüşül- < inilmek, gelinmek

t.-di 40a/9, 42b/13, 43a/3,

43b/10, 54b/8, 60b/7

tüşür- < ET *tüşür-* (EDPT, 566) ele

geçirmek

t.-diler 35b/6

t.-e 38b/9, 43a/11

t.-üp 34a/1, 35b/1, 42b/12, 43a/1,

43a/9, 43a/12

tütün < ET *tütün* (EDPT, 457) duman

t. 34b/1

tüvân < Far. güç, kuvvet

t. 17a/6

tüz < ET *tüz* (EDPT, 571) ova

t. 40b/12

tüzet- < düzenlemek

t.-ip 47b/9

tüzük < nizam, yasa

t. 25b/9

t.+i 13a/2, 13b/8, 23b/5, 25b/6

U

u < Far. ve

u. 7b/4, 9b/2, 11a/14, 11a/14,
12b/10, 13a/3, 13b/12, 14a/5, 14b/3,
14b/11, 15a/2, 15a/3, 15a/6, 15b/9,
16a/12, 16a/12, 16b/11, 17a/5, 17a/5,
17a/6, 17b/14, 17b/14, 18a/2, 18a/6,
18b/3, 18b/12, 18b/12, 19a/10,
20a/13, 21a/1, 21a/9, 21b/3, 21b/8,
21b/8, 22a/2, 22a/2, 22a/2, 22a/3,
22a/3, 22a/3, 22a/8, 22b/4, 22b/4,
22b/9, 22b/12, 23a/1, 23a/3, 23a/6,
23a/9, 23a/14, 23b/5, 23b/6, 23b/7,
23b/8, 23b/8, 23b/9, 23b/10, 23b/10,
23b/12, 23b/12, 23b/12, 23b/13,
24a/2, 24a/5, 24a/5, 24a/6, 24a/6,
24a/6, 24a/7, 24a/7, 24a/9, 24a/12,
24b/5, 24b/10, 24b/11, 25a/14,
25a/14, 25b/5, 25b/5, 25b/9, 25b/9,
25b/10, 25b/12, 26a/5, 26a/6, 26a/9,
26a/10, 28a/1, 28b/14, 28b/14, 29a/1,
29a/14, 29b/4, 29b/4, 29b/4, 29b/7,
29b/11, 29b/12, 30b/6, 32a/2, 32b/7,
33a/4, 34a/12, 35a/5, 35a/6, 35a/7,
35a/13, 35b/9, 36a/9, 36b/14, 36b/14,
37b/10, 40a/3, 40a/4, 41a/12, 41b/7,
41b/13, 41b/13, 41b/14, 41b/14,
42a/9, 42a/10, 42b/2, 42b/6, 42b/8,
42b/13, 43b/1, 43b/11, 44b/4, 44b/5,

44b/5, 44b/5, 44b/6, 44b/13, 45a/12,
45a/14, 45b/3, 45b/5, 45b/6, 46a/6,
47b/5, 48a/2, 49a/6, 49a/7, 49a/8,
49b/7, 50a/2, 50a/3, 51a/9, 51a/9,
52a/3, 52a/8, 52b/2, 53a/6, 53b/10,
54a/7, 54a/10, 54a/11, 54a/13,
54a/13, 54b/11, 56b/5, 57a/7, 57a/11,
57b/9, 57b/9, 57b/9, 59a/12, 59b/3,
5a/1, 60a/5, 60a/10, 60b/12

uc < ET uç (EDPT, 17) uç

u.+ı 40a/7

uç- < yıkılmak; düşmek

u.-tı 34b/6

u.-up 6b/3

uçma < uçurum

u. 42a/2

u.+da 42a/3

u.+dım 42a/2

uçra- < Moğ. karşılaşmak

u.-p 35b/1, 42a/2

‘ufünet < Ar. kötü koku

‘u.+i 2b/6

‘uhde < Ar. görev, vazife

‘u. bol- 39a/12

‘u. qıl- 16b/7

ulğan- < ET *ulğad* (EDPT, 138)

büyülemek

u.-ip 18b/9

ulğat- < ET *ulğad*- (EDPT, 138)

büyütmek

u.-ip 58b/1

ulğay- < ET *ulğad*- (EDPT, 138)

büyütmek

u.-ip 22b/8, 22b/13, 28b/8,

28b/13

u.-mağığa 36a/1

u.-maqlarıdın 42a/14

uluğ < ET *uluğ* (EDPT, 136) büyük

→ **uluq**

u. 5b/13, 10b/9, 10b/10, 21a/14,

21b/14, 22a/7, 22a/10, 24a/11, 24b/8,

24b/10, 24b/12, 26b/14, 3a/5, 56b/5

u.+ı 10b/6, 18a/11, 37b/4

u.+mı 27a/14

u.+ığa 37b/4

uluğluğ < ET *uluğluğ* (EDPT, 139)

ihtiyarlık

u. 21b/11

uluğrağ < daha büyük

u.+mı 27a/9

uluğraq < daha büyük

u. 2a/10, 4b/10, 13b/9, 21b/7

uluq < ET *uluğ* (EDPT, 136) büyük

→ **uluğ**

u. 5b/8, 6a/8, 6b/9, 6b/12, 8b/4,

8b/8, 8b/9, 9a/7, 9a/10, 11b/7,

11b/14, 12a/5, 15b/7, 15b/14,

17b/11, 19b/10, 20a/2, 20a/14, 27b/9,

28a/1, 30a/6, 30a/9, 31b/14, 35a/2,

35a/5, 35b/9, 35b/10, 36a/10, 39b/12,

44b/11, 45a/11, 45a/14, 45b/6,

45b/10, 45b/14, 46a/11, 46a/12,

47a/10, 47a/11, 47a/12, 47b/10,

48b/3, 48b/7, 49a/9, 50a/6, 50a/7,

50b/5, 51a/2, 55b/2, 57a/3, 57b/8

ulus < ET *uluş* (EDPT, 151) halk,

insanlar

u.+nı 12a/11, 57a/9

u.+ı 9b/11, 10a/1, 44b/10, 52a/12

u.+mı 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6a/9,

12a/9

u.+mı 10a/2

u.+ıda 10a/4, 10b/4, 21a/3

‘umq < Ar. derinlik

‘u.+ı 47a/12

unut- < ET *unit-* (EDPT, 179)

unutmak

u.-uı 41a/11

ur- < ET *ur-* (EDPT, 194) vurmak

u.-dılar 44b/12	u.+ıda 14a/8, 22b/6, 29a/7
u.-up 34b/6	u.+ları 7b/13
u.-ar érđi 19a/2	uruş- < ET <i>uruş-</i> (EDPT, 239)
u.-maq 34a/12	vuruşmak, savaşmak
urdur- < ET <i>urtur-</i> (EDPT, 210)	u.-ur 53b/10
vurdurmak	u.-tı 7b/14, 19a/11, 26a/11
u.-dı 29b/9, 41b/5, 41b/6	u.-tılar 30b/3, 33b/14
u.-uptur 30b/9	u.-up 8a/10, 13a/4, 14b/9, 21b/4,
uruğ < ET <i>uruğ</i> (EDPT, 215) birinin	22b/10, 59b/5
çevresindekiler	uruşsız < savaşmama
u.+ı 44a/9, 44a/11	u. 54b/13
uruq < ET <i>uruğ</i> (EDPT, 214) akraba	usan- < bıkmak, bezmek
u. 56a/1	u.-dılar 16b/12
u. bol- éđi 14b/12, 21b/12	u.-ıp 17b/5
uruqluğ < ET <i>uruğluğ</i> (EDPT, 219)	ustākār < Far. usta
akrabalık	u. 43b/11
u.+ı 24a/14	uş < işte, şu
uruş < ET <i>uruş</i> (EDPT, 239)	u. 24b/14, 35a/8, 38b/11, 50a/4,
vuruşma, savaş	53a/7, 54b/13, 55a/4
u. 8a/5, 17b/3, 17b/5, 19b/2,	uşal < <i>uş ol</i> işte, şu
31a/10, 34b/9, 34b/11, 41b/3	u. 6a/5, 52b/14
u. bol- 37b/7	uşbu < işte, şu
u.+a 30b/7, 58a/4	u. 1b/8, 2a/14, 2b/12, 3a/5, 3a/9,
u.+ğa 34b/7	3b/14, 6b/2, 20b/2, 25a/13, 31a/1,
u.+qa 7b/8, 41a/3	35a/8, 36a/7, 38b/1, 38b/3, 38b/13,
u.+da 31a/9	39a/14, 39b/8, 39b/10, 41a/2, 43a/3,
u.+mı 46a/1	43a/3, 46a/12, 46b/3, 47a/13, 47a/14,

53b/7, 56a/13, 57b/3, 58a/3, 58a/4,
58a/10, 59b/8, 60a/5, 60a/7, 60a/11

uşol < işte bu

u. 9a/14, 20a/12, 22a/12, 22b/10,
30a/14, 32b/13, 34a/2, 37b/12, 38a/9,
39a/5, 39a/9, 39b/13, 41a/5, 42b/9,
42b/10, 44a/1, 53b/2, 53b/3, 53b/3,
60b/3

utru < ET *utru* (EDPT, 64) karşı

u.+dağı 33a/5

uy < ET *ud* (EDPT, 34) öküz

u. 25a/10, 32a/9

uyluq < sığırlık

u. 7a/13

uyqula- < ET *udı-* (EDPT, 42)

uyumak

u.-sa 3a/8

uz- < becerikli olmak, hünerli olmak

u.-up 7b/5, 31a/4, 31a/7

uzat- < ET *uzat-* (EDPT, 282)

göndermek

u.-tılar 9a/3, 30a/9

uzunluğ < uzunluk

u.+ı 3b/10

Ü

ü < Far. ve

ü. 6b/14, 11a/2, 15a/3, 16a/14,

16b/1, 17a/5, 17b/11, 18a/1, 18a/9,
18a/13, 23a/13, 23b/7, 24a/3, 24a/7,

25b/2, 25b/4, 25b/8, 25b/8, 25b/10,

28b/14, 29a/3, 29a/4, 2b/4, 30a/7,

34a/12, 35a/6, 37b/8, 3b/3, 40b/10,

41a/14, 41b/9, 44b/4, 44b/13,

44b/13, 46a/11, 46a/12, 46b/2, 49a/7,

49a/14, 49b/13, 50b/14, 51a/1, 51b/1,

51b/5, 52a/3, 52a/8, 52a/8, 52b/1,

53a/6, 53a/12, 54a/11, 54b/1, 55a/6,

56a/14, 56b/8, 57b/5, 58a/6, 60a/2,

60b/3

üç < ET *üç* (EDPT, 18) üç

ü. 7b/14, 8b/3, 10b/9, 11a/11,

11b/8, 12b/2, 17a/2, 18a/6, 20b/9,

27a/8, 27b/12, 28a/13, 2a/10, 30b/10,

31a/14, 32a/1, 32b/8, 34b/12, 37b/2,

38a/2, 38a/2, 38a/4, 40a/9, 45b/1,

46b/6, 56a/7, 57a/4

ü.+din 11b/7

ü.+ini 39b/7

üç miñ < üç bin

ü. 5b/7, 10a/1, 57a/3

ü.+ge 22a/1, 57a/10

üç yüz < üç yüz

ü. 39a/7, 39b/1, 44a/8

ü.+din 55a/10, 59b/12

üç yüz miñ < üç yüz bin

ü.+ge 12a/11

üçele < her üç, üçü birlikte

ü. 58a/13

üçün < ET *üçün* (EDPT, 28) için

ü. 2b/3, 5a/2, 5a/11, 8a/5, 11b/12, 15b/6, 16b/4, 23a/3, 28b/7, 29a/1, 29a/4, 31b/5, 35a/4, 35a/4, 36a/3, 39b/7, 44b/7, 45a/10, 49a/1, 49a/6, 49a/7, 49a/9, 49a/10, 49a/11, 49b/2, 49b/7, 50a/9, 51a/14, 52a/12, 52b/10, 54a/14, 55a/3, 57b/10, 59b/10

üçünçi < ET *üçünç* (EDPT, 29)

üçüncü

ü. 6b/7, 11a/6, 20a/3, 22b/4, 25b/3, 27b/4

üleş- < ET *üleş-* (EDPT, 154)

bölmek, taksim etmek

ü.-ti 32a/14, 52b/11

ülüş < ET *ülüş* (EDPT, 153) rütbe

ü.+ni 31a/7

ü.+i 31a/6

ü.+ini 31a/5, 31a/8

ümerā < Ar. emirler, beyler

ü. 24b/5

ü.+sı 12b/12, 20b/13, 28b/3

ümīd < Far. ümit

ü.+im 60a/14

ümīdvārlıg < Far.+T. *ümīdvār+IXg*

ümitli olma

ü.+ı 44a/8

ümmī < Ar. hiç okuma yazma

bilmeyen

ü. 14b/4, 18b/9

ün < ET *ün* (EDPT, 167) ses

ü. 47b/4

ürük < ET *erük* (EDPT, 222) erik

ü. 3b/1

ü.+i 3a/13

üst < ET *üst* (EDPT, 242) üst

ü.+ige 5b/10, 6a/14, 8b/1, 10b/8, 13b/1, 18b/2, 25a/7, 25a/9, 27b/4, 30a/2, 30a/7, 31b/6, 32a/14, 32b/11, 33a/1, 33a/9, 33a/12, 33a/14, 33b/1, 33b/1, 33b/13, 34b/11, 34b/14, 37b/6, 38a/1, 38b/6, 39a/2, 39a/13, 40b/14, 41a/13, 41a/14, 42b/1, 44a/2, 44a/12, 52a/7, 52b/4, 54b/5, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 56b/1, 57b/9, 58a/1, 59a/8

ü.+ide 4b/12, 6b/1, 34a/6, 38a/7,

46a/2, 47b/7

ü.+ideki 34b/4

- ü.+idin** 27b/3, 35b/12, 44b/12
- üstād** < Far. üstat, usta
- ü.** 53a/12
- üstüvār** < Far. emin
- ü.** 29a/1
- üzül-** < ET *üzül-* (EDPT, 287) eski ve kötü haline dönmek; kopmak
- ü.-ür** 7a/3
- ü.-düm** 53a/4
- üzüm** < ET üzüm (EDPT, 288) üzüm
- ü.+i** 2a/7, 45b/2
- üç yüz** < üç yüz
- ü.** 39a/7, 44a/8
- V**
- va'de** < Ar. bir iş için önceden belirlenen süre, mühlet
- v.** 52b/1
- v.+ler** 24a/14
- v. qılmaydur édi** 51b/11
- vāfir** < Ar. çok, bol
- v.** 2a/7
- va'īd** < Ar. kötülükten uzak tutmak için baskı yapma, caydırma
- v.** 52b/1
- vālide** < Ar. anne
- v.+m** 11a/3
- v.+lerimdin** 52b/12
- vaq'a** < Ar. olay
- v.+sıda** 9b/11
- vaqāyi'** < Ar. vakalar, olaylar
- v.** 11b/13, 17b/11, 32b/14, 58b/12
- v.+de** 50b/12
- v.+ide** 27a/7, 28a/14
- vāqıf** < Ar. bir konuya hakim olan
- v. bol-** 40b/7
- vāqi'** < Ar. vuku bulan, olan
- v.** 56a/11
- v. bol-** 1b/3, 1b/7, 2a/6, 2a/11, 2b/14, 3a/6, 3a/12, 3b/6, 4a/6, 4b/12, 5a/11, 6b/1, 32a/10, 33a/7, 37a/10, 45a/6, 48a/9, 48a/13, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 50a/1, 50a/10, 50a/14, 51a/2
- v. bol- édiler** 24b/6
- vāqi'a** < Ar. vuku bulan, olan
- v.** 6a/14, 15b/10, 17a/3
- v.+nı** 30a/4, 52a/6
- v.+da** 30a/11
- v.+sıda** 26b/2
- v.+sıdm** 13a/12, 14a/1, 19b/14, 23a/7, 54a/10
- vāqi'āt** < Ar. olaylar
- v.+tındur** 42b/9
- vaqt** < Ar. vakit, zaman
- v.** 7a/6, 18b/3

v.+ı 32a/5, 59a/10	13b/5, 13b/6, 13b/8, 13b/11, 13b/11,
v.+ıda 56b/11, 60b/8	13b/11, 14a/2, 14a/3, 14a/6, 14a/12,
vārid < Ar. bir şey hakkında söylenen	14b/2, 14b/2, 14b/9, 15a/3, 15a/3,
v.+dür 2b/9	15a/3, 15a/3, 15a/12, 15a/14, 15b/10,
vāriş < Ar. varis, mirasçı	16a/1, 16a/2, 16a/4, 16a/6, 16a/7,
v.+i 7b/1	16a/8, 16a/11, 16a/11, 16a/12,
v.+lerini 7b/2	16a/13, 16a/13, 16b/1, 16b/2, 16b/5,
vasaṭ < Ar. orta	16b/6, 16b/7, 16b/8, 16b/8, 17a/1,
v.+ta 2a/6	17b/4, 17b/7, 17b/9, 17b/12, 17b/13,
vazī' < Ar. aşağı, bayağı	17b/13, 17b/13, 18a/1, 18a/2, 18a/3,
v. 23a/13, 24a/6	18a/4, 18a/4, 18a/5, 18a/5, 18a/5,
ve < Far. ve	18a/5, 18b/10, 19a/1, 19a/3, 19a/5,
v. 1b/4, 1b/5, 1b/5, 1b/6, 1b/7,	19b/5, 19b/6, 19b/6, 19b/8, 19b/13,
1b/8, 2a/1, 2a/2, 2a/9, 2b/2, 2b/14,	20b/3, 20b/5, 20b/10, 20b/11,
3a/3, 3a/7, 3a/10, 3a/10, 3a/11,	20b/14, 21b/7, 21b/13, 22a/1, 22a/2,
3a/13, 3a/14, 3b/3, 3b/4, 3b/9, 3b/14,	22a/2, 22a/5, 22b/7, 22b/12, 23a/1,
4a/4, 4a/5, 4a/9, 4a/10, 4b/1, 5a/12,	23a/11, 23a/13, 23b/1, 23b/2, 23b/7,
5b/6, 5b/8, 6a/6, 6a/10, 6a/10, 6a/13,	23b/12, 24a/13, 24a/13, 24b/7, 24b/7,
6b/3, 6b/4, 7a/3, 7a/6, 7a/10, 7a/10,	24b/7, 24b/7, 24b/12, 25a/4, 25b/6,
7b/2, 7b/4, 7b/4, 7b/4, 7b/8, 7b/12,	25b/7, 25b/14, 26a/10, 26b/8, 26b/8,
7b/13, 8a/8, 8a/9, 8a/11, 8a/13,	26b/10, 26b/11, 26b/11, 26b/11,
8a/13, 8a/13, 8b/4, 8b/11, 8b/12,	26b/11, 28a/8, 28b/1, 28b/10,
8b/12, 9a/4, 9a/4, 9b/3, 9b/9, 9b/14,	28b/14, 29a/2, 29a/4, 29a/14, 29b/3,
10a/10, 10a/11, 10b/3, 10b/7, 10b/14,	29b/6, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 30b/1,
10b/14, 11a/1, 11a/2, 11a/4, 11a/7,	30b/3, 30b/3, 31a/6, 32a/3, 32a/9,
11a/14, 11a/14, 11b/3, 11b/7, 11b/10,	32a/10, 32a/13, 32b/3, 32b/8, 32b/14,
11b/13, 12a/6, 12a/10, 13a/2, 13b/5,	33a/13, 33a/13, 33a/14, 33b/1, 33b/5,

33b/5, 33b/6, 33b/10, 33b/13,
33b/13, 33b/13, 34a/2, 34a/2, 34a/3,
34a/4, 34a/4, 34a/7, 34a/11, 34a/11,
34a/12, 34b/10, 34b/10, 34b/11,
34b/14, 34b/14, 35a/4, 35a/4, 35a/5,
35a/7, 35a/8, 35a/12, 35a/12, 35b/3,
35b/3, 35b/5, 35b/5, 35b/9, 35b/9,
36a/5, 36a/6, 36a/8, 36a/9, 36a/11,
36a/12, 36a/12, 36b/13, 36b/14,
36b/14, 37a/1, 37b/7, 37b/13,
37b/14, 38a/9, 38b/1, 38b/4, 38b/10,
38b/14, 39a/1, 39a/1, 39a/1, 40a/2,
40b/5, 40b/12, 40b/12, 41a/3, 41a/4,
41a/5, 41a/9, 41a/13, 41b/3, 41b/10,
41b/11, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/2,
42a/6, 42a/8, 42a/9, 42a/9, 42a/10,
42a/12, 42a/13, 42a/14, 42b/7, 42b/7,
43a/1, 43a/8, 43a/9, 43a/13, 43a/14,
43a/14, 43b/4, 43b/11, 44b/2, 44b/9,
45a/7, 45a/7, 45a/7, 45a/8, 45a/8,
45a/13, 45a/13, 45b/1, 45b/2, 45b/2,
45b/2, 45b/5, 46a/8, 46a/14, 46b/3,
46b/13, 47b/6, 47b/6, 47b/9, 47b/13,
48b/6, 48b/6, 48b/7, 48b/10, 48b/10,
48b/12, 49a/2, 49a/6, 49a/6, 49a/9,
49a/9, 49a/14, 49b/3, 49b/5, 49b/10,
49b/11, 50a/9, 51a/6, 51b/7, 51b/9,

51b/9, 52a/2, 52a/2, 52a/7, 52a/9,
52a/10, 52b/2, 52b/6, 52b/7, 52b/11,
52b/12, 53a/11, 54a/3, 54a/3, 54a/9,
54a/11, 54a/14, 54b/3, 55a/3, 55a/3,
55a/4, 55a/4, 55a/6, 55b/2, 55b/5,
55b/8, 55b/10, 55b/11, 55b/12,
56a/1, 56a/3, 56a/3, 56b/2, 56b/2,
56b/7, 56b/8, 57a/7, 57a/9, 57a/10,
57b/4, 57b/10, 57b/11, 57b/14,
58b/2, 58b/4, 58b/7, 58b/12, 58b/13,
59a/12, 59a/13, 59a/13, 59b/4, 59b/6,
59b/7, 59b/8, 59b/10, 59b/11,
59b/12, 60a/3, 60a/9, 60b/1, 60b/2,
60b/9, 60b/9, 60b/10, 60b/12

vech < Ar. sebep, neden, vesile

v.+i 11b/10, 18a/5, 52a/1,

60b/13, 60b/14

vedā' < Ar. ayrılma

v. qıl- 11a/3, 18a/9

vefā < Ar. sadakat

v. qıl- 58b/2, 58b/2

vehm < Ar. şüphe, kuruntu

v.+i 17a/3

velāyet < Ar. velilik

v. 54a/8

v.+qa 54a/6

velī < Far. ama, fakat	v.+qa 10a/4, 15b/5, 17b/8, 49a/1,
v. 2b/13, 3b/8, 4a/5, 5b/3, 7a/11,	51b/14
11b/2, 18b/13, 21b/14, 22a/4, 23b/6,	v.+te 6a/2, 8a/5, 16a/6, 16b/5
26a/6, 28b/14, 31a/5, 39b/12, 45b/3,	v.+tin 44b/14, 48b/14, 54a/14
48a/7, 48b/12, 51b/7, 51b/12, 53a/10,	v.+i 6a/4, 6a/6, 8a/13, 17a/13,
54b/11, 60a/14, 60b/14	1b/2, 33b/8, 34a/5, 36a/3, 36a/4,
velīlīg < Ar.+T. <i>velī+IXg</i> velilik	3b/12, 44b/4, 44b/6, 48b/7, 56b/5,
v.+ida 54a/5	57a/1
veliyy < Ar. sahip, dost	v.+idür 49a/3, 49b/2, 49b/8,
v.-i nimet 29a/1	49b/8, 49b/9
vilādet < Ar. doğum	v.+ini 6b/12, 6b/13, 8a/10, 8b/14,
v. 6b/4, 18a/9, 25b/2	10a/12, 12b/14, 14a/14, 56b/6,
v.+i 18a/10	57a/11
vilāyāt < Ar. vilayetler, iller	v.+iga 8a/4, 17b/5, 59a/5
v. 26b/10, 28b/9, 35a/7, 51a/5	v.+ide 1b/1, 3a/10, 9a/13, 12b/2,
v.+ı 8a/10, 19b/5, 26b/1, 26b/13,	23a/1, 49b/7, 54a/3, 56b/6
29b/14, 48b/7	v.+idedür 27b/10, 27b/14
v.+mı 50a/7	v.+idin 29b/5, 48b/11
v.+ıdm 25b/7	v.+idindür 45a/6
vilāyet < Ar. vilayet, il	v.+ler 5b/14, 35a/5
v. 17b/7, 18a/5, 29a/4, 54b/13	v.+lerni 51a/6, 51b/10, 51b/11
v.+dür 56b/5	v.+lerga 28a/11
v.+tür 1b/7	v.+lerde 10a/11, 59b/6
v.+niñ 2a/1, 2a/6, 5a/13, 5b/7,	v.+lerdin 51a/7
18a/1, 32a/6	vü < Far. ve
v.+ni 16a/1, 16a/2	v. 41b/8, 43a/5

Y

yā < Far. veya

y. 7b/10, 9b/11, 16a/3, 33a/10,

37b/1, 51a/5, 55a/3, 56a/12, 59a/14

yād < Far. hatırlama, anma

y. 17a/3

yada < ET *yat* (EDPT, 883) yağmur

taşı

y. 15a/1

yadaçılıq < yağmur taşçılığı

y. 15a/1

y.+m 40a/2

yağı < ET *yağı* (EDPT, 898) düşman;

isyan

y. 1b/9, 13b/10, 43a/8, 44b/6

yağılıq < ET *yağılıq* / *yağılık* (EDPT,

903) düşmanlık → **yağılıq**

y.+ı 41b/5

yağılıq < ET *yağılıq* / *yağılık* (EDPT,

903) düşmanlık → **yağılıq**

y.+nı 52a/7

y.+lar 36a/6

y.+lar qıl- 57b/11

yağın < yağış, yağmur

y.+ları 35b/7

yağıq- < ET *yağıq-* (EDPT, 901)

düşman olmak

y.-ip 58a/11

yağşı < ET *yaxşı* (EDPT, 908) iyi,

güzel

y. 5a/10, 5a/13, 5b/2, 8a/7, 9a/2,

10b/1, 11a/13, 13a/3, 13a/13, 13b/7,

13b/8, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/1,

14a/7, 14a/8, 14b/3, 14b/10, 14b/10,

15a/6, 15b/8, 17b/4, 17b/12, 19a/1,

19a/9, 21a/14, 21b/9, 22a/1, 22a/8,

22a/9, 22b/4, 22b/5, 23a/3, 23b/5,

25b/5, 25b/6, 25b/9, 28b/10, 28b/11,

29b/2, 30a/3, 31a/12, 34b/10, 35a/2,

37a/5, 38b/9, 39b/14, 3a/10, 3a/12,

40a/2, 42a/9, 42b/4, 42b/8, 43a/9,

43a/9, 44a/6, 44a/14, 45b/4, 46a/13,

47b/9, 47b/13, 48a/2, 48a/7, 48b/7,

49a/1, 49b/10, 49b/14, 50a/2, 52a/3,

55a/9, 58a/6

y.+dur 3b/2, 4a/10

y. bol- 2a/7, 2b/9, 3a/3, 4a/4,

4a/14, 5a/2, 5a/6, 31b/13, 48b/10,

48b/13, 49b/5

y.+lar 15b/3, 40a/11

y. bol- édim 53a/3

y. émes édi 24b/5

yağşıgıme < oldukça iyi

y. 4a/14

yağşılıq < *yağşı+IXk* iyilik

y. qıl- 8a/4	yamanlıq < kötülük, fenalık
y.+lar qıl- 22b/13	y. 35a/4, 51b/5, 52a/7, 57b/12
y.+qa 4a/4	y. qıl- 60b/11
y.+larınq 22b/14	y.+qa 51b/4
yağşıraq < daha iyi	yan < ET <i>yan</i> (EDPT, 940) taraf, yan
y. 14a/14, 16b/7, 26a/7, 2a/9, 2b/14, 31a/4, 54a/6	y.+ı 2a/12
y. bol- 53a/10	y.+ıda 46a/5, 48b/3, 49a/9, 49a/9
yalanq < ET <i>yalıq</i> (EDPT, 929) çıplak	y.+larığa 32a/2
y.+ı 42a/8	yan- < ET <i>yan-</i> (EDPT, 941) dönmek
yalanqaç < çıplak	y.-ar 39a/9
y. 32b/8	y.-dı 5b/10, 16a/10, 38b/1, 43a/5
yalğan < ET <i>yalğan</i> (EDPT, 926)	y.-duk 41a/2
yalan	y.-dılar 16b/13, 17a/8, 33a/12, 36a/1, 39a/3, 42b/6
y. 55a/3	y.-ğaç 39b/2
yalguz < ET <i>yalğus</i> (EDPT, 930)	y.-ıp 32a/2, 34b/2, 37b/13, 55b/12, 56a/13, 58b/13, 59a/10
yalnız	y.-ipturlar 55b/11
y. émes 41b/5	y.-ğan 57b/10
yaman < ET <i>yaman</i> (EDPT, 937)	y.-ğandı 32a/14, 32b/11
kötü, fena	y.-mağı 36a/2
y. 24b/3, 29a/4, 35a/2, 52a/3, 53a/4, 55a/10	yana < ET <i>yana</i> (EDPT, 943) yine
y. émes 11b/1	y. 3a/11, 3b/1, 3b/5, 3b/13, 3b/13, 3b/13, 6a/2, 7b/6, 8a/4, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 9a/5, 9a/7, 9a/8, 10a/2, 11b/2, 11b/5, 12a/8, 12b/4, 12b/6, 12b/7, 12b/11, 13a/9, 13b/5, 13b/7,
y. émes édi 21a/10	
yamanla- < çekişmek	
y.-p 10b/5	

13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3,
14a/12, 14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6,
15a/12, 15b/5, 17a/3, 17a/5, 19a/7,
19a/12, 19a/13, 19b/4, 19b/13, 20b/1,
20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/11, 20b/12,
21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12,
22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5,
23a/11, 23b/1, 23b/2, 23b/4, 23b/5,
23b/11, 24a/2, 24b/7, 25a/3, 26a/12,
26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5,
27a/13, 27b/12, 27b/14, 28a/1, 28a/5,
28a/13, 29a/2, 29a/6, 29a/12, 29b/1,
29b/9, 29b/12, 2a/3, 2b/6, 33b/13,
34a/1, 34b/4, 34b/5, 35a/13, 35a/13,
35b/5, 36b/14, 37b/8, 39a/1, 40a/13,
40a/14, 40b/8, 41a/1, 42b/4, 42b/11,
43a/11, 43a/13, 45a/3, 45a/4, 45a/13,
45b/7, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 46a/12,
46a/14, 46b/5, 46b/12, 46b/13, 47a/2,
47a/9, 47a/14, 47b/2, 48a/1, 48a/9,
48a/14, 48b/1, 48b/5, 48b/13, 49a/3,
49a/9, 49a/11, 49a/13, 49a/14, 49b/2,
49b/8, 49b/8, 49b/8, 49b/13, 4a/2,
4b/14, 50a/1, 50a/4, 50b/10, 51a/12,
51b/13, 53a/1, 53a/12, 53b/1, 54b/12,
56a/13, 56b/2, 57a/5, 58b/13, 59a/10,
5a/8, 60a/3, 60b/9

yandur- < ET *yantur-* (EDPT, 947)

döndürmek

y.-up 6b/11

y.-a bér 8a/8, 40a/6, 40a/8

yaŋaq < ET *yaŋaq* (EDPT, 948)

yanak

y.+ıda 18a/14

ya'nī < Ar. yani, sözün kıyası

y. 37a/13

yap- < ET *yap-* (EDPT, 870)

kapatmak, örtmek

y.-ar ékendür 19a/6

yapış- < ET *yapış-* (EDPT, 880)

yapışmak

y.-tı 37a/7

y.-qan 37a/7

yapug < ET *yapıg* (EDPT, 873) örtü

y.+ı 20b/7

yaqa < ET *yaqa* (EDPT, 898) kenar

y.+sını 33a/8

y.+sıda 5a/11, 6b/1, 8a/1, 8a/6,
8b/2, 19a/14, 22b/1, 27b/7, 33a/3,
35b/1

y.+sıdadur 47b/14

y.+sıdağı 2a/14

y.+sığaça 43b/4

yaqın < ET *yaqın* (EDPT, 904) yakın

y. 42b/2

y. **émes édi** 44a/2

yara- < ET *yara-* (EDPT, 956)

yaramak

y.-r 15b/1

yarağ < ET *yarağ* (EDPT, 962)

malzeme, araç, alet

y. 42a/11

y.+nıñ 42a/11

y.+ı 14b/9

y.+ıdın 42a/10

yaralıq < yaralı

y. **bol-** 31a/11

y. **qıl-** 31a/13

yaramas < yaramaz, kötü

y. 13b/11, 15a/2

yaraqlan- < silahlanmak

y.-ıp 43a/7

yaraqlıq < ET *yaraqlıq* (EDPT, 964)

malzemeli, silahlı

y. 29a/5, 30b/3

yaraqsız < ET *yaraqsız* (EDPT, 964)

malzemesiz, silahsız

y. 29a/10, 31a/10

yaraş < barış

y.+lar 7b/8

yaraş- < ET *yaraş-* (EDPT, 972)

uzlaşmak, barış yapmak

y. 35b/8

yaraşa < layık

y. 51a/1

y.-ıp 27b/3, 35b/14

yarım < ET *yarım* (EDPT, 968)

yarım, buçuk

y. 12b/5, 34b/9, 35a/1, 50b/4,
60a/2

y.+ı 60b/8

y.+ığa 40b/2

yasa- < ET *yasa-* (EDPT, 974)

yapmak; düzenlemek

y.-p 31a/14, 34b/14, 37b/7, 44a/4

yasaq < kanun, nizam; idam

y.+a **yét-** 16b/4

yasat- < düzenlemek

y.-ıp 34b/13

yaş < ET *yaş* (EDPT, 975) yaş

y. 8b/6, 8b/8, 8b/9, 9a/6, 9a/8

y.+ta 1b/2, 13a/2

y.+ımda 20a/4, 20b/6

y.+ı 13a/2

y.+ıda 18a/9, 27a/5

yaşa- < ET *yaşa-* (EDPT, 976)

yaşamak

y.-r 6b/4, 25b/2, 30a/14

yaşur < ET *yaşur-* (EDPT, 979)

gizlemek

y.-up 30a/4

yaşurun < gizli

y. 30a/5

yavuş < ET *yağuk* (EDPT, 901)

yakın → **yavuş**

y.+umdağı 24b/3

y.+ığa 17b/3, 17b/7

y.+ıdağılar 9a/5

yavuş < değiştirmek

y.-apturlar 30b/10

yavuş < ET *yağuk* (EDPT, 901)

yakın → **yavuş**

y. 3b/3, 4a/1, 12a/12, 16a/10,

17b/9, 21b/12, 28b/4, 31b/11,

32a/13, 33b/2, 37b/6, 38a/11, 39a/8,

40b/2, 45b/8, 45b/11, 46a/12, 57a/10,

60a/2

y.+tur 46a/5

y.+ğa 50b/4

y.+ta 31b/12

y.+dın 57a/8

y.+ça 52a/3

y.+ğıdın 43b/8

y.+ıta 39a/2

y. bol- édi 32b/9

yavuşlaş- < yaklaşmak

y.-ur 45a/14

yavuş- < ET *yağuş-* (EDPT, 908)

yakın olmak

y.-qay 48b/2

y.-up 28b/13, 57b/6

yavut- < ET *yağut-* (EDPT, 899)

yaklaştırmak, yakına getirmek

y.-kap 18b/7 ?

y.-kan émestür 18b/6

yayaq < ET *yağ* (EDPT, 887) yaya

y. 32b/8, 42a/8

yayıl- < ET *yadıl-* (EDPT, 890)

yayılmak

y.-dı 30a/6

yaylağ < ET *yaylağ* (EDPT, 981)

yayla → **yaylaq**

y.+ıda 13a/6

yaylaq < ET *yaylağ* (EDPT, 981)

yayla → **yaylağ**

y.+lar 5a/13

y.+larg 60a/6

yaz < ET *yaz* (EDPT, 882) yaz,

ilkbahar

y. 39a/4, 59b/10

y.+**ığa** 38b/11, 57b/11

y.+**lar** 7a/5, 45b/1, 45b/4

yaz- < ET *yaz-* (EDPT, 983) hata

y.-**ar érdi** 19a/3

yekcihet < Far.+Ar. fikirleri bir olan

y. 16a/14, 17a/5

yekcihetliq < Far.+Ar.+T. fikir

birliği

y. 38a/3

yekdil < Far. gönüllerin bir olması

y. 16a/14, 17a/5

yekrū < Far. iki yüzlü olmayan

y. **bol-** 51b/13

yelenj < ET *yélij* (EDPT, 930) çabuk

y. 31a/10, 53a/6

y.+**din** 55a/6

y.+**i** 41b/13, 42a/8, 56b/2

yetim < Ar. ayak takımı

y.+**lerdin** 43a/13

yetim-şi'ār < Ar. mütevazi

y. 7b/12

yetimlik < Ar.+T. ayak takımlığı

y.+**lerde** 43a/14

yé- < ET *yé-* (EDPT, 869) yemek

y.-**yip** 2b/2

y.-**mek** 29a/14

y.-**mekte** 7a/3

yégirme < ET *yégirmi* (EDPT, 915)

yirmi

y. 19a/6, 19a/7, 24a/4

yégirme altı < yirmi altı

y. 13a/9

yégirme beş < yirmi beş

y. 13a/2, 24a/4, 48b/8, 4a/2, 4a/3,

60b/5

yégirme miñ < yirmi bin

y.+**ge** 28b/13, 32a/13, 35a/7

yégirme tört < yirmi dört

y. 60b/5

yél < ET *yél* (EDPT, 916) yel, rüzgar

y. 4b/3, 4b/4, 4b/5

y.+**ge** 4b/5

y.+**leri** 4b/5

yér < ET *yér* (EDPT, 954) yer

y. 18a/5, 19a/9, 28b/10, 48a/13,

48a/13, 50a/3, 60a/1, 60b/4

y.+**dür** 5a/10, 49b/4

y.+**niñ** 48a/13

y.+**ni** 18b/8

y.+**ge** 16a/11, 24b/9, 42a/2,

47b/3, 54b/12

y.+de 4a/6, 5a/14, 8a/1, 8a/5,
26a/13, 30b/10, 31a/14, 34a/13,
36b/1, 47a/13, 48b/14, 59a/10, 60a/7,
60b/6

y.+din 2a/11, 8a/3, 16b/14,
45b/11

y.+i 3b/11, 3b/11

y.+idür 58b/14

y.+ige 40b/5

y.+ide 10a/9

y.+imizdin 60a/9

y.+lerni 47b/8

y.+lerge 5b/2

y.+lerde 47a/6

y.+lerini 43b/11

yét- < ET *yét-* (EDPT, 884) yetişmek

y.-er 11b/4, 16a/5, 54a/3

y.-erler 33b/11

y.-miş 18b/13

y.-tim 53b/1

y.-ti 16b/4, 31b/11, 43b/3

y.-tük 39a/11

y.-ip 22a/1, 22b/9, 26b/5, 28b/9,
30b/12, 32a/4, 33b/14, 35b/5

y.-keç 23a/12, 31b/8

y.-ken 15b/13, 16a/10, 17b/9,
31a/2, 37b/6, 39a/8, 59a/7

y.-kende 17a/14, 18a/8, 32b/5,
33b/2, 36a/3 39a/6, 54b/12, 60b/10

y.-mes 36a/1, 45b/2

yéti < ET *yétti* (EDPT, 886) yedi

y. 2a/4, 3a/12, 5b/4, 44a/7,
46b/10, 47a/12, 48a/5, 49b/9, 51a/3,
53b/2, 56a/1

yéti yüz < yedi yüz

y. 22b/11, 55a/7

y.+çe 56a/3

yétil- < ET *yétil-* (EDPT, 890)

ulaşılmak

y.-di 59a/10

yétiş- < ET *yétiş-* (EDPT, 894)

yetişmek

y.-ti 35b/6, 58a/3

yétkür- < ET *yétür-* (EDPT, 892)

vardırmak, ilerletmek

y.-ür 33b/12

y.-di 7b/5, 24b/4, 31a/4, 31a/5,
31a/5 40a/14, 40b/1

y.-diler 37a/8, 56a/10, 60b/10

y.-gey 32a/12

y.-üp 12b/9

y.-üpdür 29a/7

y.-gen 31a/7

y.-e alma- 51a/11

yétme- < yetişmemek

y.-di 37b/1

y.-seniz 52b/13

yétmiş < ET *yétmiş* (EDPT, 891)

yetmiş

y. 57b/1

yığ- < ET *yığ-* (EDPT, 897)

toplamak

y.-ip 33a/2, 54b/8

yığaç < ET *ığaç* (EDPT, 79) ağaç

y. 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/2, 4b/2,

4b/10, 13a/6, 13a/7, 13a/9, 32a/6,

34b/12, 45a/14, 48a/10, 48b/8, 49a/4,

49b/6, 49b/9, 49b/11, 56a/6, 56a/7,

59a/11, 60b/5

y.+dur 4a/3, 5b/2, 49b/13

y.+ı 5a/13, 45b/14

y.+ığa 60b/10

y.+ıda 16b/2

y.+ıdın 17a/7

y.+larını 46b/2

yığaçı < ağaçlık

y.+dür 5a/14

yıgıl- < ET *yıgıl-* (EDPT, 901)

toplanmak

y.-ip 24b/8, 36b/11

yığla- < ET *ığla-* (EDPT, 85)

ağlamak

y.-dım 55b/2

y.-dı 41a/12

yıl < ET *yıl* (EDPT, 917) yıl

y. 7b/2, 9a/1, 9a/4, 10a/10,

11a/11, 12b/2, 12b/5, 14b/14, 17a/2,

17b/6, 18a/10, 21b/14, 22a/11, 22b/3,

24a/1, 24a/4, 25a/13, 27a/7, 33b/6,

36a/6, 41a/2, 41a/3, 41b/12, 48a/8,

50b/4, 51b/6, 56a/1, 56a/13, 57b/3

y.+dur 47a/1

y.+ga 4a/1, 50b/4, 60a/2

y.+dım 7b/2, 10a/5, 12a/4, 12b/5,

13a/3, 27b/12, 39b/7

y.+ı 32b/1

yılan < ET *yılan* (EDPT, 930) yılan

y. 4a/9

yıq- < ET *yık-* (EDPT, 897) yıkmak

y.-ar 21a/6

y.-ip 36b/7

y.-qalı 57a/14

yıqıl- < ET *yıkıl-* (EDPT, 902)

yıkılmak

y.-ay 38b/8

y.-ip 17a/1, 17a/1, 17a/4, 42b/4

y.-mağan 7b/7

yıqıt- < yıkmak

y.-ip 57b/2

yıraq < ET *ırak* (EDPT, 214) uzak

y. 5b/2, 47a/12

y.+ta 31b/12

yıraqraq < daha uzak

y. 5a/1

y.+tur 45b/12

yiber- < ET *ıd-* (EDPT, 37)

göndermek

y.-ürler 25a/8

y.-di 6b/13, 21a/9, 33a/3, 33a/7,

33a/14, 33b/1, 33b/11, 33b/14,

42b/1, 56a/14, 57a/7, 57a/9, 57a/14,

58b/12

y.-dük 51a/14

y.-diler 17a/7, 52b/4, 55a/2,

55b/3, 59b/10

y.-geyler 51b/3

y.-ip 7a/14, 13a/1, 13a/12, 16a/9,

30a/12, 34b/12, 35a/13, 40b/3,

43b/13, 47b/1, 54b/4, 55b/4, 57a/4,

57b/13, 59a/2, 59b/3

y.-iptür 60a/13

y.-gende 10b/4, 27b/5

yiberil- < ET *ıdıl-* (EDPT, 56)

gönderilmek

y.-di 16b/5, 25a/7, 32a/12, 32b/5,

40b/6

y.-ip 52a/13

yigit < ET *yigit* (EDPT, 911) yiğit

y. 7b/7, 31a/10, 39b/14, 41b/13,

42a/8, 52a/11, 53a/6, 55a/6, 56b/2,

57b/1

y.+i 41b/14

y.+leri 30b/6, 41b/4, 57b/10

y.+lerini 15b/1

y.+lerige 18a/4

y.+leridin 52a/9

y.+lernin 25a/9, 52b/11

y.+lerni 25a/7, 25a/8, 33b/10,

34b/4, 35a/14, 35b/6, 35b/14, 40b/5,

43a/9

y.+ler 17b/4, 17b/12, 26b/8,

31a/2, 34b/4, 34b/7, 35a/12, 35b/3,

37b/9, 39a/7, 39a/9, 40a/11, 43a/1,

43a/7, 44b/2, 52b/9, 55a/4, 59a/13,

59b/4

y.+lerge 52b/10

y.+lerdin 7b/5, 14a/13, 43a/13

yol < ET *yoI* (EDPT, 917) yol

y. 32a/6, 41b/8, 42b/6, 49b/11,

55b/8

y.+dur 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/3,
4b/10, 32a/6, 48b/8, 49a/4, 49b/6,
56a/6
y.+mı 13a/9, 59a/11
y.+ğa 32b/5, 45a/14
y.+da 13b/5, 28b/6, 44b/2
y.+dın 47a/13
y.+ı 13b/4, 23a/7, 32a/5, 32a/6,
59a/8
y.+ığa 42a/2
y.+lar 47a/5
yoluq- < ET *yulq-* (EDPT, 924)
karşılaşmak
y.-up 4b/5, 11a/1, 42a/2
yoq < ET *yoq* (EDPT, 895) yok
y. 19b/2
y.+tur 1b/8, 2a/10, 2b/3, 3a/11,
4b/10, 4b/14, 7b/8, 36b/11, 45b/5,
47b/10, 49b/11, 54a/5, 59b/7
y. édi 13b/9, 15a/8, 18b/1,
18b/10, 19a/4, 19a/14, 22b/12, 23b/4,
23b/5, 26a/3, 34a/12, 38a/12, 53b/11,
54a/10
y. érdi 5a/5, 7b/1, 54a/8
y. ékendür 32b/7

yoqqarı < ET *yoqaru* (EDPT, 906)
yukarı
y. 33a/5, 33b/3, 33b/10, 34b/2
y.+gı 47a/5, 47a/7
y.+dın 34b/1, 41b/1
yoqqarıraq < daha yukarı
y. 48a/9
yosunluq < Moğ.+T. gibi, benzer
y. 16a/6, 33a/12, 39a/8, 49b/6,
53b/8, 54b/1
y.+tur 46b/3
y. qıl- 36a/14
yurt < ET yurt (EDPT, 958) yurt
y.+qa 43a/4, 43b/12
y.+ta 40a/10, 40a/10, 40b/9,
43a/4
y.+dın 40b/13
y.+tın 43a/4
y.+ığa 48a/10
y.+ıda 5b/12, 48a/11
y.+umuz 44a/1
yükün- < ET *yükün-* (EDPT, 913)
saygıyla eğilmek, diz çökmek
y.-düm 32a/1
y.-gendin 32a/2

yükündür- < ET *yükündür-* (EDPT,

914) diz çöktürmek

y.-di 36a/5

y.-üp 26a/8

yürü- < ET *yorı-* (EDPT, 957)

yürümek

y.-di 32b/11, 37b/11, 41b/6

y.-liñ 56b/1

y.-üp 25a/10, 31a/4

y.-gen 14a/14

y.-mey 39a/3

y.-megen 55b/13

y.-mekni 54b/5

yürül- < gidilmek

y.-di 60b/6

y.-se 54b/12

yürüş < ilerleme

y.+idin 54b/10

yürüş- < ET *yoriş-* (EDPT, 973)

yürümek, ilerlemek

y.-üp 58b/13

y.-mek 55b/14, 59a/2

yüz < ET *yüz* (EDPT, 982) yüz 100

y. 13a/9, 17b/11, 32b/7, 53b/1,

58b/14, 58b/14

yüz miñ < yüz bin

y. 58b/8

y.+din 7a/10

yüz < ET *yüz* (EDPT, 982) yüz

y. 20b/7, 51a/12, 60a/3

y.+ini 20b/8

y.+ige 40a/12

yüzlüg < ET *yüzlüg* (EDPT, 987)

yüzlü

y. 6b/14, 15a/4, 18a/14

yüzlen- < ET *yüzlen-* (EDPT, 987)

yönelmek

y.-di 35b/12

y.-ip 25b/1

Z

zābiṭ < Ar. iyi idareci

z. 22a/3

zabṭ < Ar. hakim olma

z. 13a/2, 16a/12, 18a/1, 23b/5,

59b/3

z. qıl- 7b/1

z.+ı 13b/8, 14b/9, 25b/6, 40a/5

z.+ığa 15b/1

z. qıl- émestür 12a/11

zāçe < Far. lohusalık

z. 20a/12

zād < Far. doğum

z. 49a/7

zāde < Far. oğul

- z.+sini** 29a/2
- zāhir** < Ar. görünen, belirgin
- z.** 51b/5
- z. bolma-** 14b/14, 18b/12
- z. bol ékendür** 18b/14
- zahire** < Ar. sıkıntı zamanında
kullanılmak üzere ayrılan yiyecek
- z.+dın** 53b/10
- z.+siniñ** 57b/7
- zahmet** < Ar. sıkıntı
- z.+i** 20a/12, 27b/12
- zālim** < Ar. zulüm eden
- z.** 11a/2, 14b/11, 22a/3, 23b/11,
23b/12
- zamān** < Ar. zaman
- z.** 13b/6, 18b/1, 39b/13, 60b/3,
60b/13
- z.+da** 7a/4
- z.+dın** 36b/10
- z.+ıda** 21b/11, 22b/8, 24a/4,
26a/3, 28b/8, 28b/12, 44b/7, 46b/9,
46b/12, 47b/5
- z.+ıdın** 14b/13, 44b/13
- z.+larıda** 3a/8, 15a/9
- zarar** < Ar. zarar
- z.+ıga** 57b/12
- zārlıq** < Far.+T. perişanlık
- z.** 23a/1
- zarüret** < Ar. mecburiyet
- z. bol-** 17a/6, 40b/13, 55b/12
- z.+tin** 59b/14
- zāyi'** < Ar. kayıp; zarar
- z. bol-** 17a/1, 31a/11, 42a/3
- z. qıl-** 19b/14
- zerāfet** < Ar. şaka
- z.+ı** 3a/7
- z.+ler qıl- édi** 14b/4
- zerdālū** < Far. zerdali
- z.** 3a/14
- zıdd** < Ar. muhalif
- z.+ı** 33a/11
- zic** < Ar. yıldız atlası
- z.** 46b/6, 46b/7, 46b/7
- z.+dür** 46b/14
- z.+lerga** 47a/1
- z.-i Gūrgānī** 46b/7
- z.-i İlhanī** 46b/8
- z.-i Me'mūnī** 46b/11
- zihgūr** < Far. okçu yüzüğü
- z.** 11a/14
- zıkr** < Ar. anma, dile getirme
- z. qıl-** 9b/8
- z.+i** 11b/13, 12a/2, 29a/5

z.+leri 16a/6

zil' < Ar. kenar, yan

z.+ide 49a/12

zinā < Ar. zina

z.+ğa 23b/13

zirā'at < Ar. tarım

z.+tın 45b/1

zişt < Far. çirkin

z. 26a/10

zomoht < Far. kaba

z. 15a/3

zor < Far. *zūr* zor, güç

z. 21a/4, 36b/12, 36b/13, 43a/8,

59a/14, 59b/5

z.+ğa 21a/3

zorla- < Far.+T. zorlamak

z.-p 42b/5, 54b/10

ż ṫ < ebced hesabıyla doksan dokuz

ż. 44b/5

zulm < Ar. zulüm

ż. 23b/6, 23b/9, 24a/6, 24a/9,

25b/12, 26a/4

ż. qıl- 35a/5

3.1. ÖZEL ADLAR DİZİNİ

3.1.1. KIŞI VE BOY ADLARI

‘Abdul ‘Alī Tarḥan

A. 21b/11, 22a/6

A.+niḡ 22b/6

‘Abdul ‘Azīz Mīrzā

A. 10b/2

A.+ḡa 9b/13

‘Abdul Kerīm

A.+niḡ 38b/7

‘Abdul Kerīm Eşrit

A. 23a/5

‘Abdullāh

A.+dur 54a/1

‘Abdullāh Mīrzā

A. 50b/3

A.+niḡ 10a/9

A.+ḡa 10a/9

‘Abdul Laṭīf Baḡşı

A. 33a/6, 33a/7

‘Abdul Laṭīf Mīrzā

A. 50a/8

A.+dın 50b/2

‘Abdul Laṭīf Sultān

A. 9a/12

‘Abdul Quddūs

A. 19b/5

‘Abdul Quddūs Bég

A. 24a/10

‘Abdul Vahhāb Şığavul

A. 31b/7

A.+dın 13a/8

Adīk Sultān

A.+ḡa 12a/4, 12a/7

A.+dın 12a/7, 12a/9

Aḡa Sultān

A. 12b/12

Aḡmed Bég

A. 55b/8, 55b/10

A.+ni 55b/5

Aḡmed Hācı Bég

A. 21a/6, 21a/12, 21a/4, 30a/8,
36b/13, 37b/8

A.+niḡ 13a/10, 20b/8, 37a/4

A.+ni 37b/9

Aḡmed Muştāq

A. 26b/8

Aḡmed Yūsuf

A. 59b/3

Aḡtaçı

A.+dın 15b/5

Aq Bégim

A. 20a/1, 24a/12, 27b/4

Aq Buğa Bég

A.+niñ 12b/12

Aqqoyluq Uzun Ҳасан

A. 28a/8

Alça Ҳән

A.+ğa 3b/14, 11b/10, 16a/3

‘Alī Derviş

A. 15a/12

‘Alī Derviş Bég

A. 17a/10, 55a/7

‘Alī Dost

A. 53b/9, 60b/11

A.+niñ 15a/7, 53b/8

‘Alī Dost Ҳағайи

A. 14b/11, 24b/7, 53b/3

A.+niñ 60a/12

A.+ni 52b/7

A.+ğa 18a/4

‘Alī Mezīd Bég

A. 13b/10

‘Alī Mezīd Qoçm

A. 55a/8

‘Alī Şīr Bég

A. 41a/6, 41a/8, 41a/10, 41a/11

A.+ni 41a/9

‘Alī Şükr Bég

A.+niñ 28a/6, 28a/9

Andicānī

A.+dür 2b/6

Andicān

A.+lığ 8b/7

Aq Bégim

A. 20a/1, 24a/12, 27b/4

Aq Buğa Bég

A.niñ 12b/12

Aqqoyluq Uzun Ҳасан

A. 28a/8

Āyişe Sulṭān Bégim

Ā. 20a/3

Bābā Ҳән

B. 19b/12

Bābā Qulı Bābā ‘Alī Bég

B. 14b/5

Bābā Qulı

B.+ni 43a/1

Bābur Mīrzā

B.+ğa 13b/8

Bāqī Çağāniyānī

B. 27b/7, 33b/5, 58a/7

B.+niñ 27b/8, 33a/10

Bāqī

B.+ni 42a/14

Bāqī Tarḥan

B. 22b/6

B.+nıj 21b/13	B.+da 41b/12
Barāq Hān	Behlül-i Eyyüb
B. 9b/6	B. 35b/3
Batlamyüs	Bégim Mihr Nigār Hanım
B. 46b/11	B. 20a/3
Baysungur Mīrzā	Bég Tilbe
B. 21b/3, 21b/10, 27a/1, 27a/8, 30a/13, 30b/2, 30b/8, 32b/2, 33b/3, 36a/8, 36a/14, 36b/3, 37a/4, 37b/5, 37b/8, 38b/12, 39a/8, 39b/2, 43b/13, 44a/7, 44b/1, 50b/11, 56a/13, 56b/3	B.+ni 55a/1
B.+nıj 29a/13, 29b/3, 30b/13, 37b/11, 38b/3, 38b/5, 39a/1, 39b/10, 44a/5, 44a/11, 44a/13	Bike Bégim
B.+nı 36a/14, 36b/2, 44a/14, 50b/9, 50b/9, 57a/1, 57a/4, 58a/10, 58b/11	B. 27b/1
B.+ğa 30a/10, 30a/12, 56b/9	Buḥārī
B.+dın 39b/3, 50b/11	B. 48b/13
Bedī'üzamān	Cān Ḥasan Barm
B. 35a/10	C.+nı 56a/3
Bedī'üzamān Mīrzā	Cānī Bég
B. 34b/11, 34b/13, 35b/13, 36a/6, 41a/2, 41b/1, 42a/4, 42a/7, 42b/6, 57b/14, 58a/5	C. 9a/14, 21a/4, 21a/6, 21a/8
B.+nı 33a/13, 42b/10	Cānī Bég Dulday
B.+ğa 36a/4, 41a/4, 42b/1, 57b/4	C. 20b/13
	Cānī Bég Sulṭān
	C. 19b/14
	C.+ğa 9a/14
	Cihāngīr
	C.+ni 52b/6
	Cihāngīr Mīrzā
	C. 17a/10, 17b/13, 27b/9, 49a/14, 8b/5
	C.+nıj 46a/6, 50a/6
	C.+nı 24b/4, 27b/5

C.+ğa 27b/6, 50a/5, 51b/10, 51b/12	Derviş Gāv D. 16b/3
C.+dın 6b/8	Derviş Muhammed D. 37a/4
Cihānşāh C. 28a/8	Derviş Muhammed Tarhan D. 21b/5, 21b/12, 21b/13, 36a/12, 37a/3, 37a/6
Cihānşāh Bārānī Qaraqoyluq C. 10a/6	D.+nı 18a/12, 21b/4, 22b/2, 37b/10, 47b/5, 48b/6
Cihānşāh Mīrzā Bārānī Qaraqoyluq C.+nı 28a/7	D.+nı 17a/7
Cuci C. 12a/5	Devlet Sultān Hānım D. 12a/13
Cūkī Mīrzā C.+nı 12b/13	Dīvāne Cāmebāf D.+nı 43a/14
Çağatay Ç. 6a/6	Ebā Bekir Duğlat Kāşğarī E. 17b/6
Çağatay Hān Ç. 9b/4, 9b/7 Ç.+nı 5b/11, 5b/12	Ebā Bekir Kāşğarī A.+nı 11a/1, A.+ğa 27a/14
Çārşenbe Ç. 42b/12	Ebā Bekir Mīrzā A. 11b/6, 29b/11 A.+ğa 29b/14
Çiņgiz Hān Ç. 9b/7, 49b/4 Ç.+nı 5b/11, 9b/4, 12a/4	Ebū'l Muhsin Mīrzā E. 41b/2 E.+nı 33b/10
Duvā Hān D. 9b/6	Ebū'l Qāsım Kūhber E. 40a/13
Derviş Bég D. 22a/12	

Eyyüb	Ḥabībe Sultān Bégim
E. 29a/12	Ḥ. 20a/10, 20b/12
Eyyüb Bégçik	Ḥacı
E. 56a/3	Ḥ. 40b/8
Érzen Barın	Ḥacı Pīr Bekāvul
É. 9b/14	Ḥ. 35b/9
Ésen Buğa Ḥān	Ḥāce
É. 10a/12, 9b/6, 9b/9, 9b/12	Ḥ.+de 54a/9
É.+nı 10b/1	Ḥāce Dīdār
É.+dın 10b/5	Ḥ.+nıñ 43b/10
Ésen Devlet Bégim	Ḥ.+dın 44b/1
É. 24b/12, 53a/11, 9a/10	Ḥāce Ebū'l Mekārim
É.+nıñ 24b/8	Ḥ. 36b/13, 38b/14, 55a/1, 60a/7
É.+ni 10b/7, 10b/7	Ḥāce Ḥüseyn
É.+ge 14b/12	Ḥ.+ni 16b/5
É.+dın 10b/8	Ḥāce Ḥüseyn Bég
É.+çe 24b/10	Ḥ. 13b/5
Eşīreddīn	Ḥ.+nıñ 12b/4
E. 4b/8	Ḥāceke Ḥāce
Esīreddīn Aḥsīkatī	Ḥ.+nıñ 36b/9, 36b/11
E. 4b/9	Ḥāce İsmā'īl
Fāṭıma Sultān	Ḥ. 45a/4
F. 8b/6	Ḥāce Kelān
Fāṭıma Sultān Ağa	Ḥ.+ nıñ 39b/12
F. 12b/6	Ḥāce Kemāl
F.+nı 12b/7	Ḥ. 4a/4

Ḥāčekī Mollā Şadr

Ḥ. 39b/12

Ḥāce Mevlānā Qādī

Ḥ. 16a/4, 16a/10, 53a/12

Ḥ.+niņ 53b/14

Ḥ.+ni 53b/13

Ḥāce Mevlānā-yı Qādī

Ḥ.+niņ 31b/2

Ḥāce Muḥammed Derzī

Ḥ.+ni 16a/7

Ḥāce Münir UVşī

Ḥ.+niņ 38b/14

Ḥāce Naşır Tūsī

Ḥ. 46b/8

Ḥāce Qādī

Ḥ. 17b/8, 24b/6, 52b/8, 52b/9,

54a/4, 54a/7

Ḥ.+niņ 54a/5

Ḥ.+ni 16b/4, 17b/10, 40b/14,

51a/14

Ḥ.+din 52b/12

Ḥāce Yaḥyā

Ḥ. 37b/5, 38a/3

Ḥ.+niņ 37b/2

Ḥ.+ni 59b/10

Ḥāce Yūsuf

Ḥ. 2b/5

Ḥāfız Bég Dulday

Ḥ. 8b/2

Ḥāfız Muḥammed Bég Dulday

Ḥ. 13a/9

Ḥamza Sultān

Ḥ. 9a/13, 20b/9, 20b/10, 33b/6,

34a/2, 34a/7, 38b/2

Ḥ.+niņ 9a/12, 33b/13, 34a/2

Ḥ.+din 20b/9

Ḥanım

Ḥ.+ni 10b/2

Ḥānıke Ḥān

Ḥ. 11b/9

Ḥān Mırzā

Ḥ. 10b/13

Ḥān Qulı Beyan Qulı

Ḥ. 51a/12

Ḥānzāde Bégim

Ḥ. 8b/8, 8b/13, 9a/2, 20b/5, 27a/4,

27b/10, 28a/2, 28a/5

Ḥānzāde Bégim

Ḥ.+niņ 28a/4

Ḥ.+din 27a/13, 35b/10

Ḥasan Bég

Ḥ.+din 14a/4

Ḥasan Nebire

Ḥ. 39a/14

H.+[ni] 43a/12	H.+ğa 22a/13
Hasan Şerbetçi	Hzret-i H'āce 'Ubeyd
H. 36b/5	H.+ niņ 37b/3
Hasan Ya'qūb	Hzret-i H'āce 'Ubeydullāh
H. 16a/12, 17a/8, 24b/12, 24b/14, 25a/5, 25a/9	H.+nıņ 23b/7, 54a/4
H.+nıņ 24b/2, 24b/5, 25a/11	H.+ğa 7a/8, 18b/4, 26a/7
H.+nı 24a/14, 24b/9	Hırmās
H.+qa 18a/2, 24a/13	H. 9b/14
Hasan Ya'qūb Bég	Hıṭāyī < Çin ülkesinden olan
H. 13b/12	H. 46b/2
Haydar Bég	Hızr H'āce Hān
H. 30b/6, 31b/13	H. 9b/5
Haydar Kōkeldaş	Hindū
H. 19b/4	H.+larnıņ 46b/14
Haydar Kōkeltaş	Hōrāsān
H. 30b/4	H.+lıq 15a/13
Haydar Mīrzā	Hūb Nigār Hānım
H. 11a/10, 27b/2	H. 11a/6
H.+ğa 35b/10	Hudāberdi Tuğçı Mogol
Haydar Rikābdār	H. 55a/14
H. 55b/1	Hudāberdi Tuğçı Timurtaş
Hzret-i Emīrū'l Mümīn 'Osmān	H.+nı 6b/13
H. 44b/7	Hudāyberdi
Hzret-i H'āce	H. 31a/9
H. 7a/9, 18b/6, 18b/7	Hudāybérđi Bég
H.+niņ 18b/10, 59a/3	H. 13a/11

Ḥudāybērdi Timurtaş

Ḥ. 12b/12, 13a/1, 13a/4

Ḥ.+qa 12b/14

Ḥurrem Şāh

Ḥ. 8b/14

Hülāgū Ḥān

H. 46b/9

H.+dur 46b/9

Hümāyūn

H.+ğa 14b/1

Ḥüsrev Şāh

Ḥ. 14a/10, 26b/8, 28b/3, 30a/4,

33a/2, 33a/9, 33a/14, 34b/11, 34b/12,

35a/3, 35a/8, 35a/11, 38a/1, 42a/8,

44a/14, 56a/13, 57a/12, 58a/9,

58a/12, 58a/14

Ḥ.+nuḡ 23b/14, 29a/9, 29b/1,

30a/7, 35a/1, 35a/2, 36a/1, 37b/14,

42a/13, 58a/7, 58b/9

Ḥ.+nı 14a/11, 29b/6, 30a/8,

30a/11

Ḥ.+ğa 23b/13, 24a/1, 42a/8,

44a/9, 58a/9

İbrāhīm Bégçek

İ. 13a/3

İbrāhīm Bégçik

İ. 40a/12, 51a/13

İbrāhīm Çapuq

İ. 40a/13

İbrāhīm Ḥüseyn Mīrzā

İ. 33a/13, 57a/5

İ.+ğa 42a/6

İbrāhīm Saru

İ. 30b/10, 31b/2

İ.+nuḡ 30b/14, 31a/11

İ.+nı 59a/12

İ.+ğa 39a/12

İbrāhīm Saru Mıḡlıq Bég

İ. 55a/11

İbrāhīm Sulṭān Mīrzā

İ. 10a/8, 10a/8

İ.+nuḡ 50b/3

İbrāhīm Tarḡan

İ. 33b/12

İkü Timur Bég

İ.+niḡ 22a/13

İlḡan

İ. 46b/9

İmām Ebū Hanīfe

İ. 45a/4

İskender

İ. 44b/9

İskender-i Filqos

İ.+qa 11b/4

İslimî	Melik Muḥammed Mîrzâ
İ. 46b/2	M. 23a/9
Kâşgarî	M.+nı 23a/14, 23b/2
K. 17b/10	M.+ğa 27a/10
K.+ni 17b/9	M.+da 23b/4
Kel Qaşuq	Me'mûn Ḥalîfe
K.+nı 43a/14	M. 46b/11
*Kisrâ	Mergînanî
K. 49a/13	M.+dür 3b/4
Laṭîf Bégim	Mezîd Bég Argun
L. 20b/8	M. 30a/1
Maḥdûm Sulṭân Bégim	M.+ğa 28b/5
M. 9a/9	Mîhr Bânû Bégim
Maḥdûme Sulṭân Bégim	M. 9a/6
M. 27b/13	Mîhr Nigâr Ḥanım
Maḥmûd Barlas	M. 10b/9, 10b/14, 11a/1, 20a/14
M. 29b/12, 30a/2, 33b/5, 35b/8,	Minûçîhr Mîrzâ
M.+qa 29b/14	M.+nı 23a/8, 27a/9
Maḥmûd Köndürsen	M.+ğa 12b/9
M. 40b/8	Mîr 'Alî Şir Nevâ'î
Mamaq Sulṭân	M. 21a/12
M. 34a/3, 34a/7	M.+ni 2b/3
Ma'sûme Sulṭân Bégim	Mîr Büzürg
M. 20a/9	M.+ni 27a/4, 27a/13, 28a/4
Mehdî Sulṭân	Mîr Büzürg Tirmizî
M. 20a/9, 33b/6, 34a/2, 34a/7,	M.+ni 27a/1, 28a/2
38b/1, 38b/5, 38b/6, 38b/7, 38b/8	

Mīr Ğiyāş	8b/1, 9b/11, 10a/1, 10a/2, 10a/4,
M. 17b/1	10b/3, 10b/7, 11b/10, 12a/6, 12b/6,
Mīr Ğiyāş Tağayi	15a/7, 15b/5, 30b/4, 30b/8, 44b/9,
M. 15a/6, 17a/11	52a/2, 52a/12, 56a/10, 59b/7
Mīr Moğol	M.+nıñ 8b/6, 19b/1
M.+nıñ 31b/7	M.+da 31a/6
Mīrānşā[h] Mīrzā	M.+dın 12b/11, 22a/7
M. 58a/11, 6b/7	M.+lar 33b/8, 34a/5, 34a/10,
M.+nıñ 6b/7	51a/13, 51b/9, 52a/11
M.+ğa 58b/11	M.+larnıñ 33b/13
Mīrek Türkmen	M.+larnı 39b/6
M. 9b/14	Moğolı
Mīrim Lāğarī	M. 7a/5, 49b/3
M. 55a/8	Mollā Bināı
Mīrim Tarhan	M. 38a/10
M. 44a/12	M.+ni 38a/9
Mīrşāh Qoçın	Mötügen
M. 40b/1, 55a/12	M. 9b/7
M.+nı 40b/1	Muhammed ‘Alı Mübeşşir
Mīrzā Bég Fireñibāz	M. 55a/13
M. 33b/12	Muhammed Bāqır
Mīrzā Hān	M. 39a/1
M.+nı 10b/14, 13b/3	Muhammed Bāqır Bég
Mīrzā Qulı Kökeldaş	M. 17a/11, 25a/2, 55a/8
M. 17a/10	Muhammed Burunduq Barlas
Moğol	M.+nı 33b/1
M. 1b/6, 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6a/9,	

Muḥammed Dost-1 ‘Alī Dost Ƨaġayi	Muḥammed Mü’min Mīrzā
M. 55a/13	M.+nı 41a/7, 42b/1, 42b/11
Muḥammed Dost Ƨaġayi	Muḥammed Qāsım Nebīre
M. 31a/5	M.+ni 43a/11
Muḥammed Duġlat	Muḥammed Qulı Qoçın
M. 33b/7, 34a/3	M. 36b/5
Muḥammed Hān	Muḥammed Şālih
M. 9b/5	M.+ni 38a/9, 38a/9
Muḥammed Hıŝārī	Muḥammed Sulṫān-ı Cihāngīr
M. 34a/9	M.+ġa 50a/6
M.+ġa 34a/3	Muḥammed Sulṫān Mīrzā
Muḥammed Hüseyn Gürgān	M. 46a/7
M.+ge 32b/12	Muḥammed Şeybānī
M.+da 32b/13	M. 29b/9
Muḥammed Hüseyn Gürgān Duġlat	Muḥammed Şeybānī Hān
M. 59a/1	M. 3b/13
M.+qa 11a/6	M.+ġa 8b/13
Muḥammed Hüseyn Mīrzā	Muḥammed Velī Bég
M. 59a/6	M. 33a/13, 42a/6, 57b/13
M.+nıı 57b/12	Muḥammedī Kōkeltaŝ
M.+nı 54b/3	M. 9a/4
Muḥammed Mezīd Tarḥan	Muḥammedī Mīrzā
M. 22b/2, 37a/2	M. 28a/7
M.+ġa 17b/2	Muḥibb ‘Alī Qurçı
Muḥammed Miskīn-i Hāfız Dulday	M. 35a/14, 42b/3
M. 43a/10	Muḥibb Sulṫān
	M.+dur 28a/1

Muzaffər Hüseyn Mīrzā	‘Ö.+ğa 6b/9, 6b/12, 12b/14, 15b/10, 19b/7
M.+ğa 36a/4	
Muzaffər Mīrzā	‘Ö.+dın 17b/12
M. 33a/14, 42b/11	
M.+ğa 41a/4	
Mübārek Şāh	Özbek
M. 10b/14	Ö. 1b/6, 8a/7, 11a/10, 21a/3, 21a/4, 27a/3, 59b/7
Nāşır Mīrzā	Ö.+niñ 14a/7, 29b/7
N. 8b/7, 9a/6, 9a/7, 17a/14	Ö.+ni 9a/1
N.+nı 10b/13, 17b/2	Ö.+dın 21a/3, 28b/1
N.+ğa 17a/13	Ö.+leri 33b/7
Nazar Bahādır	Ö.+ler 19b/13, 34a/4
N. 57a/3, 57a/13, 57b/2	
Ni‘met Arğun	Pāyende Sultān Bēgim
N. 19a/12	P.+dın 27b/3, 35b/11
Nundāklıq Barlaslar	Peşe Bēgim
N.+dındur 29b/12	P. 27a/2, 28a/6
Ordu Buğa Tarhan	P.+ni 28a/12
O.+niñ 18a/12, 21b/5	Pīr Muḥammed Ēlçi Buğa
‘Ömer Şeyḥ Mīrzā	P. 29a/6
‘Ö. 4b/11, 4b/13, 5b/8, 6a/4, 6b/3, 6b/8, 8b/3, 13b/1, 13b/2, 13b/9, 14a/1, 14a/7, 14b/13, 15a/5, 19a/13, 27b/5, 31b/4, 32b/1, 52a/9	Pīr Veys
‘Ö.+niñ 3a/8, 5b/14, 6a/1, 6a/8, 6a/10, 6a/13, 12b/3, 15a/9, 16a/8, 18a/4	P. 55a/14
	Qalmaq
	Q. 11b/10
	Q.+nı 11b/11
	Qanber ‘Alī
	Q. 15b/5
	Qanber ‘Alī Bēg
	Q. 26b/3, 26b/9

Qanber ‘Alī Sellāh

Q. 15b/6

Qaraköz Bégim

Q. 9a/9, 12b/7, 19b/10

Qaraqoyluq Bahārlu

Q. 28a/6

Qaraqoyluq Türkmen

Q. 30a/1

Q.+ler 28a/10

Qāsım ‘Aceb

Q. 55a/13

Qāsım Bég

Q. 14a/3, 14a/10, 14a/11, 14a/13,

32a/12, 39b/6, 39b/8

Q.+ni 54b/4

Q.+ge 32a/11

Qāsım Dulday

Q. 39a/1, 39a/14

Q.+da 39a/11

Qāsım Hān

Q. 12a/9, 12a/12

Q.+ça 12a/11

Qāsım Mīrāhur

Q. 55b/1

Qāsım Qoçın

Q. 16a/12, 24b/7

Q.+ğa 18a/3, 25a/4

Qāsım Qoçın Bég

Q. 55a/11

Qazaq

Q. 12a/5, 12a/9, 12a/10, 39a/7,
52a/8, 52a/10

Qıpçaq

Q. 9b/10

Q.+dındur 28b/3

Qoçın

Q. 13b/10, 14a/3, 23a/4, 29a/6

Qul Bābā

Q.+nı 35b/5

Qulı Bég

Q. 35b/3

Qulı-Muḥammed Buğdā[dī]

Q. 23a/4

Qusem ibn-i ‘Abbās

Q.44b/8

Qutluq Nigār Hānım

Q. 8b/5, 9b/2, 11a/3

Q.+nı 27b/11

Qutuq Bégim

Q. 20b/1

Q.+dın 19b/10

Rābi‘a Sultān Bégim

R. 19b/10

Rāca Biker Mācīt Hindū

R. 46b/12

Receb Sultān

R. 28a/1

Reşīd Sultān

R.+ğa 12a/8

Ruqiyye Sultān Bégim

R. 9a/8, 9a/14

Sağarıçı

S. 10b/4, 10b/6, 14b/11

Şāliha Sultān Bégim

S. 20a/1

Samançı (Bég)

S. 57b/1

Sart

S. 3b/8

S.+tur 3b/3

Semerqandlıq

S. 15a/4

Seydī Qara Bég

S. 55a/12

Seydim ‘Alī

S. 35b/5

Seydim ‘Alī Derbān

S. 35b/2

Seyyid Bedr

S. 26b/8

Seyyid Hüseyn Ekber

S. 44a/10

Seyyid Kābil

S.+ni 58b/12

Seyyid Muḥammed Mīrzā

S. 11a/8

Seyyid Muḥammed Mīrzā Duğlat

S.+nı 56a/2

Seyyid Qāsım

S. 31a/5, 31a/9

Seyyid-Qāsım Êşik Aqa

S. 31a/3

Seyyid Qāsım Êşik Ağa Celāyir

S. 55a/12

Seyyid Yūsuf Bég

S. 59b/2, 59b/8

S.+ni 22a/11, 43a/3

S.+de 59b/1

Seyyid Yūsuf Oğlaqçı

S. 22a/6

Sultān Aḥmed Hān

S. 11b/9

S.+nı 9b/3

Sultān Aḥmed Mīrzā

S. 6a/9, 6a/11, 6a/13, 6b/5, 8a/9,
8a/11, 8b/1, 13a/5, 13a/13, 14b/6,
15b/14, 16b/1, 16b/8, 18a/6, 18a/9,

20b/2, 20b/4, 20b/6, 20b/14, 21b/6,
22b/1, 22b/7, 23a/5, 23a/6, 25b/4,
26b/12, 31b/9, 50b/7

S.+nıñ 24a/4, 24a/11, 26b/7,

47b/4, 50b/7

S.+ğa 10b/10, 13a/14, 14b/7,

17b/2, 31b/6, 50b/6

S.+da 19b/8

S.+dın 20a/1

Sultān Aḥmed Qādī

S.+nıñ 16a/4

Sultān Aḥmed Qoç Bég

S.+nıñ 33b/5

Sultān Aḥmed Tenbel

S. 31a/4, 51a/13, 51b/5, 52b/4

S.+nıñ 39b/11, 51a/1

Sultān ‘Alī Mīrzā

S. 14b/9, 20a/8, 21b/3, 22b/8,

27a/2, 32b/2, 32b/3, 37a/3, 37b/6,

37b/7, 37b/11, 38a/3, 38a/5, 38a/6,

38a/11, 38a/12, 38b/4, 38b/13, 39a/3,

48b/5, 58b/4, 59b/2

S.+nıñ 21b/10, 27b/13, 37b/1,

37b/6, 38b/12

S.+nı 36a/13, 37a/1, 37a/8,

37a/13, 50b/10

S.+ğa 22b/9, 51a/5

Sultān Argun

S.+nıñ 20a/10, 20b/12

Sultān Bégim

S. 17b/13

Sultān Cüneyd Barlas

S.+nıñ 30a/14

Sultān Ebū Sa‘īd Mīrzā

S. 6b/6, 6b/9, 10a/13, 10b/1,

10b/10, 11b/5, 12b/13, 13a/7, 15a/8,

15a/13, 18a/10, 20a/13, 20b/14,

21a/7, 26b/1, 28a/10, 28a/11, 29a/7,

29a/12, 29b/13, 50b/5

S.+nıñ 6b/4, 12b/9, 13a/12, 15a/8,

15a/14, 18a/11, 23a/8, 25b/3, 26b/3,

27b/2, 35b/11

S.+ğa 15a/1, 29b/13

S.+dın 50b/6

Sultān Élig Māzī

S.+ğa 16a/5, 54a/2

Sultān Hüseyin Argun

S. 23a/2

Sultān Hüseyin Duğlat

S. 33b/8, 34a/4

Sultān Hüseyin Mīrzā

S. 21a/13, 26a/12, 27a/3, 27b/1,

27b/4, 29a/9, 32b/14, 33a/4, 33a/12,

33b/9, 34a/10, 36a/3, 37b/13, 41a/2,

41b/1, 41b/4, 42a/3, 42a/5, 42b/10,
57b/3, 57b/8, 57b/11, 58a/5, 58a/7,
58b/6

S.+nıj 26b/5, 33b/14, 36a/2,

41b/2, 57a/5, 57b/1

S.+ğa 35b/6, 56b/14, 58a/2

S.+dm 58a/9

Sultān Hüseyn Qara Köli

S.+ğa 23a/3

Sultānım Bégim

S. 20a/7

Sultān Maḥmūd Dulday

S. 25a/2

Sultān Maḥmūd Ğazī

S. 26b/1

Sultān Maḥmūd Hān

S. 2b/11, 3b/13, 6a/10, 6a/13,

9b/3, 11b/8, 13b/3, 14a/9, 17a/9,

19a/14, 30a/14, 31b/8

S.+nıj 19b/14, 29b/11

S.+nı 6a/11, 31a/8

S.+ğa 15a/10, 16a/3, 17b/4,

19b/11, 55b/4

S.+da 6a/8

S.+dm 11b/9, 51b/6

Sultān Maḥmūd Mīrzā

S. 12a/2, 20a/2, 27a/9, 28a/11,

28a/12, 28b/7, 29a/14, 30a/2, 30a/9,
33b/7, 34a/5, 50b/8

S.+nıj 21b/6, 23a/13, 26b/11,

28b/8, 30a/1, 30a/4, 35b/10

S.+nı 26b/6, 26b/8

S.+ğa 12a/1, 23a/7, 23a/11, 25b/1,

26b/5, 28b/6

S.+dm 6b/5, 14b/8, 24a/10,

27a/14, 28b/12, 50b/8

Sultān Melik Kāşgarī

S.+nıj 13a/10, 20b/13, 21a/6

Sultān Mes‘ūd Mīrzā

S. 26b/14, 33a/1, 33a/10, 33b/2,

33b/11, 37b/14, 38a/13, 42a/12,

56b/4, 56b/11, 58a/2

S.+nıj 28a/2, 29b/2, 37b/14,

42b/1, 44a/10, 56b/2, 56b/7

S.+nı 56b/10, 58a/5, 58a/14,

58b/4

S.+ğa 20a/2, 24a/11, 30a/9, 33a/8,

56a/14

Sultān Muḥammed Dulday

S.+nıj 25a/2

Sultān Muḥammed Hānıke

S.+nı 55b/5

Sultān Muḥammed Mīrzā

S. 6b/5, 6b/6

S.+niņ 6b/6	Ş.+ni 56a/1
Sultān Muḥammed Sīgal	Ş.+din 11b/6
S. 39a/14	Şāh İüseyñ Çehre
Sultān Muḥammed Sultān	Ş.+ni 42a/6
S. 55b/8, 55b/10	Şāh İsmā‘īl
Sultān Muḥammed Veys	Ş. 9a/1
S. 39b/1	Şāh Sultān Muḥammed
Sulġān Nigār Hānım	Ş.+niņ 11b/3, 29b/10
S. 12a/1, 27a/6, 28a/14	Şāh Şucā‘
Sulġān Qulı	Ş.+niņ 57b/4
S. 43a/1	Şāh Şucā‘ Argun
Sulġān Qulı-ı Bâbâ Qulı	Ş.+ġa 42b/7
S. 55a/14	Şāhruḥ Mīrzâ
Sulġān Sa‘īd Hân	Ş. 50a/7
S. 11a/9, 12a/13, 12b/3	Ş.+niņ 10a/7, 50b/2
S.+niņ 12a/8	Ş.+din 6b/8
S.+din 11a/8	Şehr Bānū Bégim
Sultān Veys	Ş. 9a/7
S. 12a/2	Şeybān
Sulġān Veys Mīrzâ	Ş. 12a/8
S. 27a/5	Şeybānī Hân
Şāh Bég	Ş. 9a/11, 10b/13, 12a/6, 22a/3,
Ş. 57b/14, 58a/5	22b/3, 22b/9, 22b/10, 22b/13,
Şāh Bégim	38b/11, 44a/1, 44a/4
Ş. 10b/12, 10b/14, 11a/1, 11b/2,	Ş.+niņ 12a/14, 22a/5, 55b/10
11b/3	Ş.+nı 43b/14
Ş.+niņ 11b/5	Ş.+ġa 10b/11, 22b/13, 43b/13

Ş.+dın 33b/6	Şeyh Veys
Şeyh ‘Abdullāh Barlas	Ş. 55a/14
Ş. 29b/10, 36a/10, 56b/3, 56b/13	Şeyh Zünnün
Ş.+nı 38a/13	Ş.+nı 32b/4
Ş.+dın 56b/13	Ş.+ğa 32b/5
Şeyh ‘Abdullāh Êşik Ağa	Şeybān
Ş. 17a/11, 55a/8	Ş. 12a/8
Şeyh ‘Alī Bahādır	Şīr ‘Alī Oğlan
Ş.+nı 14b/5	Ş. 9b/5
Şeyh ‘Alī Tağayı	Şīr Hācı Bėđ
Ş.+ni 42a/4	Ş. 10b/6
Şeyh Burhāneddīn Qılıç	Şirim Tağayı
Ş.+nı 16a/4	Ş. 15b/13, 55a/12
Ş.+qa 54a/2	Ş.+ni 59a/13
Şeyh Cemāl	Ṭāhir Muğammed
Ş.+nı 19b/5	Ṭ. 44a/13
Şeyh Cemāl Argun	Tarđan
Ş.+nı 19a/11	T. 28b/4, 30a/8, 36a/11, 37b/7
Şeyh Ebū Mansūr	T.+nı 50b/9
Ş. 45a/1	T.+nı 37a/5
Ş.+ğa 45a/3	T.+larga 37b/3
Şeyh Maşlağat	T.+lardın 20b/1
Ş. 4a/3	Tarđan Bėđim
Şeyh Mezīd Bėđ	T. 20b/1
Ş. 13b/7, 14b/5	T.+nı 20b/2
Şeyh Nūreddīn Bėđ	Tarđanīler
Ş.+nı 9b/10	T. 36b/4, 36b/11

T.+niñ 36a/7	Tün Sultān
T.+ni 37a/1	T. 12b/11
Tenbel	Türk
T. 51b/9, 52b/6, 55a/1	T. 18b/9, 24a/2, 44b/9
Timur Béğ	T.+dür 2b/2
T. 6b/12, 9b/10, 22a/13, 37a/9, 37a/10, 44b/10, 44b/10, 45b/6, 49b/2, 49b/12, 50a/5	Türkistānlıq
T.+niñ 6b/7, 45b/5, 46a/1, 46a/6, 46a/8, 49a/7	T. 28b/3, 9b/10
T.+din 44b/10	Türkmen
Timur Sultān	T. 14a/12, 28a/6
T. 20a/8, 20b/10	T.+ler 28a/10
T.+ğa 12a/14	‘Ubeyd Hān
Timuriyye	‘U. 11a/7
T. 34a/6	Uluğ Béğ Mīrzā
Tolun H̡āce	U. 22a/7, 46b/6, 9b/13
T. 52a/8, 52a/12	U.+niñ 10a/11, 45b/5, 46a/9, 50a/9, 50b/3, 58a/10
T.+niñ 52b/2, 52b/4	U.+ğa 10a/2, 50a/7
T.+ni 52a/13	U.+dm 19a/4, 50a/8
Tolun H̡āce Moğol	Ulus Ağa
T.+nı 39a/6	U. 12b/4
Toqçı	Urus
T. 15a/4	U. 8a/6, 8a/7
Tuğluq Timur Hān	Uygur
T. 9b/6	U. 23a/5
	Uzun Hasan
	U. 16b/5, 24b/7, 51a/14, 51b/4, 51b/9, 52b/3, 52b/5

U.+nıj 51b/1, 53a/7, 53b/4	Yādgār Sulṭān Bégim
U.+nı 52b/7	Y. 9a/11
U.+ğa 18a/3	Y.+ni 9a/10
Ümīd	Ya‘qūb Eyyūb
Ü. 8b/8	Y. 33b/13
Ümīd Ağaçe	Yār ‘Alī Bilāl
Ü. 12b/10	Y. 55b/1
Velī	Yārek Tağayi
V. 29b/1, 29b/9, 33a/9, 33b/4, 57a/7, 57a/11	Y. 55a/14
V.+niñ 33a/11	Yisun Teve
V.+ni 33a/3, 35a/12, 38a/1, 42a/14	Y. 9b/7
V.+ğa 57a/2, 57a/6	Yulçuq
Veys Bég	Y. 60a/13
V. 60b/10	Yūnus Hān
Veys Hān	Y. 7b/14, 8a/4, 9b/4, 9b/4, 9b/8, 9b/12, 15b/6
V. 9b/5	Y.+nıj 6a/7, 9b/2, 9b/9, 9b/13, 20a/14, 27a/6
V.+nıj 9b/9, 9b/11	Y.+nı 5b/11, 10b/2
Veys Lāgarī	Zahīrūddīn Muḥammed Bābur
V. 15a/4, 15a/10, 17a/11, 17a/13, 17b/1, 39a/1, 39a/14	Z. 8b/4
V.+niñ 17a/12	Zeyneb Sulṭān Bégim
V.+ni 59a/12	Z. 27b/10
Veys Lāgarī Bég	Zünnün
V. 55a/11	Z.+nıj 57b/14
	Zünnün Argun
	Z. 42b/7, 42b/7

Z.+nı 57b/4

Z.+nı 33a/14

Zünnün

Z.+nı 57b/14

3.1.2 YER ADLARI

Āb-ı Raḥmet

Ā . 46a/3, 48a/1, 48a/4

Āheḡerān

Ā. 54b/6

Āhenīn Dervāzesi

Ā.+niḡ 44b/8

Ā.+ḡa 45b/7

Aḡsī

A. 5a/2, 5a/4, 5a/5, 5a/6, 5a/10,
6b/1, 7b/6, 17a/14, 17b/3, 18a/3,
23a/1, 25a/6, 32a/3, 54b/9

A.+dür 4b/8

A.+niḡ 5a/8, 48b/11, 54b/7

A.+ni 17a/9, 9a/11, 31b/10

A.+ḡa 32a/4, 51b/9

A.+de 13b/11, 17a/11, 52b/7

A.+daḡı 17b/4

A.+din 17b/13, 32a/4, 52a/7

Aḡsīket

A. 4b/8

Aq Qaçḡay

A. 13a/5

Aqar Tūzi

A.+de 19a/12

Almalḡ

A. 1b/5

Almatu

A. 1b/5

Amū

A.+nı 44a/10

Amū Deryā

A.+sıdın 28b/9

A.+sı 27b/6

‘Anber Kūh

‘A. 35b/3

Andarāb

A. 29b/7

Andḡūd

A. 26a/13

Andicān

A. 5a/7, 5a/9, 6b/12, 9a/11,
13a/13, 13b/2, 18a/2, 25a/4, 27b/5,
31b/9, 32a/3, 32a/6, 32b/10, 38b/14,
3a/1, 51b/9, 52a/2, 52a/7, 52b/14,
53a/1, 53a/14, 53b/4, 53b/6, 54a/12,
54b/5, 55a/6

A.+dur 2a/6

A.+niḡ 2a/8, 2b/7, 3a/11, 7a/12,
7b/14, 14a/4, 16b/2, 16b/3, 17a/7

A.+nı 10a/13, 51b/8, 52b/6,
53b/13

A.+ḡa 14b/7, 15b/12, 17b/14,

32a/5, 34a/6, 38a/12, 3a/1, 52a/2,

54a/11, 55b/14, 58b/13, 59b/13

A.+da 15b/11, 37b/12, 52b/7,

55a/5

A.+dın 2b/8, 3a/12, 4a/2, 4b/9,

4b/10, 39a/4, 39a/5, 53b/2

Astarābād

A. 41b/12

A.+nı 26b/2, 36a/4, 41a/3, 41a/6

A.+qa 36a/5, 41a/14, 57b/12,

58a/3

A.+ta 26a/12, 42b/11

Aspara

A.+da 10a/14

Azerbāycān

A. 28a/8

Bāb Qurğanı

B.+nı 54b/9, 54b/10

Bābā Hākī

B.+de 13a/7

Bābā Kābilī

B.+ni 6b/9

Bāğ-1 Behişt

B.+tur 46a/6

Bāğ-1 Çınār

B.+dur 46a/5

Bāğ-1 Dilgüşā

B.+dur 45b/12

Bāğ-1 Méydān

B. 48b/6

B.+nı 42b/13

B.+ğa 47a/3

B.+dın 47b/7

Bāğ-1 Nev

B.+ğa 36a/14

B.+de 36a/14

Bāğ-1 Şimāl

B. 46a/5

Bāmyān

B. 58b/12

Barın

B.+nı 52a/8

Bedaḥşān

B. 11b/3, 11b/4, 12b/2, 26b/11,
27b/10, 27b/14, 28b/9

B.+nı 1b/4, 26a/14

B.+ğa 10b/14

Belḥ

B. 29a/6, 41a/14, 45a/8, 57a/4,
8b/14

B.+nı 57a/14

B.+ni 36a/3, 41a/3, 42a/5, 42a/5,
57a/2, 57a/5, 57a/13

B.+ğa 36a/3	B.+ğa 30a/12, 37b/3, 37b/5,
B.+qa 36a/5, 42a/4	37b/5, 37b/6, 38a/13, 45b/1
B.+te 42a/4, 57a/5, 57a/12	B.+da 21b/3, 3b/4, 48b/12
Benāket	B.+dağılar 39a/2
B. 45a/8	B.+dın 36a/13, 39a/4, 49b/9, 5a/4
Bend-i Sālār	Büst
B. 32a/5, 32a/6	B. 57b/7
Beñiş	B.+niñ 57b/7, 57b/7
B. 14a/14	B.qa 57b/5
Berā Kūh	Çaç
B. 3a/4	Ç. 6a/5
B.+ğa 2b/10	Çağāniyān
Bostān Sarāy	Ç. 26b/10, 56a/14
B.+ğa 44b/3	Ç.+dın 56b/10
B.+niñ 36b/3	Çārcū Gūzarı
Büdene Qoruğı	Ç. 58b/6
B.+dur 48b/1	Çehārraha Dervāzesi
Bürke Yaylağı	Ç. 37a/2
B. 55b/9	Çegreg
Buḥārā	Ç. 32a/7
B. 5a/3, 11a/7, 19b/5, 21b/14,	Ç.+ke 32a/11
37a/3, 39a/2, 45a/7, 45a/13, 48b/10,	Ç.+dın 32a/12, 32a/14
48b/13, 49a/2, 49a/3, 49b/8, 49b/11	Çekmen
B.+dur 48b/8	Ç. 26a/13
B.+niñ 48b/9	ÇİR
B.+nı 22b/7, 22b/11, 30a/10	Ç. 13a/14

ÇİR Suyı

Ç. 8b/1, 22b/1

Ç.+nıñ 17a/2, 19a/14

Ç.+ğa 22b/1

Ç.+da 19b/3

Dehār

D.+da 46b/13

Dere-i Gez

D.+dın 6b/11

Dere-i Hoş

D.+ta 14a/13

Dergām Suyı

D.+ 45a/11

Devletserā

D. 56b/12

Dilgüşā Bāğı

D. 48b/1

Dilgüşā

D.+da 45b/14

D.+dın 45b/13

Dizak

D.+nı 13b/3

Duşı

D. 29b/6

Erzen

E. 10a/4

Éki Su

É. 52b/2, 52b/3

Él-Tag

É. 16a/2

Fenākat

F.+nıñ 2a/2

Fergāna

F. 10a/12, 12b/14, 1b/1, 1b/2,
2a/6, 32a/8, 3a/10, 45a/7, 48b/11,
54a/3, 5a/12, 5b/7, 6b/12, 8a/10,
8a/13, 8a/14

F.+nıñ 45a/5

F.+da 4b/9, 4b/14

Fülül

F. 35a/12

Ġār-ı ‘Āşıqān

Ġ. 40b/3

Ġ.+da 43b/1

Ġātfer

Ġ. 36b/8

Gerzevān

G.+nıñ 41a/14

Hā Dervīş

H. 4b/7

H.+ğa 4b/3

Hāce Çeñāl

H. 35b/4

Ḥāce Dīdār Qurğanı

Ḥ.+nı 43b/9

Ḥāce Kāzrūn

Ḥ. 38b/13

Ḥāce Kefşīr

Ḥ.+ge 36b/9

Ḥākān Dervāzesi

Ḥ.+de 53b/9

Ḥan Yurtı

Ḥ.+ğa 40a/9

Ḥ.+da 40b/2, 48b/4

Ḥārezm

Ḥ. 45a/7

Ḥaş

Ḥ. 8a/9

Ḥ+ta 19a/13

Ḥazān

Ḥ. 49b/8

Herī (Herāt)

H. 12b/12, 21a/7

H.+de 2b/4

H.+din 13a/7, 21a/12

Hezāre

H.+ğa 58a/11

H.+de 58a/11, 58a/12

Hezārespī

H. 29a/6

Ḥişār

Ḥ. 23b/12, 26b/3, 26b/11, 28a/12,

30a/9, 30a/12, 30b/6, 32b/14, 33a/12,

33b/1, 33b/4, 33b/8, 34a/4, 34a/11,

35b/12, 36a/8, 37b/13, 56b/5,

56b/11, 57a/1, 57b/9

Ḥ.+nı 27b/3, 35b/6, 42b/3

Ḥ.+nı 9a/13, 20b/11, 27b/1, 30a/3,

30a/10, 58a/2

Ḥ.+ğa 26b/9, 38a/14, 39b/9,

42b/1, 58b/11

Ḥ.+da 30a/2, 33b/2, 56b/2, 57a/1

Ḥ.+dm 58a/9

Hind

H. 13b/4

Hindistān

H. 22a/11, 26b/3, 46a/1

H.+ğa 4b/1

H.+da 46b/12, 46b/14

H.+dm 45b/8

Hindūkuş

H. 26b/11, 28b/9

Ḥitāy

Ḥ. 7a/12

Ḥ.+dm 47b/1

Ḥocend

Ḥ. 4a/5, 4b/2, 6a/12, 8a/13, 16b/1,

17a/9, 19b/8, 1b/8, 1b/9, 31b/4,

31b/7, 53b/13, 58b/14, 60a/1

Ḥ.+dür 4a/2

Ḥ.+niḡ 2a/2, 4a/9, 60b/6

Ḥ.+ni 8a/14

Ḥ.+ḡa 4b/4, 53b/1, 55b/12,

56a/13, 58b/13, 60a/4

Ḥ.+qa 20a/5, 54b/2, 55b/2, 55b/3,

55b/4, 60a/4

Ḥ.+te 19b/13, 56a/4

Ḥ.+din 32b/4, 4b/1, 54b/7

Ḥ.+tin 4a/3, 56a/6, 59a/6

Ḥ.+ tindürler 4a/4

Ḥorāsān

Ḥ. 15a/13, 15a/14, 15b/2, 26b/6,

29a/12, 35b/4, 46a/14

H.+ḡa 10b/12, 20a/11, 26b/2,

26b/4, 42a/7, 57b/8, 59b/9

Ḥ.+da 58a/8

Ḥ.+dīm 10b/3, 10b/12, 26b/6,

32b/14, 7b/2

Ḥotan

Ḥ. 17b/7

Ḥūqān Orçm

Ḥ. 25a/6

Ḥutlān

Ḥ. 26b/11, 33b/1, 33b/4, 35a/14,

56b/6, 56b/6, 56b/13, 9a/13

Ḥ+nı 57a/1

Hürmüz

H. 4b/1

Hüşyār

H. 3b/13, 4a/1

İpar Qoruḡı

I.+ḡa 39a/13

‘İrāq

‘I. 10a/5, 10b/3, 26b/2, 28b/5,

29b/14

‘I+nı 28a/8

‘I+qa 26b/4

İsfara

İ. 3b/7, 3b/12, 3b/13, 30b/12

İ.+dur 3b/5

İ.+nıḡ 3b/9

İ.+nı 31a/1

İşkemiş

İ. 35a/12

İtmek Dabanı

İ. 49a/5

Kābil

K. 29b/8, 45b/4, 4a/2

K.+ni 6b/9, 11a/4, 13b/4, 27b/11

K.+ğa 10b/11, 10b/12, 14b/1,
20a/11, 22a/9

K.+da 14a/11, 22a/11

K.+çe 45b/5

Kābud

K. 59b/11

K.+ğa 44a/3

Kāfiristān

K.+ğa 26a/14

Kahmerd

K.+qa 27b/9

Kān-ı Ābgīr

K. 48a/6

Kān-ı Gil

K. 47b/14, 48a/7, 48a/11

K.+niņ 46a/2, 48a/4

K.+din 47b/14

Kān-ı Gil Öleşi

K.+dür 48a/3

Kāsān

K. 5a/12, 14a/6

K.+dur 5a/8

K.+nı 15a/10, 17b/1

K.+ğa 17a/12

K.+da 17a/14

K.+dın 5a/10

Kāşgar

K. 17b/7, 1b/3, 32a/8, 45a/7

K.+ni 17b/9

K.+ğa 11a/12, 12a/12, 12b/3,

20a/3

Kemrūd

K. 33b/3

Kemrūd Deresi

K. 33b/10

Kenbāy

K. 30b/2, 30b/3, 38b/1

Kend-i Bādem

K. 4b/2

K.+dür 4a/13

K.+ni 56a/5

K.+din 56a/6

K.+ğaça 10a/12, 25a/5

Kendirlik Dabanı

K. 32a/3

K.+niņ 54b/6

K.+nı 54b/7

Kermīne

K. 49b/8

Keş

K. 2a/9, 49a/3, 49a/4

K.+niņ 49b/1

K.+qa 58b/5

K.+de 49a/8	Lemgān
K.+te 49a/13	L. 10b/13
K.+din 49a/7, 58b/6	Kūfin
Kilif	K. 38b/4
K. 33a/6, 33a/8	Mālva
Kirmān	M. 46b/13
K+nı 29b/14	Mandū
Kök Serāy	M.+ga 46b/13
K.+dur 37a/9	Maḥlīg
K.+ga 23b/1, 36b/2, 37a/8, 37a/13, 37a/14, 45b/7	M. 30b/11
Köl-i Melik	Mätürīd
K. 22b/6	M. 45a/2
Köl Mogāk Öleḥi	Māverāü'nnehr
K. 48b/4	M. 36a/3, 44b/6, 50a/7
K.+dür 48b/1	M.+dür 45a/6
Kuhek	M.+de 2a/9, 3b/4, 48b/10, 49a/2
K. 45a/9	M.+din 44b/14
K.+niḡ 43a/2	M.+dindür 45a/4
Kuhek Deryāsı	Mekke
K. 48b/6	M. 13b/4
K.+dur 50a/2	Merāga
Kuhek Suyı	M.+da 46b/9
K. 38a/7, 45a/8, 45a/10, 45a/14	Mergīnān
*Kühten	M. 16a/13, 18a/3, 3b/7, 45a/5, 4a/6, 60b/4
K. 26b/10	M.+dur 3a/11
	M.+nıḡ 3b/5, 3b/6, 60b/9

M.+nı 16b/2, 60b/1	Naqş-i Cihān
M.+ğa 4b/3, 60b/4	N.+ğa 46a/3
Merv	Nesef
M.+de 9a/2, 9a/2	N. 49b/3
Mesīha	Nesūh
M. 32b/3	N.+da 56a/7
M.+dın 39b/8,	Nesūh Qurğamı
Mesīha Kuhistānı	N.+nı 56a/6
M.+dın 14a/9	Nişin Öleñi
Mısr	N.+de 57b/13
M. 50a/3	Oş
Mīrzā Hamāmı	O. 2b/7, 3a/11, 5a/12, 13a/3,
M.+ğa 46a/13	18a/3
Mīrzā Köprügi	O.+nı 2b/9, 3a/1
M.+geçe 43a/5	O.+dın 5a/9
Moğolistān	Otrar
M.+ğa 6a/3, 10b/5	O. 1b/5
M.+da 10a/14	Özkend
Muhammed Çeb Köprügi	Ö. 16a/2, 17b/7
M.+geçe 43a/6	Özket
Muqīm	Ö. 40b/13, 40b/14
M.+ni 14a/11	Peşāgar
Munuğıl	P.+nı 59a/3
M. 4a/8	P.+ğa 59a/6, 59a/11
Naḥşeb	P.+dın 59b/14
N. 49b/3	Pīrūze Dervāzesi
	P.+ğaça 45b/13

Pul-i Meġāk

P.+ke 40b/5

P.+ta 40a/13

Pul-ı Mīrzā

P.+dın 43a/7

Pul-ı Muḥammed Çeb

P. 42b/14

P.+dın 43a/8

Pulġur

P. 32b/3

Pušte-i Kuhēk

P. 46b/5, 47a/9, 48b/7

P.+niġ 46a/1, 47a/2

Qabā

Q.+niġ 16b/13

Q.+ġa 16b/2

Qal'a-ı Debūsī

Q.+de 22b/10

Qal'a-ı Zāfer

Q.+ġa 11a/1

Qandahār

Q. 42b/6, 57b/9

Q.+da 10b/13

Qara Bulaq

Q.+qa 39b/5

Q.+dın 39b/9

Qara Kōl

Q. 23a/2, 49b/9

Q.+geçe 45a/13

Qara Tigin

Q. 33b/9

Q.+ge 33b/14

Q.+de 33b/14

Qara Su

Q. 48a/4

Qarşı

Q. 49b/2, 49b/3, 49b/3, 49b/7

Q.+dın 36a/13

Quhqa (Taġı)

Q.+niġ 26b/10

Qulbe

Q. 48b/6

Qulbe Öleġi

Q.+ge 47b/7

Q.+dür 48b/5

Qunduz

Q. 26b/11, 27b/4, 29b/5, 33a/5,
35a/11, 35b/12, 57b/9

Q.+nı 29a/9, 33a/2

Q.+ġa 35b/12, 42a/8, 44a/9

Q.+da 9a/3

Q.+dın 34b/12, 34b/13, 37b/13

Riṣdān	49b/8, 49b/14, 50b/8, 50b/13,
R. 3b/5	50b/13, 51a/8, 51b/7, 52b/14, 53b/1,
Ribāṭ Ḥāce	55b/4, 55b/6, 55b/7, 56b/1, 56b/1,
R.+ğa 44a/3	58b/13, 59a/5
Ribāṭ-ı Ḥāce	S.+dur 44b/6
R.+niḡ 59a/8	S.+niḡ 30b/1, 37a/10, 40a/8,
Ribāṭ-ı Ḥāce Qurğanı	45a/1, 45a/11, 45a/12, 45b/6, 45b/12,
R.+nı 59a/9	46a/4, 46a/5, 46a/7, 46a/10, 47b/2,
Ribāṭek Urçmı	48a/1, 48a/10, 48b/8, 49a/3, 50a/5
R. 52b/3	S.+nı 5a/4, 8b/10, 11a/7, 20a/5,
Sān u Çārik	22b/4, 38a/2, 39a/4, 44b/9, 44b/11,
S. 57a/11	49b/2, 51a/3, 51a/8, 51b/6, 53a/1,
Sayram	54a/12
S. 8a/11	S.+ğa 11a/9, 13a/13, 20a/4, 20b/6,
S.+nı 19b/6, 19b/7	21a/9, 21a/12, 23a/10, 23a/12, 23b/6,
Semerqand	26b/7, 30a/2, 33b/4, 37b/11, 44b/1,
S. 1b/4, 1b/8, 2a/9, 3b/4, 4a/3,	58b/4, 59a/2, 59b/13
4a/5, 5b/9, 6a/9, 6b/11, 7b/2, 8a/6,	S.+da 6b/4, 11b/8, 36a/7
13b/1, 15a/14, 15b/2, 15b/3, 19b/5,	S.+ ta 24a/9, 46a/8, 46a/14, 49a/3,
20b/14, 21a/2, 24a/4, 24b/14, 25a/3,	52a/3, 56b/1
25a/5, 29b/9, 30a/6, 30a/12, 30a/13,	S.+dm 28a/12, 30b/2, 38a/4,
30b/1, 30b/5, 36a/9, 36a/12, 37b/12,	38b/5, 40a/9, 40b/9, 40b/11, 43a/3,
38a/1, 38a/12, 38b/2, 38b/2, 38b/10,	45a/8, 45a/12, 45b/3, 47b/13, 48a/10,
38b/11, 39a/13, 41a/1, 42b/13, 43b/2,	48b/2, 49b/5, 51a/4, 52a/12, 52b/8,
44a/5, 44a/5, 44b/4, 44b/7, 45a/9,	53a/14, 53b/3, 59b/1
45b/3, 45b/3, 45b/5, 47b/10, 48a/3,	S.+tm 10b/12, 12b/1, 13a/6, 14b/8
48a/14, 48b/1, 48b/4, 48b/8, 49a/4,	S.+ça 44b/4, 49b/1

S.+dağılar 43a/4	Şaburgān
Semiz-Kend	Ş.+nı 57a/6, 57a/8
S. 44b/10	Şāhdār Tağı
Semnān	Ş.+nı 40b/12
S. 3a/14	Şāhruhiyye
Sejzār	Ş. 6a/6, 7b/6, 8a/9, 8a/13, 19b/6,
S.+ğa 55b/9	45a/7
Serpül	Ş.+ni 3b/14, 8a/12, 12a/6
S. 38b/13	Ş.+ğa 2a/2, 31b/9
S.+de 8b/10	Ş.+de 12b/14, 31a/8
Seyhūn	Ş.+din 31b/13
S. 1b/9, 2a/5, 4a/7, 4b/7, 4b/11,	Şam
5a/6, 8a/1	Ş. 50a/3
Sipre Tağ Yolu	Şāş
S. 33b/3	Ş. 6a/4, 45a/8
Sīrāb	Şāvdār
S.+ğa 29b/7	Ş. 49b/13, 59a/9
Siyāh Āb	Şehr-i Sebz
S. 47b/14	Ş. 38a/1, 49a/6, 49b/14
Siyāl-Kut	Şeyhzāde Dervāzesi
S. 59b/3	Ş.+din 43a/6
Sogd	Şīrāz
S. 38a/5, 49b/10	Ş. 10a/7, 10a/10, 38b/1, 39a/10,
S.+ğa 49b/10	39a/11, 39a/12, 39b/4, 55b/11,
Suḥ	59b/11
S. 3b/13, 3b/14	Ş.+nı 39a/11, 39b/4
	Ş.+ğa 44a/3

Ş.+da 10a/7	T.+dın 2a/3, 44a/1
Taşkend	Ucceyn
T. 3b/14, 6a/4, 6a/6, 8a/11, 8a/13, 12a/6, 12a/14, 19a/13, 19b/6, 19b/7, 20a/6, 45a/7, 54b/3	U. 46b/12
T.+ke 8b/1, 12a/3, 54b/4, 55b/14	Ura Tépe
T.+te 13b/11	U. 8a/9, 8a/13, 13b/1, 16b/1, 18a/7, 19b/8, 32b/11, 32b/12, 32b/13, 55b/6
Tebriz	U.+niñ 13a/5, 32a/14, 32b/8, 60a/5
T. 10a/6	U.+ni 13b/1, 14b/7, 32b/12
T.+de 10a/6	U.+geçe 55b/6
Teke Sekritgü	U.+de 8b/2, 13a/14, 32b/4, 59a/2
T. 8a/1	U.+dın 14b/8
Teke Sekritgü Uruşı	Urus
T. 8a/5	U. 8a/6, 8a/7
Tenük Āb	Urusu
T. 60b/7	U. 8a/14
T.dın 60b/8	Urusna
Tirmiz	U. 8b/3
T. 20b/5, 26b/10, 33a/1, 44a/9, 44a/11, 45a/8	U.+dur 8a/14
T.+qa 33a/2	Uyaç Güzari
T.+ta 27b/8	U. 56b/14
Türkistān	Vārūh
T. 22b/3, 2a/3	V. 3b/13
T.+nı 22b/3	Yam
T.+ğa 43b/13, 44a/7	Y. 39b/9, 40a/2
T.+da 8a/6	Yañı

Y. 1b/5, 31a/2

Y.+dm 10a/14

Yār Yaylaq

Y. 39a/5, 49b/11, 55b/7, 55b/8, 59a/3, 59a/14, 59b/1, 59b/2

Y.+nıj 19b/4, 55b/9

Yassı Keçit

Y. 14a/8

Yek Çırāğ Öleñi

Y.+ge 41b/1

Zāmīn

Z. 19a/12

Z.+ğa 59a/7

Z.+din 38b/2, 59a/7

Zemīn Dāver

Z.+ni 14b/1

Z.+ğa 42b/6

Zerdek Çöli

Z.+ni 57a/9

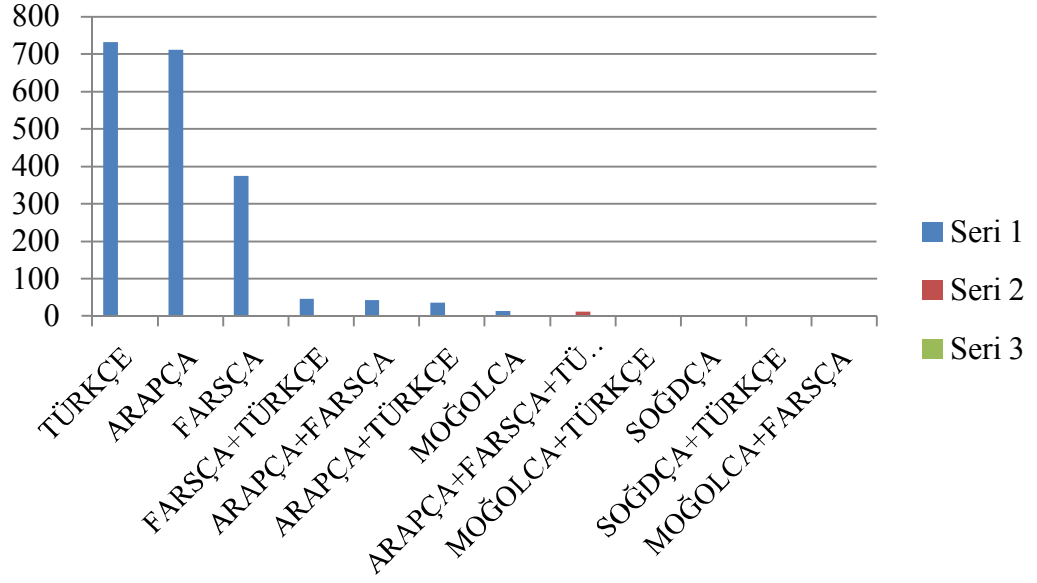
Z.+dağı 57a/8

4. SONUÇ

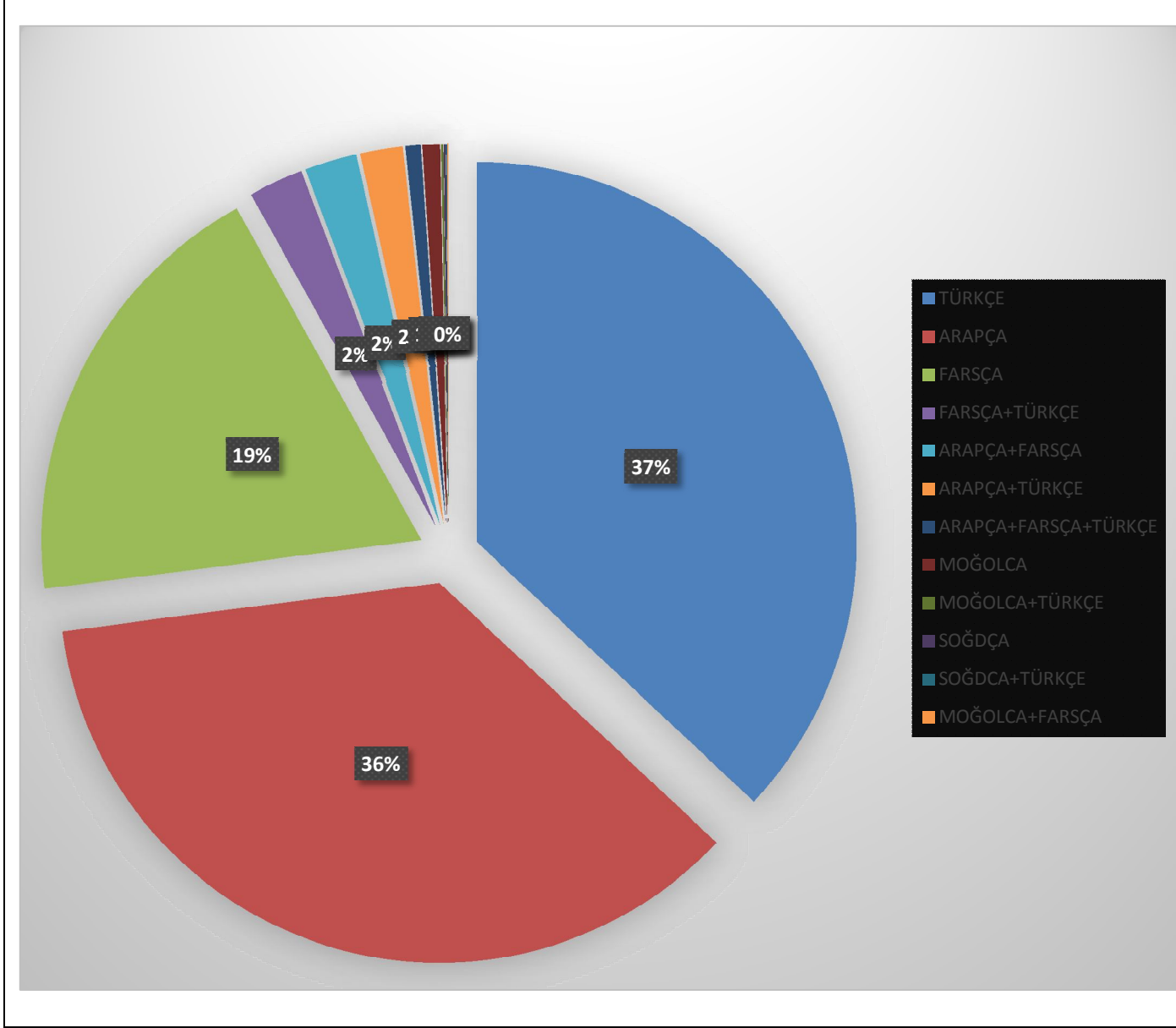
Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada *Babur-nâme*'nin [1b-60b] arasındaki varaklarının transkripsiyonu yapıldı, sözlüğü ve gramatikal dizini hazırlandı. Metnin söz varlığı açısından oldukça zengin olduğu tespit edildi. Metinde Türkçe kelimelerin ağırlıklı olarak kullanılmasının yanında Arapça ve Farsça kelimeler de oldukça yoğun olarak kullanılmıştır. Farsça+Türkçe, Arapça+Türkçe, Arapça+Farsça, Arapça+Türkçe+Farsça şeklinde türemiş kelimelerle az da olsa Soğdça ve Moğolca kelimeler de bulunmaktadır. Söz varlığı incelenirken birleşik kelimeler, şahıs ve yer adları söz varlığının dışında tutulmuştur. Anlamı bulunamayan kelimelerin yanına ? işareti konulmuştur. Söz varlığı ile ilgili metinden elde edilen istatistikler aşağıdaki tablo ve şemalarda verilmiştir.

Metnin Sözvarlığı	Metinde Kullanılan Sözcük Sayısı
Türkçe	732
Arapça	712
Farsça	375
Farsça+Türkçe	46
Arapça+Farsça	44
Arapça+Türkçe	36
Moğolca	15
Arapça+Farsça+Türkçe	13
Moğolca+Türkçe	2
Soğdça	2
Soğdça+Türkçe	1
Moğolca+Farsça	1
Toplam	1979

Sözcük Dağılımı

Sözcüklerin Yüzdesi

5. KAYNAKÇA

- (1983). "Babur", Türk Ansiklopedisi, c. 5: s. 21-23.
- AKSAKAL, Ali (1991). "Babürnamede Avcılık ve Avlanma Usulleri." Türk Dünyası Tarih Dergisi, S. 54: s. 34-36.
- AKÜN, Ömer Faruk, KONUKÇU, Enver (1991). "Babür." TDVİA c. 4: s. 395-400.
- ALPARSLAN, Ali (1976). "Bâbü'r'ün icat ettiği 'Bâbü'rî yazısı' ve onunla yazılmış olan Kur'an I." *Türkiyat Mecmuası*, c. 18: s. 161-168.
- , Ali (1977-79). "Babur'un İcad Ettiği Baburi Yazı." *Türkiyat Mecmuası*, c. 19, S. 18: s. 207-211.
- ARAT, Reşit Rahmeti (1979). *Kutadgu Bilig III İndeks* (haz. Kemal Eraslan-Osman F. Sertkaya-Nuri Yüce). İstanbul: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.
- ATALAY, Besim (1970). *Abuşka Lügati veya Çağatay Sözlüğü*. Ankara: Ayyıldız Matbaası
- , Besim (2006). *Divanü Lûgat-it-Türk "Dizin" IV*. Ankara: TDK Yayınları
- BABUR, Gâzî Zâhîrî'd-dîn Muhammed (1987). *Vekayi, Babur'un Hâtıratı* (Çev. Reşit Rahmeti Arat). I- II. Ankara: TTK.
- BARUTÇU ÖZÖNDER, F. Sema (1999). "İlbesün Kelimesi Üzerine", III. Uluslararası Türk Dil Kurultayı 1996, Ankara: TDK s. 147-150
- BAYDEMİR, Hüseyin (2010). "Babürname'de Folklorik ve Etnografik Unsurlar." *Gazi Türkiyat*, S. 7.
- BAYRAM, Fatih (2004). "Garip Bir Memleket Garip Bir Sultan: Babürnâme'deki Hindistan." *Dîvân İlmî Araştırmalar*, S. 17: s. 169.
- BERBERCAN, Mehmet Turgut (2008). *Babur'un Hatıratında Geçen Hayvan Adları Ve Bunların Türk Dili Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- BİLKAN, Ali Fuat (1999). "Babür'ün Risale-i Validiyye Tercümesi Adlı Eseri." *Bilig*, S. 8: s. 105-110.
- , Ali Fuat (2001). *Babür Risale-i Validiyye Tercümesi*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- , Ali Fuat (2002). "Divan ve Babürname Işığında Babürün Hindistan Hayatı." *Bilig*, S. 21: s. 97-114.
- , Ali Fuat (2004/2). "Babürlü Devletinde Türkçe." *Dîvân İlmî Araştırmalar Dergisi*, S. 17: s. 162-168
- CEYLAN, Nimet (2009). *Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Mirza'nın Eserlerindeki İkilemeler*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- CLAUSON, Sir Gerard (1972). *An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth-*

- Centruy Turkish*. Oxford.
- DEVELLİOĞLU, Ferit (2005). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları
- ECKMANN, Janos (2003). *Çağatayca El Kitabı* (çev. Günay Karaağaç). Ankara: Akçağ Yayınları
- EĞİLMEZ, Savaş (2011). “Babur-name’de Yer Alan Törenler”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.46: s. 237-254.
- ERCİLASUN, Ahmet B. (2008). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- GRECARD, Fernand (1971). *Babur* (Haz. Orhan Yüksel). İstanbul: MEB Yayınları.
- GÜLBEDEN (1987). *Hümayunnâme* (Çev. Abdürrab Yelgar). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- GÜLENSOY, Tuncer (2011). *Köken Bilgisi Sözlüğü A-N, O-Z*. Ankara: TDK Yayınları
- GÜNERİ, Mukadder (1994). *Baburname'nin Temel Konuları*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- GÜNERİ, Mukadder (2001). *Babur'un Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hizmetleri (1483-1530)*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- GÜZEL, Abdurrahman (2009). *Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- KADİR, Pirim (1994). *Yıldızlı Geceler Babur* (Çev. Ahsen Batur). İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- KANAR, Mehmet (2009). *Arapça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say Yayınları.
- , Mehmet (2010). *Farsça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say Yayınları.
- KARABEYOĞLU, Adnan (2012). “Babürnamedeki Bazı Cümle Yapıları Üzerine.” *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 7/4, s. 427-442.
- KEMAÇ, Güzel (2010). *Özbeclere Karşı Babür ve Safevi İşbirliği*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- KOÇ, Bilal (2011). *Babürlüler Devleti'nin Kurucusu Babür Şah'ın Dış Siyaseti*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- , Bilal (2012). “Türk Devletinde Akıl: Kutadgu Bilig ve Babur-nâme”, c. 31, S. 52: s: 55-78
- KONUKÇU, Enver (2002). “Babürlüler Hindistandaki Temürlüler.” *Türkler*. Yeni Türkiye Yayınları c. 8: s. 744-760.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuad (1979). “Babur.” *İslam Ansiklopedisi*. İstanbul: M.E.B. c. 2: s. 180-187.
- LAMB, Harold (1956). “Babür’ün Bir Hususiyeti.” *Türkistan Sesi*. S. 5: s. 5-11.
- Lİ, Yong-Song (1999). *Türk Dillerinde Akralık Adları*. İstanbul: Simurg

Yayınları.

- NUR, Rıza (1925-26). "Babür." Türk Yurdu. Ankara: Tutubay Yay. c. 10, S. 177-16: s. 177-183.
- , Rıza (1979). *Türk Tarihi (Beşinci Cilt)*. İstanbul: Toker Yayınları.
- ORAL SEYHAN, Tanju (2004a). "Babür'ün Aruz Risalesi'nde Yer Alan Bazı Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. c. 31: s. 217-241.
- , Tanju (2004b). *Mübeyyen Der Fıkh*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- , Tanju (2011). "Eserlerine Göre Babur Şah'ın Sosyal Devlet Anlayışı." Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turki, 6/3: s. 297-327.
- ÖLMEZ, Zühal (2007). "Çağatay Edebiyatı ve Çağatay Edebiyatı Üzerine Araştırmalar." Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, c. 5, S. 9: s. 173-219.
- ÖZCAN, Azmi (1997). "Babürlüler ve Babürlü-Osmanlı Devletleri Arasındaki İlişkiler." İSAV-Ensar Neşriyat.
- , Azmi (2002). "Osmanlı ve Bâbürlü Devleti Arasındaki İlişkiler", Türkler Ansiklopedisi, c. 8: s. 1346.
- ÖZDİL, Hatice (2013): "Babürname'de Babür'e Göre Bazı İsimlerin Koyulma Nedenleri" The Journal of Academic Social Science Studies, JASSS International Journal of Social Science, p. 1141-1148.
- ÖZTOKSOY, Özlem Nurben (2007). *16-18. Yüzyıl Osmanlı Hint- Babür Kumaş Sanatları Etkileşimleri*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- PARLATIR, İsmail (2006). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Yargı Yayınları.
- PIRLANTA, İsmail (2001). *Babür Şah ve Babürlü Devletinin Kuruluşu*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- ROUX, Jean-Paul (2008). *Büyük Moğolların Tarihi Babur*. İstanbul: Kabcacı Yayınevi.
- SÖYLEMEZ, Orhan (2000). "Özbek Edebiyatından Tarihi Bir Roman: Yıldızlı Geceler (Babur)." A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 12.
- STEINGASS, F. (2005). *A Comprehensive Persian-English Dictionary*. İstanbul: Çağrı Yay.
- ŞEN, Mesut (1993). *Gazi Zahirüddin Muhammed Babur Giriş-metin (Kabil ve Hindistan Bölümleri) Açıklamalı Dizin*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- , Mesut (1997). "Babur'un Mektupları." Türklük Araştırmaları Dergisi, S. 8: s. 397-462.
- , Mesut (2006). "Babur-nâme'de Meyveler, Meyve Kitabı." Kitabevi, s. 291-334.
- Şeyh Süleymân Efendi (1298). *Lugat-i Çağatay ve Türkî-i 'Osmânî*, İstanbul.

- TANYU, Hikmet (1968). *Türklerde Taşla İlgili İnançlar*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- TEKCAN, Münevver (2007a). *Bayram Han'ın Türkçe Divanı*. İstanbul: Beşir Kitabevi.
- , Münevver (2007b). *Hakîm Ata Kitabı*. İstanbul: Beşir Kitabevi
- , Münevver (2008). *Hakîm Ata'nın Hz. Meryem Kitabı*. İstanbul: Beşir Kitabevi
- , Münevver (2013). "A Personal View of Description of Samarkant in the Babur-nama." Historical And Philological Studies of Chinese Western Regions Dedicated to Professor Klaus Sagaster on His Eightieth Birthday, Science Press Beijing s. 403-416.
- TEKİN, Talat (2003). *Orhon Yazıtları*. İstanbul: Yıldız Dil ve Edebiyat
- TİMUR, Muhiburrahman (2012). *Gazneli Devleti'nden Babürlüler Devleti'ne Kadar Bölgede Kurulan Hanedanlıklar: 1206-1526*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir (1946). *Babur Şah*. İstanbul: Ahmet Halit Kitabevi Yayını.
- ÜNLÜ, Suat (2013). *Çağatay Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Kitabevi
- YILDIRIM, Talip (2010a). *Hüseyin Baykara Dîvânı*. İstanbul: Hat Yayinevi.
- , Talip (2010b). *Mev'ize*. İstanbul: Hat Yayinevi.
- YÜCEL, Bilâl (1995). *Babür Divanı*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.

6. EKLER

6.1. METNİN TIPKIBASIMINDAN ÖRNEK

مشهور دوشنوق و شمال طرفین کیلب بو ولایت نیک ایچی سلب اولوب
 غرب ساری اچار خجینه نیک شمال و نکات نیک جنوب طرفین کیم مالک
 مشهور دور او قوب نه شمال ندر میل ندریب بکستان ماری بارو بر خاند
 خیمی یومیاق بو دریا تمام قوم غرضه سیکار هیچ دریا نه قاتلس سیم پاره
 سی باسه شیخ سون سوی نیک جنوب طرفی ایکی شمال حاجی جنوب طرفی دای
 قصبه لار برانده جان ددیکیم وسطه واقع بولور تور فرغانه ولایت نیک کیم
 دورایشیخ و فرسوه سی خراوان قانان اونزوی یخنی بولور قانورن خلط
 پالیز بشتید اناورن سانا ق رسم ایس انده جان نیک هسناتی سدرت
 نجشیراق هسناتی بولماس و اولنهره اهر قند و کیش قورغانین سونکوه
 مودین اولوغ راق قورغان بوقور اوج دروازه سی بارا کی جنوب طرفیا
 واقع بولور تور قوزرنا و سونکوه اوج بولور کیم بر دین هم چها
 قله نیک که اکر دی خندق نیک تاشانی سکن ریزه نیک شاپاه
 قورمتوب تور قله نیک که اکر دی تمام محلات تور بوجله سلب قله خصله
 اولشوب خندق قاسمی دانی شاپاه راق اولادی قوشی دانی بولور قورغان ولی

بسم الله الرحمن الرحيم

رمضان ایسی تاریخ سیکیز نو روز قوتان تو قوزده فرغانه ولایتی
 اون ایکی یا شتره باد شاه بولوروم فرغانه ولایتی بشینجی اعظم
 دین دورموره نیک کناری واقع بولور تور شرفی کاشغر غول
 سمرقند جنوبی بدخشان نیک سرحدی غلای و شمالی اکر چه بول
 شهر لار بار ایکنده ورشل المایع و اهلان تو دیکیم کیم کت و اطرار بول
 معول و اوز نیک جسی دین بولار یخ دابوز و بولور اصله صومره قانما
 مختصر ولایت نورایشیخ و مودری سی خراوان کور اکر دی تاریخ واقع بولور
 غزلی طرفی دیکیم سمرقند و خجینه بولماسی تاریخ بوقور اهر مشهور جانبین
 اوزکلا هیچ جانب تین قیش یاغی کبله الماس سون دریا سی کیم خجینه

مشهور

چو سیر بود امان داد است جید یار کیم هر قدر غایب از چشمی آنکس می پندرت
کشتی سبب تو کانا اما یه در ایل ترک دور شهری و بازاری سبب کجا
پلاس کشتی بود تو را ایل جنگ فطری تم پله است توری او چون کیم برستی
فواهی نیک صغافی با و چه کیم سری دانشه و نامیب تو بویل پندرت
نیک از سبب حسن خصلی بار در در خواجیه یوسف کیم سببی ده مشهور در
اندر جانی دور هوای نیک عفوئی با رگوز دار ایل هر کاک کوب بود سینه
بیراوشن تصبسی دور اند جان نیک شرق جنون طری دور شرق خلی
اندر جان در صفا تو در صفا بیول دور هوای خوب آتار کوی خردان
دور بهاری سبب از کشتی بود او راوش نیک نصیحتی در جلی امانت دارد
دور تو غالی نیک شرق جنون جانین او پر موزون تاغ دور غافل کوی
سرمه بر تاغ نیک قدسی در سلطان محمود خاں بر حیره ساریب اول
حیره دین قوی راق او شنبه تاغ نیک تو مشرفید تاغ تو نور یوز
اکمی دین بر ایل او انین حیره سالکیم اگر به اول حیره مؤمنین مرتضی اول
بوز سبب از کشتی تاغ بود تو را نام مشهور و محلات ایاق اسید

اندر جان

اندر جان اودی اویش نیک محلاتی نیک ایچی پله او توب اند جان غر بارود
بود و نیک هر کجی جانم باغات تو شوتو تمام به غلاری رود و تو شرف
نخستنی سبب از طیف آثار سولاری بارباری سبب از کشتی بود تو غافل کوی
لا راه جیلور با که تاغی دان سبب مشهور پندرت نیک از سبب از کشتی
تو سجد بود لاکسون تاغ طوفون بر او لوق شه چی آثار او شنبه کیم نیک
تاغ غازی صحنی نیک را که بر کونیک هر صفا این میدان واقع کوی
بر سار خور کیم نیک اندا اسرار است خیلور اویش نیک غافل کوی بود کیم کیم
اندا او یقوله اول شه جویدین سرتو بار لار عمر شیخ میرزا نیک غافل کوی
لاری داتویل میدان سراج لیس تاغ او شنبه تاغ در پیدا بولوی کوی
دسته سی و کینده بعضی نیک لاری خیلور لاری صلی کوی تاغ دور غافل کوی
د صفا و هوای اویش جانین تصبیه کیم سرتو سبب بر غنسان او را اند جان
نیک غریب او دور اند جانین صبی تلخ بول دور کینتی تصبیه واقع بولوی
تور رحمت نامی او و او کوی اسرار و خوب بود بر صبر بار بود و از کوی
دور لار چه چک کوی کله زنده الوی خوشلوقه دین اندک جانشی بار سبب ایاق

لاریت فرج غلبه بود و بر سر اورد که بودیم و از سبب این که
سایب خورد و در کاشیانی در لاریت بار لاریت در ای قوشی غشی اورد
کیک باوق نامورا علی سات تورشت زن و بر سر شورانی و در کاشی
رسی و در انزه اشاع و در هر قنده و بناراده نامی در کاشی لاریت
در صاب به ایدر غشیان نیک رنده ان ایشین کیتی چون و در بر بر بند
در کوه پایه اوق بولوب تورقار سولاری صبا لینی باغ لاری غشیان
نیک غشیان بی و در غشیان بلی اسفزه اراسی تورقار بیلیج اول
سردشتی سی بسیار دوره بی باغ لاریت با ادم و نسی در ایشین نام
و کوی در اسفزه نیک بر شری سید اجزب ساری لیشته لاریت کاشی
بر پارچه نیش تورقار کاشی در بار اورد و نسی غشیان اورد نامی
بوغای حلی لینی غشیان بری کیتی بوئی پست لینی غشیان بری کیتی غشیان
بوغای آینه دیک هر غشیان بو و اسفزه لاریت تورقار لاریت کوه پارچه
اسفزه نیز در اوق نیز بر سر غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
بیلر غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان

بلا

بلا و شیار کوه بار لاریت کلب بر سیک باوق غشیان لینی بیلر اورد
کاشی غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
بول در غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
صحت و در کاشی غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
یش تورقار در کاشی غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
و در غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
تورقار سولاری غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
تورقار غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
بوغای ده غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
نیک اوق غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
تورقار غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
اند اوق غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
نیک غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان
در کاشی غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان غشیان

بودم خد موسوم دور هر مردمند استخوان خد نامم کونیک با دایم با بر خرد
 دین پیش آئی بخت شرق طرفی دور خند بید کند با دام اگر سید ا روشنی
 توشو تورا در ویش خد موسوم در همیشه بود دشت تریل بر دور غم غمستان
 خد کیم شرقی دور همیشه موزین بل بار خند خد کیم خوبی دور دام مویلی
 بل کلبو تریل لاری بار کیم بر نیچ در ویش بودیه دور تندی بل
 کوب هر سهری تا با املای پای دور ویش ما در ویش دی نام ملک بود
 لاراندین بری بودیه فی ما در ویش در لاریسون سوی نیک شالی طرفی
 دایم قصه لاری را خسی دور کتاب لارده انیکت تبار خد کیم انزل کرد
 شاعر فی انزل الدین انیکستی در لار خندان دانند جان دین مویکرا مویلی
 ادولوی خد راق قصه بود تورا ند جانین غرب ساری توتوز بخت پول
 دور خد شخ میرزا مونی های تحت خلیب ابرای سی چون در یاسی توتوزی
 نیک استیدین آقا توتوزانی بلند جا کستید ا واقع بوب توتوزنی
 نیک اور نینه عین تورا دور خد شخ میرزا کیم مونی های تحت خلیب ابرای
 مرتبه تا شخ راق دین نیز به لار سالسی خندان دامونجه بریک توتوزانی توتوز

محلاتی توتوزان دین هر شرعی بران راق توشو تورا کجا دورستان کجاس
 غابا خسی او چون تیب تورا رقا دوی نیکشی بود بر فوج قادیون کیم
 هم بر تیری دی دیر لار افاق قادیون معلوم ابا کیم عالمدا اوعانی بخارا
 قادیونی مشهور دور سر قندی انان محله اخی نیکش دین قادیون کلبو توتوز
 بر مجلس داکستید دوم اخی قادیونی نیک سج نسبتی بوق ابردی اخی
 توشی بسیار نیکشی بود بر سی چون در یاسی نیک نسی طرفی دشت توتوز
 کیکلی بسیار بود لار ند جان طرفی نیکشی دور بو خدیو خدیو خدیو خدیو
 کوب تا جلورا سر و سینه بود لور نیز بر کاسان دور اخی نیک شالی
 ده توشو تورا کیک راک قصه دور نیک کیم اند جان سپیدی اوش دیا
 کلبو اخی سپیدی کاسان دین کلبو نیکشی هو ایق میر دور صفالیق با خدیو
 لاری تمام سایی با قاسید ا واقع بولغان او چون پوستین پیش بره
 و جب تورا لار صفاد و هو اده اوش بیک کاسان اخی نیک تقصیبی بار و خندان
 دایم نیک کرد که اودی خندان ده نیکشی بلاق لار بار تا بولغونجه نیکشی
 بولور ادر کاج میرد ابوالماس با بولغونجه بر شاجی دور پوستی خدیو خدیو

ابدی کیم اسی تو روانی جنبه اوسته اوانع بولوب تور عادت لاجر
 قاسمه ابدی اوشتر کرمج ده درخشید کوی زلفان اسی کیم
 غمشخ مرز ابدی کبر و کبر ز خانه بید اوجوب شفق بولوبی اوز
 باشار ابدی ولادت دیمی سیکر کور التیش ده عمر فده ابدی
 مرز ابدی کور توچی اوقلی ابدی سلطان احمد مرزا سلطان محمد مرزا سلطان
 مرزادون کجیک سلطان اوسید مرزا سلطان محمد مرزا کجیک اوقلی ابدی
 مرزا مرادش مرزا کجیک اوقلی ابدی مرزا مرادش مرزا کجیک اوقلی
 اوقلی ابدی غمشخ مرز ابدی کبر و کبر مرزا دین کجیک شاه مرزا دین
 اوقلی سلطان اوسید مرزا اول کابل فی پرب غمشخ مرزا فابا کجیک
 فی کجیک اوقلی رخصت مرز ابدی مرزا لاری سنت خیلو طوی حینی
 دین ده کوزین با ندوب سر قده ایضی طوی دین سر کور اول نه است
 بیلکیم موریک اوقلی غمشخ مرزا فده فغانه ولایتی فی کور کوز و کوز
 ولایتی فی پرب خدا بر دی توچی مور تاشی بایک اوقلی کجیک ابدی کجیک
 دنیای است بولوب کور مرصفا کالجی کور بوز لوک کجیک ابدی کور

ناسبار کیم ابدی انا ق کیم باغ باغ خورده غارینی اچکچا تر شیط
 ابدی باغ باغ غارینی سرک اونی قویا سر سبار بولوب ابدی کیم
 اوندور ابدی کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
 چو ابدی اول زمان داوستار لار نام حاج ابدی لی حین چو ابدی
 علاقه قویا ابدی لار بازلار فو اوند اکر سنولی بولوب کیم ابدی
 د اطاری ضعیف نه مس لیت کبره احنفا ولین کیشی ابدی پرب وقت
 نازکی بک قیاس ابدی عری قضا لاری نام قیاس ابدی اکر فغانه قویا
 ابدی حضرت خواجده عبید الله فغانه اوقلی ابدی صحبت لار ابدی سبار
 بولوب ابدی حضرت خواجده فرزند ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی
 خمیسین ریشی کتاب لاری فغانه اوقلی ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی
 اوقور ابدی طعی با ر ابدی دل شعر خه پرا ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی
 د ابدی کیم خضای کاره اکی کلا دور کا نده جان بیک شوق قویا
 خ لاریک توبید ابدی اوقلی کاره اکی ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی
 اکی کیشی قویا خور با بیک حاصل ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی ابدی

ضبط قیدی هر چند کیم در اول حاضر بوق ابروی با وجود اصرار صاحب ساخط است
برین احوالی دن سوگزا هر قدر و فراسان دین دارش لاری بی تیا کب کت
ال لاری سالم تهنه روی بسیار سختی بار بار دی قلمی دانی سخاوتی پز
ابروی خوش خلق و عارف و فصیح و شیرین زبان کسی ابروی شجاع بود
گیشی ایدی یکی مرتبه اوزنی جمع بخت لارون اوزوب قلم تیکوروی
بر مرتبه ایدی ایدی ده نیه بر مرتبه ساخره ایدی ده او قتی اورا با علف
انار ایدی بسیار بختش بار ایدی ایدی بختش وین بخت بقیه خان
یوقه و رکب کیر لیم و غرضه سی جتی دن جلی بارش لار اوزوش قودت
لوقار و شش این قدمبدل بولور ایدی برون لار کوب ایدی ایدی سوکرا
لار غصه ده بریا یکی قلا بخت قودت ایدی خوش بخت گیشی ایدی لغز
بیلد خب اجات او قور ایدی سوکرا لار مجنون کوراک اجتر قیلور ایدی
مجرتی لیم واکلا خنک بولور ایدی تیم تعار ابروی ضل و دانی بسیار
ابروی همیشه ثرو او جبار ابروی کامی قاریم قیلور ایدی معصاف او
لاری اوج معصاف او روستی اول یوش خان بیلد اند جان تنگ شمال

ابدا

طرفه ایسجون در بای نیک یا فاسد کتک سیکر نیکو دکان میرد اوب
تین اول مضع بویسم غور سوم در کیم کیم غوغا ایدی جتی دن بولور
اندانق تارما قار کیم رعایت قیلور لار کیم اول میردن کتک سیکر کلان دور
بولوب ایدی کاتونجی نیه یوش خان کتکی نین قیب الای غرضت
میردی بولور اوزوش بولغان اوزون کتک سیکر نیکو اوزوشی اول کتک
تت تاریخ بولوب تور نیه بزرگستان ده ارس سوی بقا سید امام خنده نجا
سیسین چایب ابارا دورغان اوزوب بیلد ارس سوی فی موز بیلد کتک خنک
بسیب ایدر ومانی ایدر سیب تام ایلا لار کتک باند در ارباب ایدر خنک خنک
نیه میر سلطان احمد میرزا بیلد شاهزاده اوزار ایدر ارس سید اوزار کتک
کینت ته اوزوشوب مغلوب بولدی و لایقی ایدی فغانه ولایتی نیا بر
ایدی خنک خنک و میرام هم میرزا نیک تصرف ایدی کیم اغانی سلطان
پرید ایدی شاهزاده فی قریب بیلد ایلیم خنک خنک ایدی ایدی ایدی
میشند و شاهزاده ایدی کتک خنک ایدی فغانه ولایتی ایدی ایدی ایدی
تیم کیم اهل اقی ارسوشنه دور ارسوشنه هم در لار خنک فی ضعیف اهل فغانه

تو تاس لار سلطان احمد مرزا کیم تا شسته کا رسول اوس سیکنا بار بپری
یا قاسید کیم شسته تا جی اور ایتد و ما خطبیک ده لدای ایدی ایدی مرزا
بروی اندرین بری سرکشند عرش جی براتر خیدا ایدی اولدی ای اوج اول
دیش خج خالیب ایدی اعلی غلام برین اولوق برین اولوق برین اولوق
ایم انا مقلون کار خانیم ایدی یه بر اولوق جی کیم مرزا ایدی برین
ایکی باش کچک ایدی انا مقلون کیم تو ان بکار دین ایدی مقلون سلطان
اکلیق یه مرزا اولوق ناصر مرزا ایدی انا مقلون ایدی ایدی جی ایدی
امید ایتق برین وین قورت یا ش کچک ایدی ایدی یه مرزا اولوق
ترا ده کیم ایدی مینک چله بر تو ققان ایدی برین وین برین ایدی
ایر ایدی برین مقلون کچنجی نوبت انا ندر اید و کیم هر برین شسته
ایدی کلب برین ایدی اعلی مقلون ایدی اعلی اطراف و ج انا و ایدی
لار و بکار دین ج ایدی و دعوات و لمدای ایدی ایدی ایدی ایدی
چشمه اول قشبه تا خانزاده کیم همه شهبان خان خود شرب ایدی ایدی
عوب ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی

ایمی

ایر ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
نی هر و اید سمانی خانزاده کیم هر و ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
ایران ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
اولوق ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
با و ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
برقر هر ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
اولوق ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
ایر ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
ایمی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
فوقی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
دولت کیم سلطان ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
سلطان کیم هر و سلطان ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
ایر ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی
اناندا ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی ایدی

تو تا س لار سلطان احمد میرزا کیم تا شسته کا منول او سیه کا بارب بجزی
یا تا سیه کیم شسته تا بن اور ایتده ده کا خلیک ده لدا ای ای بی بر ع
بردی اندین بری امر شسته عیر شخ میرا نصر خیدا ای دی اولای ای اوج اول
دیش قیر خالیب ای بی باسی او غلا فلا برین اولوق بین نظر الون شکه با
ایم نام صلیق کار غایم ای بی بیه بر اول غلا کیم برز ای دی برین
ایکی باش کچک ای بی اناسی نول کچک تو مان بکار برین ای دی خالی سلطان
اکلیق بیه بر اول غلا ناصر میرزا ای دی اناسی اند جانغ ای بی بیه بری ای بی
امید آیتیق برین دین تورش یا ش کچک ای بی باسی بیه بر لار دین اولوق
نوادیه کیم ای دی شینگ پله بر تو ققان ای دی برین دین برین یا ش ققان
ای دی برین بر قفلی کچکی نوبت افاندا اوج کیم برین شسته اوج
ای دی کلیب برین ای قلد و ارسلن قلدیم اطراف وچ ایتده دوعی پادشاه
لار و بکار دین نوج نوج ده و سعادت بولما دی بایس بو بویب سلیب
چشتم اول نوبت ده خانزاده کیم محمد شیبانی خان خود نوبت ای بی برین
بویب ای دی خود شاه آیتیق منول او غلا ای دی نوج ولایتی فی انکار ب

ای

ای دی اناسی اول کلا ندرین بر ایکی نل سو کرا ای تگری بری قده بار دنی اناسی
فی هرده ابا سمانا نا خانزاده کیم هرده ای بی سینگ جیم درین بجه کورده
آبدان اول ناسی لار خند زو کلیب شکا خایلد لار مغارت استاد و
اول نل بویب ای دی برین دجی کو کلاش ای کلا و کیلده کیم کیم کیم
یا قودعی دجی نایا بویب اوج کیم ایتیم دست برین سو کرا نایا لار
بر بر هرده نول کیم ای دی ناصر میرزا بده بر تو ققان ای دی برین سید برین ای بی
اولوق ای دی بیه بر برین شتر نول کیم ای دی بویب دوعی ناصر میرزا بده بر تو ققان
ای دی برین سید برین سیکر نایا کچک ای بی بیه بر برین سلطان کیم ای بی
اناسی خند و سلطان کیم ای بی قرا کور کیم دیر لار ای دی ای کلا ای سیر کیم
خونی دین سوک بولدی لار یا کلا سلطان کیم فی شینگ اولوق نام برین
دولت کیم ساغلاب ای بی اند جان اناسی فی شیبانی خان افاندا پادشاه
سلطان کیم خمر و سلطان کیم عبد اللطیف سلطان برین اولوق خود نوبت
ای بی برین خمر و سلطان کیم شیش سلطان لار فی خندان ولایتی ده بایر کیم
افاندا شکا قلدی اول نل نوبت بر برین سلطان کیم عالی بیک سلطان خود نوبت

هم با در در کجا عوضه داشتی کلب ایبری انسانی هم همان ایام خان کلب
نیز بر خاتونی شاه یکم ایبری اگر چه او را که خاتون لاری هم پادشاهی دلی بود
خار و خیز لارینگ اما لاری بود یکی از دی شاه یکم بر خاتون شاه شایسته
نیک تیزی ایبری بر خاتون شاه لاری نسب لاری سنگه رفته سر قیام
در لاری شاه و نیک نیز بر تیزی یکم شاه یکم نیک ایچا جی سی و لاری سلطان
ایرید میرزا آسپ ایبری انیزن با بکر میرزا بولوب ایبری خان نیک یکم
دین یکی او خولی و یکی قریز بولوب ایبری بوج دین او بوج ملو بولوب
اوج قریز کلبک سلطان محمود خان ایبری یکم هر چند او اول نامی او ایچی
خانیکه خان در لاری سلطان محمود خان و نیک یکم سلطان احمد خان ایبری
ایرید خاتون شهور در لاری نیک و چه تیزی مونی در لاری کلمه قلمه و نیک
بند او تیز کچی فی لاری در لاری قلمه فی نچه قلمه آسپ خان کچی
قیطان او چن الچی دی کزت استمال بیلر ایچ بولوب بولوب بولوب
و همان لارینگ ذکر ای کرا تریب بیلر کلبک سیدور و قلمه و مالای
افشار و دیگر بولوب سیدور او را که لاری نیک بولوب بولوب او تونی

سلطان

سلطان کارخانیم ایبری یکم سلطان محمود و سمرقند چنار باریب ایبری لاری در
بولوب ایبری سلطان و سیرالین ذکر ای بولوب و کلبک سیدور سلطان
او کلبک نون سوک او خلی فی آسپ یکم کجا خرقه های ناکشده کا آخا لاری
بارسپ ایبری بیز خچول دین سوک او یک سلطان یکم کلبک خان نیک
اولون او خلی جی نسی قزاق سلطان لاری دین او بولوب و چار خا لاری
شیشا نمان با سب ناکشده و شاه خیزی فی آماندا او ان یکی بولوب ذکر ای
قاجاب او یک سلطان باریب او یک سلطان دین یکی تیزی بولوب
شیشا سلطان لاری نیز بر نسی سلطان سید خان نیک او خلی رشید سلطان
بر دی او یک سلطان دین سوک قزاق او بولوب نیک خان قلمه
آدی در لاری یکم قزاق خان و سلطان لاری نیک ایرید اسب اسب کلب اول
او بولوبی قلمه خان چه ضبط قلمه خان ایسا سوره جی فی اوج بولوب
کایا او قزاق چنار لاری ای قلمه خان او کلبک نون سوک خانیم کاشتر
سلطان سعید خان قاسم نیک سیدی باری دین کلبک دولت سلطان نیم
ایبری نیک بولوب و خورید شیشا فی خان نیک او خلی تیز سلطان خن

تو سوب اردوی امیک بر قیزی بولوب ایدی هر قدر من سیک ملک
 بدو حبیب ایدیلار اوچ توروت مل بر خشان ولایتی و اوبولار انکرین
 کاشغر سلطان سعید خان قاشغین بار دیلار عرشین برز امیک لاکم
 نیزه بر خواجه حسن سیک قیزی اولوس اغانا ایدی انون بر قیز بولوب
 ایدی کجک لیک اولدی اولدی بولوب بر با بولوب دن سوک حرم برین چنبا
 دیلار سن بر خاطر سلطان اغانا ایدی خول قبانیک با برین ایدی مرزا
 با برین بولوب خاطر سلطان اغانا ایدی لیلی ایدی بر خواجه سیک ایدی
 سوک اولار ایدی ایدی سیک لیک ایدی برز امیک خوشامدی خدیج
 سلطان اوسید برین سیک اغانا سیک بر مرزا اید سیک بولوب ایدی خوما
 و خوجا ایدی خلی با ایدی بر امید اغانا ایدی بر مرزا اید بولوب اولدی
 ایدی بر مرزا سیک اید اید اید بر دن سلطان ایدی خول دن ایدی
 بر اغانا سلطان ایدی امرای خدی ایدی بر خور ماش ایدی هر اکان
 بوغایک سیک اغانا سیک ایدی دن در سلطان اوسید مرزا ایدی
 شاهزید اغانا خاندان ولایتی لی عرشین مرزا ایدی بر سیک ایدی خوما

بردی

بردی تیمور شاه قده شلا سب چار ب ایدی اول ملدا بو خدی بری
 تیمور شاه سیک بر مش ایشله ایدی هر کج با سیک ایدی توزول
 در طیب با سیک ایدی بر ایدی هر کج با سیک ایدی توزول
 سب سب اغانا خدی ایدی تیمور شاه سیک ایدی هر کج با سیک
 شید بولوب اول فرصت سلطان اهد مرزا اول اید سیک ایدی
 و کجان سیک ایدی ایدی هر کج بر قده برین اول سیک ایدی
 سلطان اوسید مرزا با خاکی ایدی هر کج برین اول سیک ایدی
 شرق ساری دور بولوب ایدی اید با سیک ایدی هر کج برین
 ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج
 هر کج ایدی ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج برین ایدی
 سیک ایدی ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج برین ایدی
 قیبیب ایدی ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج برین ایدی
 ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج برین ایدی ایدی هر کج
 ملا رقی خدی ایدی سلطان اهد مرزا ایدی هر کج برین ایدی

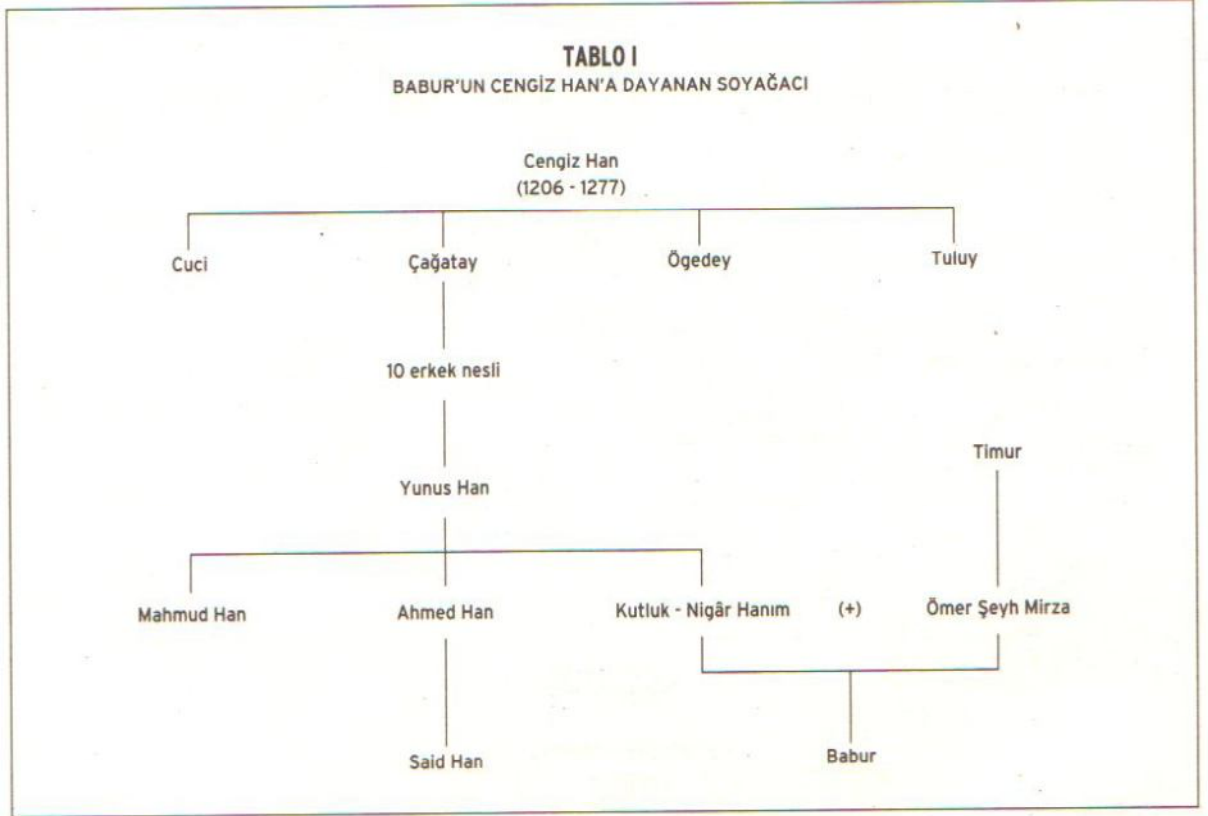
کابل که کجک نما جانود خدیو که قدیم زمین و اور فی امان دست
و امیکوی برقی خدیو بار دی سلطان و مدبرین و کشتی ایدی مشی
طعام اوس برینه قیلور ایدی ای تهر بربس یا برقی ایدی مشی
قیلور ایدی با و ج و کیم ایدی ایدی خوش بلیجا نه طاقت لار قیلور ایدی
بره بر باغلی با باغلی ایک ایدی شیخ علی شاه درنگ سنی وین ایدی شیخ
مزید یک او کا نین سوک انی شیخ ایک او قیلور سلطان احمد
اند جان خدیو یک ناراعا سلطان احمد برادر کرب اورا پنه فی میری
سلطان محمود میرزا وین سوک مرقه تهر قاچیب کیلا و دور کا ناور
ورن سلطان علی میرزا قاچیب اور شوب باسب او کوردی منطی ایدی
میشی ایدی کورنی میخی ساقلار ایدی بی ناز ایدی روزه تو تا ساری
ظلم و کافورن کشتی ایدی بره منطی دست ضعیفی ایدی ساغر می توان
پیکار دین ایدی جنگ نام جنگ نامی اسس دست یکم کا اور و تبولور
ایدی خدیو میرزا تهرین من کو برک رعایت قیلس ایدی یک وین
میکور وید بلار بوچه سلیم شنگ خاشدا ایدی چچ اناق ایدی غلام

لم

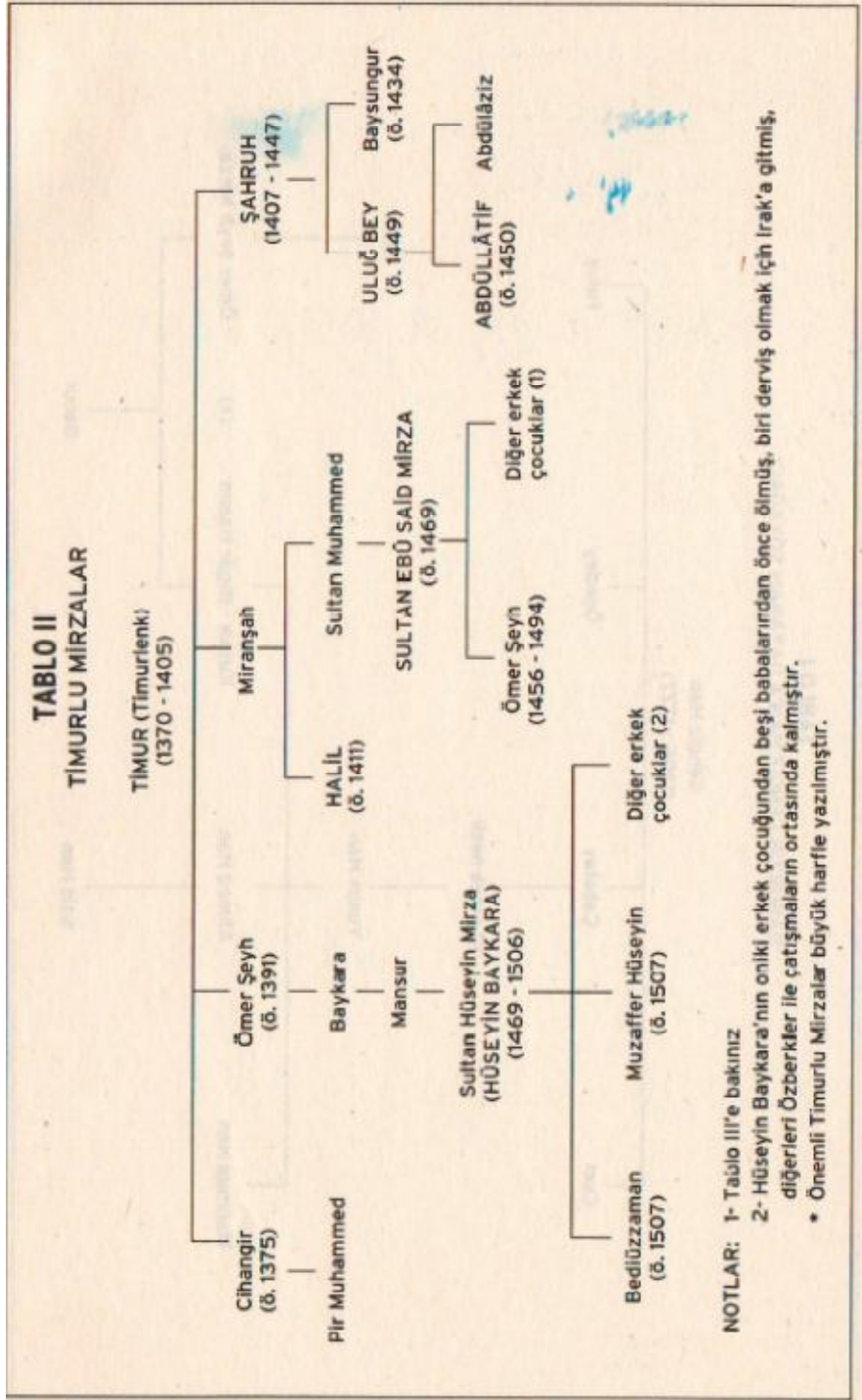
کیم وید وینی سلطان ابو سعید میرزا خدیو دست قیلسا دور و ایدی
و عوی سینی قیلور ایدی قوشچی ایدی باره اسر اناق و ایلور کشتی
ایر دی کیش و فتنه و رحمت و شاق و خود پسند و قایق سوز و کوه و
بوز لک کشتی ایدی بره بر س ایدی ایدی کر خدیو قوی ایدی ایدی
عمر شیخ میرزا خاشدا اسکا لار قیلسا بولوب ایدی شنگ بید
لوق او بار ایدی مای وده بری خدیو ایدی برینه منقن ایدی بره بر
خاشدا ضعیفی ایدی دست جنگ ایدی سینی ایدی منور میرزا و لاری
سلطان ابو سعید میرزا موذن ایگار کشتی ایدی سلطان ابو سعید
میرزا ایک جا سو بری او ندر ایدی عمر شیخ میرزا جنگ ایدی لاری
مقرب بولوب ایدی ویرس لاری بره صاحب ایدی کاسان لیم سلطان
بره بلار ایدی سوک ایدی عمر شیخ خان خدیو ۱۱۱۱ اوق ایدی خان
قیلسا مای کاکاج و خورال کیش ایدی حسن تیلی باک ایدی بره بر
ایدی خراسان ایدی سلطان ابو سعید میرزا خاشدا خراسان
چو کاشدا خدمت قیلور ایدی خراسان و کر خدیو سلطان ابو سعید میرزا

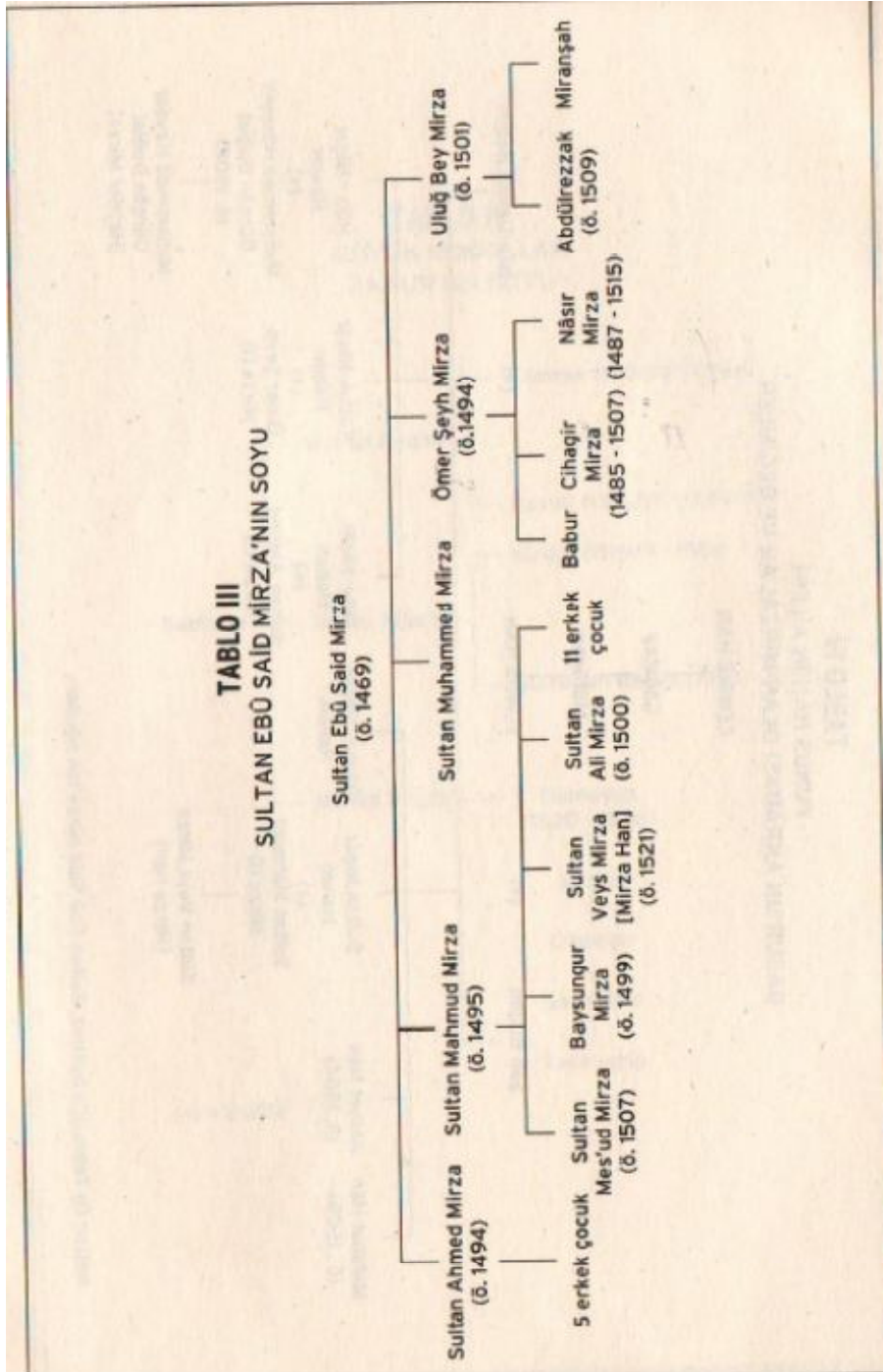
اشکیده

6.2. BABUR'UN ŞECERESİNE DAİR TABLOLAR

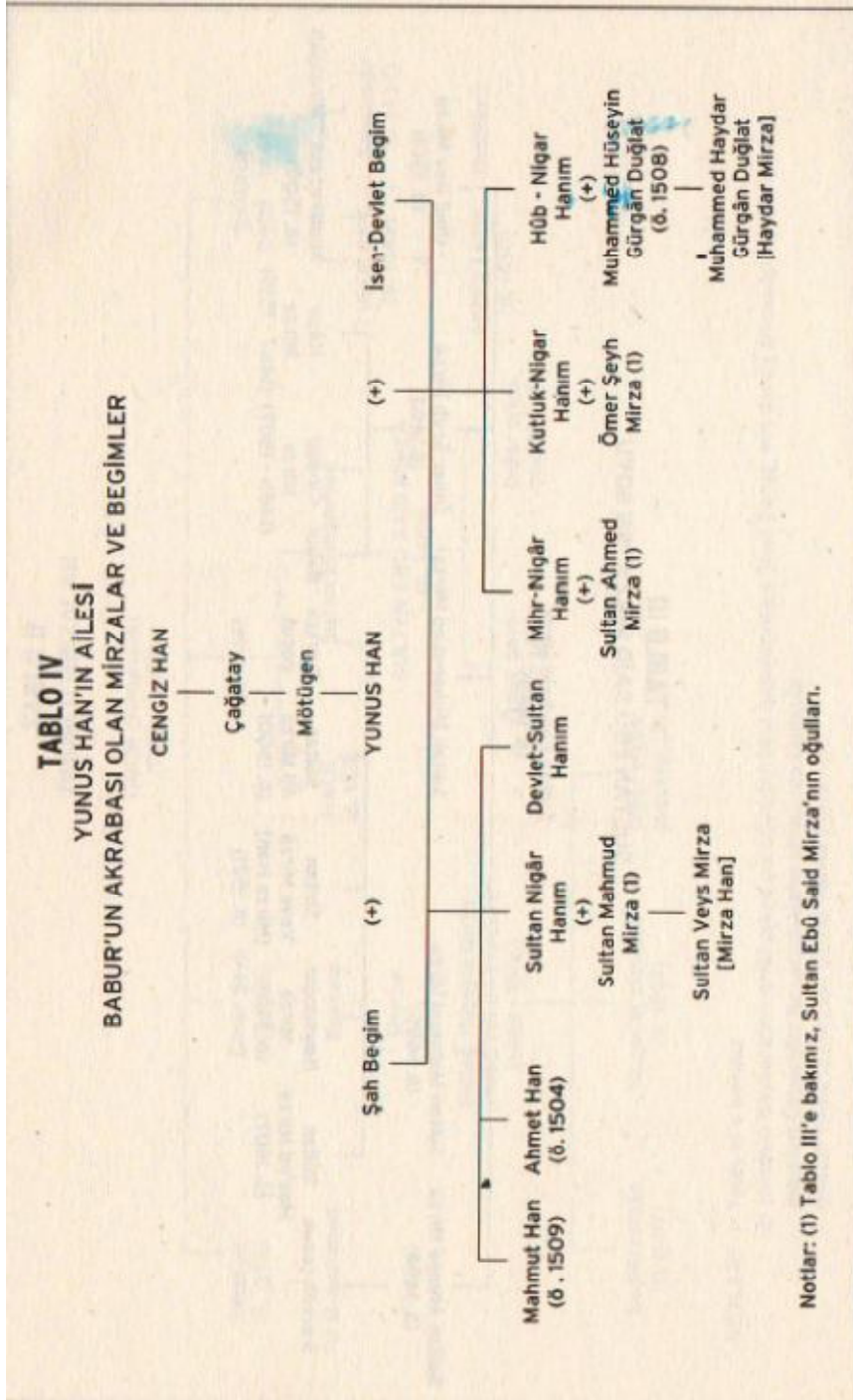

⁴ Roux, 2008

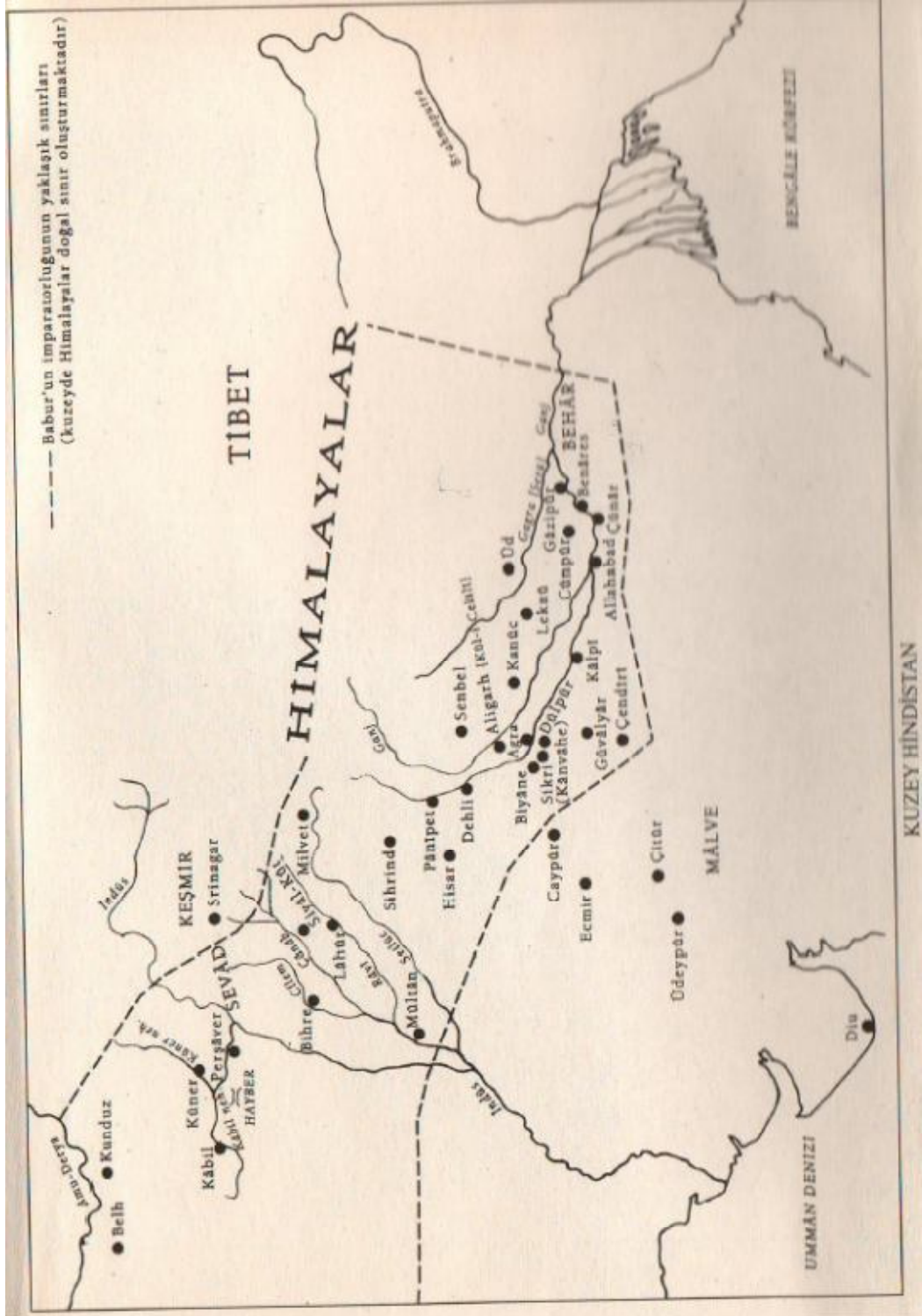
⁶ Roux, 2008

⁷ Roux, 2008

6.3. HARİTA

8

⁸ Roux, 2008

ÖZGEÇMİŞ

Duygu Koca, 10 Nisan 1987 tarihinde Van'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Van, Balıkesir ve İstanbul'da tamamladı (2005). 2005 yılında Kocaeli Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde lisans eğitimine başladı. 2009 tarihinde lisans eğitimini tamamladı ve aynı yıl Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Dili Ana Bilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı. Yüksek lisans tezi olarak *Babur-nâme* adlı eserin [1b-60b] arasındaki varakların dizin-sözlüğünü hazırlamış olup hala yüksek lisans eğitimine devam etmektedir ve Uşak Üniversitesi'nde araştırma görevlisidir.